

Λέανδρος Παπαφιλίππου
**Αλλαγές και τομές
στη Δικαιοσύνη**

Νέα ηγεσία
**ΔΗΚΟ ενωμένο
και δυνατό**

**Η Κύπρος
στον αστερισμό
των Ευρωεκλογών**

Συνέντευξη με τον Γενικό Εισαγγελέα κ. Κώστα Κληρίδη

Προτεραιότητα μας η πάταξη της διαφθοράς

Γιώργος Λιλλήκας
**Σύσταση μειώπου
αντίστασης σε
νέο Σχέδιο Ανάν**

Ποιοι είναι οι υποψήφιοι Ευρωβουλευτές
της Συμμαχίας Πολιτών

2014 χρονιά λύσης του Κυπριακού;

Royal Crown Insurance

- Business Combined Insurance
- Household Comprehensive Insurance
- Yacht and Pleasure Craft Insurance
- Private Dwelling Insurance
- Motor Insurance

THE QUALITY INSURANCE

- Personal Accident Insurance
- Marine Insurance
- Employer's Liability Insurance
- Contractors' all Risk Insurance
- Travel Insurance

ISO 9001:2000
QUALITY
MANAGEMENT
SYSTEM

HEAD OFFICE:**ROYAL CROWN HOUSE**

20 Mnasiadou Str.
P.O.Box 24690, 1302 Nicosia
Tel: 22 885555
Fax: 22 670757

ROYAL CROWN COURT

16 Mnasiadou Str.
P.O.Box 24690, 1302 Nicosia
Tel: 22 885555
Fax: 22 670757

LIMASSOL OFFICE:**ROYAL CROWN HOUSE II**

90 Ay. Fylaxeos Str., 3025
P.O.Box 51492, 3506 Limassol
Tel: 25 825825
Fax: 25 825828

ΓΡΑΦΕΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ:**AVENSIA COURT III**

Apt. 310, Gr. Afxentiou Av.
& Ap. Varnava Str., 6023 Larnaca
Tel: 24 623544
Fax: 24 629183

4η φορά, το πιο δυνατό Private Banking στην Κύπρο.

Για 4η φορά μέσα σε 6 χρόνια λειτουργίας, μας αναδείξατε Best Private Bank in Cyprus!

Σας ευχαριστούμε που για μια ακόμα χρονιά επιβραβεύετε την αξιοπιστία και τη συνέπειά μας απέναντι σε εσάς, τους πελάτες μας, με μία κορυφαία διάκριση. Η σταθερή εμπιστοσύνη σας μας δίνει ώθηση να συνεχίσουμε την πορεία μας με την ίδια, ακατάβλητη δύναμη και σιγουριά.

Best Private Bank in Cyprus Awards 2010-2011-2013-2014
Euromoney Private Banking & Wealth Management Survey

Εκδότης - Διευθυντής ..... Θεοφάνης Λιβέρας
Γενική Διευθύντρια ..... Νικολέττα Λιβέρα
Αρχισυντάκτης ..... Στέφανος Κοτζαμάνης

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Άννα Ζαφειριάδου ..... Μάρκετινγκ & Δημόσιες Σχέσεις
Χριστίνα Νικολάου ..... Διαφήμιση & Συνδρομές

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Ουράνιος Ιωαννίδης ..... Πολιτικός Αρθρογράφος
Χριστόδουλος Χριστοδούλου ..... Χρηματοοικονομικά
Μάριος Μαυρίδης ..... Οικονομολόγος
Αντώνης Στυλιανού ..... Λέκτορας Νομικής
Χρίστος Χριστοδούλου ..... Δ/νων Σύμβουλος CSC Christodoulou Ltd
Σάιμον Πιτσιλλίδης ..... Δ/νων Σύμβουλος FBRH Consultants Ltd
Δημήτρης Στυλιανίδης ..... Σύμβουλος Επικοινωνίας
Χάρης Κουρούκλης ..... Χρηματοοικονομικά, ανταποκριτής Αθήνας

Ελεγκτές: ..... Ιωαννου, Theodoulou Ltd
..... Γρηγορίου και Σία
Νομικός Σύμβουλος: ..... Χρίστος Κογκορόζης, Δικηγόρος
Τυπογραφείο: ..... Cassoulides Masterprinters
Διανομή: ..... Πρακτορείο "ΚΡΟΝΟΣ"

ΓΡΑΦΕΙΑ

Γ. Μιχαήλ 14, Ακρόπολη, Στρόβολος
Ταχ. Θυρίδα 16088, 2085 Λευκωσία.
Τηλ: 22311272, Fax: 22317127
web site: ..... www.eurokerdos.com
E-mail: ..... liveras@cytanet.com.cy

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Κύπρος ..... 100 ΕΥΡΩ
Ευρώπη ..... 150 ΕΥΡΩ
USA – CANADA-SOUTH AFRICA – AUSTRALIA ..... 150 ΕΥΡΩ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η Άποψή μας	7
Άρθρο Ουράνιου Ιωαννίδη	8-10
Άρθρο Χριστόδουλου Χριστοδούλου	12-13
Άρθρο Μάριου Μαυρίδη	14

Πολιτική	16-19
Άρθρο Στέφανου Κοτζαμάνη	20

Συνέντευξη Γιώργου Λιλλήκα	22-25
Σαμαράς-Αναστασιάδης	26
Άρθρο Φώτου Φωτιάδη	28-30
15 Χρόνια EUROKERDOS	32-37
Άρθρο Ανδρέα Μουσκάλλη	38
Με το Φακό μας	40-43
Eurobank	44-45
PwC- Έρευνα	46-47
KPMG	48
Ελλαδικά θέματα	50-52
Άρθρο Δημήτρη Στυλιανίδη	54-55
Άρθρο Γιάννη Βασιάδη	56-58
Άρθρο Τάσου Αναστασιάδη	60
Άρθρο Σάιμον Πιτσιλλίδη	62
Άρθρο Νίκου Σύκα	64
Άρθρο Δημήτρη Εργατούδη	66
Νομικά Θέματα	67

Συνέντευξη Κώστα Κληρίδη	68-71
--------------------------	-------

Συνέντευξη Λέανδρου Παπαφιλίππου	72-74
Περί Εμπορίας παιδιών	75
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	76
Δικαιοσύνη στην ΕΕ	77
Το Νομοθετικό Έργο	78-82

Ένα ΔΗΚΟ ενωμένο και δυνατό

Ο Μάρκος Κυπριανού Αν. Πρόεδρος του ΔΗΚΟ

Σαν θέμα του Μήνα επιλέξαμε τις εκλογές του ΔΗΚΟ στις 9 Φεβρουαρίου που ανέδειξαν τη νέα ηγεσία του κόμματος (Πλην του Προέδρου Νικόλα Παπαδόπουλου που εκλέγηκε πρόσφατα). Τώρα το ιστορικό αυτό κόμμα του κεντρικού χώρου μπορεί να παινεύεται για τις άσφογες και δημοκρατικές εκλογές που πραγματοποίησε.

Ο Μάρκος Κυπριανού επικράτησε τελικά στο αναμενόμενο θρίλερ για τη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου του Δημοκρατικού Κόμματος. Ο Χρίστος Πατσαλίδης εξελέγη Αντιπρόεδρος, ο Μαρίνος Μουσιούτας Γενικός Γραμματέας και ο Φύτος Κωνσταντίνου Γενικός Οργανωτικός. Η δεύτερη φάση της εκλογικής διαδικασίας το κόμματος ήταν μαραθώνια και η καταμέτρηση των ψήφων κράτησε μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες της Δευτέρας 10 Φεβρουαρίου. Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ Νικόλας Παπαδόπουλος και οι τέσσερις νέοι ανώτατοι αξιωματούχοι του ΔΗΚΟ έστειλαν σε δηλώσεις τους, μηνύματα ενότητας, εν μέσω χειροκροτημάτων από μέλη του ΔΗΚΟ που παρευρέθηκαν στην ανακήρυξη. «Συγχαρητήρια σ' όσους αξιωματούχους έχουν καταφέρει να εκλεγούν αλλά και σ' όλους τους ανθυποψήφιους τους», είπε ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ.

Συγχαρητήρια, πρόσθεσε, «θα πρέπει επίσης να δώσουμε και στον ΔΗΚΟϊκό κόσμο που έδωσε σήμερα μαθήματα δημοκρατίας και από αύριο όλοι αξιωματούχοι, όλοι εμείς και όλοι εσείς, ξεκινούμε σκληρή δουλειά για να αντιμετωπίσουμε τις τεράστιες προκλήσεις που αυτή τη στιγμή έχουμε μπροστά μας». Φτάνει, σημείωσε, «όλοι μαζί, ενωμένοι να εργαστούμε και θα μπορέσουμε να τιμήσουμε το κόμμα μας, να υπηρετήσουμε την Κύπρο». Από την πλευρά του ο Μάρκος Κυπριανού ευχαρίστησε το κόμμα που του έδωσε την ευκαιρία να διεκδικήσει αυτή τη θέση, τους συνεργάτες του και τους ψηφοφόρους που τον τίμησαν με την ψήφο τους, καθώς και τους ανθυποψηφίους του για έναν έντιμο και δύσκολο αγώνα. «Και αποδεικνύουμε για ακόμη μια φορά ότι το ΔΗΚΟ είναι όντως δημοκρατικό», είπε. Διαβεβαίωσε τέλος ότι «πλέον γυρίζουμε σελίδα, είμαστε όλοι ενωμένοι και θα δουλέψουμε για την επόμενη μέρα, για να αντιμετωπίσουμε -όπως είπε και ο Πρόεδρος- όλες τις δύσκολες προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας όχι μόνο σαν ΔΗΚΟ, αλλά

και σαν Κύπρος». «Τα συγχαρητήρια αξίζουν πρώτα απ' όλα στις χιλιάδες των μελών του ΔΗΚΟ που πήγαν σήμερα στις κάλπες και έστειλαν ένα μήνυμα: Ότι θέλουν ένα ΔΗΚΟ ενωμένο, ένα ΔΗΚΟ ισχυρό», ανέφερε στις δηλώσεις του ο Χρίστος Πατσαλίδης. Ευχαρίστησε επίσης τους συνεργάτες του που τον τελευταίο καιρό έντιμα, με αξιοπρέπεια, με σοβαρότητα εργάστηκαν για αυτό το αποτέλεσμα, συγχαίρηκε τους ανθυποψηφίους του και όλο τον κόσμο του ΔΗΚΟ. Έστειλε το μήνυμα ότι «όπως είτε και ο Πρόεδρος, έχουμε δύσκολες στιγμές μπροστά μας, είναι μια δύσκολη περίοδος και το ΔΗΚΟ, ενωμένο, θα δουλέψει με σοβαρότητα για να πάρει τις πιο σωστές αποφάσεις».

Ο Μαρίνος Μουσιούτας ευχαρίστησε «όλους τους ψηφοφόρους του ΔΗΚΟ που μέσα σε πλαίσια δημοκρατίας κατάφεραν να κάνουν αυτή τη μέρα γιορτή για το ΔΗΚΟ και όλοι μαζί από αύριο να συνεχίσουμε τον αγώνα μας που, όπως ανέφερε και ο Πρόεδρος, είναι πολύ πιο δύσκολος τώρα». Όλοι μαζί, πρόσθεσε, «να προσπαθήσουμε να φέρουμε την Κύπρο μας εκεί που της αξίζει». Ευχαρίστησε ακόμη την εφορευτική επιτροπή και όλα τα στελέχη που εργάστηκαν στις εκλογές.

«Στόχος όλων μας θα πρέπει από αύριο να είναι η συνοχή, η ενότητα και η ενίσχυση του ΔΗΚΟ», δήλωσε ο Φύτος Κωνσταντίνου. Όλοι μαζί, πρόσθεσε, «μπορούμε να πετύχουμε το καλύτερο και ο καθένας μας αναλαμβάνει τις δικές τους ευθύνες στο δικό του τομέα για να μπορέσουμε όλοι μας σαν μια γροθιά και τους

στόχους του κόμματος να πετύχουμε, αλλά πάνω απ' όλα ενισχυμένο το ΔΗΚΟ, να μπορέσει να διαδραματίσει σωστά το ρόλο του στα πολιτικά πράγματα του τόπου».

Τα αποτελέσματα

Για τη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου ο Μάρκος Κυπριανού έλαβε 5.882 ψήφους, έναντι 5.442 του Κώστα Μαυριδής, 4.889 της Αντιγόνης Παπαδοπούλου, 1699 του Γιώργου Κωνσταντίνου και 350 του Γιάννη Ιωάννου.

Για τη θέση του Αντιπροέδρου ο Χρίστος Πατσαλίδης έλαβε 10.739 ψήφους, έναντι 6.342 του Σάββα Βέργα, 1.039 του Γιάννη Αρμευτή και 244 του Κωνσταντίνου Παναγή.

Για τη θέση του Γενικού Γραμματέα ο Μαρίνος Μουσιούτας έλαβε 6.928 ψήφους έναντι 5.118 του Στέλιου Ιερωνυμίδη, 3.273 του Νέστορα Νέστορος και 1.804 του Θέμη Θεμιστοκλέους.

Για τη θέση του Οργανωτικού Γραμματέα ο Φύτος Κωνσταντίνου έλαβε συνολικά 12.405 ψήφους έναντι 4.355 του Αβραάμ Σολωμού.

Εξάλλου, ανακηρύχθηκαν επίσης και οι πρόεδροι ορισμένων επαρχιακών επιτροπών. Συγκεκριμένα ο Αλέκος Τρυφωνίδης εξελέγη πρόεδρος επαρχιακής επιτροπής Λευκωσίας, ο Γρηγόρης Κατσελής Κερύνειας - Λευκωσίας, ο Πουρής Χρίστος Αμμοχώστου - Λευκωσίας, ο Κωνσταντίνος Χρυσοδόντας Αμμοχώστου - Λάρνακας, ο Λάμπρος Παπάς Αμμοχώστου - Λεμεσού και ο Πανίκος Λεωνίδου Λεμεσού.

Στην επαρχιακή επιτροπή Πάφου εξελέγη χωρίς ανθυποψήφιο ο Αντώνης Αντωνίου.

#1 επιλογή, τώρα ακόμη καλύτερη!

Νέα 2λίτρη
συσκευασία

Ένωμένοι γινόμαστε καλύτεροι για να σας προσφέρουμε ό,τι καλύτερο!
Τώρα το φρέσκο γάλα μας, που όλοι αγαπάμε, σε νέα, μοναδική πρακτική συσκευασία 2 λίτρων με χερούλι. Βολική στο κράτημα, βολική στη χρήση.
Ο ειδικός σχεδιασμός της, επιτρέπει ακόμα και στα μικρά παιδιά να την χρησιμοποιούν με άνεση! Άλλη μία καινοτομία της ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ ΚΡΙΣΤΗΣ, που κάνει καλύτερη την καθημερινότητά σας!

Μετά το άνοιγμα διατηρήστε τη συσκευασία σε όρθια θέση στο ψυγείο.

ένωμένοι γινόμαστε καλύτεροι

Το Εθνικό Θέμα και οι οικονομικές επιδράσεις

Δεν αρκούν μόνο κάποιες γραμμές ενός επίσημου κειμένου, αλλά και η βούληση των διεθνών δυνάμεων που θα πρέπει όχι μόνο να συμβάλουν στη διαμόρφωση μιας «δίκαιης λύσης», αλλά και να φροντίσουν στη συνέχεια για την πιστή εφαρμογή της

**ΘΕΟΦΑΝΗΣ
ΛΙΒΕΡΑΣ**
Εκδότης

Μετά το 2004 και το αποτυχημένο σχέδιο Ανάν, η Κύπρος βρίσκεται για πρώτη φορά σχετικά κοντά στην επίτευξη συμφωνίας για το Εθνικό Θέμα, έτσι ώστε κάποιοι να προβλέπουν και επίλυση ακόμη και μέσα στο 2014.

Οι καταλύτες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μια λύση, οι δυσκολίες που υπάρχουν, αλλά και οι οικονομικές επιδράσεις μιας τέτοιας λύσης παρουσιάζονται αμέσως παρακάτω, με τη συνεκτίμηση των πιο κάτω δεδομένων.

Δεδομένο πρώτο: Αμερικανοί και Ευρωπαίοι έχουν πολλούς λόγους να θέλουν να κλείσουν το Κυπριακό, καθώς όχι μόνο δεν φαίνεται να τους εξυπηρετεί σε τίποτε, αλλά επιπλέον δημιουργεί έναν ακόμη πόλο αστάθειας σε μια ιδιαίτερα δύσκολη περιοχή. Ενδεικτικά μόνο να αναφερθούν οι περιπτώσεις του Ιράν, της σπαρασσόμενης Συρίας, της ταραγμένης Αιγύπτου, του κουρδικού μετώπου, του πληττόμενου από τρομοκρατικές ενέργειες Ιράκ, κ.λπ. Επίσης, μια ενδεχόμενη επίλυση του Κυπριακού, θα οδηγούσε σε εξομάλυνση των σχέσεων της Τουρκίας, τόσο με το Ισραήλ, ενώ επίσης θα έδινε και μια ώθηση στην Τουρκία προκειμένου να επανέλθει στην οδό της ενταξιακής της πορείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δεδομένο δεύτερο: Οι Αμερικανοί εκμεταλλεύονται τη δύσκολη διαπραγματευτική θέση στην οποία βρίσκονται τόσο η «μνημονιακή» Κύπρος με τη βαθεία ύφεση, όσο και η Τουρκία. Σύμφωνα με ορισμένους μάλιστα, η τουρκική πλευρά βρίσκεται σε συγκριτικά χειρότερη κατάσταση: πλήρης αποτυχία της να παίξει ηγετικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή, ανοιχτά μέτωπα και διαφορές με όλα τα γειτονικά κράτη, εσωτερική πολιτική αστάθεια και φυσικά οικονομικές περιπέτειες με απρόβλεπτες συνέπειες.

Άρα λοιπόν, πολύ δύσκολα θα υπάρξει άλλη περίοδος για τους Αμερικανούς και τους Ευρωπαίους προκειμένου να πιέσουν αποτελεσματικά τις δύο πλευρές για εξεύρεση λύσης.

Δεδομένο τρίτο: Τόσο η Κύπρος, όσο και η Τουρκία, θα έχουν ορατό οικονομικό όφελος από την επίτευξη μιας βιώσιμης συμφωνίας. Το θέμα του φυσικού αερίου αποτελεί τη μία παράμετρο του όλου ζητήματος, καθώς όλοι καταλαβαίνουν πως η επίλυση του Εθνικού ζητήματος θα συνέβαλε στην άρση μιας σειράς ενδεχομένων προβλημάτων που θα προέκυπταν στο μέλλον (πχ τι σήμανε η δήλωση του τέως Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια, πως οι Τουρκοκύπριοι δεν θα αδι-

κηθούν;).

Η δεύτερη διάσταση όμως του οικονομικού ζητήματος σχετίζεται με τις πολύ μεγάλες επενδύσεις που θα γίνουν στην Κύπρο και ενδεικτικά μόνο αναφέρουμε την ανοικοδόμηση της Αμμοχώστου. Διεθνείς φορείς (βλέπε Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι μόνο) έχουν δηλώσει κατά καιρούς «ανοιχτοί» στο να χρηματοδοτήσουν απαιτούμενες επενδύσεις υποδομής στην Κύπρο, ενώ τέλος πολύ σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης θα μπορούσαν να προκύψουν από οικονομίες κλίμακας και από συνεργασίες κυπριακών επιχειρήσεων.

Ειδικότερα για την ελληνοκυπριακή πλευρά, μέσα από μια λύση είναι σε θέση να διευρύνει σημαντικά το μοντέλο ανάπτυξής της και πέρα από το «story» του διεθνούς επιχειρηματικού κέντρου, να προσελκύσει μεγάλες επενδύσεις από το εξωτερικό, ικανές να προσφέρουν χιλιάδες θέσεις εργασίας και να τονώσουν το τοπικό ΑΕΠ.

Το μικρό ποτήρι...

Αναμφίβολα, όποιος επιζητεί πραγματικά μια λύση, θα πρέπει να προχωρήσει και στους απαιτούμενους συμβιβασμούς και το ερώτημα είναι το κατά πόσο οι Ελληνοκύπριοι είναι σε θέση να «πιουν το μικρό ποτήρι». Αυτή η γενικόλογη παραδοχή έρχεται να εφαρμοστεί σε ένα ιδιαίτερα σύνθετο πρόβλημα και σε μια δεδομένη κατάσταση που υπάρχει εδώ και δεκαετίες.

Προσπαθώντας, κάποιοι να ερμηνεύσει «ψύχραιμα» - όσο αυτό είναι δυνατόν- τα πράγματα, μπορεί να εκτιμήσει πως το προτεινόμενο σχέδιο θα προσπαθήσει ταυτόχρονα: **α)** Να μην περιέχει ακραίες διατάξεις του Σχεδίου Ανάν, που είχε καταψηφιστεί πανηγυρικά το 2004 από τη συντριπτική πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων **β)** Να καθησυχάσει τους φόβους των Ελληνοκυπρίων από μια μελλοντική στρατιωτική παρέμβαση της Τουρκίας, αλλά και τους φόβους των Τουρκοκυπρίων ότι θα καταστούν μια φτωχή και καταπιεσμένη μειονότητα.

Για όλα αυτά βέβαια, δεν απαιτούνται μόνο κάποιες γραμμές ενός επίσημου κειμένου, αλλά ισχυροί Κύπριοι πολιτικοί ηγέτες και η βούληση των ισχυρών διεθνών δυνάμεων (βλέπε ΗΠΑ και Ευρωπαϊκή Ένωση) που θα πρέπει όχι μόνο να συμβάλουν στη διαμόρφωση μιας «δίκαιης λύσης», αλλά και να φροντίσουν στη συνέχεια για την πιστή εφαρμογή της.

Και όλα αυτά θα πρέπει να εξασφαλιστούν πριν το θέμα έρθει προς ψήφιση...

Το ζοφερό 2014

Καλή χρονιά. Το 2014. Ευχή να είναι καλύτερη χρονιά από το 2013. Γιατί το 2013 έκλεισε μια τράπεζα, απέκοψε εκατομμύρια από τους καταθέτες της Λαϊκής και άλλα τόσα από την Τράπεζα Κύπρου. Έφερε φτώχεια κοινωνικά παντοπωλεία, συσσίτια, αυτοκτονίες που δεν δημοσιοποιούνται, ληστείες, κλοπές. Το 2013 εμβάθυνε την ύφεση, έκλεισε επιχειρήσεις, αύξησε την ανεργία, συρρίκνωσε τα εισοδήματα, ενώ ο κίνδυνος κατάρρευσης της κοινωνικής συνοχής δεν είναι αμελητέος.

Του Επίτ. Καθ. Ουράνιου Μ. Ιωαννίδη

Προέδρου Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής

τοκτονίες που δεν δημοσιοποιούνται, ληστείες, κλοπές. Το 2013 εμβάθυνε την ύφεση, έκλεισε επιχειρήσεις, αύξησε την ανεργία, συρρίκνωσε τα εισοδήματα, ενώ ο κίνδυνος κατάρρευσης της κοινωνικής συνοχής δεν είναι αμελητέος.

Το τελικό μνημόνιο προβλέπει μεταξύ άλλων, αύξηση του συντελεστή φορολογίας στο 12.5%, των εσόδων από τους τόκους 30%, αύξηση στις δημόσιες υπηρεσίες, κλιμακωτή μείωση απολαβών του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των συνταξιούχων και εργαζομένων, μείωση των κοινωνικών παροχών κατά 113 εκ. ευρώ εντός του 2013, μέτρα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στην εκπαίδευση από το 2014 και κατασχέσεις εγγυήσεων μετά από 1.5 χρόνο και 2.5 χρόνια για την κύρια κατοικία.

Αυτή την κληρονομιά αφήνει το 2013. Μαζί βέβαια και την σύμπτυξη των Συνεργατισμών που έγιναν ελάχιστα.

Και ακόμα την αλλαγή της δανειοδότησης που στην πραγματικότητα δεν μπορούν να γίνουν. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Πως φτάσαμε μέχρι εδώ είναι καλά γνωστό. Τι όμως θα μας φέρει το 2014! Ποια θέματα θα μας απασχολήσουν! Αναμένεται να μειωθούν περαιτέρω οι κοινωνικές παροχές. Θα υπάρξει και άλλη μείωση των απολαβών των υπαλλήλων και των συνταξιούχων του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Θα μπει τέλος στις κάρτες διακίνησης φοιτητών και συνταξιούχων που χρησιμοποιούν τις δημόσιες συγκοινωνίες. Αυξήσεις στον Φ.Π.Α. Αυξήσεις στο φόρο κατανάλωσης στα καύσιμα. Αυξήσεις στο σύστημα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αυξήσεις στα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων.

Αυτά είναι μερικά απ' όσα φέρνει το 2014. Δεν αναφερόμαστε στους φόρους ιδιοκτησίας, στους φόρους των Δήμων και άλλα πολλά. Όμως όλα αυτά έχουν κι άλλες επιπτώσεις.

Η ανεργία αναμένεται να αυξηθεί, οι άποροι θα αυξηθούν, επιχειρήσεις θα κλείσουν, οι μι-

σθοί θα συρρικνωθούν κι άλλο και οι πιο πολλοί άνθρωποι θα ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας. Τούτο σημαίνει ότι τα δάνεια δεν θα εξυπηρετούνται και το τραπεζικό σύστημα δεν θα μπορέσει να ανταποκριθεί στην υποχρέωση του για επανεκκίνηση της οικονομίας.

Όμως την ευθύνη τούτων όλων των κακών την έχουν οι τραπεζίτες και οι πολιτικοί. Οι ψευδαισθήσεις δεν ωφελούν κανένα. Αντίθετα δημιουργούν σύγχυση και αποπροσανατολίζουν το λαό. Γιατί ο λαός, οι άνεργοι κυρίως, αναμένουν την επανεκκίνηση της οικονομίας που όμως δεν έρχεται. Και δεν υπάρχουν ελπίδες για να έλθει. Αν το τραπεζικό σύστημα δεν πάρει από τους μεγάλους χρεώστες τα 6 δις. που του οφείλουν και κυνηγά τους μικρομεσαίους, τους άνεργους και τους γέροντες το σύστημα δεν θα ανακάμψει. Το ζητούμενο είναι να μαζευτούν τα 6 δις. όχι σε τρία ή πέντε χρόνια αλλά πολύ πιο γρήγορα. Για να υπάρξει επανεκκίνηση. Και οι πολιτικοί που τους καλύπτουν με το αζημίωτο να καταγγελούν. Αυτό περιμένει ο λαός. Και όχι να τον κυνηγούν για μια δόση.

Οι τρεις χώρες της Ευρωζώνης στις οποίες καταγράφηκε η μεγαλύτερη αύξηση της ανεργίας σε ένα έτος ήταν η Κύπρος, που από το

13.3% σε 17.3%, η Ιταλία από 11.3% σε 12.7% και η Ελλάδα από 26.0% σε 27.4%.

Στον αντίποδα βρέθηκε με τη μεγαλύτερη υποχώρηση της ανεργίας ήταν η Ιρλανδία, από 14.3% σε 12.3%.

Τον ίδιο μήνα ο αριθμός των ανέργων ηλικίας κάτω των 25 ετών έφτασε στο σύνολο της Ε.Ε. τα 5661 εκατ. άτομα εκ των οποίων 3575 εκατ. Αφορούσαν χώρες της Ευρωζώνης.

Μέσα σε ένα έτος οι άνεργοι αυτής της κατηγορίας αυξήθηκαν κατά 2 εκατ. στην Ευρωζώνη. Τα πιο ψηλά ποσοστά ανεργίας στους νέους κατέγραψαν η Ισπανία με 57.7% και η Ελλάδα με 54.8%. Τα πιο χαμηλά ποσοστά η Γερμανία με 7.5% και η Αυστρία με 8.6%.

Το Νοέμβριο η Ε.Ε. είχε 26553 εκατ. άνεργους εκ των οποίων 19241 εκατ. αφορούσαν την Ευρωζώνη. Σε ένα έτος η ανεργία αυξήθηκε κατά 452.000 άτομα στην Ευρωζώνη.

Το συνολικό ποσοστό ανεργίας επί του ενεργού πληθυσμού που καταγράφηκε στα κράτη μέλη της Ευρωζώνης το Νοέμβριο ήταν τα εξής: Η Ελλάδα 27.4%, η Ισπανία 26.7%, η Κύπρος 17.3%, η Πορτογαλία 15.5%, η Σλοβακία 14.0%, η Ιταλία 12.7%, η Ιρλανδία 12.3%, η Γαλλία 10.8%, η Σλοβενία 9.9%, η Εσθονία 9.0%, το

Βέλγιο 8.4%, η Φιλανδία 8.4%, η Ολλανδία 6.9%, η Μάλτα 6.4%, το Λουξεμβούργο 6.1%, η Γερμανία 5.2% και η Αυστρία 4.8%.

Αυτή δυστυχώς είναι η εικόνα στις χώρες όπου μπήκε το μνημόνιο της Τρόικας, το οποίο είναι το χειρότερο από όλες τις χώρες που μπήκε και αφορά την Κύπρο, που την οδηγεί σε ύφεση και στα κοινωνικά παντοπωλεία και δεν υπάρχει έξοδος.

Γι' αυτό έφτασαν οι άνεργοι στις 78.000 ανθρώπους. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Κύπρου ο μέσος όρος των εγγεγραμμένων ανέργων για το 2013 ανήλθε σε 46.765 πρόσωπα σε σύγκριση με 36.362 πρόσωπα το 2012. Η αύξηση είναι 28.6%.

Μέσα σ' αυτό το ζοφερό σκηνικό που δεν είναι πραγματικό αλλά φτιαχτό, γιατί απολύονται δεκάδες υπάλληλοι από επιχειρήσεις, το Υπουργείο Εργασίας επεξεργάζεται νέα σχέδια για να τιθασεύσει την ανεργία και να εργοδοτήσει 7.500 χιλιάδες ανέργους.

Όμως η ανεργία δεν είναι μονοσήμαντη. Πολλοί εργαζόμενοι έχουν υποστεί μείωση απολαβών, δεν πήραν 13ο μισθό και πολλοί πήραν δελτία αντί μισθούς.

Δείγμα της ύφεσης και της τραγικής κατάστασης που συνεχίζει για δεύτερο χρόνο δίνουν τα στοιχεία του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου παραλήπτη. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία του Εφόρου μέχρι τέλους Οκτωβρίου του 2013 πτώχευσαν συνολικά 343 άτομα, 152 εταιρείες ενώ υπήρξαν και 1140 αυτοπτώχευσεις.

Τούτη λοιπόν είναι η εικόνα για το 2013 σε σύγκριση με το 2012. Το γεγονός όμως αυτό δεν μειώνει τον κίνδυνο φυλάκισης των ατόμων αυτών αφού οι υποχρεώσεις τους προς το κράτος ή οποιονδήποτε άλλο παραμένουν και θα πρέπει να τακτοποιηθούν οι οφειλές τους προτού εξέλθουν τα καθεστώτα πτώχευσης.

Και το κερασάκι στην τούρτα. Οι ποινικές διώξεις συνεχίζουν να τρέχουν και μόνο το 2013 ξεπερνούν τις 1.600. Και τέλος οι διακανονισμοί έχουν μπει 266 σε χρονοδιάγραμμα εξόφλησης των οφειλών τους.

Εκτός ΧΑΚ, μετέωρη εξακολουθεί να παραμένει η εισαγωγή των νέων μετοχών της Τράπεζας Κύπρου στο χρηματιστήριο. Τα χρονοδιαγράμματα που είχαν δοθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς βρίσκονται εκτός πραγματικότητας σήμερα.

Η τελευταία παράταση που πήρε η Τράπεζα για τους νέους μετόχους που προέκυψαν από το κούρεμα των καταθέσεων είναι μέχρι τέλος Ιανουαρίου του 2014.

Το υπό συζήτηση θέμα είναι πόσο χρόνο παράταση ζητάει ακόμη η Τράπεζα Κύπρου για να μπει στο ΧΑΚ μέσω της κατάρτισης νέου ενη-

μερωτικού δελτίου. Στη συνέχεια η εποπτική αρχή θα κρίνει αν οι λόγοι που προβάλλει η Τράπεζα Κύπρου δικαιολογεί την παράταση χρόνου για τους νέους μετόχους.

Στις 22 Ιουλίου η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είχε ανακοινώσει την απόφαση της για αναστολή διαπραγμάτευσης των μετοχών της Τράπεζας Κύπρου στο ΧΑΚ, από την 1 Αυγούστου 2013 μέχρι τις 30 Οκτωβρίου 2013.

Η απόφαση αυτή λήφθηκε για να δοθεί χρόνος να εξέλθει η Τράπεζα από το καθεστώς εξυγίανσης, να ολοκληρωθεί η έκδοση των νέων μετοχών που προέκυψαν από την εφαρμογή των διατάξεων του διατάγματος περί διάσωσης με ίδια μέσα της Τράπεζας Κύπρου και να ετοιμασθεί νέο ενημερωτικό δελτίο. Το κύριο θέμα είναι τα χρέη των εισηγμένων εταιρειών και το ενδεχόμενο κάποιες από αυτές να περάσουν υπό καθεστώς διαχείρισης. Αναμένεται ότι η Τράπεζα θα διορίσει διαχειριστική επιτροπή.

Βέβαια οι εισηγμένες εταιρείες είχαν ενημερωθεί από τον Αύγουστο του 2013 για την πληροφόρηση που πρέπει να δίνουν στο επενδυτικό κοινό ως προς τις αναδιαρθρώσεις δανείων και αν θα μπει διαχειριστής. Το θέμα όμως είναι ότι τα δύο τρίτα από τα δάνεια των 6 δις. που έλαβαν οι τριάντα μεγαλύτεροι χρεώστες της Τράπεζας Κύπρου δεν εξυπηρετούνται, σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας. Η Τράπεζα Κύπρου δημοσίευσε ότι το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων έφτασε στο τέλος Σεπτεμβρίου το 47% και η ίδια τράπεζα ανακοίνωσε ότι το ποσοστό της NPL's (Non performing loan) αυξάνεται.

Η Τράπεζα αποφάσισε να διορίσει διαχειριστές σε εταιρείες που δείχνουν απροθυμία να

συνεργαστούν. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας Κύπρου που αποτελεί μνημονιακή υποχρέωση και την ενημέρωση που πρέπει να έχει το επενδυτικό κοινό.

Σύμφωνα με το επικαιροποιημένο μνημόνιο η Κεντρική Τράπεζα θα εγκρίνει τους προτεινόμενους από την Τράπεζα Κύπρου τριμηνιαίους στόχους για τους επόμενους δώδεκα μήνες για τους βασικούς οικονομικούς δείκτες σε κρίσιμους τομείς. Η έκθεση θα υποβληθεί στην Κεντρική Τράπεζα μέχρι το τέλος Μαρτίου του 2014.

Το ερώτημα παραμένει όμως. Ότι κι αν μας έχουν πει μέχρι τώρα φαίνεται ότι ήταν άρες μάρες κουκουναρές.

Αν οι χρεώστες των 6 δις. δεν μπορούν να δώσουν τα χρήματα πρέπει άμεσα να μπου διαχειριστές.

Αν δεν θέλουν να τα δώσουν ενώ τα έχουν, το θέμα είναι άλλο τότε πρέπει να υποχρεωθούν να τα φέρουν από εκεί που τα έχουν στείλει ή τα έχουν επενδύσει. Το μόνο που δεν είναι ανεκτό από τους πολίτες που πεινούν είναι κάποιιο να καλοπερνούν με τα λεφτά αυτών που πεινούν. Οι μισθοί στην Κύπρο θα συνεχίσουν να έχουν πτωτική τάση, ενώ η ανεργία θα φτάσει στο 20% και θα μείνει για πολλά χρόνια στα ίδια επίπεδα. Η ανεργία βέβαια θα ήταν πολύ μεγαλύτερη εάν οι Κύπριοι φοιτητές που σπουδάζουν σε άλλες χώρες και στο Ηνωμένο Βασίλειο αποφάσιζαν να επιστρέψουν στην Κύπρο μετά τις σπουδές τους. Όμως οι πλειστοί, η συντριπτική πλειοψηφία τους παραμένει στις χώρες που σπουδάσε ή μεταναστεύει σε άλλες χώρες και δεν επιστρέφει στην Κύπρο.

Αυτό είναι το κυρίαρχο ή ένα από τα μεγάλα προβλήματα της Κυπριακής Κοινωνίας. Ότι δη-

λαδὴ οι νέοι επιστήμονες μένουν εκεί που σπούδασαν και δεν επιστρέφουν στην Κύπρο. Αντίθετα όσοι “ξένοι” ζούσαν σε ψυχρά κλίματα έρχονται και αποκτούν σπίτι και διαμένουν στην Κύπρο αυξάνοντας τον πληθυσμό των γερόντων που ζουν στην Κύπρο.

Όπως προαναφέρθηκε πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) έδωσε τα στοιχεία του τρίτου τριμήνου για το 2013 για το δημόσιο χρέος, τα οποία δείχνουν αύξηση του στην Κύπρο.

Από τα στοιχεία της Eurostat φαίνεται ότι το τέλος του τρίτου τριμήνου του 2013 το δημόσιο χρέος της Κύπρου έφθασε στο 109.6% του ΑΕΠ, από το 98.6% που ήταν το δεύτερο τρίμηνο του 2013 και 84% το τρίτο τρίμηνο του 2012.

Σε απόλυτους αριθμούς έφθασε 18.4 δις. ευρώ από 15 δις. ευρώ που ήταν το τρίτο τρίμηνο του 2012. Αντίθετα με ότι συμβαίνει στην Κύπρο στην Ευρωζώνη το χρέος υποχώρησε στο 92.7% του ΑΕΠ το τρίτο τρίμηνο του 2013 από 93.4% το δεύτερο τρίμηνο του 2013 σε σχέση πάντα με το τρίτο τρίμηνο του 2012 που ήταν 90.0%.

Σε ετήσια βάση, δηλαδή το τρίτο τρίμηνο του 2013 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2012, το δημόσιο χρέος στην Κύπρο αυξήθηκε κατά 25.3 ποσοστιαίες μονάδες.

Η ανάκαμψη με όσα έχουν ανακοινωθεί από την Eurostat η ανάπτυξη αν όλα πάνε καλά δεν θα έλθει ούτε φέτος το 2014, ούτε το 2015 αλλά δειλά θα εμφανιστεί το 2016.

Παρόλα τούτα και την φτωχοποίηση του Κυπριακού λαού ο συντάκτης της έκθεσης John Bowler υποστηρίζει ότι ούτε οργή ούτε αντιδράσεις θα εκδηλωθούν από την κοινωνία.

Η υποταγή του Κύπριου είναι δεδομένη αφού οι νέοι θα μένουν στο εξωτερικό και θα έχουν εξασφαλίσει σπουδές και δουλειά όταν τελειώσουν και οι γέροντες, οι συνταξιούχοι θα παίρνουν τα ψίχουλα από την Κυπριακή Κυβέρνηση αλλά δεν θα έχουν τη δυνατότητα να βγουν σε διαδηλώσεις και αντιδράσεις.

Έτσι οι Κύπριοι θα συνεχίζουν να σιτίζονται από τα κοινωνικά παντοπωλεία, θα μετρούν και το τελευταίο ευρώ τους και θα προσπαθούν να εξασφαλίζουν τα προς το ζην χωρίς περιττά έξοδα που ούτως ή άλλως δεν έχουν, χωρίς 13ους μισθούς μειώσεις απολαβών και χωρίς εξόδους ζώντας με τα απαραίτητα χρεώδη, χωρίς να ανανεώνουν οτιδήποτε και να ζουν σε συνθήκες του 60 γιατί κάποιοι μεγαλόσχημοι σήκωσαν τα λεφτά των τραπεζών και τα πήραν στο εξωτερικό και έχουν απαιτήσεις να τους χρηματοδοτήσουν και άλλα οι Τράπεζες.

Η επανεκκίνηση της οικονομίας θα αργήσει πολύ. Τα δύσκολα τώρα αρχίζουν. Οι πολλοί δυσπραγούν, δεν μπορούν να πληρώσουν τις δό-

σεις των δανείων τους που όπως υπολογίζονται αντιστοιχούν σε 200.000 ευρώ κατά νοικοκυριό. Το ενδεχόμενο της ύφεσης και της επέκτασης της είναι ορατό. Και τούτο λόγω της κατάστασης που επικρατεί στο χρηματοπιστωτικό τομέα στην Κύπρο.

Η ύφεση προβλέπεται να βαθύνει το δεύτερο μισό του 2014 αφού οι τάσεις σταθεροποίησης της που καταγράφηκαν δεν ήταν ούτε ισχυρές και το σπουδαιότερο δεν κάλυπταν ομοιόμορφα όλες τις πτυχές της οικονομίας.

Είναι βέβαιο και αναντίλεκτο ότι η ύφεση θα γιγαντωθεί επειδή υπάρχουν υψηλά επίπεδα ιδιωτικού χρέους, σε συνθήκες δυσμενείς για την οικονομία και συρρίκνωσης της οικονομίας λόγω της αυξημένης ανεργίας.

Τα ψηλά επιτόκια, η έλλειψη ρευστότητας, η πιστωτική συρρίκνωση θα επιφέρει μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου όπως στις επενδύσεις, την απασχόληση και την ανάπτυξη και αναμένεται να οδηγήσει σε πιο ψηλά από τα αναμενόμενα ποσοστά μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Οι μη αποτελεσματικοί χειρισμοί στην άρση των περιφερειακών μέτρων στις συναλλαγές και τα μεγάλα ήδη προβληματικά δάνεια είναι πολύ πιθανόν να κλονίσουν και την εύθραυστη εμπιστοσύνη του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Τα επιπρόσθετα μέτρα της δημοσιονομικής προσαρμογής, όπως η μείωση των κοινωνικών παροχών, η μείωση των επιδομάτων, η μείωση των μισθών και των συντάξεων και η αύξηση των φορολογιών θα έχει επιπτώσεις στο διαθέσιμο εισόδημα.

Τούτα όλα όμως αφορούν τη μεσαία και την

κατώτερη τάξη. Οι ελίτες που χρωστούν εκατομμύρια έχουν τους τρόπους να αυξήσουν το εισόδημα τους. Η ρευστότητα, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, η ανάκτηση των οφειλομένων ποσών αλλά και η ανανέωση των γραμματίων βρίσκεται στο στόχαστρο της τρόικας.

Η οργή των πολιτών που πάσχουν από ασθένειες, που παίρνουν τρόφιμα από τα κοινωνικά παντοπωλεία, από τα συσσίτια, που παίρνουν ρούχα και παπούτσια για τα παιδιά τους από φίλους και γείτονες και που ψάχνουν τα 2-3 ευρώ για να πάρουν γάλα για τα παιδιά τους δεν θα αργήσει να εκδηλωθεί.

Στο συνεργατισμό οι αντιπαραθέσεις συνεχίζονται για το ποιοι θα αποχωρήσουν και με τι μειώσεις μισθών θα συνεχίζουν να εργάζονται όσοι θα μείνουν.

Η Cyta έχει βγει από την ΟΕΒ πυροβολώντας. Η κοινωνική σύνταξη δεν θα αποκοπεί αλλά θα γίνει κλιμακωτά ώστε να μην επηρεασθούν τα χαμηλά εισοδήματα. Θα γίνει δικαιότερη με τις ευλογίες της ΣΕΚ και της ΠΕΟ. Η απόδοση των συμφωνηθέντων για 1880 δικαιούχους θα αποφέρει 8 εκ. ευρώ ενώ θα πρέπει να βρεθούν άλλα δύο εκ. ευρώ.

Και τέλος η Τράπεζα Κύπρου θα μείνει εκτός ΧΑΚ μέχρι τον Ιούλιο αποφάσισε το Συμβούλιο Κεφαλαιαγοράς. Και τούτο αφού η Τράπεζα Κύπρου έχει δώσει ενδείξεις ότι θα πετύχει να καταθέσει ενημερωτικό δελτίο πριν τον Ιούλιο.

Και η ζωή των 100 χιλιάδων ανέργων που δεν έχουν φαγητό κυλά σύντομα με αργούς ρυθμούς οι πλούσιοι που φυγάδευσαν τα κεφάλαια τους κάνουν προτάσεις για ανάπτυξη της οικονομίας. Έλεος.

24 ΩΡΕΣ

800 11 800

www.piraeusbank.com.cy

AWB CYPRUS & GULF

Υπάρχει ένα χρώμα που δίνει ζωή στη ζωή μας.
Ένα χρώμα που γεμίζει τις καρδιές μας με αισιοδοξία και ελπίδα.
Το χρώμα της προσφοράς, της βοήθειας και της ανιδιοτέλειας που βάζουμε μαζί
για να λάμψει το χρώμα αυτού του τόπου. **Τελικά, αυτό είναι το χρώμα μας.**

Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου
Ένα με σένα.

Ναι, σε εκσυγχρονιστικές αλλαγές Όχι, σε εκθεμελιωτικές ανατροπές

Η ανάγκη για εκσυγχρονισμό των θεσμών, των μεθόδων και των διαδικασιών σε όλους τους τομείς της ζωής είναι αδιαμφισβήτητη. Η ανανέωση και η προσαρμογή στις νέες συνθήκες, που δημιουργεί η ανθρώπινη δραστηριότητα, είναι εκ των ων ουκ άνευ. Η αξιωματική αυτή τοποθέτηση επιβεβαιώνεται και από τις διαρκείς αλλαγές και διαφοροποιήσεις που δημιουργεί η διαρκής εξέλιξη, ιδιαίτερα στον τομέα της απρόβλεπτης, και πάντοτε ανεκτικτικά εξελισσόμενης, τεχνολογίας.

Του Δρα Χριστόδουλου Χριστοδούλου

Πρώην Υπουργού Οικονομικών και Εσωτερικών και πρώην Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας

Θα ήταν εκτός πραγματικότητας οποιαδήποτε αντίθετη άποψη ή και θεώρηση των κοινωνικών μας πραγμάτων. Οι ανθρώπινες κοινωνίες υφίστανται τις μεταλλακτικές επιδράσεις των επαναστατικών τεχνολογικών αλλαγών και διαφοροποιήσεων κατά τρόπο

απίστευτα ταχύ και ουσιαστικό. Υπάρχει, οφείλουμε όλοι να το παραδεχθούμε, μια επιτάχυνση στους ρυθμούς της καθημερινής ανθρώπινης δραστηριότητας, η οποία αντανακλά καθοριστικά στην επιτάχυνση του ρυθμού της ιστορίας. Όσοι και όποιοι δεν το αντιλαμβάνονται, όσοι και όποιοι δεν το αποδέχονται, παραμένουν απλώς στατικοί ή και οπισθοδρομικοί.

Και αντί να πορεύονται προς τα εμπρός, κάνουν βήματα προς τα πίσω. Η θεμελιακή αυτή διαπίστωση ισχύει κυρίως και προεχόντως στο χώρο της πολιτικής και στο χώρο της οικονομίας. Εκεί, όπου οι αποφάσεις που λαμβάνονται και οι στόχοι που τίθενται για επίτευξη διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην πρόοδο και την ανάπτυξη, στο επίπεδο και την ποιότητα της ζωής των ανθρώπων. Συνηρητημένα πάντοτε με την πολιτιστική ανέλιξη και την πνευματική αναδημιουργία. Κι είναι ακριβώς το κρίσιμο τούτο σημείο που προσδιορίζει τις επιτυχίες ή αποτυχίες και, ουσιαστικά, επηρεάζει τις τύχες και τις μελλοντικές προοπτικές των λαών.

Όπου υπάρχουν άνθρωποι φωτισμένοι και οραματιστές, όπου εκείνοι, που αναλαμβάνουν να ηγηθούν των κυβερνήσεων και των κρατών, συλλαμβάνουν τον παλμό των εξελίξεων και τους ρυθμούς της επιταχυνόμενης πορείας της

ιστορίας, εκεί συντελείται η πρόοδος και επικυριαρχεί η ευημερία. Επίκαιρη πάντοτε η προηγηθείσα προλογική θεώρηση. Και ιδιαίτερα σημαντική στις μέρες μας που η παγκόσμια οικονομική κρίση δεν ταλανίζει απλώς άτομα και κοινωνίες αλλά και θέτει κρίσιμα ερωτήματα για απαντήσεις, με έμπρακτες αποφάσεις, ενώπιον όλων εκείνων που ηγούνται και, λόγω θέσεως και ευθύνης, αλλά και εκ καθήκοντος και δυνατοτήτων.

Ενώ η τεχνολογία κάνει άλματα και θαυματοουργεί, η οικονομία κατολισθαίνει και οι ανθρώπινες κοινωνίες υφίστανται την επακόλουθη υποβάθμιση του βιοτικού τους επιπέδου. Είναι προφανές ότι υπάρχει κρίση θεσμών και αξιών. Είναι πασιφανές ότι υπάρχει σχεδόν παντού διεθνώς θέμα ηγεσίας. Είναι πέραν από βέβαιο ότι ο άνθρωπος, ως πολιτικός και ως πολίτης, ως άρχων ή ως αρχόμενος, τελεί σε δυσαρμονία με την ιστορική πραγματικότητα. Ότι η αξιακή επικυριαρχία έχει παραμερισθεί και έχει δώσει

τη θέση της στην απαξία και την αναξιοσύνη. Αναντίρρητα χάσαμε το μέτρο και υποδουλώθηκαμε στην άκρατη και άμετρη απληστία. Και πληρώνουμε το τίμημα της άναρχης συμπεριφοράς και της άνευ πλαισίων και ορίων υλιστικής αρχομανίας. Το άτομο αφέθηκε να δρα ανεξέλεγκτα και να δημιουργεί τις προϋποθέσεις, με τις ανομίες και τις ληστρικές επινοήσεις του, για την καταπόνηση και τη δυστυχία των πολλών. Και η από πενταετίας υφιστάμενη παγκόσμια οικονομική κρίση και κοινωνική εξαθλίωση έτσι, περίπου, μπορεί να εξηγηθεί. Με αυτά τα αίτια, που επενέργησαν καθοριστικά στην επέλευση των βασανιστικών κοινωνικών αιτιατών.

Στη δική μας περίπτωση της Κύπρου, σε σοβαρότατα σφάλματα της πολιτικής ηγεσίας, που διαχειρίστηκε την κρατική εξουσία την περασμένη πενταετία, θα πρέπει να αναζητήσουμε τα αίτια και να καταλογίσουμε ευθύνες. Όχι για το απλό γεγονός της κρίσης που μας έπληξε, αλλά για την έκταση και την ένταση της κρίσης.

Και, ακόμη, για την αδικαιολόγητη παράλειψη της να λάβει εγκαίρως τα δέοντα μέτρα ώστε, αν όχι να αποτρέψει εντελώς, τουλάχιστον να περιορίσει στο ελάχιστο τις διαστάσεις και τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της κρίσης. Διαστάσεις και επιπτώσεις, οι οποίες θα μπορούσαν, καθώς όλοι ομολογούν, να ελεγχθούν αν η πολιτική συμπεριφορά και οι έμπρακτες προσεγγίσεις των τότε κυβερνήσεων διαπνέονταν από ρεαλισμό και αντικειμενική θεώρηση των πραγμάτων και όχι από ετισθεισμό και ιδεοληπτικό δογματισμό.

Οπωσδήποτε η προσφυγή στην τρόικα για δανειοδότηση και διάσωση από τον άμεσο κίνδυνο κατάρρευσης είναι ότι χειρότερο θα μπορούσε να επισυμβεί στην άλλοτε κραταιά και ανθοφορούσα κυπριακή οικονομία. Η δανειακή σύμβαση και το μνημόνιο δεν σήμαναν απλώς την ανάληψη από μέρους μας της υποχρέωσης προς τους ανάληπτους πιστωτές μας να εξυπηρετήσουμε εγκαίρως και στο ακέραιο το χρέος μας. Σήμαναν, ταυτόχρονα, το μνημόνιο και η δανειακή συμφωνία, την εκχώρηση της εξουσίας στους τρούικανούς να διαμορφώνουν την οικονομική πολιτική μας.

Μια οικονομική πολιτική, ανεπίδεκτη βασικών αλλαγών και διαφοροποιήσεων και, κυρίως, συνοδευόμενη με μέτρα σκληρά και επώδυνα, τα οποία καθιστούν καθημερινά όχι απλώς δύσκολη αλλά μαρτυρική τη διαβίωση σημαντικού μέρους του κυπριακού λαού.

Το τονίσαμε και το ξανατονίζουμε ότι η τρούικανή οικονομική πολιτική διαπνέεται από ανυπόφορη αδιασφαλιστικότητα και τελεί σε πλήρη διάζευξη από την πολιτική της πρόνοιας και της ευημερίας των πολιτών. Δεν απορρίπτουμε ως άχρηστα ή απαράδεκτα όλα τα μέτρα που μας επέβαλαν και μας επιβάλλουν οι τρούικανοί κομισσάριοι. Θεωρούμε, όμως, ότι αυτά διαπνέονται από το στοιχείο της τιμωρίας και της αποξένωσης από την αξιοπρεπή ανθρώπινη καθημερινότητα.

Αναμφίβολα επιβάλλονται αναδιαρθρώσεις και τομές και στο δημόσιο και στον ιδιωτικό οικονομικό τομέα. Επιβάλλεται εκσυγχρονισμός και ανανέωση στις μεθόδους της παραγωγικής διαδικασίας, αύξηση της παραγωγικότητας και δραστική μείωση του κόστους παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών. Απαιτείται νοικοκύρεμα και εξορθολογισμός του δημόσιου τομέα. Όμως, σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να ξεφύγουμε από τα όρια του μέτρου. Δεν είναι ούτε δυνατόν ούτε λογικό να βελτιωθούν και να εκσυγχρονισθούν τα πάντα μέσα σε λίγους μήνες ή σε λίγα χρόνια. Δεν ενδείκνυται ούτε θα ευδοκιμήσει η διενέργεια επαναστάσεων. Ενδείκνυται και θα ευδοκιμήσει η σταδιακή υιοθέτηση βελτιωτικών

αλλαγών. Επίκεντρο της οικονομίας πάντοτε πρέπει να είναι ο άνθρωπος και το αποδεκτό επίπεδο ποιότητας της ζωής του. Δυστυχώς, τόσο στις άλλες τρεις μνημονιακές χώρες όσο και στη δική μας, μονομερής και επικίνδυνα εξωπραγματική ήταν και είναι η φιλοσοφία της τρούικανής πολιτικής: Έτσι, μετά από ένα σχεδόν χρόνο μνημονιακής επικυριαρχίας, τα αποτελέσματα υπήρξαν εν μέρει ικανοποιητικά σε άψυχους αριθμούς και δραματικά καθόσον αφορά τη διαβίωση των ανθρώπων. Δεν μπορούμε να πανηγυρίζουμε επειδή τα μνημονιακά μέτρα της άτεγκτης λιτότητας μείωσαν την αρνητική ανάπτυξη στο 5,5% αντί στο προβλεπόμενο 8% και το δημοσιονομικό έλλειμμα περιορίστηκε στο 5% ως 6%. Μπορεί να ανασχέθηκε μερικώς η οικονομική κατάρρευση. Όμως το δημόσιο χρέος αυξήθηκε από 89% το 2012 στο 110% το 2013, ενώ υπολογίζεται να ανέλθει στο 120% το 2014.

Ταυτόχρονα η ανεργία διαμορφώθηκε στο 17,5% το 2013 από 12,5% το 2012. Το βιοτικό επίπεδο του λαού έχει υποστεί καθίζηση, η ανάπτυξη παραμένει σε μεγάλο βαθμό αρνητική, ενώ θεμελιακοί θεσμοί του χρηματοοικονομικού μας συστήματος, όπως ο τραπεζικός, παραμένουν αλειτουργικοί και προβληματικοί με δυσμενέστερες επιπτώσεις στις προοπτικές ανάπτυξης της σύνολης οικονομίας μας.

Είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό από όλους, ιδιαίτερα τους ιθύνοντες, ότι όσο κι αν βρισκόμαστε σε μειονεκτική θέση έναντι των πανίσχυ-

ρων πιστωτών μας, δεν πρέπει να χάσουμε τη διεκδικητικότητα μας. Οι ξένες συνταγές και η μεταφύτευση προτύπων από τους τρούικανούς ειδήμονες, που μας επιβλέπουν και μας εποπτεύουν κυριαρχικά, δεν πρόκειται να αποβούν σωστικές για την κυπριακή οικονομία και κοινωνία. Έτσι, τουλάχιστον, επιμαρτυρεί η μακρόχρονη εμπειρία μας. Να μελετήσουμε ξένους θεσμούς, όχι όμως να τους μεταφυτεύσουμε αυτούσιους στη χώρα μας. Έχουμε τη δική μας κουλτούρα, ιδιαιτερότητα και ιδιοτυπία ακόμη. Και πάνω σ' αυτά, τα οποία αγνοούν ή δεν κατανοούν οι ξένοι, είναι που οικοδομήσαμε τα θαύματα του παρελθόντος: Μετά την τουρκανταρσία του Δεκεμβρίου 1963, μετά τη βάρβαρη τουρκική εισβολή του Ιουλίου και Αυγούστου του 1974 και μετά την τιτάνια προσπάθειά μας για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004 και στην Ευρωζώνη το 2008.

Μπορούμε να ξανακάνουμε το θαύμα. Μπορούμε να υπερβούμε τα δύσκολα. Αρκεί να μας αφήσουν ελεύθερα τα χέρια και να μας επιτρέψουν να αξιοποιήσουμε τις ικανότητες, τις δυνατότητες και τις αρετές μας. Εκσυγχρονιστικές αλλαγές, ΝΑΙ. ΟΧΙ, όμως, εκθεμελιωτικές ανατροπές. Και, καθώς προσφύω τονίσει ο Πρόεδρος των Σοσιαλδημοκρατών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κ. Σβόμποντα, κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Κύπρο, «Οι μεταρρυθμίσεις δεν πρέπει να σταματήσουν. Αλλά αυτή η προσπάθεια θα πρέπει να αναληφθεί από τους πολίτες και τις πολιτικές δυνάμεις».

Ισόβια σύνταξη τα ταμεία προνοίας

Περισσότερα από 500 ταμεία προνοίας διαλύθηκαν και τα υπόλοιπα αναμένονται να διαλυθούν σύντομα, διαλύοντας έτσι και το δεύτερο πυλώνα συνταξιοδότησης, αφήνοντας έτσι τους πολίτες απροστάτευτους όταν θα χρειάζονται χρήματα κατά τη διάρκεια της αφυπηρέτησής τους.

Ο λόγος που τα ταμεία προνοίας διαλύθηκαν είναι ο φόβος για ένα νέο κύμα το οποίο βέβαια δεν δικαιολογείται πλέον, αφού το τραπεζικό σύστημα δείχνει σημεία σταθεροποίησης. Αλλά ακόμα και αν το ενδεχόμενο ενός νέου κούρεματος είναι ορατό, οι μεριδιούχοι των ταμείων

προνοίας είναι ασφαλισμένοι σε κάποιο βαθμό μετά την ψήφιση από τη Βουλή σχετικής νομοθεσίας. Η Βουλή ψήφισε πρόσφατα όπως τα ταμεία προνοίας καλύπτονται από την ασφαλιστική κάλυψη των 100,000 ευρώ που προσφέρει το κράτος, ανά καταθέτη, ανά τραπεζικό

Του Μάριου Μαυριάδη

Βουλευτή Κερύνειας

ίδρυμα, σε περίπτωση που αυτό καταρρεύσει. Η πρόνοια αυτή καλύπτει τη μεγάλη πλειοψηφία των ταμείων προνοίας αφού κανένας ελάχιστες μερίδες ταμείων προνοίας υπερβαίνουν τις 100,000 ευρώ. Όσοι επιθυμούν να αξιοποιήσουν αυτή τη νομοθεσία, θα πρέπει απλά να έχουν τις υπόλοιπες καταθέσεις τους σε άλλο τραπεζικό ίδρυμα από αυτό που είναι κατατεθειμένο το ταμείο προνοίας του.

Όμως το πρόβλημα με τα ταμεία προνοίας δεν είναι που είναι κατατεθειμένα τα χρήματα των ταμείων προνοίας ή πως έχουν επενδυθεί, αλλά οι κανόνες που διέπουν τα ταμεία προνοίας στην Κύπρο. Αντί τα ταμεία προνοίας να λειτουργούν ως ο δεύτερος πυλώνας συνταξιοδότησης και να εξυπηρετεί τον πολίτη κατά τη διάρκεια της συνταξιοδότησής του, λειτουργεί ως μια κατάθεση η οποία, στις πλείστες των περιπτώσεων, δεν είναι διαθέσιμη για να εξυπηρετήσει τις ανάγκες του συνταξιούχου, αφού ο δικαιούχος ξοδεύει τα χρήματα μόλις τα εισπράξει. Με βάση τους υφιστάμενους κανονισμούς, ένας εργαζόμενος δεν είναι υποχρεωμένος να προσφέρει ταμείο προνοίας στους εργαζόμενους. Εκεί όπου υπάρχουν ταμεία προνοίας, ένας εργαζόμενος μπορεί να πάρει τα χρήματα που του αναλογούν όταν διακόψει την εργασία του. Μπορεί επίσης να πάρει και δάνειο, μέχρι ενός έναντι του ταμείου προνοίας του. Επιπλέον, όταν ο εργαζόμενος

Περισσότερα από 500 ταμεία προνοίας διαλύθηκαν και τα υπόλοιπα αναμένονται να διαλυθούν σύντομα

πάρει τα χρήματα του από το ταμείο προνοίας του, τα χρησιμοποιεί για να καλύψει κάποιες τρύπες και να ξεφλήσει κάποια χρέη που είχε από προηγούμενες.

Δηλαδή, με το υφιστάμενο σύστημα, μόνο ένα μικρό ποσοστό εργαζομένων διαθέτει τα χρήματα που έχει πάρει από το ταμείο προνοίας του διαθέσιμο για τα χρόνια της συνταξιοδότησής του. Το σύστημα λειτουργίας των ταμείων προνοίας πρέπει να αλλάξει κατά τρόπο που να εξυπηρετεί τον πολίτη όταν είναι στη σύνταξη. Το ταμείο προνοίας θα πρέπει να μετατραπεί σε ισόβιο εισόδημα και να συμπληρώνει τη σύνταξη από το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία ενδεχομένως να μην είναι αρκετή για να διασφαλίσει ένα ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο για τον πολίτη. Αυτό προνοεί και η σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Οδηγίας που αφορά τη συνταξιοδότηση, και την οποία η Κύπρος έχει υιοθετήσει. Η ευρωπαϊκή οδηγία 2003/41/EK για τη εποπτεία συνταξιοδοτικών παροχών, στην παράγραφο 13, αναφέρει ότι «Όταν αποσκοπούν στην εξασφάλιση οικονομικής ασφάλειας μετά τη συνταξιοδότηση, οι εισφορές που καταβάλλουν τα ιδρύματα τα οποία προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών πρέπει να μεριμνούν γενικώς για την καταβολή ισόβιας σύνταξης». Δέκα χρόνια μετά την ψήφιση της οδηγίας, η Κύπρος δεν έχει ακόμη ασχοληθεί με το θέμα αυτό, μάλλον λόγω αντιδράσεων από τις συντεχνίες.

Innovation
that excites

ΟΛΟΤΕΛΑ ΝΕΟ QASHQAI.

€18.900

Η Ασπίδα Ασφαλείας Nissan, υποστηρίζεται από το Σύστημα Αποφυγής Μετωπικής Σύγκρουσης και το Σύστημα Ελέγχου Πλαισίου. Σε συνδυασμό με τα βοηθητικά συστήματα όπως η Οθόνη Πανοραμικής Θέας, το Έξυπνο Σύστημα Υποβοήθησης Στάθμευσης και πολλά άλλα, σας προσφέρουν την απόλυτη crossover εμπειρία.

Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.
Η τιμή αναφέρεται στο βασικό μοντέλο.

www.nissan.com.cy

Όμιλος Πηλακούτα | ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ: 77777220

Έχουμε έλλειψη πολιτικών...

✓ Ο Νίκος Αναστασιάδης έπραξε αυτό που είπε και γραπτώς στον γγ του ΟΗΕ δια της επιστολής της 2ας Ιανουαρίου 2014 και με την οποία τότε όλοι συμφώνησαν. Αν σήμερα διαφωνούν με το αποτέλεσμα, σημαίνει είτε δεν διάβασαν την επιστολή, είτε δεν την κατάλαβαν...

Στο τεύχος Ιανουαρίου 2014, η στήλη κατέγραψε τι ακριβώς είπε ο Νίκος Αναστασιάδης στον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ στην επιστολή που του απέστειλε με ημερομηνία 2 Ιανουαρίου 2014. Επισημάναμε λοιπόν ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε εκείνη την επιστολή του αποδεχόταν την φρασεολογία για την «Κυριαρχία», όπως καταγραφόταν στις συμφωνίες Χριστόφια – Ταλάτ. «Η Κυριαρχία έχει πρόσφατα επαναβεβαιωθεί το 2010 από τους ηγέτες των δύο κοινοτήτων ως μία και αδιαίρετη και περιλαμβάνεται στο σχετικό έγγραφο του 2008-2012 το οποίο ετοιμάστηκε από τα Ηνωμένα Έθνη», έγραφε συγκεκριμένα ο Νίκος Αναστασιάδης στην επιστολή του.

Καταλήγαμε στο προηγούμενο άρθρο μας (που είχε τίτλο «θα οπισθοχωρήσει ο Αναστασιάδης;») με τις εξής δύο επιλογές που είχε ενώπιον του ο Πρόεδρος: «Ότι είτε θα επιμεινεί και θα προχωρήσει με τις τρεις προϋποθέσεις που έθεσε (ως εναλλακτικό σενάριο εάν οι τ/κ δεν αποδέχονταν την Κυριαρχία όπως καταγράφηκε μεταξύ Χριστόφια – Ταλάτ), έχοντας στο πλευρό του όλα τα κόμματα, αλλά κυρίως το ΔΗΚΟ και τον Νικόλα Παπαδόπουλο, είτε ο Νίκος Αναστασιάδης επιστρέφει σε μια επαναβεβαίωση του Κοινού Ανακοινωθέντος Χριστόφια – Ταλάτ, για το οποίο όμως ο τότε Πρόεδρος δέχτηκε σφοδρότατες επικρίσεις από τον Νικόλα Παπαδόπουλο, την ΕΔΕΚ, τους Οικολόγους και τον Γιώργο Λιλλήκα. Δηλαδή σε μια τέτοια εξέλιξη, ο Νίκος Αναστασιάδης πιθανότατα θα χάσει το σύμμαχο του, Νικόλα Παπαδόπουλο / ΔΗΚΟ, και θα δημιουργηθούν συνθήκες για συμπίεση στο κυπριακό με το ΑΚΕΛ, το οποίο βεβαίως δεν θα έχει κανένα λόγο να ασκεί κριτική επί της ουσίας, αφού ο Νίκος Αναστασιάδης θα αποδεχτεί εκείνο το οποίο συμφώνησε ο Δημήτρης Χριστόφιας. Όποια και να είναι η διαδρομή που θα «δημιουργήσουν» τα επερχόμενα γεγονότα, θα διαφανεί λίαν συντόμως. Διότι, οι επόμενες βδομάδες θα είναι όντως ενδιαφέρουσες για το κυπριακό, και οι όποιες εξελίξεις θα κρίνουν και την πολιτική σκακιέρα στο εσωτερικό...»

Τι έπραξε λοιπόν ο Πρόεδρος; Εάν δει κάποιος

Ο διαχωρισμός του λαού σε δύο, σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, είναι το σπέρμα που μας οδήγησε στην καταστροφή, αλλά συνεχίζουμε να σφυρίζουμε αδιάφορα και να αποδεχόμαστε διχαστικούς όρους, σε μια λύση που υποτίθεται θα μας οδηγήσει στην επόμενη 50ετία...

πίσω από τις γραμμές της επιστολής του Ν. Αναστασιάδη προς τον γγ του ΟΗΕ, θα διαπιστώσει ότι δεν έπραξε τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο απ' όσα έλεγε τότε. Μάλιστα ο Νίκος Αναστασιάδης «πέτυχε» ένα συνδυασμό των δύο. Δηλαδή με αφετηρία τα όσα συμφώνησαν Χριστόφιας – Ταλάτ στο θέμα της Κυριαρχίας, ενίσχυσε τις αναφορές στο Κοινό Ανακοινωθέν με την εξής παράγραφο: «Η ένωση ολόκληρης ή μέρους της ομοσπονδίας με οποιαδήποτε άλλη χώρα ή οποιασδήποτε μορφής διχοτόμηση ή απόσχιση ή οποιαδήποτε άλλη μονομερής αλλαγή στην κατάσταση πραγμάτων απαγορεύεται».

Δεν θα καταπασιτούμε με τις όποιες αναφορές κρίνονται από αρκετούς ως αρνητικές, διότι αφενός απαιτείται νομική επεξήγηση και αφετέρου θα ήταν πρόχειρο να εξάγουμε διάφορα συμπεράσματα κατ' υποκειμενική ερμηνεία. Απλώς σημειώνουμε μια εξόφθαλμη αρνητική πρόνοια στο Κοινό Ανακοινωθέν, η οποία δεν είναι άλλη από τον διαχωρισμό των Κύπριων πολιτών σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους. Όχι γιατί ενδεχομένως αυτό να ερμηνεύεται ότι ο «ένας λαός» θα μπορεί μετέπειτα να παραβιάσει την συμφωνία και να προχωρήσει σε απόσχιση αλλά η στήλη διαφωνεί και λόγω της βασικής αρχής του ανεπίτρεπτου διαχωρισμού πολιτών, και δη στην Κύπρο, και δη σε ελληνοκύπριους και τουρκοκύπριους, όταν γνωρίζουμε ότι ακόμη και προ

της γενέσεως της Κυπριακής Δημοκρατίας ο διαχωρισμός αυτός ήταν το μεγάλο καρκίνωμα που οδήγησε στα όσα τραγικά ακολούθησαν και τα οποία ζούμε μέχρι σήμερα. Είναι απλώς και απλά ΑΝΕΠΙΤΡΕΠΤΟΣ ο διαχωρισμός των πολιτών.

Το σημείο όμως που θέλει να εγειρεί η στήλη είναι άλλο. Ότι πάσχουμε από πολιτικούς, οι οποίοι να έχουν την πολιτική οξυδέρκεια και διορατικότητα. Και όλα τα ανωτέρω είναι τρανταχτό παράδειγμα ότι οι κύπριοι πολιτικοί, οι πλειστοί, κινούνται επιπόλαια και εξαγουν εντελώς ρηχά συμπεράσματα. Διότι, εάν διάβάζαν ή εάν κατάλαβαν τι έλεγε ο Νίκος Αναστασιάδης στην επιστολή του προς τον Μπαν Κι Μουν τότε θα διαφώνουσαν από τότε. Και όχι σήμερα, όπου βλέπουμε τα αποτελέσματα εκείνης της επιστολής. Διότι απλούστατα, δεν γίνεται να συμφωνούσες τότε, που σου έγραφε πως ο ίδιος αποδέχεται την Κυριαρχία όπως αυτή καταγράφεται στις συμφωνίες Χριστόφια – Ταλάτ, και σήμερα όταν στην ουσία επαναλαμβάνεται με κάποιες παραλλαγές η τότε αναφορά, να διαφωνείς. Σημείνει πως είτε δεν την διάβασες, είτε δεν την κατάλαβες...

Όποιο και να ισχύει όμως από τα δύο, η τραγικότητα της Νήσου δεν αλλάζει, η οποία υπέφερε και συνεχίζει να υποφέρει από έλλειψη πολιτικών...

CONVENIENTLY LOCATED NEAR EVERYTHING.

Hilton Cyprus is the only five star hotel in Nicosia, the ideal place both for the business and the leisure traveller as it is conveniently located next to the business and the entertainment district.

In each of the hotel's 294 spacious guestrooms and suites, the emphasis is on elegance and comfort. The hotel also offers various meeting rooms for prestigious delegations, meetings and conferences.

**For room reservations please visit hilton.com
or call Hilton Cyprus at +357 22377777**

STAY HILTON. GO EVERYWHERE.

Μήνας υποψηφιοτήτων για τις ευρωεκλογές

Οι τέσσερις από τις έξι έδρες θεωρούνται λίγο – πολύ «πιασμένες».

Μάχη για την 2η έδρα στο ΑΚΕΛ και ντέρμπι στην ΕΔΕΚ. Έκπληξη από Λιλλήκα;

Οι εκλογές για την Ευρωβουλή αποτελούν πραγματική πρόκληση για τα κόμματα. ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ πάνε στις εκλογές με νέο πρόεδρο, το ΑΚΕΛ θα βρεθεί για πρώτη φορά ενώπιον κάλπης μετά την 5ετή διακυβέρνηση, η ΕΔΕΚ θα προσπαθήσει να διατηρήσει τον ρυθμιστικό της ρόλο.

Περίοδος υποψηφιοτήτων για τις Ευρωεκλογές είναι οι επόμενες μερικές εβδομάδες, αφού όλα τα κόμματα θα ανακοινώσουν και επίσημα το ψηφοδέλιό τους. Η Συμμαχία Πολιτών ήδη προχώρησε στη δημοσιοποίηση του ψηφοδέλιού της, ενώ ΕΔΕΚ και Οικολόγοι σφράγισαν τη συνεργασία τους και στα μέσα Φεβρουαρίου θα προχωρήσουν επίσης στην παρουσίαση του ψηφοδέλιού τους. ΔΗΣΥ και ΕΥΡΩΚΟ προχωρούν μαζί στις ευρωπαϊκές εκλογές με τον Δημήτρη Συλλούρη να εντάσσεται στο ψηφοδέλτιο του ΔΗΣΥ ενώ στο ΑΚΕΛ γίνονται έντονες διεργασίες για την οριστικοποίηση των προσώπων που θα διεκδικήσουν δύο έδρες στις Βρυξέλλες. Το ΔΗΚΟ βρίσκεται ακόμη στο αρχικό στάδιο αφού ο νέος Πρόεδρος ανέμενε την ολοκλήρωση των ενδοκομματικών εκλογών για την συμπλήρωση της ηγεσίας και την ανανέωση των συλλογικών οργάνων του.

Η όποια απόφαση του ΔΗΚΟ για παραμονή ή όχι επηρεάζει αρνητικά ή θετικά και την Συμμαχία Πολιτών

12% ο στόχος του Νικόλα

Πάντως οι Ευρωεκλογές του Μαΐου θα αποτελέσουν και το «βάπτισμα πυρός» του νέου προέδρου του ΔΗΚΟ. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος θα πρέπει να αποδείξει ότι μπορεί να συγκρατήσει αλλά και να αυξήσει τα ποσοστά του ΔΗΚΟ. Αν και η μία έδρα του ΔΗΚΟ στην Ευρωβουλή θεωρείτο λίγο πολύ «πιασμένη» από τη νυν ευρωβουλευτή, Αντιγόνη Παπαδοπούλου, μετά και τις τελευταίες εξελίξεις, όπου η «ισχυρή κυρία» του ΔΗΚΟ έχασε τη μάχη για τη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου του κόμματος από τον Μάρκο Κυπριανού, τα πράγματα ενδεχομένως να αλ-

λάξουν, αφού είναι σαφές ότι η κ. Παπαδοπούλου βγήκε από τις ενδοκομματικές εκλογές λαβωμένη και αποδυναμωμένη. Ωστόσο δεν πρέπει να αγνοείται ότι η νυν Ευρωβουλευτής, διατηρεί ισχυρή βάση στο κόμμα και διατηρεί τις συμπάθειες σε όλα τα μήκη και πλάτη του κόμματος.

Την ίδια ώρα η ήττα της Αντιγόνης Παπαδοπούλου στις ενδοκομματικές, ενδεχομένως να προκαλέσει ενδιαφέρον από άλλα «ισχυρά στελέχη» για μια έδρα στην Ευρωβουλή, αφού θα θεωρείται ότι το «προτύργιο» της νυν Ευρωβουλευτού έχει λαβωθεί και συνεπώς η απώλεια της έδρας να κρίνεται εφικτή, υπέρ άλλου προσώπου. Τούτο δημιουργεί «θετικό για το κόμμα ανταγωνιστικό κλίμα», το οποίο με τη σειρά του θα προσελκύσει και περισσότερους ΔΗΚΟικούς στις κάλπες του Μαΐου. Μια εξέλιξη, η οποία προφανώς ευνοεί τον νέο Πρόεδρο, ο οποίος θα πρέπει να συγκρατήσει ή ακόμη να ξεπεράσει

τα ποσοστά που έλαβε το ΔΗΚΟ στις Ευρωεκλογές του 2009 (12,28%), αφού σε αντίθετη περίπτωση θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στον ίδιο, ότι δεν πέτυχε ή δεν συγκράτησε τα ποσοστά του κόμματος.

Πρώτη δοκιμασία για Αβέρωφ

Οι ευρωεκλογές δεν θα είναι πρώτη δοκιμασία μόνο για τον Νικόλα Παπαδόπουλο, αλλά και για τον Αβέρωφ Νεοφύτου, ο οποίος έχει ενώπιον του 35,65% που έλαβε ο ΔΗΣΥ στις ευρωεκλογές του 2009. Από πλευράς Πινδάρου θεωρείται δεδομένη η υποψηφιότητα του Αναπληρωτή Προέδρου, Λευτέρη Χριστοφόρου καθώς και της νυν ευρωβουλευτού, Ελένης Θεοχάρους. Παράλληλα μια θέση στο ψηφοδέλτιο του ΔΗΣΥ δίνεται στον Πρόεδρο του ΕΥΡΩΚΟ, Δημήτρη Συλλούρη. Επιπλέον ο Αβέρωφ Νεοφύτου ενημέρωσε το Πολιτικό Γραφείο του κόμματος, ότι θα κάνει χρήση του δικαιώματος του για «κατ' επιλογήν υποψήφιο», και αναμένεται ότι θα υποδείξει λίαν συντόμως το «εκλεκτό του πρόσωπο». Εκ των πραγμάτων παραμένουν στο ψηφοδέλτιο του ΔΗΣΥ άλλες δύο θέσεις, τις οποίες δεν έγινε ξεκάθαρο εάν τελικά θα τις διεκδικήσουν Σωτήρης Σαμψών και Ανδρέα Πιτσιλλίδης. Όπως και να έχουν τα πράγματα, οι δυο έδρες του ΔΗΣΥ στις Βρυξέλλες θεωρούνται «κρατημένες» από Λευτέρη Χριστοφόρου και Ελένη Θεοχάρους, χωρίς όμως να αποκλείεται τίποτα.

ΕΔΕΚ – Οικολόγος

Σοσιαλιστές και πράσινοι «σφράγισαν» τη συνεργασία τους και λίαν συντόμως θα επισημοποιήσουν το κοινό τους ψηφοδέλτιο. Από πλευράς Οικολόγων θα συμμετέχουν δύο υποψήφιοι και άλλοι τέσσερεις από πλευράς ΕΔΕΚ. Από πλευράς ΕΔΕΚ δεδομένη θεωρείται η επαναιεκδική της έδρας από τον νυν ευρωβουλευτή Σοφοκλή Σοφοκλέους. Ισχυρή υποψηφιότητα κρίνεται παράλληλα και αυτή του Δημήτρη Παπαδάκη, του οποίου γύρω από την υποψηφιότητα του φαίνεται να σχηματίζεται πλειοψηφικό ρεύμα. Αξίζει να σημειωθεί πάντως πως κομματικοί παράγοντες εκτιμούν ότι η συμμαχία ΕΔΕΚ – Οικολόγων θα φέρει το επιθυμητό αποτέλεσμα και δεν θα χαθεί η έδρα. Η ΕΔΕΚ έλαβε στις εκλογές του 2009 9,85%.

Αίνιγμα στο ΑΚΕΛ

Στο ΑΚΕΛ παρουσιάζεται μεγάλο ενδιαφέρον για μια θέση στο ψηφοδέλτιο από πλευράς αρκετών ισχυρών στελεχών όπως Σκευή Κουκουμά, Σωτηρούλα Χαράλαμπος, Χρίστος Χριστοφίδης, ενώ άγνωστες παραμένουν επί του παρόντος οι προθέσεις του Σταύρου Μαλά. Επαναιεκδική της έδρας θα υπάρξει και από τον Τάκη Χατζη-

«Βάπτισμα πυρός» οι ευρωεκλογές για Αβέρωφ Νεοφύτου. «Αντιμέτωπος» με το 35,65% που έλαβε ο ΔΗΣΥ το 2009

γεωργίου αλλά όχι από τον Κυριάκο Τριανταφυλλίδη, ο οποίος εξέφρασε ήδη την πρόθεση του στα κομματικά δώματα να αποσυρθεί από τα της ενεργούς πολιτικής. Αν και ο κ. Χατζηγεωργίου θεωρείται «φαβορί» για τη μια έδρα, τίποτα δεν αποκλείεται στο ΑΚΕΛ, αφού εάν το ψηφοδέλτιο αποτελείται από ισχυρά ονόματα, τότε δεν αποκλείονται ανατροπές. Το ΑΚΕΛ βρίσκεται «αντιμέτωπο» όμως με την πλέον ισχυρή πρόκληση να λάβει «αξιοπρεπή» ποσοστά, αφού θα πρόκειται για την πρώτη μάχη μετά την πενταετή διακυβέρνηση του τόπου, η οποία άφησε την μεγάλη μάζα πολιτών απογοητευμένη. Το ΑΚΕΛ έλαβε 34,9% το 2009, αλλά το εν λόγω ποσοστό θεωρείται απομακρυσμένο. Οι αξιωματούχοι στα δώματα του κόμματος ελπίζουν όπως το ποσοστό κυμανθεί γύρω στο 30% ενώ πέραν τούτου θα θεωρείται «μεγάλη επιτυχία».

Απόλυτο τεστ για Συμμαχία Πολιτών

Η απόφαση του Γιώργου Λιλλήκα να ηγηθεί του ψηφοδελτίου της Συμμαχίας Πολιτών κρίνεται άκρως σημαντική για την περαιτέρω πορεία του κινήματος, μιας και τα ποσοστά που θα εξασφα-

λιστούν στις Ευρωεκλογές θα καθορίσει και το κατά πόσο το Κίνημα έχει δυνατότητες επιβίωσης ως «μεσαίο κόμμα» πέραν του 7% ή εάν θα πρόκειται για άλλο ένα κόμμα, το οποίο θα ενταχθεί στην ομάδα των «μικρών και μονοεδρικών» κομμάτων. Ως εκ τούτου η απόφαση για «φουλ επίθεση» με επικεφαλής τον Γιώργο Λιλλήκα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και ως «παρτίδα με τα ρέστα στο τραπέζι», μιας και εάν η Συμμαχία δεν μπορέσει να λάβει «αξιοσημείωτα» ποσοστά (τουλάχιστον πέραν του 5%), αυτομάτως θα σημαίνει και η «αρχή του τέλους» και θα είναι πλέον θέμα χρόνου η πτωτική της τάση. Η δε κρίση που ξέσπασε εντός του ΔΗΚΟ φαίνεται να επηρεάζει και την Συμμαχία των Πολιτών, αφού στην περίπτωση αποχώρησης του ΔΗΚΟ από την κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη, δεν αποκλείεται να δημιουργήσει ρεύμα απώλειας από Συμμαχία προς όφελος ΔΗΚΟ ενώ στην αντίθετη περίπτωση, εάν δηλαδή ο Νικόλας Παπαδόπουλος παραμείνει στην κυβέρνηση, τότε κατά πάσα πιθανότητα θα ισχύσει το αντίστροφο υπέρ της Συμμαχίας Πολιτών.

Εντός του Κινήματος υπάρχει αισιοδοξία ότι η εξασφάλιση μιας έδρας στην Ευρωβουλή είναι πιθανή, κάτι που σημαίνει πως η Συμμαχία θα πρέπει να ξεπεράσει σε ποσοστά την ΕΔΕΚ. Οι έξι υποψήφιοι της Συμμαχίας Πολιτών είναι: Γιώργος Λιλλήκας Σίμος Αγγελίδης, Αντρέας Αποστόλου, Ειρήνη Μάντολε, Αλέξανδρος Μιχαηλίδης, Κούλης Νικολάου.

Ο Γιώργος Λιλλήκας με την απόφασή του για κάθοδο στις ευρωεκλογές ως επικεφαλής του ψηφοδελτίου της Συμμαχίας Πολιτών τα δίνει «όλα για όλα».

Κυπριακό: Πολιτικές καραμπόλες και στην Ελλάδα

Πέρα από τις πολιτικές εξελίξεις που θα επιφέρει η έναρξη των διαπραγματεύσεων στο Νησί της Αφροδίτης, το Κυπριακό έχει αρχίσει να προκαλεί πονοκεφάλους και στα κόμματα της Ελλάδας. Επί του παρόντος πάντως, πετάνε την μπάλα στην εξέδρα...

Ο νέος κύκλος διαπραγματεύσεων του Κυπριακού που ξεκίνησε με βάση το νέο «κοινό ανακοινωθέν» μεταξύ Αναστασιάδη και Έρογλου θα επηρεάσει όχι μόνο τις πολιτικές εξελίξεις στην Μεγαλόνησο, αλλά πιθανότατα και αυτές στην Ελλάδα. Και τα ελληνικά κόμματα, ούτε που θέλουν να το σκέφτονται, πετώντας -επί του παρόντος- την μπάλα στην εξέδρα.

**Του Στέφανου
Κοτζιάμη**

Σε ότι αφορά την Κύπρο, τα δύο μεγαλύτερα πολιτικά κόμματα (ο «δεξιός» Δημοκρατικός Συναγερμός και το «αριστερό» ΑΚΕΛ)

που αθροιστικά συγκεντρώνουν πάνω από το 60% του εκλογικού σώματος, δείχνουν μάλλον έτοιμα να πουν «ναι» σε ένα τελικό σχέδιο, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό θα έχει κάποιες αξιοσημείωτες διαφοροποιήσεις σε σύγκριση με το σχέδιο Ανάν του 2004.

Άλλωστε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε δεχτεί το 2004 το σχέδιο Ανάν, ενώ το ΑΚΕΛ το απέρριψε στο... παρά πέντε.

Να ξεκαθαρίσουμε βέβαια ότι σε περιπτώσεις τέτοιων δημοψηφισμάτων, η «κομματική πειθαρχία» είναι αρκετά χαλαρή και η πολιτική πρόταση των δύο κομμάτων δεν είναι καθόλου βέβαια πως θα... μεταφραστεί απόλυτα στην κάλπη.

Αντίθετα, εναντίον των τρεχουσών διαπραγματεύσεων έχουν ταχθεί η ΕΔΕΚ και το «κέντρο» ΔΗΚΟ, το οποίο ωστόσο συμμετέχει στην κυβέρνηση, στηρίζοντας τον σημερινό Πρόεδρο της Δημοκρατίας Νίκο Αναστασιάδη.

Στην Κύπρο, θεωρούν πως είναι θέμα χρόνου η αποχώρηση του ΔΗΚΟ από την κυβέρνηση, όπως επίσης θεωρούν πιθανό και το ξέσπασμα μεγάλης κόντρας στο εσωτερικό του ίδιου κόμματος, καθώς φαίνεται πως η «πλευρά του Μάριου Καρογιάν» θα τηρήσει διαφορετική στάση.

Ωστόσο, οι συζητήσεις για το κυπριακό έχουν αρχίσει να προκαλούν πονοκέφαλο και στην ελληνική πολιτική σκηνή, με τα κόμματα, επί του παρόντος, να τηρούν πολύ χαμηλούς τόνους και

Όλοι γνωρίζουν πως τόσο ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς, όσο και ο υπουργός Εξωτερικών Ευάγγελος Βενιζέλος ενθάρρυναν την κίνηση του Προέδρου Αναστασιάδη

να αφήνουν την πρωτοβουλία των κινήσεων στη Λευκωσία.

Ωστόσο, όλοι γνωρίζουν πως τόσο ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς, όσο και ο υπουργός Εξωτερικών Ευάγγελος Βενιζέλος ενθάρρυναν την κίνηση του Προέδρου Αναστασιάδη. Άλλωστε, το ΠΑΣΟΚ του Γιώργου Παπανδρέου είχε πει «ναι» στο σχέδιο Ανάν του 2004, ενώ η Νέα Δημοκρατία του Κώστα Καραμανλή είχε προχωρήσει σε μια δήλωση 51-49 υπέρ του ίδιου σχεδίου.

Παρόλα αυτά, τα δύο αυτά κόμματα δεν θα ήθελαν να πάθουν ότι έπαθε ο Γιώργος Παπανδρέου του 2004, όταν στήριξε ξεκάθαρα το Σχέδιο Ανάν και είδε την επιλογή του να... «αδειάζεται» από τους Κύριους ψηφοφόρους.

Επιπρόσθετα, τόσο η ελληνική όσο και η κυπριακή πλευρά δεν θα ήθελαν σε καμία περίπτωση να χρεωθούν αυτές μια νέα αποτυχία επίλυσης του Εθνικού ζητήματος, πράγμα που θα γίνει αν και αυτή τη φορά (όπως το 2004) η τουρκοκυπριακή πλευρά εγκρίνει την προτεινόμενη λύση και η ελληνοκυπριακή την αρνηθεί.

Άλλωστε, ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών Νταβούτογλου έσπευσε να δηλώσει πως αυτή είναι η τελευταία ευκαιρία για την επίλυση του ζητήματος, ενώ αναμφίβολα σε περίπτωση που χρεωθεί η ελληνική πλευρά για μια ακόμη φορά την αποτυχία της επίλυσης, θα βαρύνει το κλίμα σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς, με ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται.

Προβληματισμός όμως υπάρχει και στο ΣΥΡΙΖΑ, καθώς από τη μια πλευρά θα του ήταν πολύ δύσκολο να δεχτεί μια «αμερικανόφερτη» λύση επίλυσης του Κυπριακού, από την άλλη πλευρά όμως η θέση του θα είναι δύσκολη, από τη στιγμή που το «αδελφό ΑΚΕΛ» στηρίζει το ίδιο σχέδιο.

Άλλωστε, στο ΣΥΡΙΖΑ ήδη κάνουν την αυτοκριτική τους για τη στάση που κράτησε το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης τον Μάρτιο του 2013, όταν είχε σπεύσει να επικροτήσει την αρχική αρνητική ψήφο της κυπριακής βουλής στο σχέδιο οικονομικής διάσωσης που είχε προτείνει η ευρωπαϊκή σύνοδος κορυφής.

Οι περισσότεροι εκτιμούν πως ο χρόνος που θα κληθούν τα κόμματα να λάβουν τελικές αποφάσεις θα είναι κάπου μέσα στο φθινόπωρο. Υπάρχει η εντύπωση πως -για διαφορετικούς λόγους- επείγονται όλοι οι εμπλεκόμενοι παράγοντες και έτσι πιθανολογείται η διεξαγωγή δημοψηφισμάτων γύρω στον Οκτώβριο.

Προφανώς, τα πολιτικά κόμματα της Ελλάδας θα προσπαθήσουν να αναβάλουν την ανακοίνωση των θέσεών τους για μετά τις Ευρωεκλογές...

We are proud of our people

Christiana Panteli
Joint Eighth Place
2013 Professional Annual International Order of Merit

Nicoletta Neophytou
Joint Fifth Place and the Cassleton Elliott price
2013 Professional Annual International Order of Merit

Athina Germanou
Joint First Place
Audit and Assurance paper in the recent ICAEW examinations

Chrysanthos Papachrysanthou
Joint First Place
Audit and Assurance paper in the recent ICAEW examinations

Eleni Georgiou
Joint First Place
Audit and Assurance paper in the recent ICAEW examinations

In PwC, we believe that the biggest strength of our country is the quality of its people. 19 trainee accountants of PwC Cyprus have won 27 prizes in the ICAEW examinations since 1999. We continuously invest in the training and professional development of our experts in order to build their capabilities for the future.

Συνέντευξη του Προέδρου της Συμμαχίας Πολιτών κ. Γιώργου Λιλλήκα

Επιβάλλεται σύσταση κοινού μετώπου αντίστασης ενός Σχεδίου Ανάν

ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

ΕΡ: *Κύριε Λιλλήκα, η Συμμαχία Πολιτών, πρώτη, παρουσίασε τους υποψηφίους της για τις Ευρωεκλογές του Μαΐου. Ανάμεσα στους υποψηφίους είστε και εσείς. Τί σας οδήγησε να υποβάλλετε υποψηφιότητα;*

ΑΠ: Σήμερα περισσότερο από ποτέ, μετά από τις αποφάσεις του περασμένου Μαρτίου στο Eurogroup με την καταστροφική απόφαση για κούρεμα των καταθέσεων, έχει γίνει πέρα για πέρα αντιληπτό ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση με τις αποφάσεις της επηρεάζει τη ζωή μας. Γι' αυτό και η Κύπρος πρέπει να έχει δυναμικούς εκπροσώπους εκεί που λαμβάνονται οι αποφάσεις, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Παράλληλα θεωρώ ότι η κάθοδος μου στις Ευρωεκλογές, είναι ένας τρόπος ένδειξης σεβασμού προς το 25% των πολιτών που με τίμησαν με την ψήφο τους στις Προεδρικές εκλογές του 2013.

Για τη Συμμαχία Πολιτών πάνω από όλα είναι το συμφέρον της Κύπρου και των πολιτών

ΕΡ: *Ποιοί είναι οι υπόλοιποι πέντε υποψήφιοι;*

ΑΠ: Είναι οι Σίμος Αγγελίδης, Ανδρέας Αποστόλου, Ειρήνη Μάντολε, Αλέξανδρος Μιχαηλίδης και Κούλης Νικολάου.

ΕΡ: *Με ποιά κριτήρια επιλέχτηκαν αυτά τα πρόσωπα;*

ΑΠ: Κριτήριο ήταν να είναι πολίτες άξιοι και ικανοί που θέλουν να υπηρετούν μόνο την Κύπρο, την Ελευθερία, τη Δημοκρατία και την Κοινωνική Δικαιοσύνη. Πρόκειται για πολίτες που έχουν πετύχει, ο καθένας στον τομέα του. Προσωπικότητες που πολιτεύονται χωρίς αναχρονιστικούς στρεβλωτικούς δογματισμούς και ιδεοληψίες. Για αυτό και το ψηφοδέλτιο της Συμμαχίας Πολιτών αποτελείται από πρόσωπα τα οποία προέρχονται από όλους τους ιδεολογικούς χώρους.

Πρόκειται για προσωπικότητες που έχουν ως ύψιστη προτεραιότητα την απελευθέρωση της πατρίδας μας από τα Τουρκικά κατοχικά στρατεύματα, την επιστροφή όλων των προσφύγων

στις εστίες τους, την αποκατάσταση της κυριαρχίας, της ανεξαρτησίας, της εδαφικής ακεραιότητας και την ενότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Είναι πολίτες που τάσσονται ενάντια στη Μνημονιακή πολιτική που οδηγεί την κυπριακή οικονομία σε βαθύτερη ύφεση, την ανεργία σε δυσθεώρητα ύψη, και την κοινωνία σε εξαθλίωση.

ΕΡ: *Κάποιοι ίσως σχολιάζουν ότι από το ψηφοδέλτιο, πέραν της δικής σας παρουσίας, απουσιάζουν τρανταχτά ονόματα. Πώς το σχολιάζετε;*

ΑΠ: Αυτό είναι και η δύναμη του ψηφοδελτίου μας. Στη Συμμαχία Πολιτών δεν κάνουμε ανακύκλωση προσώπων. Γιατί όλοι οι υποψήφιοι είναι προσωπικότητες καθαρές, και άφθαρτες. Πολίτες μορφωμένοι, πετυχημένοι, που δεν μπορούν πια να ανεχθούν την ατιμωρησία των υπευθύνων για τη σημερινή τραγική κατάσταση της Κύπρου. Πολίτες που δεν ανέχονται τις Κομματικές συναλλαγές, την αλληλοκάλυψη, το ρουσφέτι, το Κομματικό κατεστημένο, που μας οδήγησε στην καταστροφή.

ΕΡ: *Ποιά η θέση της Συμμαχίας Πολιτών απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση του σήμερα;*

ΑΠ: Η Ευρώπη του σήμερα δεν είναι αυτή που οραματιζόμαστε. Η Ευρώπη του σήμερα έχει υποταχθεί στη λογική των αγορών και στην ηγεμονία της Γερμανίας και του ΔΝΤ. Όμως η κατάλυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι λύση. Στις συνθήκες που βιώνει σήμερα η Ευρώπη, αν δεν υπήρχε η Ευρωπαϊκή Ένωση, πιθανότατα θα είχαμε πόλεμο. Αυτό μας διδάσκει η Ευρωπαϊκή ιστορία.

Η λύση είναι η επανίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η επαναφορά της στην Ευρωπαϊκή παράδοση της Κοινωνικής και Κοινοτικής αλληλεγγύης. Στην παράδοση του κοινωνικού κράτους και της δημοκρατίας όπου η βούληση των πολιτών γίνεται πολιτική. Γι' αυτή την Ευρώπη θα αγωνιστούμε και θα παλέψουμε μέσα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΕΡ: *Υπάρχει έντονη ανησυχία ότι τα ποσοστά αποχής στις Ευρωεκλογές του Μαΐου θα είναι ιδιαίτερα ψηλά. Πώς μπορείτε να πείσετε τους πολίτες να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα για την εκπροσώπηση της Κύπρου στο Ευρωκοινοβούλιο;*

ΑΠ: Η απογοήτευση και ο θυμός του λαού μας είναι απόλυτα δικαιολογημένη. Όμως η αποχή δεν είναι η λύση. Η αποχή δεν φέρνει την αλλαγή και την ανατροπή. Η αποχή βολεύει και συντηρεί το κομματικό κατεστημένο. Την αλλαγή τη φέρνει η συμμετοχή. Η αλλαγή έρχεται μέσα από τη ψήφο του κάθε πολίτη. Είναι ψηφίζοντας και καταψηφίζοντας που ανατρέπουμε το κατεστημένο, δεν είναι αδιαφορώντας.

Καλούμε τις πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις που απέρριψαν το Σχέδιο Ανάν, να συστήσουμε κοινό μέτωπο αντίστασης ικανό να ανατρέψει τους σχεδιασμούς του προέδρου Αναστασιάδη και την καταστροφή της πατρίδας μας

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΡ: *Η Συμμαχία Πολιτών εξαρχής τάχθηκε κατά του Μνημονίου. Υπήρχε κ. Λιλλήκα άλλη επιλογή;*

ΑΠ: Ως Συμμαχία Πολιτών είχαμε ταχθεί από την αρχή κατά της υπογραφής του Μνημονίου γιατί γνωρίζαμε από τις εμπειρίες των άλλων χωρών αλλά και από τη φόρμουλα και τη φιλοσοφία που διέπει το Μνημόνιο ότι θα οδηγούμασταν σε βαθύτερη οικονομική ύφεση και σε μεγάλη κοινωνική δυστυχία. Για αυτό και πριν την υπογραφή του Μνημονίου καταθέσαμε πολλές προτάσεις. Ακόμα και την υστάτη μεταξύ των δυο Eurogroup καταθέσαμε πρόταση με την οποία προτεινάμε να δανειστεί η Κυβέρνηση το 25% από τις καταθέσεις που υπήρχαν στην Κύπρο που ανέρχονταν τότε στα 75 δις. Με αυτό τον τρόπο η κυβέρνηση θα έπαιρνε ένα ποσό πέραν των 18 δις ευρώ. Έτσι δεν θα χρειαζόμασταν το Μνημόνιο ούτε και το 1 δις του ΔΝΤ το οποίο μας επέβαλε αυτό το απεχθές Μνημόνιο.

ΕΡ: *Τελικά όμως υπογράψαμε και ακολουθούμε Μνημονιακή πολιτική. Τώρα ποιά είναι η θέση της Συμμαχίας Πολιτών;*

ΑΠ: Δυστυχώς οι προβλέψεις μας επαληθευτήκαν. Αλλά μπροστά στο φάσμα μιας μεγαλύτερης κοινωνικής δυσπραγίας δεν μένουμε μόνο στην κριτική. Καταθέτουμε για κάθε ζήτημα συγκεκριμένες Προτάσεις με στόχο να βοηθήσουμε να εξέλθουμε το ταχύτερο δυνατό από αυτές τις δύσκολες συνθήκες αλλά και να απαλύνουμε το κοινωνικό κόστος. Για αυτό καταθέσαμε Προτάσεις για Νομοθετική ρύθμιση των Επιτοκίων. Θα ακολουθήσει Πρόταση για Επιμήκυνση των δανείων χωρίς να υπάρχει αύξηση των Επιτοκίων.

Στο ψηφοδέλτιο μας είναι πολίτες που δεν ανέχονται τις Κομματικές συναλλαγές, την αλληλοκάλυψη, το ρουσφέτι, το Κομματικό κατεστημένο, που μας οδήγησε στην καταστροφή

Με τέτοιες προσεγγίσεις, απευθυνόμαστε και σε άλλες πολιτικές δυνάμεις οι οποίες θεωρούν το Μνημόνιο κακή εξέλιξη ζητώντας τη συνεργασία ή τη στήριξη τους.

ΕΡ: *Η Τρόικα ζητά επιτακτικά την ιδιωτικοποίηση των Ημικρατικών Οργανισμών. Ποιά είναι η θέση της Συμμαχίας Πολιτών;*

ΑΠ: Η Τρόικα δεν ζήτησε ιδιωτικοποιήσεις. Η Τρόικα ζήτησε να εισπράξει από τους Ημικρατικούς Οργανισμούς 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ μέχρι το 2018. Και η Κυβέρνηση κρύφτηκε πίσω από αυτή την πρόνοια για να ξεπουλήσει τους Ημικρατικούς μας Οργανισμούς, εξυπηρετώντας τις νεοφιλελεύθερες της πολιτικές. Για αυτό και η Συμμαχία Πολιτών υπέβαλλε ολοκληρωμένη και υλοποιήσιμη Πρόταση με την οποία εξασφαλίζεται το ποσό του 1,4 δισεκατομμυρίων Ευρώ, χωρίς να υπάρχει ανάγκη ιδιωτικοποίησης των Ημικρατικών Οργανισμών. Η Πρόταση αυτή αποτελεί προέκταση της Πρότασης της Συμμαχίας Πολιτών για εκσυγχρονισμό και εισαγωγή Στρατηγικού Επενδυτή με ποσοστό 25% στους Ημικρατικούς Οργανισμούς που θα αναλάβει και τη διεύθυνση. Επανεπιλημμένως καλέσαμε όλες τις πολιτικές δυνάμεις που εναντιώνονται στις ιδιωτικοποιήσεις σε κοινή δράση για προστασία του δημόσιου πλούτου. Τους καλούμε να μελετήσουν προσεκτικά την Πρόταση μας και δηλώνουμε έτοιμοι να μελετήσουμε τις όποιες δικές τους εναλλακτικές προτάσεις.

Για τη Συμμαχία Πολιτών πάνω από όλα είναι το συμφέρον της Κύπρου και των πολιτών. Και αυτό το συμφέρον μπορούμε να το υπηρετήσουμε αν οι αποφάσεις λαμβάνονται μακριά από δογματισμούς και μικροκομματικές σκοπιμότητες.

ΕΡ: *Η συγκυβέρνηση κλείνει αισίως ένα χρόνο διακυβέρνησης. Πώς κρίνετε την οικονομική της πολιτική;*

ΑΠ: Ποιά οικονομική πολιτική; Το μόνο που κάνει η Κυβέρνηση είναι να εφαρμόζει τυφλά τις πρόνοιες του Μνημονίου. Η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης, εξαντλείται σε περικοπές μισθών, επιδομάτων για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, περικοπές στα αναπτυξιακά κονδύλια, στους προϋπολογισμούς για την Παιδεία και την Υγεία. Αυτό δεν είναι οικονομική πολιτική αλλά λογιστική διαχείριση. Η Κυβέρνηση εξήγγειλε κατά καιρούς μέτρα για «επανεκκίνηση της οικονομίας», που αποδείχθηκαν ανεπαρκή και αναποτελεσματικά. Πρέπει η Κυβέρνηση να διαμορφώσει ολοκληρωμένη πολιτική ανάπτυξης με ελκυστικά κίνητρα για επενδύσεις. Πρέπει ακόμα να λύσει το πρόβλημα έλλειψης ρευστότητας και των ψηλών δανειστικών επιτοκίων που αποτελούν τροχοπέδη στην ανάπτυξη.

ΕΡ: *Για πρώτη φορά οι κύπριοι βρίσκονται προ του φάσματος της εκποίησης της πρώτης*

κατοικίας. Μπροστά στον κίνδυνο να υπάρξουν άστεγοι πολίτες. Μπορούμε τελικά να αποφύγουμε αυτή την τραγική εξέλιξη;

ΑΠ: Ως γνωστό η Συμμαχία Πολιτών, πριν από την υπογραφή του Μνημονίου και πριν την ψήφιση των Μνημονιακών Νομοσχεδίων από τη Βουλή, προειδοποίησε κατ'επανάληψη για τον κίνδυνο εκποίησης περιουσιών, συμπεριλαμβανομένης και της πρώτης κατοικίας.

Εδώ που μας έφεραν τα Κόμματα που κυβέρνησαν και συγκύβερνησαν την προηγούμενη πενταετία, τα κόμματα που κυβερνούν και συγκυβερνούν σήμερα, δυστυχώς δεν έχουν αφήσει πολλά περιθώρια προστασίας των δανειοληπτών.

Όμως αν όντως κόπτονται για τους πολίτες τότε πρέπει:

Πρώτον: να ψηφίσουν την Πρόταση Νόμου της Συμμαχίας Πολιτών για Μείωση των Επιτοκίων. Μια Πρόταση που εκκρεμεί στη Βουλή από τον περασμένο Σεπτέμβριο.

Δεύτερον: να ρυθμίσουν Νομοθετικά τον τρόπο Αναδιάρθρωσης των Δανείων έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις πραγματικές δυνατότητες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των νοικοκυριών. Να ανασταλούν οι δόσεις για όσους είναι άνεργοι και η δόση να μη ξεπερνά το 30% των εισοδημάτων αυτών που μπορούν να ανταποκριθούν.

Τρίτον: να απαγορευτεί Νομοθετικά η Τοκογλυφική πρακτική που οι Τράπεζες εφαρμόζουν με τους τόκους υπερημερίας.

ΚΥΠΡΙΑΚΟ

ΕΡ: Κύριε Λιλλήκα. Στο κυπριακό ο κ. Αναστασιάδης εδώ και ένα χρόνο επικέντρωσε τις προσπάθειες του στην έκδοση ενός Κοινού Ανακοινωθέντος για το οποίο έχουμε ακούσει πολλές εκδόχες. Τί πρέπει τελικά να περιλαμβάνει το κοινό ανακοινωθέν;

ΑΠ: Σηπρίξαμε τον πρόεδρο στις προϋποθέσεις που έθεσε αρχικά, δηλαδή ότι η λύση θα ήταν συνέχεια και μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το Κράτος θα είχε μια και αδιαίρετη κυριαρχία, μια διεθνή προσωπικότητα και μια ιθαγένεια. Τα ελάχιστα, τα αυτονόητα δηλαδή. Δυστυχώς όμως δεν κράτησε πολύ σε αυτή τη γραμμή. Πολύ φοβάμαι ότι το Κοινό Ανακοινωθέν εξελίσσεται σε μια καλοστημένη παγίδα. Γιατί αν οι πιέσεις προς την Ελληνική πλευρά για επανέναρξη των συνομιλιών, μ' ένα Κοινό Ανακοινωθέν που θα χαρακτηρίζεται από ασάφειες και διφορούμενες έννοιες είναι μεγάλες, όταν ξεκινήσουν οι συνομιλίες και θα πρέπει κάποια στιγμή να διασαφηνιστούν οι ασάφειες αυτές, οι πιέσεις προς πλευρά μας θα είναι αφόρητες. Εκτός βέβαια και αν συναινέσουμε στο κλείσιμο του Κυπριακού με ασαφείς ρήτρες και πρόνοιες,

Οι υποψήφιοι Ευρωβουλευτές της Συμμαχίας Πολιτών είναι πολίτες άξιοι και ικανοί που θέλουν να υπηρετούν μόνο την Κύπρο, την Ελευθερία, τη Δημοκρατία και την Κοινωνική Δικαιοσύνη

Διαπιστώνουμε, δυστυχώς, πως τόσο ο Πρόεδρος όσο και το Εθνικό Συμβούλιο έχουν αποδεχθεί τη λογική των εποικοδομητικών ασαφειών. Αυτό μαρτυρούν τα κείμενα που βρίσκονται στο τραπέζι των διαπραγματευτών. Πώς μπορεί η Κυριαρχία να είναι μία και αδιαίρετη και να πηγάζει από τους Ελληνοκύπριους και τους Τουρκοκύπριους και όχι από τον Κυπριακό λαό ως ένα ενιαίο σύνολο; Πώς μπορεί η ιθαγένεια να είναι μία όταν θα υπάρχουν και οι λεγόμενες εσωτερικές ιθαγένειες;

Πώς μπορεί η λύση να αποτελεί μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας όταν τη λύση θα δώσουν δύο «συνιστώντα, ιδρυτικά κράτη»; Μήπως ο Πρόεδρος και τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου πιστεύουν ότι στην πορεία των διαπραγματεύσεων, που θα διεξάγονται σ' αυτή τη βάση, η Τουρκία θα επιδείξει πνεύμα συναίνεσης; Δεν διερωτούνται πως συνάδουν οι προοπτικές για δίκαιη λύση του Κυπριακού με τις προθέσεις της Τουρκίας όπως εκφράζονται με τις δηλώσεις των Τούρκων αξιωματούχων, τις παραβιάσεις

της Κυπριακής ΑΟΖ με στρατιωτικές φρεγάτες, τις παραβιάσεις του Κυπριακού εναέριου χώρου από F-16, την είσοδο του Barbaros στο Οικόπεδο 3 της Κυπριακής ΑΟΖ την ώρα που διεξάγονται συνομιλίες για το Κοινό Ανακοινωθέν; Αυτές οι ενέργειες αποτελούν ένδειξη διαφοροποίησης της Τουρκικής στάσης και εγκατάλειψης των επεκτατικών βλέψεων της Άγκυρας; Εγείρουμε αυτά τα ερωτήματα με τη μικρή ελπίδα να αφυπνίσουμε τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου πριν αυτοπαγιδευθούμε.

ΕΡ: Μετά και την πρόσφατη επίσκεψη της Αμερικανίδας Υφυπουργού κ. Βικτώρια Νούλαντ, τα πράγματα στο Κυπριακό πήραν μια άλλη εξέλιξη. Πώς σχολιάζετε τους χειρισμούς του Προέδρου Αναστασιάδη;

ΑΠ: Τουλάχιστον επικίνδυνους. Η λαϊκή εντολή που έλαβε ο Πρόεδρος κ. Νίκος Αναστασιάδης στις Προεδρικές εκλογές, με βάση το πρόγραμμα και τις θέσεις που παρουσίασε στους πολίτες ήταν: Πρώτον, απόσυρση όλων των «Συγκλίσεων» και μονομερών υποχωρήσεων της πλευράς μας και δεύτερον, ότι δεν θα δεχθεί επαναφορά του Σχεδίου Ανάν ή άλλου παρόμοιου σχεδίου λύσης, σεβόμενος την απόφαση του Δημοψηφίσματος.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έκανε καταστροφικές υποχωρήσεις, πριν καν ξεκινήσουν οι συνομιλίες. Καταγγέλλουμε τον Πρόεδρο Αναστασιάδη ότι:

Πρώτον, έθεσε το πιστόλι στον κρόταφο του Κυπριακού Ελληνισμού.

Δεύτερον, αθέτησε τη λαϊκή εντολή που ζήτησε και πήρε από τον Κυπριακό λαό.

Επειδή δεν πρόκειται για μια ακόμα συνηθισμένη αθέτηση «δέσμευσης» του, αλλά για την εθνική μας επιβίωση, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έχει υποχρέωση να ζητήσει ανανέωση της λαϊκής εντολής, με βάση τις σημερινές του θέσεις. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης απέσπασε την ψήφο των πολιτών με ψευδείς παραστάσεις.

Για αυτό και η Συμμαχία Πολιτών κάλεσε ήδη τους πολίτες να αντιδράσουν και μαζί ενωμένοι να αναχαιτίσουμε το νέο Σχέδιο Ανάν. Καλούμε τις πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις που απέρριψαν το Σχέδιο Ανάν, σε συστράτευση. Να συστήσουμε ένα κοινό μέτωπο αντίστασης ικανό να ανατρέψει τους σχεδιασμούς του προέδρου, την καταστροφή της πατρίδας μας και να δώσει ελπίδα και προοπτική στον λαό.

ΕΡ: Πολλοί είναι αυτοί που ισχυρίζονται ότι ο χρόνος κυλά εναντίον μας και ότι πρέπει να καταλήξουμε σε μια λύση το συντομότερο δυνατόν. Συμφωνείτε με αυτή την άποψη;

ΑΠ: Καθόλου. Αυτή η χρονική περίοδος δεν είναι η κατάλληλη για να επιδιώξουμε λύση του Κυπριακού. Σε αυτές τις συνθήκες, με την Κύπρο και την Ελλάδα πολιτικά εξαρτημένες, δεν μπορούμε να πετύχουμε μια λύση που θα εξυπηρετεί τα εθνικά μας συμφέροντα, θα αποκαθιστά το δίκαιο και θα ανατρέπει τα δεδομένα της εισβολής και της κατοχής.

Σήμερα εμείς πρέπει να κερδίσουμε χρόνο. Να απεγκλωβιστούμε από την αποικιοκρατία της Τρόικα, να καταστούμε οικονομικά και πολιτικά ανεξάρτητοι. Να αξιοποιήσουμε το Φυσικό μας Αέριο, τα νέα γεωπολιτικά δεδομένα της περιοχής και τα πλεονεκτήματα που διαθέτουμε, για να διαπραγματευθούμε από καλύτερη θέση και σε ευνοϊκότερες συνθήκες τη λύση του Κυπριακού.

Τώρα, επιβάλλεται όσο ποτέ άλλοτε, να αλλάξουμε πορεία. Να διεκδικήσουμε αυτά που μας ανήκουν, αυτά που δικαιούμαστε. Για να πετύχουμε τους εθνικούς μας στόχους, χρειαζόμαστε μια διεκδικητική πολιτική. Μια πολιτική που θα δημιουργεί κόστος στην Τουρκία και θα καθιστά τους άλλους στόχους της, όπως η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ανέφικτους. Μόνο όταν η Τουρκία πληρώσει σκληρό τίμημα θα καμφθεί η αδιαλλαξία της και θα ανοίξει ο δρόμος για μια δίκαιη, δημοκρατική λύση που θα μας επιτρέψει να ζήσουμε σε μια ελεύθερη πατρίδα, χωρίς τουρκικά ή βρετανικά στρατεύματα, χωρίς εποίκους και πρόσφυγες. Η πολιτική των μονομερών υποχωρήσεων και των ψευδαισθήσεων έχει χρεοκοπήσει.

ΕΡ: Η Συμμαχία Πολιτών ήταν η μοναδική πολιτική δύναμη που δεν χαίρεται τη συμφωνία

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης θέτει το πιστόλι στον κρόταφο του Κυπριακού Ελληνισμού

την οποία υπέγραψε η Κυβέρνηση με την Βρετανία, για την αξιοποίηση της γης που βρίσκεται εντός των ορίων των Βάσεων. Μάλιστα θέσατε και τον κίνδυνο της Γιβραλταροποίησης. Πού το στηρίζετε αυτό;

ΑΠ: Είναι γεγονός ότι η συμφωνία αυτή θα έχει μακροπρόθεσμα θετικά αποτελέσματα για τους ιδιοκτήτες γης και τους κατοίκους των περιοχών των Βάσεων. Όμως εγκυμονεί μεγάλους κινδύνους όσον αφορά το καθεστώς των Βάσεων. Μας ανησυχεί ιδιαίτερα ότι η συμφωνία αυτή μπορεί να τύχει εκμετάλλευσης από πλευράς της Βρετανίας για μετατροπή των Βάσεων από στρατιωτικές σε αποικία. Αυτή η πολιτική ακολουθήθηκε από το Λονδίνο στην περίπτωση του Γιβραλτάρ. Δεν εξηγείται αλλιώς η επιμονή του Λονδίνου, να αποκτήσουν το δικαίωμα αγοράς γης και κατοικιών και Ευρωπαίοι πολίτες. Ουσιαστικά και Βρετανοί πολίτες. Διερωτόμαστε γιατί το Λονδίνο δεν ικανοποιείτο να έχουν αυτό το δικαίωμα μόνο οι νόμιμοι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το επιχείρημα που ακούστηκε από Κυβερνητικής πλευράς ότι έτσι θα έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους Κύπριους, οι Ευρωπαίοι πολίτες με βάση το Ευρωπαϊκό κεκτημένο, στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν ευσταθεί. Και δεν ευσταθεί γιατί όταν γίνονταν οι διαπραγμα-

τεύσεις επί διακυβέρνησης του Δημοκρατικού Συναγερμού για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κυπριακή Κυβέρνηση αποδέχθηκε να εξαιρούνται οι Βάσεις από το Ευρωπαϊκό κεκτημένο. Ενώ η Κύπρος και η Αγγλία είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Βάσεις δεν είναι μέρος και έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γιατί ενώ εξαίρεθηκαν από το Ευρωπαϊκό κεκτημένο θέλουν τώρα να προσφέρουν αυτά τα δικαιώματα στους Ευρωπαίους πολίτες; Δεν έχουμε καμία αμφιβολία ότι η Βρετανία δεν έχει κάνει δώρο στην Κυπριακή Δημοκρατία. Σε αυτά τα σημαντικά ζητήματα δεν γίνονται δώρα ανάμεσα στα κράτη.

Στη Λευκή Βίβλο που εξέδωσε τον Ιούνιο του 2012 η Βρετανία για εδάφη που ελέγχει σε διάφορες περιοχές του πλανήτη, δηλώνεται ξεκάθαρα ότι η Βρετανία θα υπερασπιστεί του «δικαιώματος αυτοδιάθεσης των λαών που ζουν σε αυτές της περιοχές». Στο χάρτη που περιλαμβάνει η Λευκή Βίβλος και ορίζει αυτά τα εδάφη, βρίσκονται και οι Στρατιωτικές Βάσεις στην Κύπρο.

Πρόσφατα η Συμμαχία Πολιτών απέστειλε επιστολή προς τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Γιαννάκη Ομήρου με την οποία του ζητά η συμφωνία να κατατεθεί στη Βουλή για επικύρωση, όπως γίνεται με όλες τις Διεθνείς Συμβάσεις. Διαφορετικά, είναι έως να υιοθετούμε τη Βρετανική θέση ότι πρόκειται για μονομερή δήλωση. Μετά λύπης μου δηλώνω ότι ακόμη δεν λάβαμε απάντηση.

Πλήρης στήριξη Σαμαρά προς Αναστασιάδη

- ✓ Σαμαράς προς Αναστασιάδη: Κορυφαίο Εθνικό Θέμα το Κυπριακό
- ✓ Να μην επιτρέψουμε να ζήσουμε ξανά το διχασμό του παρελθόντος

Στήριξη στον Πρόεδρο Νίκο Αναστασιάδη για τις διαδικασίες και το πλαίσιο για την επανεκκίνηση των διαπραγματεύσεων των δυο κοινοτήτων στην Κύπρο (και όχι μόνο) έδωσε ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς.

Μετά τη συνάντηση της Παρασκευής 7 Φεβρουαρίου με τον Νίκο Αναστασιάδη στις δηλώσεις του ο Αντώνης Σαμαράς σημείωσε πως «ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έχει καταστήσει σαφές ότι κάτι τέτοιο προϋποθέτει συμφωνία επί ενός κοινού ανακοινωθέντος, το οποίο θα επαναβεβαιώνει τη βάση των διαπραγματεύσεων, όπως αυτή προσδιορίζεται από τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και την ιδιότητα πάντοτε της Κύπρου ως κράτος - μέλος της Ενωμένης Ευρώπης» και τον διαβεβαίωσε ότι η ελληνική κυβέρνηση τον στηρίζει λέγοντας «η Ελλάδα, κ. Πρόεδρε, θα συνεχίσει να στηρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλετε, τόσο επί της διαδικασίας, όσο και επί της ουσίας του Κυπριακού». Με τη δήλωση αυτή ο Πρωθυπουργός εμμέσως πλην σαφώς παρείχε τη στήριξή του και στο προσχέδιο του κοινού ανακοινωθέντος για την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων. Πρόσθεσε ότι «τα πιο δύσκολα είναι αυτά που ακολουθούν. Το κοινό ανακοινωθέν δεν αποτελεί τη λύση του Κυπριακού, αλλά θέτει τις παραμέτρους μέσα στις οποίες θα πρέπει να κινηθούν οι δυο κοινότητες».

Κορυφαίο Εθνικό Θέμα

Κορυφαίο Εθνικό Θέμα της εξωτερικής πολιτικής της Ελλάδας είναι το Κυπριακό, επανέλαβε ο πρωθυπουργός, Αντώνης Σαμαράς. Ο πρωθυπουργός δήλωσε ότι έγινε μια ενδελεχής συζήτηση για τις τελευταίες εξελίξεις στο κυπριακό και τις προοπτικές επίλυσης και επανεκκίνησης των διαπραγματεύσεων υπό την αιγίδα του ΟΗΕ.

Στις δηλώσεις του ο κ. Σαμαράς τόνισε ότι η Ελλάδα θα συνεχίσει να στηρίζει τις προσπάθειες και επί της διαδικασίας και επί της ουσίας του κυπριακού. Επιπλέον, συμπλήρωσε ότι η Ελλάδα θα συνεχίσει να στηρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία κατά την άσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της στην ΑΟΖ, ενώ κατηγόρησε την Τουρκία κάνοντας λόγο για απαράδεκτες και μάταιες τακτικές κλιμάκωσης της έντασης.

Γραπτή δήλωση του Προέδρου

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης, σε γραπτή δήλωση του, τόνισε ότι δεν

έχει παρεκκλίνει έστω και κατά ένα ίωτα από τις προεκλογικές του δεσμεύσεις, είτε έναντι των συναγωνιστών του ΔΗΚΟ είτε ευρύτερα του κυπριακού λαού. Παράλληλα υπογραμμίζει ότι η Κοινή Δήλωση είναι μόνο η αρχή και ότι αναμένεται σκληρή δουλειά και επίπονη προσπάθεια. Τονίζει ότι σε συνέντευξη Τύπου που θα δώσει τις επόμενες μέρες θα προβεί σε λεπτομερή ανάλυση των πραγματικών γεγονότων και των όσων επιτυγχάνονται μέσα από την Κοινή Δήλωση, για πλήρη ενημέρωση του λαού. Στη δήλωσή του, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναφέρει ότι «ύστερα από μια επίπονη προσπάθεια πολλών μηνών καταλήξαμε στο περιεχόμενο της Κοινής Δήλωσης που θα επιτρέψει την επανάληψη ενός ουσιαστικού διαλόγου για την επίτευξη μιας λύσης που θα απαλλάξει την πατρίδα μας από την κατοχή, θα οδηγήσει στην επανένωση, αλλά και στην κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών του συνόλου των νόμιμων πολιτών της Κύπρου». Αισθάνομαι την ανάγκη να τονίσω με έμφαση πως, παρά τα όσα προβάλλονται, δεν έχω παρεκκλίνει έστω και κατά ένα ίωτα από τις προεκλογικές μου δεσμεύσεις, είτε έναντι των συναγωνιστών του ΔΗΚΟ είτε ευρύτερα του κυπριακού λαού».

Επιδίωξη μου είναι η από κοινού διαχείριση των μεγάλων προκλήσεων και δυσκολιών που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε με την έναρξη του νέου κύκλου συνομιλιών. Δεν συμφωνούμε σε όλα, ούτε όμως διαφωνούμε σε όλα». Ας συνεργαστούμε τουλάχιστον σε όσα μας ενώνουν, σημειώνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας «για να δώσουμε όλοι μαζί τον αγώνα για την επίτευξη μιας βιώσιμης λύσης που θα διασφαλίζει ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό

κράτος για όλους τους πολίτες της χώρας μας». «Οι διαφορετικές απόψεις έχουν και αυτές τη χρησιμότητά τους. Φτάνει να συζητάμε με επιχειρήματα στη βάση πραγματικών γεγονότων, με νηφαλιότητα και πολιτικό ήθος, όπως αρμόζει σε μια ώριμη κοινωνία. Όπως επισήμανε και ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας, να μην επιτρέψουμε να ζήσουμε ξανά το διχασμό του παρελθόντος». Με την ευκαιρία εξέφρασε τις θερμότερες ευχαριστίες του, τόσο προς τον Πρωθυπουργό όσο και στην Κυβέρνηση της Ελλάδας για την αμέριστη στήριξη που του πρόσφεραν. Επίσης «εκφράζω τη μεγάλη μου ικανοποίηση για τη στάση ευθύνης των δύο μεγάλων κομμάτων ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ, αλλά και για την υπευθυνότητα που υπέδειξαν άλλες πολιτικές δυνάμεις και, ειδικότερα, η ευρύτερη κοινωνία των πολιτών».

Η συνάντηση Προέδρου

Αναστασιάδη με Έρογλου

Με φόντο τις αντιδράσεις και τις εκατέρωθεν εκτιμήσεις για τις εξελίξεις στο κυπριακό, πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 11 Φεβρουαρίου η συνάντηση Αναστασιάδη-Ερογλου που βασικά σηματοδοτεί την έναρξη των νέων συνομιλιών για το κυπριακό. Διαδικαστικού χαρακτήρα και σύντομη ήταν συνάντηση του Προέδρου Αναστασιάδη με τον Ντερβίς Έρογλου. Στη συνάντηση, που πραγματοποιήθηκε στη παρουσία της ειδικής αντιπροσώπου του ΓΓ του ΟΗΕ, Λίζα Μπατενχάιμ, επικυρώθηκε το κείμενο του κοινού ανακοινωθέντος, το οποίο σύμφωνα με διπλωματικές πηγές δεν επιδέχεται αλλαγές. Με την έναρξη των διαπραγματεύσεων, αναμένεται να ανοίξει και συζήτηση για το θέμα της Αμμοχώστου.

Το πρότυπο της επαγγελματικής αριστείας

Σας βοηθούμε να ξεχωρίζετε από τον ανταγωνισμό

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε:

Λευκωσία

Ταχ. Δ/ση: Τ.θ. 21675
CY 1512 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ.: + 357 22 360300
E-mail: infonicosia@deloitte.com

Λεμεσός

Ταχ. Δ/ση: Τ.θ. 58466
CY 3734 Λεμεσός, Κύπρος
Τηλ.: + 357 25 868686
E-mail: infolimassol@deloitte.com

Λάρνακα

Ταχ. Δ/ση: Τ.θ. 40772
CY 6307 Λάρνακα, Κύπρος
Τηλ.: + 357 24 819494
E-mail: infolarnaca@deloitte.com

www.deloitte.com/cy

Με περισσότερα από 500 άτομα επαγγελματικό προσωπικό και με την υποστήριξη των 200.000 συμβούλων της Deloitte διεθνώς και με εφόδια το ήθος, την ακεραιότητα, την εξειδικευμένη γνώση και τον επαγγελματισμό, η Deloitte Κύπρου είναι σε ιδανική θέση για να εξυπηρετήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις ανάγκες του κάθε επιχειρηματία παρέχοντας υψηλό επίπεδο υπηρεσιών που συνάδουν με τις προκλήσεις και τα δεδομένα των καιρών.

Το ευρύ φάσμα των υπηρεσιών μας περιλαμβάνει:

- Ελεγκτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες διαχείρισης επιχειρηματικών κινδύνων
- Φορολογικές υπηρεσίες για εταιρείες στην Κύπρο και στο εξωτερικό
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα οικονομικά, ανθρώπινου δυναμικού και Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Επενδυτικές συμβουλευτικές υπηρεσίες
- Χρηματοοικονομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες
- Λογιστικές υπηρεσίες
- Εξειδικευμένες υπηρεσίες σε διεθνείς επιχειρήσεις

Η ιδανική μας προσέγγιση να αντιμετωπίζουμε ξεχωριστά τον κάθε πελάτη με βάση τις δικές του ανάγκες, μας κάνουν να ξεχωρίζουμε και να κτίζουμε πάνω στο Οραμα μας που είναι η καθιέρωση μας ως το πρότυπο της επαγγελματικής αριστείας.

Αναζητώντας ερμηνεία της Παγκόσμιας Οικονομικής Κρίσης Τυχόν Θεραπείες

Σε μια ανανεωμένη προσπάθεια να ερμηνεύσουμε τα αίτια της πρωτοφανούς και ανεξήγητης παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης που μαστίζει για χρόνια τώρα την ανθρωπότητα, κάνουμε μερικές σκέψεις οι οποίες εντοπίζουν ως βασική αιτία, τις ακάθεκτες, συνεχείς και αλματώδεις αυξήσεις στις τιμές του πετρελαίου. Θέλουμε να τις μοιραστούμε

μαζί σας, ενώ τις θέτουμε και υπό την αίρεση και τα σχόλια των επαιόντων. Θα ήταν ενδιαφέρον ν' ακουσθούν σχόλια και να εκφρασθούν απόψεις, θετικές ή αρνητικές, για να μπορέσει το ευρύ κοινό ν' αντιληφθεί τους παράγοντες εκείνους που οδήγησαν στο όργιο της καταλήστευσης των

**Του Φώτου
Ια. Φωτιάδη**

Ph.D

ανά τον κόσμο καταναλωτών και τη διοχέτευση τεράστιου μέρους του παγκόσμιου πλούτου στα χέρια ελαχίστων. Εξ ου, πιστεύουμε, και η κρίση. Αλλά και για ν' αντιληφθεί το καταναλωτικό κοινό και τις δικές του ευθύνες. Είναι ακατανόητη η ανοχή του, τα τελευταία χρόνια, που αδιαμαρτύρητα σιωπούσε και αγόγγυστα πλήρωνε τις απαντώντες αλματώδεις αυξήσεις της τιμής του πετρελαίου και τις εξ' αυτών ανοδικές συνέπειες στο κόστος της ζωής. Είναι η ανοχή αυτή, πιστεύουμε, που άνοιξε την όρεξη για συνέχιση των αυξήσεων που προκάλεσαν τις αλυσιδωτές ανατιμήσεις και σε όλα τα βασικά καταναλωτικά αγαθά των οποίων σημαντικό μέρος του κόστους τους είναι το πετρέλαιο.

Ας σημειωθεί ότι μέχρι το 1969 και για πολλά χρόνια, η τιμή του αργού πετρελαίου ήταν κάτω από τα τρία δολάρια το βαρέλι. Ξεκίνησε το 1946 με \$1.37 και τους επήρε 23 όλα χρόνια για να τους επιτρέψει η αγορά ν' αυξήσουν την τιμή κατά \$1.98 δηλαδή 145%, στα \$3.35 το 1969. Αντίθετα στα τελευταία δεκατέσσερα χρόνια (1999 – 2013) η αύξηση έφθασε, για μια περίοδο, τα \$150, δηλαδή 1159%. Είναι ποτέ δυνατό να δικαιολογηθεί μια τόσο μεγάλη αύξηση, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες, μέσα σε 14 χρόνια;

Η αχαλίνωτη αυτή αύξηση της τιμής του πε-

τρελαίου και η δι' αυτής απομύζηση από τους καταναλωτές όλου του κόσμου και κατ' επέκταση από την παγκόσμια οικονομία, κολοσσιαίων κεφαλαίων, πολλών τρισεκατομμυρίων ευρώ, τα οποία ετέθησαν, εν πολλοίς, εκτός κυκλοφορίας και κατέληξαν στα ταμεία των ολίγων πετρελαιοπαραγωγών χωρών και των πολυεθνικών εταιρειών που εμπορεύονται και εκμεταλλεύονται τα πετρέλαια, υπήρξε, πιστεύουμε, το έναυσμα της σημερινής παγκόσμιας οικονομικής κακοδαιμονίας.

Οι χαμηλές τιμές μέχρι το 1969 αποτελούν απόδειξη ότι το κόστος της ανόρυξης και διακίνησης του αργού πετρελαίου επέτρεπε τις χαμηλές εκείνες τιμές και μάλιστα άφηνε, τεράστια κέρδη τότε στις πετρελαιοπαραγωγούς χώρες, οι οποίες, ως γνωστόν είχαν πλουτίσει από τα πετρέλαια τους. Σύμφωνα με κάποια στοιχεία που μπορέσαμε να συλλέξουμε, το σημερινό κόστος της ανόρυξης και διακίνησης είναι γύρω στα \$20 το βαρέλι. Πώς επομένως δικαιολογείται

να έχει φθάσει η τιμή του πετρελαίου μέχρι και τα \$150 το βαρέλι; Σήμερα κυμαίνεται γύρω στα \$100. Είναι οφθαλμοφανές ότι πρόκειται περί αισχροκέρδειας. Πώς το επέτρεψε η διεθνής κοινωνία;

Το μεγάλο άλμα στην αύξηση της τιμής του πετρελαίου επετεύχθη μετά που βρέθηκαν τα τεράστια κοιτάσματα πετρελαίου στη Βόρεια Θάλασσα που η ανόρυξη τους κόστιζε τότε πάνω από \$5.50 το βαρέλι ενώ οι τιμές πωλήσεως ήταν τότε \$2.80, γεγονός που και καθιστούσε άνθρακες το θησαυρό τους. Είναι τότε που φαίνεται συνεννοήθηκαν μεταξύ τους οι νέες παραγωγικές χώρες με τις παλιές και με κρατική στήριξη προφανώς, έγινε το πρώτο άλμα από \$2.80 στα \$7.50 χωρίς, παραδόξως, ν' ακουσθεί η παραμικρή σοβαρή διαμαρτυρία. Αυτό τους ενεθάρρυνε, και αντιστάσεως μη ούσης, άρχισε το ράλι των αυξήσεων και εσυνεχίσθη. Το γιατί δεν υπήρξε η εύλογη και στην ανάλογη έκταση και ένταση αντίδραση από τον καταναλωτικό κό-

σμο χρήζει μελέτης. Είναι ανεξήγητο και αδικαιολόγητο. Πολύ πιθανό να έπαιξαν ρόλο, μεταξύ άλλων, οι Κυβερνήσεις, ορισμένα ισχυρά διεθνή ΜΜΕ αλλά και φόρα που ελέγχονται από τα επηρεαζόμενα συμφέροντα.

Το 1974 ο γράφων είχε λάβει μέρος στο “First European Management Forum” του Davos. Το θέμα του Forum τη χρονιά εκείνη ήταν αποκλειστικά το πετρέλαιο και το μέλλον του. Οι ομιλητές, όλοι παγκόσμιου κύρους προσωπικότητες, υπεστήριξαν με πάθος και άφθονα επιχειρήματα και “τεκμήρια”, ότι τα παγκόσμια αποθέματα πετρελαίου θα εξαντλούντο σε 69 χρόνια από το 1974. Σήμερα γνωρίζουμε όλοι ότι το Φόρουμ εκείνο στο Davos είχε, κατά πάσα πιθανότητα, στόχο να προλειανθεί το έδαφος για τις αυξήσεις των τιμών του πετρελαίου που θα ακολουθούσαν, όπως και πράγματι συνέβη.

Η επιβάρυνση του καταναλωτή διεθνώς από τις αυξήσεις των πετρελαίων και τις αλυσιδωτές αυξήσεις βασικών καταναλωτικών αγαθών με τους μετριότερους υπολογισμούς ξεπερνούν τα \$7 με \$8 τρις ετησίως. Για τα 14 τελευταία χρόνια μόνο, η επιβάρυνση φθάνει τα 98 – 112 τρις. ευρώ, που ήταν δυνατό να προκαλέσει την ανισορροπία στην παγκόσμια οικονομία.

Πριν τις μεγάλες αυξήσεις η τιμή του πετρελαίου αντιπροσώπευε περίπου το 40% του συνολικού κόστους ζωής. Μπορεί εύκολα κανείς να αντιληφθεί πόσο έχει ανέβει σήμερα το ποσοστό αυτό με τις τρέχουσες τιμές. Ενδεικτικά, στην Κύπρο, το 2012 το σύνολο των εξαγωγών μας ήταν 1,422 δις ευρώ και κάλυψε μόνο το 82.3% των συνολικών μας εισαγωγών σε πετρελαιοειδή που έφθασαν τα 1.728 δις ευρώ.

Το εκπληκτικό είναι ότι η οικονομική κρίση ξε-

κίνησε από τις ΗΠΑ, τους καθηγητές της οικονομικής επιστήμης δια των προβληματικών στεγαστικών δανείων (subprime mortgages).

Όπως ήταν αναμενόμενο η οικονομική κρίση των ΗΠΑ εξήχθη σύντομα στην Ευρώπη και στο μεγαλύτερο μέρος του υπόλοιπου κόσμου.

Παράλληλα η παγκόσμια λαίμαργία για κέρδος και το κίνητρο των αδρών bonuses, αύξησε τα δάνεια χωρίς το ανάλογο αντίκρισμα. Αυτό αύξησε την τιμή των ακινήτων σε επίπεδα που δεν μπορούσαν να υποστηριχθούν. Έτσι δημιουργήθηκε μια τεραστίων διαστάσεων φούσκα στα ακίνητα. Με την αναπόφευκτη πτώση των τιμών των ακινήτων που ακολούθησε η φούσκα έσπασε παρασέρνοντας τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα

του κόσμου, με θύμα όπως πάντα τον φορολογούμενο πολίτη/καταναλωτή.

Και όταν έρχονται τα κράτη και οι κυβερνήσεις τους να επιβαρύνουν τα δημόσια ταμεία τους με τα εκατοντάδες δισεκατομμύρια Ευρώ για να σώσουν τις τράπεζες, πάλιν είναι έμμεσα από τη τσέπη του φορολογουμένου που τα αντλούν.

Το καταπληκτικό και ανεξήγητο είναι ότι η άγρια αυτή εκμετάλλευση των πολλών από τους λίγους δεν έχει εξεγείρει τις μάζες ενάντια σ' αυτή την απομύζηση του οικονομικού αίματος τους. Δεν είδαμε πουθενά εξεγέρσεις, παγκόσμιας κλίμακας, αναταράξεις και διαμαρτυρίες, ενάντια στην οφθαλμοφανή αυτή εκμετάλλευση σε βάρος του καταναλωτή. Χρειάζεται κάποιοι ειδικοί ψυχολόγοι, κοινωνιολόγοι να ερμηνεύσουν κάποτε την ανεμνήνευτη αυτή απάθεια και ανεκτικότητα της παγκόσμιας κοινωνίας. Να ερμηνευτεί άραγε ως έκφραση «ευγένειας - πολιτισμού»;

Η Κύπρος δεν μπορούσε ν' αποτελέσει εξαιρεση στον κανόνα.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση επέφερε και στη μικρή μας οικονομία τις βαριές συνέπειες της και κάτι παραπάνω, λόγω μεγέθους αλλά και διότι κάτω, ίσως, από την επιρροή του «οπίου» της καλοπέρασης, αλλού ετυρβάζαμε για ν' αντιληφθούμε έγκαιρα το τσουνάμι που μας ερχόταν και συνεχίσαμε ακάθεκτοι και αγάπαροι των συνεπειών που μας ανέμεναν, να τρώμε με εφτά μασέλες, νόμιμα ή παράνομα.

Παραβλέψαμε επίσης, πάνω στην ευφορία που χαρακτήριζε τη ζωή μας μίαν οικονομικήν αμαρτία που έτρωγε ως σαράκι τη σάρκα της οικονομίας μας, τα ψηλά επιτόκια.

Από το τέταρτο τρίμηνο του 2008, μετά την

κατάρρευση της Lehman Brothers, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προχώρησε σε μεγάλη μείωση του βασικού επιτοκίου σε μια προσπάθεια να ενισχύσει τις οικονομίες των χωρών στη ζώνη του ευρώ και να αναχαιτίσει την ύφεση. Δυστυχώς την εποχή εκείνη οι δύο βασικοί θεσμοί της οικονομίας μας, η Κυβέρνηση και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, δεν είχαν ουσιαστική επικοινωνία και συνεργασία, για να ενεργήσουν προληπτικά.

Αποτέλεσμα αυτής της κακής συγκυρίας ήταν να παραμείνουν τα επιτόκια, σε επίπεδα πολύ ψηλά για μια οικονομία με τόσο σοβαρά προβλήματα. Ενδεικτικό του μεγέθους του προβλήματος που τα ψηλά επιτόκια δημιούργησαν, είναι ότι το σύνολο των δανείων σε Κυπριακές επιχειρήσεις και νοικοκυριά αυξήθηκε από 40 δις ευρώ ή 235% του ΑΕΠ το 2008 σε 48.5 δις ευρώ το 2012 ή 285% του ΑΕΠ. Η τεράστια αυτή αύξηση στην ήδη υπερδανεισμένη Κύπρο, έγινε σε μια τετραετία που οι περισσότεροι δανειζόμενοι είχαν ήδη αντιληφθεί τα επερχόμενα προβλήματα και προσπαθούσαν να μειώσουν το δανεισμό τους. Ωστόσο, τα δανειστικά επιτόκια, τα οποία παρέμειναν σε επίπεδα περίπου 3% ψηλότερα του μέσου όρου των χωρών της ΕΕ, επιβάρυναν κατά την τετραετία 2009 – 2012 τους δανειζόμενους με επιπλέον τόκους περίπου 5 δις ευρώ. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για εκείνους που από το 2008, λόγω της κρίσης, δεν μπορούσαν να εξυπηρετήσουν τα δάνεια τους, με αποτέλεσμα τα υπόλοιπα των δανείων τους να αυξάνονται ανεξέλεγκτα και το πρόβλημα να παραμένει καλά κρυμμένο κάτω από το χαλί, μέχρι την έλευση της Τρόικας και την έκθεση της Pimco, η οποία απλά αποκάλυψε την πραγματική κατάσταση του τραπεζικού μας συστήματος.

Σήμερα περισσότερο παρά ποτέ επείγει η

μείωση των επιτοκίων δανεισμού. Η μείωση των δανειστικών επιτοκίων θα μειώσει τις μηνιαίες δόσεις των νοικοκυριών και θα αυξήσει το διαθέσιμο τους εισόδημα. Αυτό με τη σειρά του θα αυξήσει τη ζήτηση στην Κυπριακή Οικονομία και θα έχει ως αποτέλεσμα την σταθεροποίηση αρχικά και τη μείωση μεσοπρόθεσμα της ανεργίας. Το φλέγον θέμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, θα ευνοηθεί επίσης από μια μείωση των δανειστικών επιτοκίων, αφού η αυξημένη τοπική ζήτηση για προϊόντα και υπηρεσίες σε συνδυασμό με το μειωμένο κόστος χρηματοδότησης θα ενισχύσουν την κερδοφορία των επιχειρήσεων και θα διευκολύνουν την αποπληρωμή των δανείων. Μια πηγή δανεισμού που θα μειώνει αποτελεσματικά τα δανειστικά επιτόκια, η ιδανικότερη,

και θα μας εξασφάλιζε ικανοποιητική ρευστότητα, θα ήταν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία έχει, άλλωστε, ηθική υποχρέωση να το πράξει διότι η Τρόικα ευθύνεται για το απαράδεκτο καθεστώς που μας επέβαλαν και έστειλαν στο ναδίρ την εμπιστοσύνη στο Τραπεζικό μας σύστημα ως συνέπεια του bail-in, το οποίο απεφάσισαν για την μικρή Κύπρο ως πειραματόζωο, το πρώτο και μοναδικό, με τα γνωστά τραγικά αποτελέσματα. Μας επέβαλαν μια ριζοσπαστική λύση η οποία απαιτεί και ανάλογη ριζοσπαστική βοήθεια για θεραπεία της.

Το τρέχον επιτόκιο που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι 0.25% από το οποίο η Κυπριακή οικονομία δεν έχει μέχρι σήμερα επωφεληθεί.

Δια πραγματικά αποτελέσματα θα πρέπει, εφ' όσον θα εξασφαλισθεί η χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το όφελος να μετακινηθεί στους δανειολήπτες δια της ανάλογης μείωσης των επιτοκίων.

Με τη δάδα της ελπίδας αναμμένη, να ανθέξουμε στερήσεις για λίγο χρόνο ακόμα χωρίς μεμφιμοιρίες και χωρίς να χάνουμε τον προσανατολισμό μας προς την ανάκαμψη και την πρόοδο. Η Κύπρος, από όλο τον υπόλοιπο κόσμο έχει σήμερα ευνοηθεί από τη φύση. Έδωσε η καλή μοίρα να ορθώνεται μπροστά μας ένα λαμπρό, πολλά υποσχόμενο μέλλον, με τα Θεόπεμπτα πλούσια κοιτάσματα μας υδρογονανθράκων τα οποία για το μικρό μέγεθος του Νησιού μας, εφ' όσον θα επιτύχουμε τη διασφάλιση των κυριαρχικών μας δικαιώματα επ' αυτών, θα εξασφαλίσουν για μας και τις επερχόμενες γενιές άνεση και ευημερία.

RED. Η πιο ολοκληρωμένη πρόταση επικοινωνίας.

Απεριόριστος χρόνος ομιλίας & SMS και πολλά παραπάνω

RED. Υπάρχει πάντα κάτι καλό.

power to you

15 ΧΡΟΝΙΑ **ΕΥΡΟΚΕΡΔΟΣ**

Ο απολογισμός ραγδαίων αλλαγών και εξελίξεων σε όλα τα μέτωπα

Οι προσπάθειες, τα λάθη μας και το μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ
που οφείλουμε στους αναγνώστες μας

Δεκαπέντε χρόνια πέρασαν από την έκδοση του πρώτου τεύχους του **ΕΥΡΟΚΕΡΔΟΣ** τον Φεβρουάριο του 1999 και από τότε άλλαξαν πάρα πολλά. Το άπιαστο όνειρο της χώρας να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση έγινε πραγματικότητα. Λίγα χρόνια αργότερα είδαμε να αλλάζει και το νόμισμά μας. Αποχαιρέτισαμε με συγκίνηση τη λίρα, για να μπούμε στη «ζώνη των ισχυρών» της Ευρωζώνης! (όχι και τόσο ισχυρών, όπως αποδείχτηκε στη συνέχεια...).

Οι τράπεζές μας γιγαντώθηκαν και από εκεί που οραματιζόμαστε μια αξιοπρεπή παρουσία εκεί όπου υπάρχει Ελληνισμός, φτάσαμε να μετεξελιχθούμε σε υπολογίσιμες περιφερειακές δυνάμεις του κλάδου, με παρουσία στη Ρωσία και σε άλλες χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Ωστόσο, αποδείχτηκε πως η ανάπτυξη των τραπεζών μας έγινε με επιπόλαιο τρόπο και χωρίς μέτρο και χωρίς κάποιος υπεύθυνος να έχει σκεφτεί τις πιθανές παρενέργειες, αν κάτι δεν πήγαινε καλά. Μιλάμε για ένα μεγάλο παλάτι που είχε χτιστεί στην άμμο. Και όταν εκδηλώθηκε η οικονομική κρίση στην Ελλάδα (κούρεμα ομολόγων, επισφαλή δάνεια), άρχισαν τα προβλήματα, τα οποία μάλιστα αντιμετωπίστηκαν με πολύ πρόχειρο και επιπόλαιο τρόπο τόσο από την Κεντρική Τράπεζα, όσο και από την κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια.

Το οδυνηρό αποτέλεσμα; Η Λαϊκή Τράπεζα έσβησε, η Τράπεζα Κύπρου «κούρεψε» τους μεγάλους της καταθέτες, στην Ελληνική Τράπεζα η Εκκλησία έγινε μικρομέτοχος, ενώ τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα πέρασαν -προσωρινά ελπίζουμε- υπό κρατικό έλεγχο.

Κανείς δεν μπορούσε να προβλέψει πως η Κύπρος που πριν από λίγα μόλις χρόνια είχε πλεόνασμα και δημόσιο χρέος αναλογικά μικρότερο από αυτό της Γερμανίας, θα έβγαινε εκτός αγορών και θα έμπαινε σε καθεστώς Μνημονίου...

Κανείς ουσιαστικά δεν πήρε στα σοβαρά τις κατά καιρούς απειλές και δεν μπόρεσε να προβλέψει μια τέτοια εξέλιξη ως πιθανή, προκειμένου να προσπαθήσει να την αποτρέψει. Και κανείς δεν φρόντισε έγκαιρα να εκπρονήσει και να προετοιμάσει ένα εναλλακτικό μοντέλο ανάπτυξης για την οικονομία.

Η αλήθεια είναι πικρή, καθώς πρέπει να αντιμετωπισθούν μεγάλες προκλήσεις, όπως:

α) Τα φαινόμενα της φτώχειας και της εξαθλίωσης που έχουν παρατηρηθεί σε σημαντικό τμήμα του πληθυσμού,

β) την αυξανόμενη ανεργία, και ειδικά στους νέους πτυχιούχους μας,

γ) το ζήτημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων τόσο στα νοικοκυριά, όσο και στις επιχειρήσεις,

δ) την ανάγκη σταθεροποίησης του τραπεζικού συστήματος για να διοχετευθεί ρευστότητα στην αγορά,

ε) να ανακτήσει η Κύπρος εμπιστοσύνη ώστε να προσελκύσει νέες επενδύσεις από το εξωτερικό,

ζ) την ανάγκη αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού του δημοσίου τομέα και ειδικά τη δημιουργία «one stop shop» για επιχειρήσεις, και άλλα πολλά.

Τα τελευταία δύο χρόνια έγιναν τεράστιες αλλαγές στον Επιχειρηματικό κόσμο της Κύπρου. Γνωστά, ηχηρά ονόματα «ξεθώριασαν», αρκετές εταιρείες «έσβησαν».

Στον τουρισμό είχαν καλλιεργηθεί έντονες προσδοκίες από το δεκαετές Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης που ξεκίνησε το 2000. Γράφτηκαν τόσα πολλά πράγματα για αυτό, ειπώθηκαν ακόμη περισσότερα, ωστόσο με την εκπνοή του, ο τώρα απολογισμός δείχνει να είναι ιδιαίτερα φτωχός: καθυστερήσεις, ατολμίες, ασυμφωνίες, τριβές και έλλειψη πραγματικής βούλησης απ' όλους για κοινή προσπάθεια και όραμα. Γράψαμε πολλές φορές ότι το ίδιο (και υψηλότερο) επίπεδο τουρισμού θα πρέπει να προσφέρεται με σαφώς χαμηλότερες τιμές στους ξένους και να εξετασθούν σενάρια για την ανάπτυξη των υπηρεσιών με άλλους τρόπους και πάντοτε με εξωγενή προσανατολισμό.

Ο κινητήριος μοχλός της οικονομίας μας βρίσκεται σήμερα πίσω από τις επιδόσεις του έτους 2000, ενώ η τρέχουσα κρίση βρίσκει τον ξενοδοχειακό κλάδο με μεγάλα δάνεια και σοβαρότατα προβλήματα.

Το μόνο βέβαιο -και κάτω από το πρίσμα της γενικότερης κρίσης- είναι πως όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς θα πρέπει να αλλάξουν νοοτροπία, να δουν τα πράγματα από την αρχή, έτσι ο Κυπριακός τουρισμός να αρχίσει και πάλι να παίρνει την ανιούσα. Σήμερα βρισκόμαστε ενώπιον-ενωπίον με μια μεγάλη οικονομική κρίση. Βιώνουμε πράγματι, πρωτόγνωρες καταστάσεις, που ακόμη και οι πλέον οξυδερκείς παράγοντες της οικονομίας προσπαθούν να αναλύσουν, προκειμένου να βγάλουν τα κατάλληλα συμπεράσματα και να ληφθούν τα απαιτούμενα μέτρα.

Πολλοί είναι εκείνοι που συνδέουν την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας με την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων του φυσικού αερίου. Οι προοπτικές είναι θετικότερες, ωστόσο αλή-

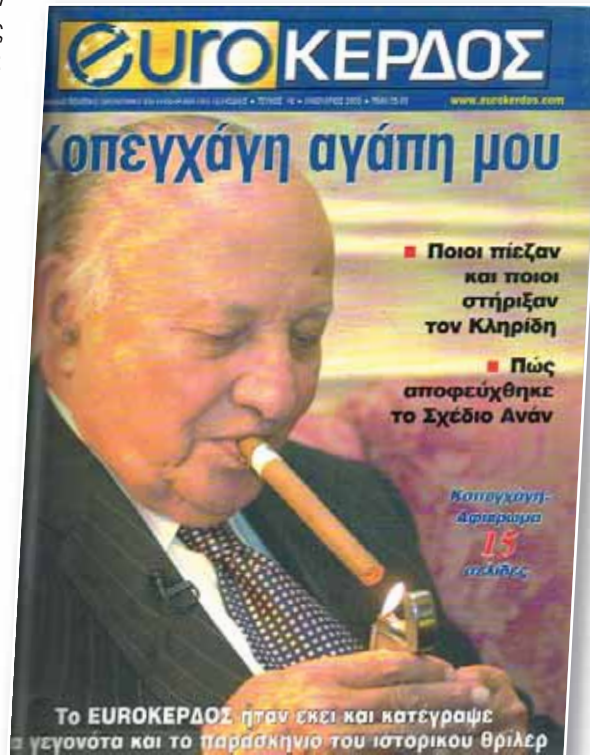
θεια είναι πως θα πρέπει να περιμένουμε περισσότερο απ' ότι αρχικά νόμισαν κάποιοι και επίσης πως θα πρέπει να λύσουμε προηγουμένως μια σειρά από σημαντικά θέματα, πριν αρχίσουμε να εισπράττουμε.

Θα ήταν μεγάλη παράληψη να μην αναφερθούμε όμως σε ένα πολύ δυνατό χαρτί που έχουμε και που πέρασε τις αξιολογήσεις της Τρόικας με θετικό αποτέλεσμα. Η Ναυτιλία μας.

Η Ναυτιλία διατήρησε συμπαγές το πολύ ανταγωνιστικό Ναυτιλιακό Φορολογικό της Σύστημα και έτσι μπορεί ακόμη να προσελκύσει περισσότερα πλοία και ναυτιλιακές εταιρείες στην Κύπρο, βοηθώντας έμπρακτα με αυτόν τον τρόπο, στο καυτό θέμα της καλπάζουσας ανεργίας στην Κύπρο. Επιπρόσθετα, οι προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης της Ναυτιλίας ενισχύονται ακόμη περισσότερο με την επικείμενη ανάπτυξη της πολύ υποσχόμενης Βιομηχανίας Ενέργειας, λόγω της άμεσης συσχέτισης της Ναυτιλιακής Βιομηχανίας με τη μεταφοράς φυσικού αερίου ή/και πετρελαίου που θα εξορυχτεί από την Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της Κύπρου.

Όλοι γνωρίζουμε πως το 2014 θα είναι μια ακόμη πιο δύσκολη χρονιά από το 2013. Ελπίζουμε όμως σε μια σταθεροποίηση, σε μία ανάκαμψη της οικονομίας μας, τουλάχιστον γύρω στα τέλη του 2015.

Χρειάζεται επειγόντως αλλαγή νοοτροπίας απ' όλους μας και λήψη αποφάσεων που πολλοί από εμάς δεν φανταζόμαστε μέχρι πρότινος. Χρειάζονται μέτρα. Τα λόγια πρέπει να γίνουν πράξεις. Πρέπει να σηκώσουμε τα μανίκια και να δουλέψουμε όλοι σκληρά. Να δούμε την κρίση ως ευκαιρία για να διορθώσουμε τα λάθη του παρελθόντος, για να γίνουμε καλύτεροι,

έχοντας για όπλο μας τη εμπειρία μας, και το υψηλό μορφωτικό επίπεδο του μέσου πολίτη.

Επιπλέον, για να επανέλθει η οικονομία μας σε ανάπτυξη επιβάλλεται να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην καινοτομία, στην έρευνα, στην τεχνολογική ανάπτυξη. Πρέπει να δοθούν κίνητρα στις επιχειρήσεις για να επενδύσουν στην έρευνα και την καινοτομία. Να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας.

Εθνικό θέμα

Από τα λίγα πράγματα ωστόσο που δεν άλλαξαν ήταν η πορεία του Εθνικού μας θέματος. Από τον αιώνηστο Πρόεδρο Γλαύκο Κληρίδη, περάσαμε στον επίσης αιώνηστο Τάσσο Παπαδόπουλο και στη συνέχεια στον Δημήτρη Χριστόφια και από το 2013 στον Νίκο Αναστασιάδη.

Μπορεί οι «πύλες» για τα κατεχόμενα να άνοιξαν, ωστόσο λύση του κυπριακού δεν είδαμε. Τώρα παρακολουθούμε τις εξελίξεις που τρέχουν και αναμένουμε να δούμε τους χειρισμούς από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Νίκο Αναστασιάδη για την εξέρευση μιας δίκαιας λύσης. Μίας λύσης για μία ενωμένη Κύπρο.

Όλα αυτά τα χρόνια, οι συντελεστές του περιοδικού EUROKERDOS προσπάθησαν να είναι όσο πιο αντικειμενικοί μπορούσαν. Επέλεξαν να είναι χρήσιμοι παρά αρεστοί σε μια ευρεία σειρά θεμάτων. Πήγαν πολλές φορές «κόντρα στο ρεύμα» δυσσαρετώντας κατά περιόδους ορισμένους φίλους τους. Έτσι όμως πίστευαν ότι έπρεπε να κάνουν.

Αναμφίβολα, κάναμε και λάθη. Σε ορισμένα άλλα σημεία, αποδείχτηκε ότι είμαστε υπερβολικοί. Σε ορισμένα άλλα αιθεροβάμονες. Σε κάθε περίπτωση όμως, ήμασταν ειλικρινείς και καλοπροαίρετοι.

Με αφορμή λοιπόν τα δεκαπέντε χρόνια EUROKERDOS, νιώθουμε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε θερμά τους στενούς συνεργάτες μας σε Κύπρο και Ελλάδα (τους σημερινούς, αλλά και όσους κατά καιρούς μας βοήθησαν) και ακόμη περισσότερο

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

EUROKERDOS

ΤΕΥΧΟΣ 158 / ΙΟΥΝΙΟΣ 2012 | www.eurokerdos.com | ISSN 1450-2305 | ΤΜΗΤ. € 10,00

ΟΕΒ
Φίλιος Ζουσιφόδης
Αλλαγές εδώ και τώρα

ΔΗΜΗΤΡΑ
Νίκος Μικαηλίδης
Έτοιμη για ευκαιρίες

LIBERTY LIFE
Ζένος Δημητρός
Τα φετινά σχέδια μας

Αντρός Κυπριανού:
«Κλειδί» για την οικονομία η ανακεφαλαιοποίηση των κυπριακών τραπεζών

Μην πυροβολείτε τους τραπεζίτες! Βγάζουμε μόνοι μας τα μάτια μας

Τι θα φέρουν στην Κύπρο οι εκλογές της 17ης Ιουνίου στην Ελλάδα

στους καταξιωμένους αρθρογράφους μας, και τις προσωπικότητες της Κύπρου που αρθρογράφησαν και συνεχίζουν να αρθρογραφούν στο περιοδικό μας.

Ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ δικαιωματικά αξίζουν οι συνδρομητές μας, οι αναγνώστες μας και όλοι όσοι αναγνώρισαν τις προσπάθειες μας, μας στήριξαν ηθικά και χρηματοδότησαν το έργο μας.

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

EUROKERDOS

ΤΕΥΧΟΣ 158 / ΙΟΥΝΙΟΣ 2012 | www.eurokerdos.com | ISSN 1450-2305 | ΤΜΗΤ. € 10,00

Ευάγγελος και Παναγιώτα κ.κ. ΕΔΚ κ. Ευαγγελία Ορφανί

Υπ. Οικονομικών
Ο Κυβερνήτης Σαυρίδης για εξόδο από τον κρίση

Υπ. Εσωτερικών
Ο Πρόεδρος της Βουλής ανοίγει τα χαρτιά του

Υπ. Υγείας
Η «ελευθερία» το κλειδί της νέας στρατηγικής της cyta

Πολλά δοκίμια τους περιμένει στα 2 υποεργεία

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ ΕΥΧΕΣ
Θα μείνει ενωμένη η Συνταγματική πολιτειακή;

Κάνει καριέρα στη MetLife Alico

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

EUROKERDOS

ΤΕΥΧΟΣ 158 / ΙΟΥΝΙΟΣ 2012 | www.eurokerdos.com | ISSN 1450-2305 | ΤΜΗΤ. € 10,00

ΝΑΡΓΙΟΣ ΚΑΡΟΓΙΑΝ

Το ΔΗΚΟ τόλμησε και δικαιώθηκε
Όταν άλλες προτάσεις ακούστηκαν πάλιο

ΠΡΟΪΚΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Πώς θέλεις τα πρόγματα σε Ρουμανία και Κύπρο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
Παίζει τα «ρέστα» του ο Κίκης Καζαρίος

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΑΣΤΕΥΣ
Η Ryanair στην Πάφο Αρχή μιας νέας εποχής

Θάλασσες με το PSI στην Ελλάδα - Νέα μέτρα θέλει η Τρόικα

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

EUROKERDOS

ΤΕΥΧΟΣ 158 / ΙΟΥΝΙΟΣ 2012 | www.eurokerdos.com | ISSN 1450-2305 | ΤΜΗΤ. € 10,00

Πανεπιστήμιο Νέοις Πόλεως Πάφου

Συνεργασία με φερμένα Πανεπιστήμια

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ
Τα νέα μέτρα... φαγιά αδύνατο!

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ
Τα νέα μέτρα... φαγιά αδύνατο!

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ
Τα νέα μέτρα... φαγιά αδύνατο!

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ
Τα νέα μέτρα... φαγιά αδύνατο!

ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ
Οραματίζομαι ένα νέο μοντέλο Κυπριακού Κράτους
Διεύθυνση στην οικονομία και προσπάθεια σε όλους, της πολιτικής

ΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

CHAPO, BETAFINA, Λεωνίδας Καλλίππος & Partners, Public Ltd, EAMA, Pinar Island, MITSIDES, AABH ΤΡΑΠΕΖΑ, KEO, Liberty Life, CLP

Η Γερμανία της Εκστρώσεως ή η Εκστρώσεως της Γερμανίας;

EUROΚΕΡΔΟΣ: Πρώτο και πιστό στις αρχές του

Το μηνιαίο πολιτικό, οικονομικό και επιχειρηματικό περιοδικό EUROΚΕΡΔΟΣ κυκλοφόρησε για πρώτη φορά τον Φεβρουάριο του 1999 και από τότε παραμένει συνεπές

στο στόχο του για συνεχή, έγκυρη και αντικειμενική ενημέρωση για τις εξελίξεις στην Κύπρο, στην Ελλάδα, την Ευρώπη και Διεθνώς.

Το EUROΚΕΡΔΟΣ ήταν το πρώτο περιοδικό της Κύπρου, εξειδικευμένο σε θέματα οικονομικού, επιχειρηματικού, χρηματιστηριακού και επενδυτικού περιεχομένου.

- Υποστήριξε ένθερμα την ευρωπαϊκή προοπτική της Κύπρου και την αναγκαιότητα ένταξης της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Προειδοποίησε έγκαιρα για τον κίνδυνο της χρηματιστηριακής φούσκας, αλλά και για σημαντικά λάθη αντιμετώπισης της κατάστασης (νόμος περί επενδυτικών εταιρειών, επιβράδυνση στον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου, κ.λπ.).

- Ένωσε την αγωνία των συντελεστών του με τη δική σας για την επίλυση του Εθνικού θέματος, φιλοξενώντας – κριτικά – όλες τις απόψεις.

- Δε δίστασε να ασκήσει αυστηρή κριτική σε κυβερνητικούς παράγοντες που ολιγωρούσαν...

- Έθεσε ως πρωταρχικό στόχο την εξισορρόπηση των μακροοικονομικών μας μεγεθών, μη δισταζοντας να επικρίνει κατά καιρούς κυβερνώντες και συντεχνίες.

- Προσπάθησε να αναδείξει τις αναπτυξιακές προσπάθειες των κυπριακών επιχειρήσεων, τόσο εντός, όσο και εκτός της χώρας.

- Έδωσε έμφαση στην επέκταση των κυπριακών εταιρειών και εκτός των ορίων της χώρας, με πρωταρχικούς στόχους την Ελλάδα και τα Βαλκάνια.

- Αφιέρωσε πολλές σελίδες για να περιγράψει και να αναλύσει την πολιτική και οικονομική ζωή της Ελλάδας.

- Συμμετείχε και συμμετέχει σε πλειάδα αποστολών στο εξωτερικό, αναλύοντας διεξοδικά πολιτικά και οικονομικά θέματα.

- Στήριξε αποφάσεις που αψηφούσαν το λεγόμενο «πολιτικό κόστος» και σήμερα πιστεύει ότι θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα που - θέλοντας και μη- θα δυσαρπστήσουν πολλούς από εμάς.

- Καυτηρίασε πολλές φορές την ατομία και την χαρακτηριστική αργοπορία στην αντιμετώπιση της κρίσης από την Κυβέρνηση Χριστόφια.

- Καυτηρίασε πολλές φορές διάφορες ανεδαφικές θέσεις που ακούγονταν και γράφονταν προκειμένου να «χαϊδευτούν αυτιά».

Η συνεργασία του με ελλαδικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, όπως:

- Το οικονομικό περιοδικό της Ελλάδας ΧΡΗΜΑ

- Την ηλεκτρονική εφημερίδα ΧΡΗΜΑ Week

- Το ελλαδικό χρηματιστηριακό site www.euro2day.gr

- Την ελληνική οικονομική εφημερίδα ΜΕΤΟΧΟΣ

αλλά και με άλλα έγκυρα πολιτικά και οικονομικά έντυπα και ιστοσελίδες της Ελλάδας, διασφαλίζει την ποιότητα και ευρύτητα του θεματολογίου του περιοδικού. Με μία ομάδα από διακεκριμένους και εκλεκτούς συνεργάτες από την Κύπρο και την Ελλάδα, το EUROΚΕΡΔΟΣ αποτελεί σήμερα αλλά και πάντοτε, απαραίτητο και χρήσιμο οδηγό για τον κάθε επιχειρηματία, διευθυντικό στέλεχος, επενδυτή και ενημερωμένο πολίτη.

Ευρωπαϊκός προσανατολισμός

Από το πρώτο κιάλας τεύχος μας, στηρίξαμε τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της Κύπρου και την ένταξη της χώρας στη Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν είναι τυχαίος άλλωστε και ο τίτλος του περιοδικού μας. Όμως, από το πρώτο κιάλας τεύχος, τονίζαμε πως η προσαρμογή στα Κοινοτικά κεκτημένα θα έφερνε κάποιες αρχικές «αναταράξεις», που θα έπρεπε να τις αντιμετωπίσουμε από τότε. Δυστυχώς, πολύ λίγα πράγματα έγιναν και σήμερα πληρώνουμε την ολιγωρία μας.

Οικονομική-διπλωματία

Πιστέψαμε στην οικονομική διπλωματία, υποστηρίζοντας ότι μια χώρα με ισχυρή οικονομία δεν αντιμετωπίζει προβλήματα ασφάλειας και αναταραχών. Πολλές φορές υποστηρίξαμε ότι η προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων από το εξωτερικό αποτελεί πολύ πιο αποτελεσματικό όπλο από πυραύλους και βόμβες.

Δεν ήταν επίσης καθόλου λίγες οι φορές που αναφερθήκαμε στην αδήριτη ανάγκη να διαθέτει η χώρα μας ισχυρούς μακροοικονομικούς δείκτες. Για το σκοπό αυτό μάλιστα, πολλές φορές διαφωνήσαμε με αιτήματα Συντεχνιών, ή με προεκλογικά κυβερνητικά μέτρα αδικαιολόγητων παροχών. Το πόσο σημαντικό πράγμα είναι να διαθέτει μια χώρα νοικοκυρεμένα δημόσια οικονομικά, φαίνεται τώρα, στην περίοδο της κρίσης.

Ανάγκη για τομές

Έχουμε μιλήσει επανειλημμένως εδώ και χρόνια για την ανάγκη δραστικών αλλαγών στο θεσμικό πλαίσιο της αγοράς εργασίας γενικότερα (αλλά κυρίως σε τράπεζες και ημικρατικούς οργανισμούς), για την ανάγκη να ξαναδούμε από την αρχή το ασφαλιστικό, για την ανάγκη να περιοριστούν τα λειτουργικά κόστη

των επιχειρήσεων, που είναι από τα υψηλότερα της Ευρωζώνης, χωρίς όμως να διαθέτουμε πολλές φορές ούτε την ανάλογη τεχνολογία, ούτε την ανάλογη παραγωγικότητα. Κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι μέσα στην τελευταία δεκαετία δεν έγιναν βήματα προόδου σε πολλούς τομείς. Ωστόσο, όλοι γνωρίζουμε πόσα πολλά πράγματα, απομένουν ακόμη για να γίνουν.

Χρηματιστήριο

Στηρίζουμε το θεσμό του Χρηματιστηρίου, όταν αυτός στηρίζεται σε υγιείς βάσεις. Είναι γνωστά τα δημοσιεύματά μας το 1999 που καλούσαμε τον κόσμο να χαμηλώσει τις προσδοκίες του.

- Προειδοποιήσαμε έγκαιρα τους βουλευτές μας για την γκάφα που πήγαιναν να κάνουν, υποχρεώνοντας τις επενδυτικές εταιρείες να αγοράζουν μετοχές.

- Φωνάξαμε – παρά το κλίμα της γενικότερης ευφορίας που επικρατούσε – εναντίον των όσων «τυχαίων» επιχειρούσαν ιδιωτικές τοποθετήσεις, που ουσιαστικά είχαν το χαρακτήρα των παράνομων δημόσιων εγγραφών.

- Μιλήσαμε πρώτοι για τα «οχήματα» στο χρηματιστήριο, τα οφέλη και τους κινδύνους που συνεπάγονταν.

- Αμφισβητήσαμε πρώτοι το τελικό αποτέλεσμα των διαφόρων επιτροπών για το χρηματιστηριακό σκάνδαλο του 1999.

- Στηρίξαμε τα μέτρα εξυγιάνσης του χρηματιστηριακού θεσμού, διαφωνώντας με εκείνους τους κυβερνητικούς παράγοντες που βλέπουν ως «λογιστές» το χρηματιστήριο. Πιστεύουμε ότι θα πρέπει να δοθούν κίνητρα, να μειωθούν φόροι και να επιχειρήσουμε τομές, προκειμένου ο θεσμός να αναπτυχθεί. Αν βλέπαμε πχ τις offshore εταιρείες ως «λογιστές», τότε η οικονομία της χώρας θα βρισκόταν πολλά χρόνια πίσω...

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕυροΚΕΡΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 178 | ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014 | www.eurokerdos.com | ΔΩΡΗ 140,00€ | ΤΥΠΗ 4,10€

Συνέντευξη με τον Υπουργό Ενέργειας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Νίκο Κουγιιάδη

Θα ενισχύσουμε και θα στηρίζουμε τον αγροτικό τομέα

ΔΗΜΗΤΡΑ

Στόχος η υψηλή ρευστότητα και καλά διαρθρωμένο χαρτοφυλάκιο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ισχυρή κεφαλαιακή βάση

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕυροΚΕΡΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 179 | ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2014 | www.eurokerdos.com | ΔΩΡΗ 140,00€ | ΤΥΠΗ 4,10€

Συνέντευξη με τον Υπ. Ενέργειας κ. Γιώργο Λουκακόπουλο

Ισχυρά και βιώσιμα

Χρήστος Σοφιστός: Πολλά δουλειά τον περιμένει

Η Κύπρος στον ενεργειακό χάρτη της Ευρώπης

Χρήστος Παπαδόπουλος: Τα δικά μας λάθη πληρώνουμε τώρα

ΟΕΒ: Απαιτείται αξιοσύσταση και ανταγωνιστικότητα

XENOS TRAVEL by Travel Webshop

Ουτεπρέμια ταξίδια για όλα τα θαλάσσια

Οι εταιρείες του μήνα

• Υπεραμυνθήκαμε του θεσμού της Κοινής Πλατφόρμας μεταξύ ΧΑΚ και ΧΑ, πλην όμως προειδοποιήσαμε έγκαιρα για τους κινδύνους που υπήρχαν, στην περίπτωση εκείνη που οι εισηγμένες εταιρείες του ΧΑΚ δεν ακολουθούσαν πολιτική εξωστρέφειας και προσέλκυσης κεφαλαίων από την Ελλάδα και από άλλες χώρες του κόσμου. Δυστυχώς, επιβεβαιωθήκαμε.

Εθνικό Θέμα

Στο Εθνικό Θέμα ως περιοδικό κρατήσαμε – ενσυνείδητα – χαμηλούς τόνους. Πώς άλλωστε να απαντήσεις με ένα «ΝΑΙ» ή με ένα «ΟΧΙ» ένα τόσο δύσκολο ερώτημα που τέθηκε στους Κυπρίους πολίτες στις 24 Απριλίου 2004. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν φιλοξενήσαμε και «έντονος» απόψεις, που ενδεχομένως να θεωρούσαμε και ακραίες. Στα δημοκρατικά καθεστώτα, δεν φιμώνουν κανέναν. Δίνουμε πάντοτε βήμα σε όλες τις απόψεις και αυτό θα συνεχίσουμε να πράττουμε για πάντα.

Παρά τις δυσκολίες που υπάρχουν, στηρίζουμε δημιουργικά τις προσπάθειες του σημερινού Προέδρου της Δημοκρατίας για την επίλυση του θέματος, πιστεύοντας ότι αδιέξοδα στην πολιτική δεν υπάρχουν ποτέ και ότι παρά τις υφιστάμενες δυσκολίες, ενωμένοι οι πολιτικοί αρχηγοί μας θα θέσουν ξεκάθαρους στόχους που θα τους παλέψουν με επιμονή και σύνεση.

Πιστεύουμε στην Κύπρο μας

Πιστεύουμε στην Κύπρο. Αγαπούμε το τόπο μας. Μια χώρα με φυσικές ομορφίες, που έχει κατοίκους άξιους και δημιουργικούς. Πιστεύουμε στην Ενωμένη Κύπρο, και πιστεύουμε πως ήρθε ο καιρός να καταλάβουμε όλοι ότι αυτά που μας ενώνουν είναι πολύ περισσότερα από αυτά που (μας εβλάνα) μας χωρίζουν.

2013. Το EUROKERDOS και σε eBook

Το EUROKERDOS, το 2013 προχώρησε ένα βήμα μπροστά και εκτός από την έντυπη έκδοση του προχώρησε και στη δημιουργία eBook. Το eBook βρίσκεται στην αρχική σελίδα της ανασχεδια-

σμένης και αναβαθμισμένης ιστοσελίδας μας, www.eurokerdos.com η οποία περιλαμβάνει καθημερινές ειδήσεις, συνεχή ενημέρωση, αναλύσεις, συνεντεύξεις, απόψεις, και άλλα ποικίλα θέματα της επικαιρότητας.

Σημαντικότερη υπηρεσία που προσφέρει η ιστοσελίδα είναι το μεγάλο και πλούσιο Αρχείο που διαθέτει, όπου κάποιος μπορεί να ανατρέξει σε προηγούμενες εκδόσεις, για σκοπούς ενημέρωσης, έρευνας και μελέτης.

Με γνώμονα τις ανάγκες του ραγδαία εξελισσόμενου διαδικτυακού αναγνώστη, το EUROKERDOS μέσω της ηλεκτρονικής του έκδοσης, πληθαίνει τις επιλογές προβολής που μπορούν να έχουν οι διαφημιζόμενοι.

2014. Εμπλουτισμός με Νομικά θέματα

Από το τεύχος Ιανουαρίου 2014 το EUROKERDOS άνοιξε ένα νέο, πρωτοποριακό κεφάλαιο στην ενημέρωση με την προσθήκη μιας νέας ενότητας που αφορά Νομικά θέματα. Σε κάθε τεύχος προσφέρουμε έγκυρη, σφαιρική και αντικειμενική ενημέρωση σε θέματα του νομικού κόσμου, σε τρέχουσες νομικές εξελίξεις, συνεντεύξεις νομικών προσώπων, αρθρογραφία, ρεπορτάζ, καταγραφή και ανάλυση του Νομοθετικού Έργου της Βουλής των Αντιπροσώπων. Τα θέματα της νέας ενότητας αφορούν άμεσα τον σύγχρονο επιχειρηματία, τον νομικό, τον κάθε επαγγελματία και τον απλό πολίτη.

«Η υπερβολική ανοχή δεν είναι πατριωτική πρακτική»

Πρόσφατα επισκέφθηκε την Κύπρο αντιπροσωπεία του Ευρωκοινοβουλίου, για συζήτηση και έρευνα των δραστηριοτήτων της Τρόικα και των αποφάσεων της στην περίπτωση της αντιμετώπισης Οικονομικής Κρίσης στην πατρίδα μας. Η αντιπροσωπεία συναντήθηκε με διάφορους θεσμούς, καθώς και άτομα για να συλλέξει όσο το δυνατόν ολοκληρωμένες πληροφορίες στοιχεία και απόψεις.

Η αντιπροσωπεία των Ευρωβουλευτών συνάντησε και την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών. Στην εν λόγω συνεδρία της Επιτροπής

αυτής ο Πρόεδρος της Νικόλας Παπαδόπουλος ανέφερε ότι «και οι Κύπριοι διαχρονικά έκαναν λάθη, υπερβολές και διάφορες άλλες στρεβλώσεις, όμως πρέπει να τονισθούν, είτε τα κάτωθι: Από την απομείωση των Ελληνικών Κρατικών Ομολόγων οι Τράπεζες μας ζήτησαν 4.8 δις ευρώ και από καταναγκαστική πώληση των τραπεζών μας στην Ελλάδα ζημίωσαν άλλα 3.5 δις. ευρώ».

Ασφαλώς γνωρίζω αρκετά γεγονότα που εσυνέβησαν στον τόπο μας και τα οποία ταρακούνησαν, ολόκληρο το οικοδόμημα της πατρίδας μας και φτωχοποίησαν τον λαό μας από τη μια στιγμή στην άλλη. Από την πρόσφατη αυτή αναφορά του Νικόλα Παπαδόπουλου, κινητοποιήθηκε η ταλαιπωρημένη λογική μου και ο ανήσυχος εσωτερικός μου κόσμος.

Θυμήθηκα τα λόγια του Νικόλαου Πλαστήρα, ότι «όποιος βλέπει την πατρίδα του να καταστρέφεται και κάθεται αδρανής, είναι σαν να την καταστρέφει ο ίδιος». Είναι παραδεκτό από όλους ότι εμείς οι Κύπριοι δώσαμε τη μοναδική για τους ξένους ευκαιρία να μας υποδουλώσουν να μας τιμωρήσουν και να μας εκδικηθούν.

Η διαπλοκή και η διαφθορά που αναπτύχθηκε στην πατρίδα μας από την ίδρυση της διάβρωσαν τα πάντα στο πέρασμα τους, με τραγικά για τον λαό μας αποτελέσματα. Κανένας δεν προσπάθησε πραγματικά να σταματήσει αυτή την καταραμένη κοινωνική ηθική κατηφόρα και πανούκλα. Αυτοκριτικά και δίκαια αναφέρω ότι πέραν όμως των δικών μας λαθών, πρέπει να παραδεχθούμε

ότι κάποιοι άλλοι μας φόρτωσαν βαρύ φορτίο, το οποίο είναι πολύ δύσκολο να αντέξουμε και οι οποίοι βαρύνονται για τα δεινά του λαού μας.

Αναφέρομαι ασφαλώς στη διαδικασία, ενέργειες και απόφαση των Ευρωπαίων για απομείωση των Ελληνικών Κρατικών Ομολόγων και στην απόφαση για πώληση σε εξευτελιστικές τιμές των Κυπριακών Τραπεζών στην Ελλάδα, που κόστισαν στη Κύπρο μας δισεκατομμύρια ευρώ, υπέρογκα, απίστευτα ποσά και για τα οποία ο λαός μας οδηγείται στη φτώχεια και την εξαθλίωση και κουβαλά συνεχώς τις ανασφάλειες και αβεβαιότητες του, την ψυχική του αναστάτωση και τον αμέτρητο θυμό του.

Έχω την ταπεινή γνώμη ότι έστω και τώρα, το θέμα που αναφέρω πιο πάνω, πρέπει να ξανασυζητηθεί και με την Ελλάδα και με την Ευρωπαϊκή Ένωση και να παρθούν οι πιο σωστές και υπεύθυνες αποφάσεις. Η μεγάλη αυτή αδικία πρέπει να αρθεί. Πρέπει να αποδοθεί δικαιοσύνη σ' ένα λαό ο οποίος έφταιξε μεν όμως είναι δίκαιο και σωστό να αναλάβει το μερίδιο της δικής του ευθύνης και όχι των άλλων.

Σε συνδυασμό και με τα πιο πάνω γεγονότα, παρακολουθώ καθημερινά μια πρωτοφανή διαφημιστική επίθεση από τις Ελληνικές Τράπεζες που δραστηριοποιούνται στη Κύπρο. Ιδιαίτερα η μια από αυτές και η οποία αγόρασε σε εξευτελιστικές τιμές, κατόπιν απόφασης του Eurogroup, τις Κυπριακές Τράπεζες στην Ελλάδα προσφέρει και την ελεημοσύνη της για τα κοινωνικά ιατρεία της Κύπρου.

Οι Κυπριακές Τράπεζες, τα θύματα αυτών των πρωτοφανών αποφάσεων, προσπαθούν να επιβιώσουν, μέσα από τεράστιες δυσκολίες, προ-

βλήματα και αγωνιώδεις προσπάθειες και να ξανακερδίσουν την εμπιστοσύνη του κόσμου και να κτίσουν ξανά την Κυπριακή Οικονομία και Κοινωνία.

Αναγνωρίζω τα διαχρονικά λάθη που διαπράξαμε ως Κύπριοι. Δεν συγχωρώ όμως την αδικία που έγινε στην πατρίδα μου. Απαιτώ από αυτούς που διέπραξαν την αδικία και από αυτούς για τους οποίους η πατρίδα μας αδικήθηκε να επανορθώσουν τα τεράστια λάθη τους, που έγιναν με τις πρωτοφανείς, πρωτόγνωρες χωρίς εμπειρίες αποφάσεις τους και οι οποίες στηρίχθηκαν στον δικό τους πανικό, ανασφάλεια, εκδικητικότητα και κατέστρεψαν ένα ολόκληρο λαό, μια ολόκληρη χώρα.

Πέραν από τις απαιτήσεις και διεκδικήσεις μας, για άρση οποιονδήποτε αδικιών και λανθασμένων αποφάσεων, όλοι μαζί ενωμένοι, σαν μια γροθιά, να επιστρατεύσουμε όλες τις ψυχικές, πνευματικές, αγωνιστικές μας δυνάμεις για ξεπέρασμα της μεγάλης αυτής κρίσης και της επανεκκίνησης της Κυπριακής Οικονομίας και της Κοινωνίας.

Η πατρίδα χρειάζεται τώρα κοντά της όλα τα παιδιά της, ιδιαίτερα τα αδιάφθορα, τα ικανά και δραστήρια, τα δυναμικά, τα αποφασιστικά και τα θαρραλέα. Χρειάζεται άτομα με αυτοπεποίθηση και όραμα. Οι τεράστιες ανάγκες της κρίσης και η κοινωνία απαιτούν συλλογική σοφία και ριζοσπαστική, αποτελεσματική και καινοτόμα προσπάθεια.

Είμαστε δεσμευμένοι να δώσουμε στο λαό μας ελπίδα και προοπτική για καλύτερες μέρες και να αφήσουμε πίσω μας τις κακές και τραγικές αυτές στιγμές και εμπειρίες.

Του Ανδρέα Μουσκάλλη

Πρόεδρου της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας, Πρόεδρου του Συνεργατικού Ταμείου Αμμοχώστου

powerstar

ΕΝΑ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

- Πρωτοπόρος στην αγορά συστημάτων εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας
- Μειώνει την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε Kwh και την Μέγιστη Ζήτηση σε kVA
- 100% εγγυημένα αποτελέσματα εξοικονόμησης
- Ελαττώνει τις εκπομπές διοξειδίου άνθρακα μέχρι και 20%
- Ελαττώνει τις αρμονικές διαταραχές μέχρι και 90%
- Προστατεύει τον εξοπλισμό και μειώνει το κόστος συντήρησης του
- Βελτιώνει την υπολογιζόμενη διάρκεια ζωής του εξοπλισμού
- Τυπική εξοικονόμηση 10-15%, περίοδος αποπληρωμής 0,9-2,5 χρόνια
- 15 χρόνια εγγύηση
- Δεν απαιτεί καμία συντήρηση

Στην Κύπρο σήμερα, έχουν εγκατασταθεί αρκετά συστήματα, τα τελευταία 3 χρόνια, σε διάφορους οργανισμούς μεταξύ των οποίων ξενοδοχεία, υπεραγορές, γραφεία, εστιατόρια, βαριές βιομηχανίες, τοπικές αρχές, πανεπιστήμια, κλινικές κ.α.

POWERSTAR
ΑΠΛΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΛΥΣΗ.
ΚΑΛΕΣΤΕ ΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΤΩΡΑ
ΣΤΟ 22423142

Ραντεβού τον Μάρτιο έδωσε

στις αγορές ο Ντράγκι

«Ραντεβού τον Μάρτιο» έδωσε στις αγορές η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αφού ο πρόεδρος της Μάριο Ντράγκι έκρινε ότι οι πληροφορίες που είχε στη διάθεσή του δεν τεκμηριώναν επαρκώς την ανάληψη νέων πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της απειλής του αποπληθωρισμού και την ενίσχυση της ρευστότητας στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της

Ευρωζώνης. Διαψεύδοντας όσους περίμεναν νέες κινήσεις «εδώ και τώρα», η ΕΚΤ κατά τη πρόσφατη της συνεδρίαση διατήρησε αμετάβλητο στο 0,25% το βασικό επιτόκιο του ευρώ και δεν προχώρησε σε άλλα μέτρα, όπως την «αποστείρωση» των αγορών κρατικών ομολόγων, για την οποία είχε γίνει εσχάτως πολύς λόγος. Ο Ντράγκι επανέλαβε ότι η ΕΚΤ είναι έτοιμη να δράσει αν το κρίνει απαραίτητο, χρησι-

μοποιώντας όλα τα διαθέσιμα μέσα, δεν φαίνεται ωστόσο να έχει καταλήξει σε ένα συγκεκριμένο σχέδιο. Όπως είπε, το Δ.Σ. συζήτησε γενικά για όλα τα εργαλεία, συμπεριλαμβανομένης και της διακοπής της αποστείρωσης, χωρίς όμως να μπει σε λεπτομέρειες. Υπογράμμισε επίσης ότι η Ευρωζώνη δεν απειλείται με αποπληθωρισμό, ούτε έχει ομοιότητες με την Ιαπωνία της δεκαετίας του 1990. «Ο πληθωρισμός θα παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα για παρατεταμένη χρονική περίοδο, αλλά βαθμιαία θα κινηθεί προς τα επιθυμητά επίπεδα του κοντά, αλλά κάτω από το 2%», είπε. Σύμφωνα με τη Morgan Stanley, η εκτίμηση ότι δεν υφίσταται αποπληθωριστική απειλή, αποκλείει στο εγγύς μέλλον τη λήψη μέτρων που παραπέμπουν σε ποσοτική νομισματική χαλάρωση (QE), όπως είναι η παύση της αποστείρωσης. Ο ίδιος πάντως υπογράμμισε ότι αυτό δεν αντιτίθεται στις ευρωπαϊκές συνθήκες, καθώς η ΕΚΤ μπορεί να αγοράσει ομόλογα από τη δευτερογενή αγορά.

Από πληθωρισμό

σε αποπληθωρισμό

Με το μεγαλύτερο ρυθμό των τελευταίων έντεκα τουλάχιστον ετών μειώθηκαν οι τιμές τον Ιανουάριο του 2014 διευρύνοντας τον αποπληθωρισμό. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας ο πληθωρισμός στην Κύπρο τον Ιανουάριο διαμορφώθηκε στο -2,9% από -2,3% το Δεκέμβριο του 2013 και 1,83% τον Ιανουάριο του 2013. Αυτό είναι και το χαμηλότερο σημείο στο οποίο υποχωρεί ο πληθωρισμός τουλάχιστον από το 2003, που υπάρχουν συγκρίσιμα στοιχεία. Η επιτάχυνση της μείωσης του πληθωρισμού αποδίδεται κυρίως στην πτώση των τιμών στον τομέα στέγασης, ύδρευσης, ηλεκτρισμού και υγραερίου και στον τομέα τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών. Οι

τιμές στον τομέα στέγασης, ύδρευσης, ηλεκτρισμού και υγραερίου μειώθηκαν κατά 9,29% έναντι μείωσης 9,05% το Δεκέμβριο, ενώ οι τιμές τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών κατέγραψαν μείωση 4,08% έναντι μείωσης 0,83% τον προηγούμενο μήνα. Πτώση παρουσίασαν οι τιμές στον τομέα τομέας επίπλωσης, οικιακού εξοπλισμού και προϊόντων καθαρισμού κατά 2,83% από μείωση 3,43% το Δεκέμβριο καθώς και οι τιμές στον τομέα εκπαίδευσης και υγείας κατά 4,21% και 3,56%, αντίστοιχα.

Ψάχνουν νέες αγορές

οι κύπριοι επιχειρηματίες

Μουδιασμένη παραμένει η εισροή νέων εταιρειών στην Κύπρο, αναγκάζοντας τους φορείς του κλάδου να αναζητήσουν πηγές εσόδων σε χώρες της Άπω Ανατολής, του Κόλπου και της Αφρικής. Σύμφωνα με στοιχεία του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, οι αιτήσεις για εγγραφές εταιρειών μειώθηκαν το φετινό Ιανουάριο στις 888 από 1448 τον Ιανουάριο του 2013 σημειώνοντας μείωση 38,7%. Το 2013 οι αιτήσεις για εγγραφές μειώθηκαν κατά 39,9% στις 10.878 έναντι 18.098 το 2012. Σχολιάζοντας τα στοιχεία, ο Διευθύνων Σύμβουλος της KPMG Κύπρου, Ανδρέας Χριστοφίδης, αναφέρει ότι οι εγγραφές εταιρειών στην Κύπρο αντανακλούν τη δραστηριότητα στην ντόπια αγορά αλλά και τη δραστηριοποίηση των ξένων εταιρειών. «Και στα δύο μέτωπα υπάρχουν προβλήματα. Στη ντόπια αγορά, η οικονομική δραστηριότητα είναι περιορισμένη με αποτέλεσμα να μην ευνοούνται νέες επενδύσεις ενώ στο εξωτερικό ακόμη δίνουμε τη μάχη για να πείσουμε ότι είμαστε αξιόπιστοι».

Αρνητικά, σύμφωνα με τον κ. Χριστοφίδη, επηρεάζουν και τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν χώρες της ΕΕ αλλά και η Ουκρανία και Ρωσία. Ο CEO της Baker Tilly, Μάριος Κλείτου αναφέρει ότι ο Ιανουάριος δεν είναι ενδεικτικός μήνας για τη δραστηριότητα του κλάδου καθώς βασικές αγορές της Κύπρου όπως είναι η Ρωσία και η Ουκρανία είναι κλειστές για δύο εβδομάδες. «Ο κλάδος στέκεται στα πόδια του, δεν υπάρχει φυγή εταιρειών αλλά κάποιο μούδιασμα», τονίζει προσθέτοντας ότι η αποδέσμευση κεφαλαίων από την Τράπεζα Κύπρου αλλά και η περαιτέρω άρση των περιοριστικών μέτρων θα βοηθήσουν στην ανάκαμψη του κλάδου.

Πρώτη η Κύπρος στις διανυχτερεύσεις

στα ξενοδοχεία

Το μεγαλύτερο ποσοστό πληρότητας κλινών στα ξενοδοχεία στο σύνολο της ΕΕ, έχει η Κύπρος. Σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, το ποσοστό πληροτήτων στα ξενοδοχεία της Κύπρου τον ένατο μήνα του 2013 ανήλθε στο 81,3% και ήταν το μεγαλύτερο στην ΕΕ. Το Σεπτέμβριο του 2012, το ποσοστό πληροτήτων στα κυπριακά ξενοδοχεία ανερχόταν στο 82%, επίσης το μεγαλύτερο στην ΕΕ. Μετά την Κύπρο, τα μεγαλύτερα ποσοστά πληροτήτων είχαν το Σεπτέμβριο του 2013 τα ξενοδοχεία στη Μάλτα (74,1%) και Ελλάδα

την πληρότητα των ξενοδοχείων με ποσοστό 66,4%. Ακολουθεί η Μάλτα με ποσοστό 63,7% και η Ελλάδα με 61,1%. Στην ΕΕ, ο μέσος όρος των πληροτήτων ανήλθε την περίοδο Ιανουαρίου- Σεπτεμβρίου 2013 στο 46,4%.

Μέχρι 10 Μαρτίου οι άδειες κυκλοφορίας

γω της δεινής οικονομικής κατάστασης στην οποία βρίσκονται πολλοί πολίτες οι άδειες κυκλοφορίας θα μπορούν να ανανεωθούν μέχρι το πρώτο δεκαήμερο του Μαρτίου. Ήταν φυσικό να δοθεί παράταση, όπως γίνεται κάθε χρόνο μέχρι σήμερα.

Πέρασε ο νόμος για το ασυμβίβαστο

στο οποίο δεν έχουν διοριστεί. Επίσης, οι υπηρεσίες ή τα προϊόντα που θα προσφέρουν τα μέλη των ΔΣ δεν θα πρέπει να είναι συναφή προς στις δραστηριότητες των ημικρατικών οργανισμών στον οποίο διορί-

(72,4%). Ακολουθούν τα ξενοδοχεία στην Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Αντίθετα, τα χαμηλότερα ποσοστά πληροτήτων έχουν τα ξενοδοχεία στη Σλοβακία (30,8%), η Ρουμανία (34%), η Ουγγαρία (36,2%) και Φινλανδία (36,4%). Ο μέσος όρος πληροτήτων στην ΕΕ ανήλθε στο 49,5%. Όσον αφορά στην περίοδο Ιανουαρίου- Σεπτεμβρίου 2013, η Κύπρος είναι επίσης στην πρώτη θέση όσον αφορά

Μέχρι τις 10 Μαρτίου θα μπορούν οι οδηγοί να ανανεώσουν τις άδειες κυκλοφορίας των οχημάτων τους, μετά την ομόφωνη ψήφιση της πρότασης νόμου όλων των κομμάτων κατά την ολομέλεια της βουλής στις 6 Φεβρουαρίου. Η περίοδος καταβολής του ετήσιου ή εξαμηνιαίου τέλους κυκλοφορίας έληγε στις 9 Φεβρουαρίου, ωστόσο λόγω

Αίρονται τα προβλήματα που προέκυψαν με το ασυμβίβαστο κάποιων μελών στα διοικητικά συμβούλια ημικρατικών οργανισμών με την κατά πλειοψηφία ψήφιση πρότασης νόμου, που συνυπογράφουν ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ. Σύμφωνα με το νόμο, μέλη των ΔΣ των ημικρατικών θα μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες, έργα ή προϊόντα σε άλλο ημικρατικό οργανισμό

στηκαν. Υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου τάχθηκαν 50 βουλευτές από το ΔΗΣΥ, το ΑΚΕΛ, το ΔΗΚΟ, την ΕΔΕΚ και το ΕΥΡΩΚΟ ενώ την καταψήφισαν οι δύο βουλευτές των Οικολόγων και της Συμμαχίας των Πολιτών. Ο πρόεδρος της βουλής, κ. Γιαννάκης Ομήρου δήλωσε πως ο νόμος που ψήφισε η βουλή πριν από μερικά χρόνια χρειάζεται εξορθολογισμό αφού εντοπίζονται κενά και αδυναμίες, προσθέτοντας πως ο νόμος πρέπει να αλλάξει εξ απαρχής.

Στις 52 χιλιάδες

οι εγγεγραμμένοι άνεργοι

Στις 52 χιλιάδες ανέρχονται οι εγγεγραμμένοι άνεργοι, δήλωσε η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ζέτα Αιμιλιανίδου, ενώ πρόβλεψη από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία αναφέρεται σε 78 χιλιάδες ανέργους εγγεγραμμένους και μη. Η Υπουργός Εργασίας πρόέβη σε δηλώσεις μετά από συνάντηση που είχε με αντιπροσωπεία του ΑΚΕΛ η οποία της παρέδωσε μελέτη και πορίσματα της Ημερίδας που διοργάνωσε το ΑΚΕΛ για αντιμετώπιση της ανεργίας. Απαντώντας σε ερώτηση η κ. Αιμιλιανίδου είπε ότι «για την εγγεγραμμένη ανεργία σήμερα έχουμε 52 χιλιάδες που είναι οι άνεργοι που εγγράφονται στα μητρώα δημόσιας απασχόλησης και οι οποίοι ζητούν εργασία και είναι αρμοδιότητά μας όταν υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας ανάλογα με την ειδικότητα τους και την περίοδο που είναι εγγεγραμμένοι, να μπορούμε να τους αποστέλλουμε σε εργασία ούτως ώστε να τους δίδεται η ευκαιρία να εργαστούν». Η Υπουργός Εργασίας είπε πως «υπάρχει και η πρόβλεψη από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία και αναφέρεται σε άνεργους γενικά στον τόπο μας γύρω στις 78 χιλιάδες αλλά θέλω να ξεχωρίσω τα μεταξύ πρόβλεψης και εγγεγραμμένης ανεργίας».

Γεώργιος Πούφος: Ελέγχονται

361 άτομα για μπόνους Λαϊκής

Στο μικροσκόπιο του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων (Φόρος Εισοδήματος) βρίσκονται πρώην διευθυντικά στελέχη και υπάλληλοι της Λαϊκής τράπεζας, οι οποίοι ελέγχονται φορολογικά για τα μπόνους που έλαβαν σε μετρητά ή υπό τη μορφή μετοχών μεταξύ των ετών 2007 - 2012. Το γεγονός επιβεβαιώνει με απαντητική του επιστολή προς το βουλευτή των Οικολόγων Γιώργο Πεردίκη, ο διευθυντής του ΤΕΠ Γιώργος Πούφος. Ο κ. Πούφος αναφέρεται σε δύο καταλόγους στους οποίους περιλαμβάνονται συνολικά 361 πρόσωπα που ελέγχονται φορολογικά, χωρίς να αποκλείει το εν-

δεχόμενο να φορολογηθούν όλοι ανεξαιρέτως οι υπάλληλοι της Λαϊκής που έλαβαν το 2006 φιλοδώρημα ύψους 2.000 ευρώ ο καθένας από τον Ανδρέα Βγενόπουλο όταν ανέλαβε τα ηνία της Λαϊκής.

Στα 24,1 δισ. ευρώ τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια

Με αμείωτο ρυθμό αυξάνονται τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στην Κύπρο λόγω της ραγδαίας επιδείνωσης των μακροοικονομικών συνθηκών και των αλλαγών στη μεθοδολογία που εφαρμόζουν οι τράπεζες. Τα νέα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, αποτυπώνουν το μέγεθος του προβλήματος καθώς ολοένα και περισσότερα νοικοκυριά και επιχειρήσεις αδυνατούν να εκπληρώσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, στο τέλος Σεπτεμβρίου του 2013, το σύνολο των μη εξυπηρετούμενων δανείων στις τράπεζες και τα ΣΠI ανήλθε στα 24,1 δισ. από 15,5 δισ. τέλος του 2012 και 14,2 δισ. το Σεπτέμβριο του 2012. Τα NPLs στις τράπεζες ανέρχονται

στα 18,4 δισ. και στα συνεργατικά στα 5,7 δισ. Επί των συνολικών πιστωτικών διευκολύνσεων, το ποσοστό των NPLs στις τράπεζες φθάνει το 36% από 26,5% τέλος του 2012 ενώ στα ΣΠI στο 42,2% από 29,7%. Όσον αφορά το ποσοστό των δανείων που έτυχαν αναδιάρθρωσης και θεωρούνται εξυπηρετούμενα ανέρχονται στο 14,25% για τις εμπορικές τράπεζες και στο 4,62% στα συνεργατικά.

Υπό την αίρεση τρόικας η πρώτη κατοικία

Από το μικροσκόπιο της τρόικας θα περάσει η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ η οποία προβλέπει την προστασία της πρώτης κατοικίας, την ανακούφιση οφειλετών και την αποτροπή πτωχεύσεων. Η Κεντρική Τράπεζα, είχε αποστείλει επιστολή στη βουλή αφήνοντας παράθυρο για αποφυγή των εκποιήσεων πρώτης κατοικίας και εμπορικών ακινήτων μικρών επιχειρήσεων. Η ΚΤ στην επιστολή της εκφράζει σοβαρές επιφυλάξεις για αναστολή εφαρμογής δικαστικών αποφάσεων σε σχέση με την είσπραξη χρεών, επισημαίνοντας πως οι παρεμβάσεις της βουλής ενδέχεται να οδηγήσουν σε στρατηγικές χρεοκοπίας και αυξημένες κεφαλαιακές ανάγκες για τις τράπεζες. Σύμφωνα με την ΚΤ, θα πρέπει να περιληφθούν πρόνοιες για προστασία της πρώτης κατοικίας και των περιουσιών μικρών επιχειρήσεων με τζίρο μέχρι 2 εκ. ευρώ.

παρεμβάσεις της βουλής ενδέχεται να οδηγήσουν σε στρατηγικές χρεοκοπίας και αυξημένες κεφαλαιακές ανάγκες για τις τράπεζες. Σύμφωνα με την ΚΤ, θα πρέπει να περιληφθούν πρόνοιες για προστασία της πρώτης κατοικίας και των περιουσιών μικρών επιχειρήσεων με τζίρο μέχρι 2 εκ. ευρώ.

Ο Σάτια Ναντέλα νέος CEO της Microsoft

Ευρείες αλλαγές στην ηγετική της ομάδα ανακοίνωσε πρόσφατα η Microsoft: Ο κολοσσός της υψηλής τεχνολογίας επιβεβαίωσε τις διαρροές που ήθελαν τον βετεράνο στέλεχος Σάτια Ναντέλα, τον επικεφαλής του τμήματος cloud computing να προάγεται σε διευθύνοντα σύμβουλο, αντικαθιστώντας τον Στιβ Μπάλμερ που είχε προαναγγείλει από τον Αύγουστο τη συνταξιοδότησή του. Έκπληξη όμως αποτέλεσε η απόφαση του ιδρυτή της εταιρείας Μπιλ Γκέιτς να αποχωρήσει από την προεδρία και να αναλάβει θέση συμβούλου τεχνολογίας, διατηρώντας τη θέση του στο Δ.Σ.

«Εξυπνο» ευρώ-ομόλογο για την Ευρωζώνη

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει σχεδόν εξαντλήσει τα περιθώρια αντιμετώπισης της απειλής του αποπληθωρισμού με συμβατικά εργαλεία νομισματικής πολιτικής και η μοναδική προφανής επιλογή που της απομένει είναι η αγορά στοιχείων ενεργητικού (ποσοτική χαλάρωση), γράφει σε άρθρο του στους Financial Times ο Γερμανός οικονομολόγος Πέτερ Μπόφινγκερ, ένας εκ των «Πέντε Σοφών», όπως αποκαλείται το συμβούλιο οικονομικών εμπειρογνομόνων της Καγκελαρίας. Όπως υποστηρίζει, με δεδομένο ότι η αγορά ομολόγων όλων των χωρών της Ευρωζώνης παρουσιάζει σημαντικές δυσκολίες, προτείνει τον σχεδιασμό ενός εργαλείου χρέους χωρίς κοινή ευθύνη. Συγκεκριμένα, τα κράτη-μέλη θα εκδώσουν κοινά ομόλογα με τη μορφή ευρωπαϊκών (euro bundles). Ένα τέτοιο χρεόγραφο θα συμπεριλάμβανε τα ομόλογα των εθνικών κυβερνήσεων, αναλόγως του μεγέθους των οικονομιών τους και κάθε χώρα θα ήταν υπεύθυνη για το δικό της μερίδιο του πακέτου. «Εάν η ΕΚΤ αποφάσιζε να ξεκινήσει πρόγραμμα αγοράς ομολόγων, τα euro bundles θα ήταν η καλύτερη επιλογή», υποστηρίζει ο Μπόφινγκερ.

Αβέρωφ Νεοφύτου: Αν ήμουν CEO της BOCY

Υπέρ της πιο άμεσης και δραστηκής αντιμετώπισης επιχειρηματικών χρεωστών της Τράπεζας Κύπρου που δεν είναι βιώσιμοι τάσσεται ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου, κρατώντας αποστάσεις από τους χειρισμούς της σημερινής διοίκησης της Τράπεζας. Σε πρόσφατη συνέντευξή του στο Φιλελεύθερο αναφέρει ότι αν ήταν CEO της Τρά-

πεζας Κύπρου θα προσπαθήσει να ανακτήσει τις υποθηκευμένες εξασφαλίσεις οποιουδήποτε επιχειρηματικού δανειολήπτη που δεν είναι βιώσιμος. «Αλλά θα σας απαντήσω εάν εγώ ήμουν εκτελεστικός». Οποιοσδήποτε επιχειρηματικός δανειολήπτης δεν είναι βιώσιμος, δεν θα είχα άλλη επιλογή από του να προσπαθήσω να αποκτήσω ως τράπεζα τις υποθηκευμένες εξασφαλίσεις του», αναφέρει.

«Για να διασφαλίσω ως τράπεζα τους μετόχους και τους καταθέτες. Εκεί που θα έκρινα ότι κάποιος είναι βιώσιμος θα συζητούσα μαζί του για αναδιάρθρωση του δανείου. Ξεκάθαρα όποιος δεν είναι βιώσιμος, όποιος και να είναι αυτός, αν ήμουν εκτελεστικός θα έπαιρνα δραστηκότατα μέτρα αμέσως», τονίζει. «Τα μη βιώσιμα επιχειρηματικά δάνεια πρέπει να αντιμετωπιστούν αμέσως», επισημαίνει καθώς η μη αντιμετώπισή τους προσθέτει στην οικονομία, στο μέτοχο και στον καταθέτη πρόσθετο κόστος. «Εάν υπάρχουν δανειολήπτες που πρέπει να αντιμετωπιστούν σκληρά, αυτό να γίνει αμέσως χωρίς όμως να αναθεματίσουμε τον τομέα και την επιχειρηματικότητα», τονίζει.

Στέρεψε το χρήμα

για τις επιχειρήσεις

Την τρίτη μεγαλύτερη μείωση στην ΕΕ είχαν το 2013 τα επιχειρηματικά δάνεια στην Κύπρο, σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ο συνδυασμός του συμψηφισμού δανείων που προέκυψε από το bail-in καταθέσεων και η προσπάθεια των τραπεζών να εξυγιάνουν τους ισολογισμούς οδηγεί σε σταδιακή συρρίκνωση του χρήματος στην αγορά. Με βάση νέα στοιχεία της ΕΚΤ, τα δανειστικά χαρτοφυλάκια τραπεζών σε επιχειρήσεις εντός ευρωζώνης μειώθηκαν κατά 6,5% στα 25,1 δισ. ευρώ από 26,9 δισ. το Δεκέμβριο του 2012. Τις μεγαλύτερες μειώσεις σημείωσαν τα επιχειρηματικά δάνεια στη Σλοβενία (-23,9%) και την Ισπανία (-14,2%) – χώρες που επίσης αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις τράπεζες. Στην Ισπανία μέρος των προβληματικών δανείων μεταφέρθηκε σε asset management company, όπως και στην Ιρλανδία, συμβάλλοντας στη ραγδαία απομόχλευση των τραπεζικών ισολογισμών. Στην Ελλάδα η μείωση των επιχειρηματικών επενδύσεων διαμορφώθηκε στο 3,8%.

Διαχειριστής

στην Πίπης Φαρμ

Το διορισμό του Μιχάλη Αβραάμ ως διαχειριστή της εταιρείας Πίπης Φαρμ με βάση ομόλογα με κυμαινόμενες επιβαρύνσεις, ανακοίνωσε η εταιρεία. Ο διορισμός παραλήπτη/ διαχειριστή έγινε από την

Τράπεζα Κύπρου στις 29 Ιανουαρίου 2013. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, ο διορισμός του παραλήπτη αφορά την περιουσία και το ενεργητικό της εταιρείας που επιβαρύνεται με ομόλογα κυμαινόμενων επιβαρύνσεων. Το 2012 οι ζημιές της εταιρείας ανήλθαν στα 2 εκ. έναντι ζημιών 1,9 εκ. το 2011. Το εξάμηνο του 2013 οι ζημιές της διαμορφώθηκαν στο 8 εκ. Με την ευκαιρία της ανακοίνωσης των εξαμηνιαίων της αποτελεσμάτων, η εταιρεία ανακοίνωσε ότι επηρεάζεται αρνητικά από τον ιό της ψευδοπανώλης που παρουσιάστηκε με αποτέλεσμα την πλήρη αναστολή της παραγωγής ζωντανών κοτοπούλων, μέχρις ότου γίνουν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για καθαρισμό και απολύμανση των υποστατικών. Εκκρεμή ακόμη απόφαση του υπουργείου γεωργίας ως προς το ύψος της αποζημίωσης που θα λάβει η εταιρεία.

Τουρισμός: Μεσόγειο

ψηφίζουν οι Κινέζοι

Αλλαγές στις προτιμήσεις των Κινέζων ταξιδιωτών οι οποίοι εμφανίζονται να επιλέγουν την Ελλάδα και προορισμούς όπως η Ιταλία και η Γαλλία αντί της Μεγάλης Βρετανίας αποτυπώνει πρόσφατη έρευνα στις χώρες του Ειρηνικού. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από τον διαδικτυακό τόπο Travelzoo (εισηγμένη εταιρεία στο χρηματιστήριο Nasdaq της Ν.Υόρκης), ολοκληρώθηκε στο τέλος του και τα ευρήματά της σήμαναν καμπανάκι στον τουριστικό κόσμο της Μεγάλης Βρετανίας καθώς δείχνει πως, παρά τις προσπάθειες των Βρετανών, οι Κινέζοι δείχνουν να προτιμούν άλλους τουριστικούς προορισμούς. Οι υπεύθυνοι του Travelzoo εκτιμούν ότι τα διαφυγόντα έσοδα του Ηνωμένου Βασιλείου από την αδυναμία του να προσελκύσει μεγαλύτερο αριθμό Κινέζων επισκεπτών υπερβαίνουν το 1 δισ. στερλίνες (1,2 δισ. ευρώ) τον χρόνο. Το ενδιαφέρον για την Ελλάδα είναι πως, σύμφωνα με την ίδια έρευνα, οι Κινέζοι θα κάνουν φέτος περισσότερα ταξίδια στο εξωτερικό και υπολογίζεται ότι θα ξοδέψουν κατά μέσο όρο 5.000 στερλίνες (6.000 ευρώ). Οι βρετανικές αρχές δέχονται σκληρή κριτική για το αυστηρό καθεστώς χορήγησης βίζας, το οποίο θεωρείται βασικό αντικίνητρο για την προσέλκυση περισσότερων Κινέζων. Μήνυμα για τους υπεύθυνους και του ελληνικού τουρισμού θα πρέπει να θεωρηθεί η διαπίστωση των υπευθύνων της έρευνας ότι η χαλάρωση των διαδικασιών χορήγησης βίζας από τους Βρετανούς αποδείχθηκε ανεπαρκής. Στον αντίποδα, χώρες όπως η Ελβετία, που απλοποίησαν τις αντίστοιχες διαδικασίες, είδαν τον αριθμό των Κινέζων επισκεπτών και τα έσοδά τους να αυξάνονται με υψηλούς ρυθμούς.

Κύπρος: Πως θα ξεπεραστεί η κρίση

Η Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών και Προβλέψεων της Eurobank, της οποίας προϊστάται ο Οικονομικός Σύμβουλος του Ομίλου, καθηγητής κ. Γκίκας Χαρδούβελης, εξέδωσε πρόσφατα το 1ο τεύχος του 9ου τόμου της περιοδικής έκδοσης Οικονομία και Αγορές. Στο τεύχος αυτό φιλοξενείται άρθρο του καθηγητή Γκίκα Χαρδούβελη με τίτλο: «Κύπρος: Πως θα ξεπεραστεί η κρίση».

Στο άρθρο περιγράφονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει σήμερα η κυπριακή οικονομία και προτείνεται ένα πλαίσιο πολιτικής που μπορεί να οδηγήσει στην ανόρθωσή της. Οι σημερινοί κίνδυνοι έχουν άμεση σχέση με την κρίση αλλά συνδέονται επίσης με την πορεία της οικονομίας τα τελευταία 15 χρόνια και, κατά συνέπεια, το άρθρο ξεκινά με μια ανάλυση των ανισορροπιών στην οικονομία έως το τέλος του 2012, πριν από την εμφάνιση της κρίσης.

Μέχρι τη διεθνή κρίση του 2007, οι ρυθμοί ανάπτυξης ήταν υψηλοί αλλά με ανισορροπίες που σταδιακά σωρευόνταν. Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών ως ποσοστό του ΑΕΠ αυξανόταν, κάτι που έδειχνε ότι οι απαιτήσεις του κυπριακού πληθυσμού για ένα υψηλό βιοτικό επίπεδο δεν μπορούσαν να στηριχτούν πλήρως από την εγχώρια παραγωγή και τις υπηρεσίες. Ο τραπεζικός τομέας ήταν υπερμεγέθης με ενεργητικό που είχε φτάσει έξι φορές το εγχώριο ΑΕΠ και, κατά συνέπεια, η οικονομία είχε καταστεί ευάλωτη σε πιθανές μελλοντικές αστοχίες των διοικήσεων των τραπεζών. Οι τιμές των ακινήτων είχαν επίσης αυξηθεί υπερβολικά. Μετά το 2008, η Κύπρος, όπως και πολλές άλλες χώρες, έχασε τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης αφού άρχισε να επηρεάζεται αρνητικά από τη διεθνή και την μετέπειτα κρίση στην Ευρωζώνη. Το 2009 ήταν έτος ύφεσης, η οποία επανήλθε το 2012. Στη διάρκεια 2008-2012 οι προηγούμενες ανισορροπίες της οικονομίας έγιναν ακόμα πιο έντονες, ενώ προστέθηκαν άλλες δύο. Πρώτον, η δημοσιονομική πολιτική έγινε ιδιαίτερα χαλαρή με το χρέος να σταματά την προηγούμενη πτωτική πορεία του. Μάλιστα, τα δημοσιονομικά πλεονάσματα των ετών 2005-2008 μετατράπηκαν σε ελλείμματα, μια δραματική σε μέγεθος αλλαγή που δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ως απλό αποτέλεσμα της ύφεσης. Η Κύπρος είχε την καλύτερη δημοσιονομική επίδοση ανάμεσα στις 27 χώρες της ΕΕ το 2007 και, σύμφωνα με την ανάλυση του άρθρου, την τρίτη χειρότερη το 2009. Δεύτερον, οι επενδύσεις (δημόσιες και ιδιωτικές) ως ποσοστό του ΑΕΠ κατέρρευσαν και έκτοτε παραμένουν χαμηλές, γεγονός που αν δεν αντιστραφεί σύντομα, θα πε-

ριορίζει τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να διατηρήσουν και να αυξήσουν το βιοτικό τους επίπεδο.

Στο άρθρο περιγράφονται οι λεπτομέρειες του πώς η Κύπρος οδηγήθηκε στην κρίση του Μαρτίου 2013. Οι διαπραγματεύσεις κράτησαν περίπου εννέα μήνες, πολύ περισσότερο από τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης, Ελλάδα, Ιρλανδία και Πορτογαλία, που χρειάστηκαν χρηματοδοτική βοήθεια και μπήκαν σε Μνημόνιο συνεργασίας με τους δανειστές. Παρ' όλα αυτά, το τελικό αποτέλεσμα δημιούργησε δυσαρέσκεια στην Κύπρο, αφού στην περίπτωση της Κύπρου η Ευρωζώνη πειραματίστηκε για πρώτη φορά τη διάσωση των μεγάλων κυπριακών τραπεζών με ίδια μέσα (bail in). Συγχρόνως, η κυπριακή κυβέρνηση αναγκάστηκε να επιβάλει περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων και η ύφεση της οικονομίας εντάθηκε με κυρίαρχο τότε το φόβο μιας πολύ μεγάλης κατάρρευσης.

Η οικονομία εξέπληξε θετικά το 2013, αφού η ύφεση ήταν μικρότερη της αρχικά αναμενόμενης. Παρ' όλα αυτά, το 2014 και 2015, η Κύπρος συνεχίζει να αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις και κινδύνους. Η πρώτη και πολύ μεγάλη πρόκληση είναι να εξασφαλιστεί η χρηματοοικονομική σταθερότητα και η άρση όλων των περιορισμών στους κεφαλαιακούς περιορισμούς, ιδιαίτερα με το εξωτερικό. Μια άλλη πρόκληση είναι να προχωρήσουν γρήγορα οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, να ανακτηθεί η δημοσιονομική αξιοπιστία και να εξασφαλιστεί το τέλος της ύφεσης μέχρι το 2015. Το τέλος της ύφεσης είναι προϋπόθεση για την μη υιοθέτηση επιπρόσθετων δημοσιονομικών μέτρων το 2015, τα οποία δυνητικά θα εκτροχιάσουν τις ελπίδες ανάκαμψης και θα μετατρέψουν την ύφεση στην Κύπρο σε μια ελληνικού τύπου Μεγάλη Ύφεση.

Μπορεί η κρίση στην Κύπρο να ξεκίνησε με

αφορμή τα ελληνικά ομόλογα που κρατούσαν οι κυπριακές τράπεζες και τη γενικότερη έκθεση της οικονομίας της Κύπρου στην Ελλάδα, όμως η αρνητική ελληνική εμπειρία της σκληρής και απότομης δημοσιονομικής προσαρμογής ωρίμασε την πλευρά των δανειστών, οι οποίοι έδωσαν ένα παράθυρο διείσδυσης στους Κύπριους για να ολοκληρώσουν τις μεταρρυθμίσεις και να σταθεροποιήσουν την οικονομία, προτού προχωρήσουν σε μείωση του πρωτογενούς δημοσιονομικού ελλείμματος. Αυτή την ευκαιρία πρέπει σήμερα να αξιοποιήσουν οι Κύπριοι. Να μην επαναπαυθούν διότι ο χρόνος μετράει εναντίον τους.

Παράλληλα, οι Κύπριοι διαμορφωτές οικονομικής πολιτικής πρέπει να επανασχεδιάσουν το μοντέλο ανάπτυξης με έμφαση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα του νησιού, λιγότερη εξάρτηση από τον τραπεζικό τομέα, ένα ισορροπημένο δημοσιονομικό ισοζύγιο και ισοζύγιο πληρωμών, και με τις επενδύσεις να αποτελούν ένα μεγαλύτερο ποσοστό του ΑΕΠ. Η «συναγή επιτυχίας» είναι η ακόλουθη:

1. Το πρώτο μέλημα αποτελεί η γεω-στρατηγική επιλογή της Κύπρου για την παραμονή της στην Ευρωζώνη, κάτι που φαίνεται να έχει επιτευχθεί παρά τα δραματικά γεγονότα του Μαρτίου 2013.

2. Το δεύτερο μέλημα είναι οι Κύπριοι να ακολουθήσουν με συνέπεια και ταχύτητα τα συμφωνηθέντα με την Τρόικα όσον αφορά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, π.χ. το άνοιγμα των κλειστών επαγγελματιών, το ασφαλιστικό, την αγορά εργασίας, και τις ιδιωτικοποιήσεις. Το πρόγραμμα σταθεροποίησης της οικονομίας βασίζεται στη γρήγορη εφαρμογή των διαρθρωτικών μέτρων. Οι καθυστερήσεις μπορεί να καταλήξουν να επιφέρουν περαιτέρω περιοριστικά δημοσιονομικά μέτρα στο μέλλον. Επιπλέον, οι μεγάλες επιλογές του Μνημονίου πρέπει να γίνουν ιδιοκτησία των κυπριακών

κυβερνήσεων και να μην θεωρούνται ως έξωθεν επιβαλλόμενες.

3. Το τρίτο είναι η ανάγκη ενός συγκεκριμένου και επεξεργασμένου μοντέλου ανάπτυξης για την Κύπρο. Όπως προκύπτει και από την αρνητική σχετική εμπειρία της Ελλάδας, το Μνημόνιο δεν είναι υποκατάστατο ενός μοντέλου ανάπτυξης. Το Μνημόνιο περιέχει τις αναγκαίες, αλλά όχι τις ικανές συνθήκες που θα φέρουν την ανάπτυξη. Ορισμένα χαρακτηριστικά του μοντέλου είναι τα ακόλουθα:

α. Η Κύπρος πρέπει να είναι αποφασιστική και,

εάν χρειαστεί, ακόμη και επιθετική στη διαπραγμάτευση με την Τρόικα όσον αφορά τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, π.χ. χαμηλός φορολογικός συντελεστής των επιχειρήσεων (12,5%).

β. Η Κύπρος πρέπει να κρατήσει το ενδιαφέρον των ξένων να ανοίγουν νέες επιχειρήσεις στη χώρα με την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών.

γ. Η Κύπρος πρέπει να σταματήσει να βασίζεται στον χρηματοοικονομικό τομέα στο βαθμό που βασιζόνταν στο παρελθόν και να στρέψει την προσοχή της σε τομείς όπως η ενέργεια, ο ποιοτικός τουρισμός κ.λπ.

δ. Η Κύπρος πρέπει να επαναφέρει και να ξεπεράσει τους ρυθμούς αύξησης των επενδύσεων της περασμένης δεκαετίας, αφού τα τελευταία χρόνια πάσχει στον τομέα αυτό. Η ανακάλυψη φυσικού αερίου πιθανόν να οδηγήσει και σε αύξηση των επενδύσεων μεσοπρόθεσμα, γεγονός που θα ενισχύσει τον κλάδο της ενέργειας.

Τέλος, η συνταγή επιτυχίας συνεπάγεται και ομοψυχία και πολιτική σταθερότητα, γεγονός που σημαίνει ότι είναι σημαντικό να χρησιμοποιηθούν κοινοτικοί πόροι για την αρωγή των ανέργων και όσων η κρίση αφήνει στο περιθώριο.

50χρονα ΕΒΕ Πάφου

Οι προσωπικότητες που τιμήθηκαν

Με την ευκαιρία των εορτασμών των 50 χρόνων λειτουργίας του Επιμελητηρίου Πάφου, τιμήθηκαν προσωπικότητες του επιχειρηματικού γίνεσθαι για τη διαχρονική προσφορά τους στην ανάπτυξη της Πάφου και της οικονομίας γενικότερα.

Πιο συγκεκριμένα στην εκδήλωση τιμήθηκαν:

- Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης, για τη διαχρονική προσφορά του στη δημόσια ζωή και για τις άοκνες προσπάθειες του για ανάκαμψη της κυπριακής οικονομίας.
- Το ΚΕΒΕ, μέσω του Προέδρου του κ. Φειδία Πηλειδη, για τη μεγάλη συνεισφορά του στα επιχειρηματικά δρώμενα, την ανάπτυξη της οικονομίας και την Επιμελητηριακή καταξίωση.

Για τη συμβολή τους στην ανάπτυξη της Επαρχίας Πάφου:

- Στην τουριστική ανάπτυξη οι μακαριστοί Αλέκος Μιχαηλίδης και Ανδρέας Πολυεικής.
- Στην Ανάπτυξη Γης και Ακινήτων οι κύριοι Μιχαλάκης Λεπτός, Θεόδωρος Αριστοδήμου και Ηλίας Ηλιάδης.
- Στην ανάπτυξη του Εμπορίου οι κύριοι Παναγιώτης Χαραλάμπους και Γλαύκος Χ' Μιτσής.
- Στην ανάπτυξη της Βιομηχανίας της Επαρχίας Πάφου οι βιομηχανίες COSMOPLAST και BMS Metal Pipes, μέσω των διευθυντών τους κυρίων Χάρη Χ' Ιωάννου και Ανδρέα Φεττά αντίστοιχα. Προσωπικότητες που ενίσχυσαν και τίμησαν με το έργο τους τον Επιμελητηριακό θεσμό:
- Τα ιδρυτικά μέλη του Επιμελητηρίου ο μ. Αλφρέδος Μαραθεύτης και ο κ. Φειδίας Κυρίλου, οι μακαριστοί Επίτιμοι Πρόεδροι του Επιμελητηρίου Πλάτωνας Αντωνιάδης, Γιάγκος Νικολαΐδης, Λοΐζος Χαβουζάρης, Μιχαλάκης Κοινιώτης, Ευάνθης Χ' Μιτσής, Γιαννάκης Λούκα, καθώς και ο Επίτιμος Πρόεδρος Θεόδωρος

Αριστοδήμου, οι πρώην Πρόεδροι του ΕΒΕ Πάφου κύριοι Ανδρέας Δημητριάδης, Θέμης Φιλιππίδης, Κυριάκος Δρουσιώτης και ο νυν

Πρόεδρος Γιώργος Λεπτός.

Με ειδικές τιμητικές διακρίσεις για τη συμβολή τους στην Επιμελητηριακή καταξίωση οι κύριοι Ανδρέας Καϊσής, Ιδρυτής και Δωρητής του Ταμείου βραβείων/ υποτροφιών Α. Καϊσή του ΕΒΕΠ, ο Επίτιμος Γενικός Γραμματέας του ΚΕΒΕ κ. Παναγιώτης Λοΐζιδης και ο Γραμματέας Διευθυντής του ΕΒΕΠ κ. Κενδέας Ζαμπυρινής.

Οι CEOs εμφανίζονται αισιόδοξοι για το 2014

Σύμφωνα με την 17η Παγκόσμια Ετήσια Έρευνα των CEOs της PwC, ο αριθμός εκείνων που πιστεύει ότι η παγκόσμια οικονομία θα βελτιωθεί στους επόμενους δώδεκα μήνες είναι διπλάσιος σε σύγκριση με πέρσι. Ωστόσο αξίζει να σημειωθεί ότι το 39% των CEOs δηλώνουν «πολύ αισιόδοξοι» σε ό,τι αφορά την αύξηση των εσόδων τους το 2014.

Παγκόσμια οικονομία

Σημαντική άνοδο καταγράφει ο αριθμός των CEOs που διαβλέπουν βελτίωση της παγκόσμιας οικονομίας στους επόμενους 12 μήνες, φθάνοντας το 44% έναντι μόλις 18% πέρσι. Παράλληλα, μόλις το 7% προβλέπει συρρίκνωση της παγκόσμιας οικονομίας, ποσοστό κατά πολύ μειωμένο σε σύγκριση με το 28% του 2013.

Σε ό,τι αφορά την ανάλυση των πορισμάτων ανά γεωγραφική περιφέρεια, τη μεγαλύτερη αισιοδοξία για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας, εκφράζουν οι CEOs στη Δυτική Ευρώπη (50%). Ακολουθούν, η Μέση Ανατολή (49%), η περιοχή Ασίας Ειρηνικού (45%), η Λατινική Αμερική (41%), η Βόρεια Αμερική (41%) και η Αφρική (40%). Τα χαμηλότερα επίπεδα αισιοδοξίας καταγράφονται στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη με ποσοστό 26%.

Όσον αφορά τον κλάδο Φιλοξενίας και Ψυχαγωγίας οι CEOs είναι αισιόδοξοι για τις προοπτικές ανάπτυξης τους εντός των επόμενων 12 μηνών (46%), ενώ ακολουθούν ο Τραπεζικός Κλάδος και οι Κεφαλαιαγορές (45%), το Λιανικό Εμπόριο (44%), οι Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες (44%), η Διαχείριση Στοιχείων Ενεργητικού (44%), οι Επικοινωνίες (44%) και ο κλάδος της Μηχανολογίας και των Κατασκευών (41%). Λιγότερο αισιόδοξοι εμφανίζονται οι CEOs στη Μεταλλευτική Βιομηχανία, με 19%.

Αύξηση εσόδων

Το 39% των CEOs εκφράζει μεγάλη αισιοδοξία σε ό,τι αφορά τις προοπτικές αύξησης των εσόδων του οργανισμού τους εντός των επόμενων 12 μηνών. Το αντίστοιχο περσιό ποσοστό ήταν 36% ενώ, τα χαμηλότερα επίπεδα καταγράφηκαν το 2009, με μόλις 21%.

Τη μεγαλύτερη αισιοδοξία για βραχυπρόθεσμη αύξηση των εσόδων τους εκφράζουν οι CEOs στη Μέση Ανατολή, με ποσοστό 69% σε σύγκριση με 53% πέρσι. Ακολουθεί η περιοχή Ασίας-

Ειρηνικού με 45% (36% πέρσι). Μετά τα χαμηλά επίπεδα της περσινής χρονιάς, η αισιοδοξία στη Δυτική Ευρώπη έχει αυξηθεί κατά 8%, φθάνοντας το 30%. Στην Αφρική ωστόσο, συνεχίζει την πτωτική της πορεία. Μόλις το 40% των CEOs της Αφρικανικής Ηπείρου εκφράζει μεγάλη αισιοδοξία για τις προοπτικές ανάπτυξης στους επόμενους δώδεκα μήνες, σε σύγκριση με 44% πέρσι και 57% το 2012. Πτώση καταγράφεται και στη Λατινική Αμερική, με 43% έναντι 53% πέρσι. Στη Βόρεια Αμερική, τα επίπεδα αισιοδοξίας παραμένουν στάσιμα στο 33%.

Σχολιάζοντας τα αποτελέσματα της έρευνας, που δόθηκαν στη δημοσιότητα κατά την εναρκτήρια τελετή της ετήσιας συνάντησης του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός της Ελβετίας, ο Dennis M. Nally, Πρόεδρος της PricewaterhouseCoopers International, δήλωσε τα ακόλουθα:

«Οι CEOs έχουν αρχίσει να ανακτούν την αισιοδοξία τους. Έχοντας καταφέρει να οδηγήσουν με επιτυχία τους οργανισμούς τους εκτός ύφεσης, όλο και περισσότεροι CEOs είναι αισιόδοξοι για την ικανότητά τους να αυξήσουν τα έσοδα τους αλλά και για τις προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας. Αναγνωρίζουν, ωστόσο, ότι η διατήρηση της ανάπτυξης, μέσα σε μια οικονομία ως αυτή έχει διαμορφωθεί μετά την κρίση, παραμένει μια πρόκληση ιδιαίτερα εν μέσω μεταβαλλόμενων συνθηκών, όπως είναι η επιβράδυνση της ανάπτυξης στις αναδυόμενες αγορές.

Σε ό,τι αφορά το μέλλον, οι CEOs εντοπίζουν τρεις βασικές παγκόσμιες τάσεις - ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις, δημογραφικές αλλαγές και μετατοπίσεις της οικονομικής ισχύος - οι οποίες θα έχουν σημαντικό αντίκτυπο στο μέλλον των επιχειρήσεών τους. Το κλειδί για μελλοντική επιτυχία έγκειται στην εξεύρεση τρόπων αξιοποίησης των παγκόσμιων αυτών τάσεων.»

Οι κυριότερες ανησυχίες των CEOs

Καθώς καταγράφονται θετικότερες προβλέψεις για την οικονομία, οι βασικές ανησυχίες των CEOs φαίνεται να έχουν διαφοροποιηθεί. Στην κορυφή της σχετικής κατάταξης βρίσκονται οι ενέργειες των κυβερνήσεων, ή η έλλειψη σχετικής δράσης ενώ η ανησυχία για την υπερβολική ρύθμιση (72%) και τα δημοσιονομικά ελλείμματα (71%) βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα. Ανησυχία εκφράζεται επίσης για την επιβράδυνση στις

αναδυόμενες οικονομίες (65%) καθώς και για την υποτονική ανάπτυξη στις αναπτυσσόμενες αγορές (71%). Άλλοι τομείς που προκαλούν μεγάλη ανησυχία περιλαμβάνουν την αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης (70%), τη διαθεσιμότητα σημαντικών δεξιοτήτων (63%), την αστάθεια της συναλλαγματικής ισοτιμίας (60%) και την έλλειψη σταθερότητας στις κεφαλαιαγορές (59%).

Προετοιμάζοντας τις επιχειρήσεις για το μέλλον

Όσον αφορά τους παράγοντες ώθησης της ανάπτυξης στο μέλλον, πρώτη στην κατάταξη των σχετικών ευκαιριών αναφέρεται η ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών με ποσοστό 35%, σε σύγκριση με 25% πέρσι. Ο αριθμός των οργανισμών που σχεδιάζουν να προχωρήσουν σε συγχωνεύσεις και εξαγορές ή στρατηγικές συμμαχίες μέσα στον επόμενο χρόνο έχει αυξηθεί σε 20%, από 17% πέρσι. Οι CEOs δηλώνουν επίσης ότι διερευνούν τις δυνατότητες επέκτασης σε χώρες πέραν της ομάδας BRIC (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία και Κίνα) και διαβλέπουν καλές προοπτικές ανάπτυξης στα επόμενα τρία με πέντε χρόνια στην Ινδονησία, το Μεξικό, την Τουρκία, την Ταϊλάνδη και το Βιετνάμ. Ψηλά στη σχετική κατάταξη βρίσκονται επίσης οι ΗΠΑ, η Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Οι CEOs εμφανίζονται πιο θετικοί και σε ό,τι αφορά τις προοπτικές προσλήψεων. Οι μισοί αναμένουν αύξηση του προσωπικού τους μέσα στους επόμενους 12 μήνες, σε σύγκριση με 45% πέρσι. Θετικότερες είναι οι προοπτικές απασχόλησης στους κλάδους της τεχνολογίας (63%), των επαγγελματικών υπηρεσιών (62%) και της διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού (58%).

Καθώς η παγκόσμια οικονομία σταθεροποιείται, οι CEOs εντοπίζουν σημαντικές τάσεις οι οποίες θα διαφοροποιήσουν τις εργασίες τους τα επόμενα πέντε χρόνια. Οι κυριότερες αφορούν την εξέλιξη της τεχνολογίας (81%), ενώ ακολουθούν οι δημογραφικές αλλαγές (60%) και οι μετατοπίσεις της παγκόσμιας οικονομικής ισχύος (59%).

Με στόχο να ανταποκριθούν στις διάφορες προκλήσεις, οι CEOs δηλώνουν ότι προβαίνουν σε αλλαγές στις στρατηγικές διαχείρισης ταλέντου (93%), στις στρατηγικές αύξησης και διατήρησης των πελατών τους (91%), σε τεχνολογικές επενδύσεις (90%), στην οργανωτική

τους δομή (89%) και στη χρήση και διαχείριση δεδομένων (88%). Περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες δηλώνουν ότι ο χρονικός ορίζοντας προγραμματισμού τους είναι σήμερα τρία χρόνια, ωστόσο μόλις το 40% θεωρεί το χρονοδιάγραμμα αυτό ιδανικό.

Το έργο του κράτους

Στην ερώτηση ποιες πρέπει να είναι οι βασικές προτεραιότητες των κρατών, οι CEOs αναφέρουν τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας (53%), τη βελτίωση των υποδομών (50%) και τη συμβολή στη δημιουργία ενός πιο ανταγωνιστικού και αποδοτικού φορολογικού συστήματος διεθνώς (50%). Ωστόσο, λιγότεροι από τους μισούς (46%), πιστεύουν ότι το κράτος τους έχει διασφαλίσει κατά τρόπο αποτελεσματικό τη χρηματοοικονομική σταθερότητα, ενώ μόλις το 37% πιστεύει το ίδιο για τη βελτίωση

των υποδομών. Περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (51%) δηλώνουν ότι το κράτος τους αποδείχθηκε αναποτελεσματικό στη βελτίωση του φορολογικού συστήματος.

Προσδοκίες και εμπιστοσύνη ενδιαφερόμενων φορέων

Οι CEOs παγκοσμίως αναφέρουν ότι οι προσδοκίες των ενδιαφερόμενων φορέων στον κλάδο τους, έχουν διαφοροποιηθεί σημαντικά τα τελευταία πέντε χρόνια. Το 52% δηλώνει ότι τα επίπεδα εμπιστοσύνης των καταναλωτών και των πελατών έχουν αυξηθεί, ενώ μείωση διαβλέπει το 12%. Ποσοστό 43% δηλώνει ότι η εμπιστοσύνη των πιστωτών και των επενδυτών έχει βελτιωθεί, ενώ το 16% θεωρεί ότι έχει μειωθεί. Τέλος, το 42% αναφέρεται σε βελτίωση της εμπιστοσύνης των προμηθευτών, σε αντίθεση με μόλις 6% που πιστεύει ότι έχει καταγράψει πτώ-

ση. Αντίθετα, ενώ το 24% διαβλέπει βελτίωση στην εμπιστοσύνη της κυβέρνησης και των ρυθμιστών, το 34% δηλώνει ότι έχει μειωθεί.

Η μεγάλη πλειοψηφία των CEOs θεωρεί σημαντική την ικανότητα ανταπόκρισης στις προσδοκίες των ενδιαφερόμενων φορέων, μέσα από την προαγωγή της δεοντολογικής συμπεριφοράς, τη διασφάλιση της ακεραιότητας των αλυσίδων εφοδιασμού και τη βελτίωση της ποικιλομορφίας.

Οι απόψεις των CEOs στην Κύπρο

Αξιζει να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο της παγκόσμιας έρευνας, η PwC Κύπρου διεξήγαγε για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, μελέτη για τη χώρα μας, η οποία περιλαμβάνει τις απόψεις 70 CEOs. Τα αποτελέσματα της τοπικής έρευνας θα δοθούν στη δημοσιότητα κατά την διάρκεια εκδήλωσης που διοργανώνει ο οργανισμός την Τρίτη, 18 Φεβρουαρίου 2014.

Medochemie: Ανάμεσα στις δέκα καλύτερες εταιρείες της Ευρώπης

Αλλη μια κορυφαία διάκριση για την εταιρεία Medochemie που βραβεύτηκε με τον ιδιαίτερα τιμητικό τίτλο 'Ruban d'Honneur' στα φετινά European Business Awards. Η βράβευση της Φαρμακοβιομηχανίας Medochemie, την κατατάσσει ανάμεσα στις δέκα καλύτερες εταιρείες της Ευρώπης, στο τομέα Εισαγωγών – Εξαγωγών. Η διάκριση της Medochemie αποτελεί μεγάλη επιτυχία, αφού στο διαγωνισμό συμμετείχαν 15.000 εταιρείες από 27 χώρες. Η επιλογή της Medochemie έγινε από επιτροπή κριτών η οποία αποτελείται από ευρωπαίους επιχειρηματίες, ακαδημαϊκούς και opinion leaders. Η βράβευση της ως 'Ruban d'Honneur', της δίνει το εισιτήριο για συμμετοχή στην τελική φάση του διαγωνισμού European Business Awards 2013-14, όπου θα διεκδικήσει ένα από τα δέκα βραβεία του τελικού.

Η τελετή απονομής των βραβείων θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα, στις 27 Μαΐου 2014.

Η επιτυχία της Medochemie, επιβραβεύει για ακόμη μια φορά την εξαγωγική της δραστηριότητα και την ανάπτυξη της σε νέες αγορές, ενώ ταυτόχρονα επιβεβαιώνει με τον καλύτερο τρόπο, ότι η εξελιξη της σπριζεται στην ποιότητα, την τεχνογνωσία και την επιχειρηματική ικανότητα.

 European Business Awards™

 MEDOCHÉMIE

Ευρώπη: Οι οικογενειακές επιχειρήσεις είναι αισιόδοξες

Η EFB και η KPMG έχουν δημιουργήσει το πρώτο Βαρόμετρο Οικογενειακών Επιχειρήσεων, το οποίο επιδιώκει να καταγράψει τα επίπεδα αυτοπεποίθησης των οικογενειακών επιχειρήσεων σε όλη την Ευρώπη.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι το 54% των ερωτηθέντων (έλαβαν μέρος πάνω από 600 εταιρείες σε 14 χώρες της ΕΕ) έχουν μια θετική εικόνα για την πορεία των επιχειρήσεων τους για τους επόμενους 6-12 μήνες. Το γεγονός ότι ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης έχει αυξηθεί για το 43% των ερωτηθέντων, ενώ το 26% κατάφερε να διατηρήσει τα ίδια επίπεδα για τους τελευταίους 6 μήνες, κάνει το μέλλον να φαντάζει πιο ευαίσθητο. Αξιοσημείωτο είναι επίσης, ότι το 76% είτε διατήρησαν (36% των ερωτηθέντων) είτε αύξησαν (40% των ερωτηθέντων) τον αριθμό προσωπικού τους κατά την ίδια περίοδο.

Άλλα ενθαρρυντικά στοιχεία που προκύπτουν από το Βαρόμετρο είναι το γεγονός ότι το 92% των ερωτηθέντων αναζητούν επενδυτικές ευκαιρίες, ενώ το 57% από αυτούς ψάχνουν για επενδύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό άλλωστε αποτελεί ένδειξη ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις εξακολουθούν να βλέπουν ευκαιρίες ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρόλο που οι περισσότεροι ερωτηθέντες

προσεγγίζουν θετικά το μέλλον, επισημαίνουν ότι πολλές και σημαντικές προκλήσεις παραμένουν. Ο δανεισμός για τις οικογενειακές επιχειρήσεις εξακολουθεί να είναι δύσκολος, αφού το 51% των ερωτηθέντων τόνισε ότι συνάντησε επιπλοκές στην πρόσβαση για χρηματοδότηση.

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων πιστεύει επίσης ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης των κανονιστικών πλαισίων στα οποία δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις. Όταν κλήθηκαν να κατατάξουν τις κανονιστικές αλλαγές που θα έχουν το μεγαλύτερο αντίκτυπο στη μελλοντική επιτυχία της επιχείρησής τους, το 62% επέλεξε απλούστερους φορολογικούς κανόνες, το 59% υπέδειξε ότι η γραφειοκρατία είναι μια μεγάλη πρόκληση και το 57% τόνισε ότι η απλούστευση των κανόνων της αγοράς εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των πιο ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας, θα ήταν ιδιαίτερα ευπρόσδεκτες.

Roger Pedder, Πρόεδρος EFB:

Οι οικογενειακές επιχειρήσεις προσεγγίζουν θετικά το μέλλον και επενδύουν στην Ευρώπη. Έρευνες όπως αυτή, ενισχύουν την άποψη ότι οι οικογενειακές εταιρείες βαδίζουν σε μια σταθερή και υπεύθυνη πλατφόρμα για ανάπτυξη στην Ευρώπη. Παρόλα αυτά δεν πρέπει να αγνοήσουμε τα υπόλοιπα αποτελέσματα, τα οποία επισημαίνουν ότι αρκετές προκλήσεις παραμένουν.

Ο δανεισμός πρέπει να ομαλοποιηθεί και οι οικογενειακές επιχειρήσεις εξακολουθούν να ταλαιπωρούνται από τα εμπόδια που προκύπτουν από το κανονιστικό περιβάλλον.

Christophe Bernard, Global Head of KPMG's Family Business Practice:

Είναι ενθαρρυντικό να παρατηρείται ότι οι οικογενειακές επιχειρήσεις παραμένουν δυνατές και συνεχίζουν να συμβάλλουν στις περιφερειακές οικονομίες, παρόλο που το οικονομικό τοπίο είναι δύσκολο. Οι οικογενειακές επιχειρήσεις όχι μόνο επιβιώνουν, αλλά επίσης εκμεταλλεύονται ευκαιρίες για συνεχή ανάπτυξη, επενδύσεις και επιτυχία. Το Ευρωπαϊκό Βαρόμετρο Οικογενειακών Επιχειρήσεων βασίζεται στις απαντήσεις μιας διαδικτυακής έρευνας από 600 ερωτηματολόγια, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ Ιουλίου – Σεπτεμβρίου 2013 σε 14 ευρωπαϊκές χώρες.

Το Global Family Business Centre of Excellence της KPMG σχεδιάστηκε για να συνδυάσει και να συντονίσει την εμπειρία των εταιρειών-μελών της KPMG σχετικά με τις οικογενειακές επιχειρήσεις, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να προσφέρουν εξειδικευμένες γνώσεις στους πελάτες. Αυτή η διασυνοριακή πρωτοβουλία έχει στόχο να αναδείξει τις εταιρείες-μέλη της KPMG ως τον κορυφαίο σύμβουλο για τις οικογενειακές επιχειρήσεις.

KPMG: Μελέτη Βιωσιμότητας του Δήμου Λευκωσίας

Ο Δήμος Λευκωσίας και η KPMG Limited υπέγραψαν συμβόλαιο για την εκπόνηση μελέτης για τη βιωσιμότητα του Δήμου για τα επόμενα 25 χρόνια. Υπό τις παρούσες δύσκολες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στο νησί και κατ' επέκταση και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, ο Δήμος Λευκωσίας καλείται μέσα σε πραγματικά αντίξοες συνθήκες να συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε ότι αφορά στη διατήρηση της ποιότητας ζωής των δημοτών, στην ασφάλεια, καθαριότητα και στην αναβάθμιση της πόλης γενικότερα. Με βάση τους όρους εντολής της η KPMG θα εξετάσει τη σημερινή οικονομική κατάσταση του Δήμου και τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές κάτω από διαφορετικά σενάρια. Η μελέτη θα αποτελέσει και το βασικό εργαλείο για την εκταμίευση, από το Δήμο, ποσό από δάνεια για την ολοκλήρωση σημαντικών έρ-

γων υποδομής. Το συνολικό κόστος της Μελέτης η οποία θα χρηματοδοτηθεί από το Δήμο, ανέρχεται στα 12.500 ευρώ συν Φ.Π.Α. Η έναρξη της Σύμβασης αναμένεται να γίνει άμεσα και η εκτέλεση θα εκτείνεται σε περίοδο 24 μηνών. Ο επικεφαλής των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών της

KPMG κ. Χρίστος Βασιλείου δήλωσε ότι «σε μια δύσκολη περίοδο για την οικονομία, τις επιχειρήσεις αλλά και τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, η KPMG στέκεται έμπρακτα δίπλα τους για να προσθέσει αξία συνεισφέροντας στην ανάπτυξη».

cutting through complexity

Διεθνής Εμπειρία, εξειδίκευση σε τοπικό επίπεδο στον τομέα των Επενδυτικών Σχεδίων

Η KPMG αποτελεί την κορυφαία επιλογή στην παροχή ολοκληρωμένου πακέτου υπηρεσιών στον κλάδο των επενδυτικών σχεδίων, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών ελέγχου, συμβουλευτικής διαχείρισης κινδύνων, φορολογικών υπηρεσιών και υπηρεσιών κανονιστικού πλαισίου σε διαχειριστές επενδυτικών σχεδίων όσον αφορά τη σύσταση και τη λειτουργία τους μέσω Κύπρου.

Μέσα από τις πολλές εμπειρίες και την τεχνογνωσία μας καθοδηγούμε τους πελάτες μας σε θέματα που αφορούν τη σύσταση, τη μεταφορά έδρας από και προς την Κύπρο, τις εξαγορές και την ετοιμασία εμπειριστατωμένων μελετών για εξειδικευμένα θέματα και την ερμηνεία των κανονισμών. Παρέχουμε ολοκληρωμένη υποστήριξη στους πελάτες μας, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών φορολογικού σχεδιασμού και συμβουλές στην περίπτωση διάλυσης και αναδιάρθρωσης επενδυτικών σχεδίων.

Η KPMG στην Κύπρο βρίσκεται στην πρώτη γραμμή όσον αφορά θέματα του κλάδου, με συνεχή και στενή επαφή με τους ειδικούς του τομέα και ενεργό συμμετοχή στα διεθνή προγράμματα ανάπτυξης του συγκεκριμένου κλάδου.

Η ισχυρή παρουσία και επαγγελματική εμπειρία μας στην Κύπρο σε συνδυασμό με τις γνώσεις μας στον κλάδο και την πρόσβασή μας στο διεθνές δίκτυο της KPMG στις υπηρεσίες που αφορούν επενδυτικά σχέδια, μας τοποθετούν σε περίοπτη θέση για να προσφέρουμε, πραγματικά και ουσιαστικά, βοήθεια στους πελάτες μας να πετύχουν τους στόχους τους καθώς και να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις του κλάδου εκμεταλλευόμενοι τις ευκαιρίες που δημιουργούνται.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλείστε όπως επικοινωνείτε με τα γραφεία μας:

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: T: +357 22 209 000

E: nicosia@kpmg.com.cy

ΛΙΜΕΣΟΣ: T: +357 25 869 000

E: limassol@kpmg.com.cy

ΛΑΡΝΑΚΑ: T: +357 24 200 000

E: larnaca@kpmg.com.cy

ΠΑΦΟΣ: T: +357 26 943 050

E: paphos@kpmg.com.cy

www.kpmg.com.cy

Μήνυμα από Αργεντινή στους Έλληνες πολιτικούς

Η φτώχεια στην Ελλάδα θα διαρκέσει πολύ

✓ Χαστούκι στον εγχώριο λαϊκισμό, ένθεν κακείθεν, οι νέες περιπέτειες της Αργεντινής 14 χρόνια μετά την χρεοκοπία της. Αχιλλεύς πέραν της Ελλάδας, η έλλειψη σχεδίου, η αδυναμία πολιτικής συναίνεσης ακόμη και στα αυτονόητα

• Του Γιώργου Παπανικολάου
Από το www.euro2day.gr

Οι δυσάρεστες εξελίξεις στην Αργεντινή, όπου η δυστυχία και η φτώχεια συνεχίζονται, 14 χρόνια μετά την επίσημη χρεοκοπία, μεταφέρουν ισχυρό μήνυμα για τους Έλληνες πολιτικούς, αλλά και την κοινωνία μας.

Αποδεικνύουν ότι η χρεοκοπία ενός κράτους αποτελεί γεγονός με μακροχρόνιες συνέπειες που ξεπερνιούνται δύσκολα. Ούτε «μαγικές λύσεις» υπάρχουν, ούτε η αθέτηση υποχρεώσεων, λησμονείται με ευκολία από το διεθνές περιβάλλον. Οι αριθμοί είναι αποκαλυπτικοί. Ο πληθωρισμός καλπάζει (με ρυθμό που σύμφωνα με τα ανεπίσημα στοιχεία φτάνει το 30%), το νόμισμα της υποτιμάται συνεχώς (το 2000, η ισοτιμία του πέσο ήταν 1:1 με το δολάριο, σήμερα σε 1 δολάριο αντιστοιχούν... 12 πέσο) ενώ το 48% του πληθυσμού εξακολουθεί να βρίσκεται σε επίπεδα φτώχειας, παρουσιάζοντας μείωση μόλις κατά 5%, σε σχέση με την κορύφωση εκείνης της κρίσης.

Όλα αυτά βεβαίως αφορούν πρωτίτως όσους ισχυρίζονται (είτε στην αριστερή, είτε στην δεξιά πλευρά του πολιτικού φάσματος) ότι η έξοδος από το ευρώ, θα ήταν καλύτερη λύση «από αυτό που ζούμε σήμερα», κι ότι «δεν υπάρχουν χειρότερα».

Χειρότερα υπάρχουν. Ενίοτε

δε, επιβαρύνουν ολόκληρες γενεές.

Οι συνέπειες των απανωτών υποτιμήσεων στην Αργεντινή έχουν επηρεάσει δραστικά το επίπεδο ζωής παρότι, αντίθετα με τη σημερινή Ελλάδα, η συγκεκριμένη χώρα δεν εξαρτάται σχεδόν αποκλειστικά από τις εισαγωγές, (ακόμη και σε είδη πρώτης ανάγκης), ενώ επιτυγχάνει και σημαντικές εξαγωγές. Το «ατύχημα» για εκείνους είναι ότι οι εξαγωγές τους δεν έχουν αρκούντως υψηλή «ελαστικότητα» σε σχέση με την τιμή, ώστε να αντισταθμίσουν τα δυσμενή αποτελέσματα των υποτιμήσεων.

Το ατύχημα για εμάς, είναι ότι το μήνυμα της Αργεντινής δεν αφορά μόνον όσους έχουν προσχωρήσει σε λιγότερο ή περισσότερο ακραίες πα-

ρατάξεις. Αφορά και τα κόμματα που είτε κατέχουν, είτε φιλοδοξούν να αποκτήσουν εξουσία, σύντομα. Η πορεία της κτυπά «καμπανάκι» και για τη Νέα Δημοκρατία, (που έσπευσε να εκμεταλλευθεί τα συμβάντα για να κτυπήσει τη μείζονα αντιπολίτευση), αφορά ασφαλώς το ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και τις μικρότερες παρατάξεις που φιλοδοξούν να παίξουν ρόλο σε μια κυβέρνηση. Διότι φέρνει στην επιφάνεια την «αχιλλεύς πτέρνα» της πολιτικής μας σκηνής, συνολικά. Την έλλειψη ενός συγκροτημένου σχεδίου για την ανασυγκρότηση (θεσμική, οικονομική, κοινωνική) της χώρας και την εξάλειψη των γενεσιουργών αιτιών που προκάλεσαν με τέτοια ένταση την ελληνική κρίση. Την έλλειψη στοιχειώδους συναίνεσης, ακόμη και στα αυτονόητα.

Ασφαλώς, οι πολιτικές λιτότητας που εφαρμόστηκαν στη χώρα, όχι μόνον έχουν φτάσει στα όρια τους, γεγονός που θα έπρεπε να έχει συνειδητοποιήσει και η τρόικα, αλλά και λειτουργούν συχνά εις βάρος της ανάπτυξης.

Στο μέτωπο των αναγκαιών μεταρρυθμίσεων όμως, ελάχιστα έχουν γίνει από τις εγχώριες ηγεσίες, σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες της χώρας. Σχεδόν ουδείς συζητά για τις μεγάλες θεσμικές, πιθανόν και συνταγματικές αναθεωρήσεις που πρέπει να γίνουν, από τον περιορισμό του αριθμού των βουλευτών, έως τον πραγματικό διαχωρισμό της νομοθετικής από την εκτελεστική εξουσία. Ελάχιστοι δείχνουν να αγωνιούν για τις αλλαγές που... δεν γίνονται σε τομείς οι οποίοι αποτελούν υπόβαθρο της ανάπτυξης, όπως η αναβάθμιση της Παιδείας και η ταχεία απονομή Δικαιοσύνης. Ακόμη όμως και στο επίπεδο των αμι-

γών οικονομικών μεταρρυθμίσεων, τα αποτελέσματα είναι μάλλον πενιχρά, όσο κι αν κομπορημονεί η κυβέρνηση. Το «άνοιγμα» του επαγγελματός των... ταξιτζήδων, ελάχιστη σημασία έχει σε μια χώρα που ούτως ή άλλως είχε τα περισσότερα και τα φτηνότερα ταξί. Ομοίως, μικρή σημασία για το μέλλον της έχει, αν τα μη συνταγογραφούμενα φάρμακα πωλούνται εκτός φαρμακείων. Θέματα ζωτικά, όπως η χάραξη ενός συνολικού «μοντέλου» τουριστικής ανάπτυξης, σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, η ενίσχυση της εξαγωγικής βιομηχανίας που πλήττεται από τη φορολογική λαίλαπα και το υψηλότατο κόστος ενέργειας, η εγκαθίδρυση κτηματολογίου και ο καθορισμός χρήσεων γης ανά την επικράτεια, η οργανωμένη οικονομική διπλωματία, ανήκουν ακόμη στη σφαίρα της... φαντασίας.

Όσο για τις προτάσεις της αντιπολίτευσης... μηδέν εις το πηλίκο. Θεωρητικές προσεγγίσεις, συνήθως πάνω σε ξεπερασμένα «μοντέλα», που δείχνουν να αγνοούν τους περιορισμούς και τις προκλήσεις που επιβάλλει η παγκοσμιοποίηση.

Το περιβάλλον διεθνούς ανταγωνισμού, δεν συγχωρεί τις χώρες που αδυνατούν να ανακαλύψουν και να αξιοποιήσουν τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα. Σίγουρα αυτό το περιβάλλον επιδέχεται μεγάλων βελτιώσεων. Ασφαλώς εγκυμονεί πρωτόγνωρους κινδύνους, ακόμη και για τις ισχυρές ανεπτυγμένες οικονομίες, ενισχύοντας τις ανισότητες και την ανεργία στο εσωτερικό τους.

Ωστόσο, η Ελλάδα δεν μπορεί να περιμένει τις αλλαγές. Ήδη αποδείχτηκε μια φορά «ο πιο αδύναμος κρίκος». Η συνέπειες μιας επανάληψης,

ΔΗΜΗΤΡΑ

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2013

ΕΚΔΟΣΗΣ / ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΓΟΡΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΙΤΛΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ	ΟΛΙΚΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΛΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΙΚΟΥ
	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	€	€	%
1 Τραπεζικές καταθέσεις και μετρητά	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	53,073,939	53,073,939	32.86%
2 Επενδύσεις στον τομέα Ανάπτυξης Γης & Ακινήτων	Ανάπτυξη Γης & Ακινήτων						
- Στην Κύπρο	Δ/Ε	Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις	400,387,004	33,632,508		
- Στη Ρουμανία	Δ/Ε	Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις	1,854,300	964,421		
- Στη Βουλγαρία	Δ/Ε	Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις			46,297,795	28.66%
3 Hellenic Bank Public Company Ltd	Χρηματοοικονομικά	Κύρια Αγορά	Μετοχές	400,387,004	33,632,508		
	Εταιρικά χρεόγραφα	Αγορά Ομολόγων	Μετατρέψιμα αξιόγραφα-HBCS1	1,854,300	964,421		
4 Επενδύσεις σε άλλα έργα	Άλλα έργα	Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις	Δ/Ε	4,978,359	4,978,359	3.08%
5 A&P (Andreu & Paraskevaides) Ent. Plc Co Ltd	Καταναλωτικά αγαθά	Παράλληλη Αγορά	Μετοχές	18,500,000	2,830,500	2,830,500	1.75%
6 Allianz Euro High Yield Bond IT	Δ/Ε	Δ/Ε	Equity Fund	1,853	2,591,180	2,591,180	1.60%
7 Logicom Public Ltd	Τεχνολογία	Κύρια Αγορά	Μετοχές	7,615,937	2,513,259	2,513,259	1.56%
8 Allianz RCM European Equity Dividend IT	Δ/Ε	Δ/Ε	Equity Fund	672	1,542,731	1,542,731	0.96%
9 Allianz Europe Equity Growth AT	Δ/Ε	Δ/Ε	Equity Fund	6,270	1,129,358	1,129,358	0.70%
10 Allianz Flexible Bond Strategy IT	Δ/Ε	Δ/Ε	Equity Fund	941	1,007,490	1,007,490	0.62%
ΟΛΙΚΟ					150,561,542	150,561,542	93.21%

Σύνολο ολικού ενεργητικού €161.523.321
Καθαρή εσωτερική αξία ανά μετοχή στις 31 Δεκεμβρίου 2013: €0.7785
Η πλήρως καταναμμένη εσωτερική αξία δεν εφαρμόζεται.
Η αγορά αξία των εισηγημένων επενδύσεων υπολογίστηκε με βάση την τιμή πλειοδοτήσης (bid price) στις 31 Δεκεμβρίου 2013.

ίως αποδειχτούν πολύ βαρύτερες απ' όσα έχουμε ζήσει. Ήδη, ενόψει των διπλών εκλογών, η χώρα έχει εισέλθει σε παρατεταμένη εκλογική περίοδο, την ένταση της οποίας ενισχύει το ενδεχόμενο μιας εκλογικής αναμέτρησης για τη διακυβέρνηση της χώρας.

Ακολουθώντας τη συνήθη –για τα ελληνικά ήθη– πρακτική, η κυβέρνηση δείχνει να περνά σε φάση πρακτικής «ακινήσιδας» συνοδευόμενης από ψήγματα υποσχέσεων (αφού οι συνθήκες δεν επιτρέπουν τα... μεγαλεία του παρελθόντος). Ομοίως, η αντιπολίτευση ανεβάζει τους τόνους και μοιράζει φρούδες ελπίδες προκειμένου να καρπωθεί εκλογικά οφέλη. Ουδείς μιλά για τις πικρές αλήθειες, ουδείς προσφέρει ουσιαστικό «όραμα» για το μέλλον. Λογικά ίσως αυτά, από πολιτική σκοπιά, απαράδεκτα όμως όταν η χώρα εξακολουθεί να βρί-

σκειται σε κίνδυνο. Διότι αν ξανακλήσουμε προς τα κάτω, δεν θα υπάρχει χώρος για νικητές και ηττημένους. Το μήνυμα της Αργεντινής είναι σαφές και μας αφορά όλους. Η επιστροφή στην ευμάρεια κατόπιν μιας χρεοκοπίας, αποτελεί εξαιρετικά

απαιτητικό εγχείρημα, που υποκρύπτει κινδύνους μετάπτωσης ακόμη κι όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι «τα χειρότερα έχουν περάσει».

Αν επιλέξουμε να το αγνοήσουμε, αναλαμβάνουμε και το ρίσκο.

Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο

25 Χρόνια – “Πλοηγεί την Κύπρο Παγκοσμίως”

Με την ευκαιρία της επιτυχούς συμπλήρωσης φέτος, 25 χρόνων από τη δημιουργία του, το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο διοργάνωσε Δημοσιογραφική Διάσκεψη, στο ξενοδοχείο Hilton Park στη Λευκωσία, όπου έγινε μία σύντομη παρουσίαση των διαφόρων εκδηλώσεων που θα οργανώσει το Επιμελητήριο κατά την διάρκεια του έτους.

Το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο ιδρύθηκε στις 26 Ιανουαρίου 1989, και αποτελεί τον επαγγελματικό σύνδεσμο της Ναυτιλιακής Βιομηχανίας στην Κύπρο. Οι κύριοι στόχοι του Επιμελητηρίου είναι η προώθηση των συμφερόντων της Κυπριακής Ναυτιλίας, η συνεχής αναβάθμιση του κύρους της Κυπριακής Σημαίας και, ταυτόχρονα, η προάσπιση των συμφερόντων των Ναυτιλιακών Εταιρειών-Μελών του, τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό. Σήμερα, κατατάσσεται ως ένας από τους μεγαλύτερους εθνικούς Ναυτιλιακούς οργανισμούς στον κόσμο και αναμφίβολα, “Πλοηγεί την Κύπρο Παγκοσμίως”.

Μέσα στα πλαίσια των διαφόρων εκδηλώσεων που θα πραγματοποιηθούν για το ιστορικό αυτό σταθμό στη λειτουργία του Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου, πολύ σημαντική θεωρείται, η πραγματοποίηση στην Κύπρο τον Ιούνιο του 2014, της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης του Διεθνούς Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου, την οποία θα φιλοξενήσει το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο στη Λεμεσό. Σε συνεργασία επίσης με τη Ναυτιλιακή Διοίκηση, και εκμεταλλευόμενοι της παρουσίας στην Κύπρο, της παγκόσμιας Πλοιοκτητικής κοι-

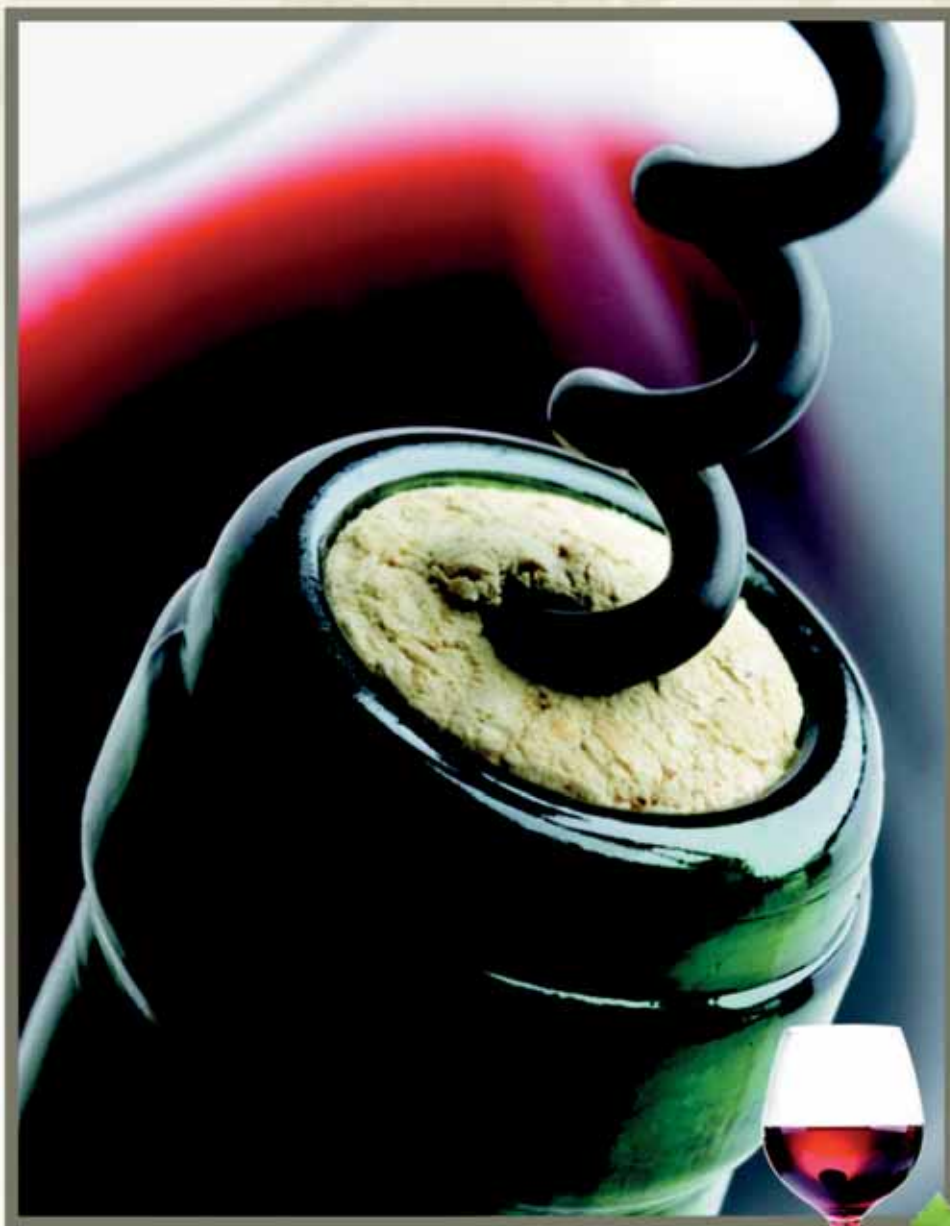

νότητας, προγραμματίζεται παράλληλα να διοργανωθεί από κοινού με το Ναυτιλιακό Επιμελητήριο και Συνάντηση Υπουργών για θέματα Ναυτιλίας διαφόρων χωρών.

Το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο προσβλέπει ότι, μέσα από τις διάφορες εκδηλώσεις που θα πραγματοποιηθούν, θα προβληθεί τόσο το πολυσχιδές έργο του, αλλά και η σημαντική συνεισφορά της Κυπριακής Ναυτιλιακής Βιομηχανίας στην Κυπριακή Οικονομία και Κοινωνία, η οποία στέκεται ενωμένη και πιστή στην Κύπρο και την Κυπριακή σημαία, όπως άλλωστε έχει πράξει για δεκαετίες τώρα.

IT IS A LADY'S WORLD
AT THE PADDOCK BAR.

All ladies may enjoy their first drink* for FREE, until March 31 2014, in the beautiful ambiance of Paddock Bar with amazing Retro music!

*Available daily from 8:00pm until 1:00am. Selected drinks only.

Please contact us to book a table at 22377777.

12 έξυπνες ιδέες για να επιβιώσετε σε περιόδους κρίσης

Η παγκόσμια οικονομική κρίση στις πλείστες φορές οδηγεί σε σφαγή στα τοπικά και διεθνή χρηματιστήρια με τις αξίες των μετοχών να καταρρέουν. Οι επιχειρήσεις περισσότερο από ποτέ αντιμετωπίζουν πιέσεις να αναπτύξουν νέους και δημιουργικούς τρόπους όχι μόνο να επιβιώσουν αλλά να αναπτυχθούν και να επιτύχουν ειδικά κάτω από αυτές τις δύσκολες συνθήκες. Οποιοσδήποτε μπορεί να ξε-

κινήσει τη δική του επιχείρηση όταν η οικονομία ανθίζει αλλά η δοκιμασία αρχίζει όταν η οικονομία αντιμετωπίζει κρίση. Ο τομέας της εκπαίδευσης και κατάρτισης με τον οποίο ασχολούμαι έχει κτυπηθεί πολύ και γνωρίζω αρκετούς πολύ ταλαντούχους εκπαιδευτές που βρίσκονται σε άσχημη οικονομική κατάσταση. Έχω

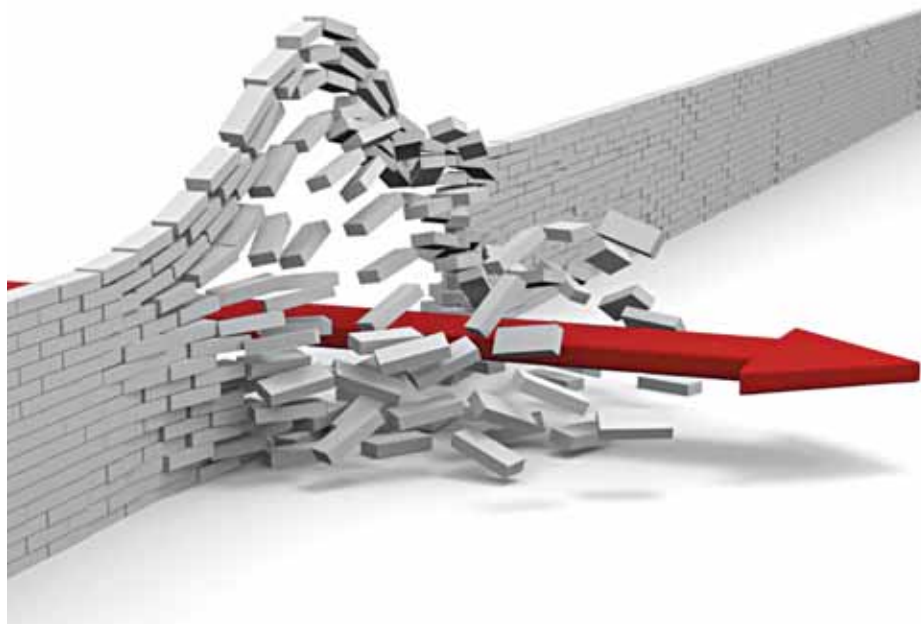

Του Δημήτρη Στυλιανίδη

DipLC, CTM, CL, FAIA, FCCA, CPA, Διεθνή Εκπαιδευτή NLP

ετοιμάσει ένα επιχειρησιακό πλάνο, το οποίο εφαρμόζω και στη δική μου εταιρεία και θέλοντας να βοηθήσω συναδέλφους και μη, το παραθέτω για δική σας χρήση:

1. Σκεφτείτε πιο ελεύθερα. Αντί να βλέπετε μόνο την τοπική αγορά, δείτε καλύτερα την επιχείρησή σας να απευθύνεται στην παγκόσμια αγορά και συγκεντρώστε τις ενέργειές σας προς την κατεύθυνση των αγορών που δεν αντιμετωπίζουν σοβαρή κρίση. Αυτό σίγουρα είναι πιο εύκολο για εταιρείες παροχής υπηρεσιών αλλά σε πολλές περιπτώσεις αφορά και εταιρείες που πουλούν προϊόντα. Με αυτή την προοπτική κάντε μια έρευνα για τις χώρες που δεν αντιμετωπίζουν κρίση και τους πιθανούς ανταγωνιστές σας. Η γλώσσα σαν τρόπος έκφρασης δεν πρέπει να σταθεί εμπόδιο. Ίσως χρειαστεί να εντάξετε στο προσωπικό σας ένα άτομο που μιλά τη γλώσσα της χώρας στην οποία σκέφτεστε να δραστηριοποιηθείτε. Ή ίσως να βρείτε ότι με την ευκαιρία που σας δίνετε θα μάθετε να μιλάτε μια ακόμη ξένη γλώσσα. Με την εξάρση των διαδικτυακών πωλήσεων, μπορείτε πιο εύκολα από οποιαδήποτε άλλη εποχή, να σχεδιάσετε το κατάστημά σας με τέτοιο τρόπο ώστε να έχει πρόσβαση από οποιαδήποτε χώρα στον κόσμο. Είναι κρίμα να κάνετε τον κόπο να φθάσετε μέχρι το σημείο αυτό και να μην χρησιμοποιήσετε τις υπηρεσίες κάποιου ειδικού στο θέμα προώθησης τις ιστοσελίδας σας σε διεθνείς μηχανές

αναζήτησης για να σας βρίσκουν ευκολότερα οι πιθανοί αγοραστές.

2. Μείωση εξόδων και ανάπτυξη. Σκεφτείτε πώς θα μειώσετε τα έξοδά σας. Το πρώτο που μπορεί να έρθει στο μυαλό σας είναι να απολύσετε προσωπικό ή να μειώσετε τα κονδύλια για την εκπαίδευση. Σκεφτείτε ξανά πριν κάνετε αυτές τις κινήσεις. Το προσωπικό είναι η ζωή της επιχείρησής σας και πολύ πιθανό να επηρεάσετε αρνητικά τις πελατειακές σας σχέσεις σε περίπτωση που προχωρήσετε με απολύσεις. Χρησιμοποιήστε εξυπνότερες μεθόδους. Μιλήστε μαζί τους και εξηγήστε τους τις τυχόν δυσκολίες που αντιμετωπίζετε. Ζητήστε από αυτούς να σας δώσουν εισηγήσεις τόσο για τρόπους εξοικονόμησης χρημάτων όσον και για τρόπους ανάπτυξης της επιχείρησής σας. Μπορεί να υποτιμάτε τις γνώσεις τους αλλά τις περισσότερες φορές αυτοί που εργάζονται και έρχονται σε άμεση επαφή με τους πελάτες σας είναι πιο αρμόδιοι από σας και γνωρίζουν τι χρειάζεται να κάνετε για να διασώσετε την κατάσταση.

3. Ανακαλύψτε έξυπνες μεθόδους μάρκετινγκ. Ο τρόπος προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών έχει αλλάξει πολύ την τελευταία δεκαετία. Αναλόγως με το είδος που πουλάτε ή την ομάδα των καταναλωτών που απευθύνεστε, υπάρχει και ο σωστός τρόπος προώθησής τους. Ανάμεσα στους πελάτες μου είναι και μια εταιρεία παροχής

υποστήριξης cloud disaster recovery καθώς και ένας ασφαλιστής. Θα πιστεύατε ότι και οι δύο θα αντιμετώπιζαν πολλές δυσκολίες στην προώθηση των υπηρεσιών τους σε περιόδους κρίσης. Ο μεν πρώτος, θα αντιμετώπιζε δυσκολίες να προωθήσει κάτι που βασίζεται σε όγκο δεδομένων τα οποία όμως είναι μειωμένα λόγω κρίσης. Ο δε δεύτερος που ασχολείται με ασφάλειες, έχει μια υπηρεσία που ο κόσμος μπορεί να θέλει αλλά δεν έχει τα χρήματα να την αγοράσει ή αποφεύγει να ασχοληθεί διότι βρίσκει ότι έχει άλλες προτεραιότητες. Και οι δύο τους ήρθαν κοντά μου για το ζήτημα της προώθησής και τελικά κατάφεραν να φύγουν με κάποιες ιδέες για μάρκετινγκ σε συγκεκριμένες ομάδες ατόμων. Το αποτέλεσμα είναι να μπορούν να ελέγξουν από μόνοι τους τον αριθμό των ραντεβού που κλείνουν με τους πιθανούς αγοραστές τους. Από κει και πέρα είναι θέμα να κλείσετε την πώληση εάν και εφόσον δημιουργήσετε την ανάγκη στον πιθανό αγοραστή. Με αυτό τον τρόπο αντιμετωπίζεις μια φαινομενικά δύσκολη περίπτωση προώθησης υπηρεσιών που σε άλλες συνθήκες θα ήταν από μόνη της ευκολότερη.

4. Γίνε δημιουργικός προς τους υφιστάμενους πελάτες σου! Είναι αποδεδειγμένο ότι για να κερδίσεις ένα καινούριο πελάτη χρειάζεται να σπαταλήσεις πολύ περισσότερο χρόνο και χρήμα. Είναι για αυτόν το λόγο που δεν χρειάζεται να ασχοληθείτε με καινούριους πελάτες αλλά με

καινούριες ιδέες. Ο δημιουργικός επιχειρηματίας του σήμερα, σκέφτεται καινούριες ιδέες και προϊόντα ή υπηρεσίες που να μπορεί να προσφέρει στους υφιστάμενους πελάτες του που ήδη είναι ευχαριστημένοι μαζί του. Όσον αφορά ιδέες αυτό εξαρτάται από τον τομέα στον οποίο βρίσκεστε. Στη δική μου περίπτωση αφού προσφέρω προγράμματα κατάρτισης στο θέμα επικοινωνίας στον επιχειρησιακό τομέα, μπορώ είτε να επεκταθώ και στον προσωπικό τομέα είτε να προσφέρω καινούρια θέματα που ενδιαφέρουν τους πελάτες μου. Ασχολούμαι με το θέμα επικοινωνίας και μάρκετινγκ και αυτό με έκανε να δημιουργήσω μια υπηρεσία για πρωτότυπες ιδέες προώθησης που ξεκίνησα και προωθώ στους υφιστάμενους πελάτες μου. Έχω ήδη κερδίσει ένα παγκόσμιο βραβείο στην προώθηση της δικής μου δουλειάς το 2007 και δεν το είχα αξιοποιήσει τότε. Σήμερα βλέπω ότι οι πελάτες μου έχουν περισσότερη ανάγκη στην προώθηση παρά στην κατάρτιση και έτσι εύκολα έκανα τη δημιουργική σκέψη να προσφέρω και εκείνη την υπηρεσία σε αυτούς.

5. Γίνε δημιουργικός προς όλους τους πιθανούς πελάτες σου! Με την εξέλιξη της τεχνολογίας μπορείς να σκεφτείς και να δημιουργήσεις νέα προϊόντα ή υπηρεσίες που μπορείς να πωλήσεις μέσω του διαδικτύου. Μπορεί να είναι κάτι καινούριο και μπορεί να χρειαστεί χρόνο για να πωληθεί. Όμως το θετικό είναι ότι ούτε πωλητές χρειάζεται να προσλάβεις, ούτε και κατάστημα να νοικιάσεις για να εκθέσεις τα προϊόντα αυτά. Το κατάστημα αυτό βρίσκεται στο διαδίκτυο και έχει ωράριο 24 ώρες το 24ωρο.

6. Αναζήτησε! Άλλαξε τον τρόπο που σκέφτεσαι και ψάξε για τις νέες τάσεις που επικρατούν στον τομέα με τον οποίο ασχολείσαι. Αν δεν βοηθήσει η αναζήτηση στο google, ίσως βοηθήσει ένα ταξίδι στο εξωτερικό. Επισκέψου μια ξένη χώρα και πήγαινε σε μια έκθεση προϊόντων ή υπηρεσιών που βρίσκεται στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείσαι. Εκτός από γνωριμίες, θα δεις και τον τρόπο με τον οποίο προωθούν τις δικές τους ιδέες και θα πάρεις χρήσιμο υλικό που θα σε σπρώξει στο να κάνεις κάποια βήματα αναζήτησης για κάτι παρόμοιο ή κάτι εντελώς διαφορετικό. Μάζεψε όλες τις ιδέες σου και βελτίωσε την εικόνα της επιχείρησής σου.

7. Χρησιμοποίησε τις υπηρεσίες virtual assistants! Αν έχεις την ιδέα αλλά δεν έχεις το χρόνο να ασχοληθείς με την υλοποίησή της, τότε υπάρχουν άτομα που εξειδικεύονται σε κάτι τέτοιο και τους βρίσκεις στο διαδίκτυο. Έχουν αναρτημένες τις χρεώσεις τους και δουλεύουν αναλαμβάνοντας μικρά έργα τα οποία και διεκπεραιώνουν σε χρόνο που θα συμφωνήσετε μαζί. Ενώ εσείς ξεκουράζεστε ή κοιμάστε, οι εντεταγμένοι στρατιώτες εργάζονται για σας ετοιμάζοντας την επό-

μενη καμπάνια προώθησης ή ετοιμάζοντας τα τιμολόγια πωλήσεων σας ή ακόμη απαντώντας emails σύμφωνα πάντα με τις οδηγίες που τους έχετε δώσει.

8. Παραμείνετε θετικοί! Πείτε όχι στην άρνηση και στη μουρμούρα και ναι στις νέες ιδέες και στη δράση. Θυμηθείτε ότι στη μεγάλη διεθνή ύφεση της δεκαετίας του 1930, είχαν δημιουργηθεί περισσότεροι εκατομμυριούχοι από οποιαδήποτε άλλη εποχή στην ιστορία. Σίγουρα οι συνθήκες αλλάζουν αλλά αυτή η αλλαγή είναι κάτι που γίνεται εύκολα και αφορά περισσότερο τον τρόπο σκέψης. Αυτό μας βγάζει από το συνηθισμένο ή το καθημερινό και μας κάνει να νιώθουμε άβολα. Πέραν αυτού, τα αποτελέσματα που θα δείτε με τη θετική σας στάση και δράση θα είναι εντυπωσιακά.

9. Τα πάντα τοις μετρητοίς! Μην παρεξηγήσετε τον όγκο των πωλήσεων με τον βαθμό επιτυχίας μιας επιχείρησης διότι υπάρχουν πολλά παραδείγματα που θα σας διαψεύσουν. Πολλές εταιρείες στο παρελθόν πωλούσαν σε έντονους ρυθμούς και στο τέλος έκλεισαν διότι δεν κατάφεραν να διαχειριστούν την οικονομική τους κατάσταση και συγκεκριμένα τις εισπράξεις τους. Το κέρδος δεν έχει άμεση σχέση με τις εισπράξεις. Μπορεί μια εταιρεία να έχει ψηλές πωλήσεις και ψηλά ποσοστά κέρδους αλλά αυτό δεν σημαίνει τίποτα σε σχέση με τη ρευστότητα της. Αντιθέτως μια εταιρεία μπορεί να διαθέτει ζημιές αλλά να έχει ρευστότητα. Να θυμάστε ότι είναι καλές οι ευκολίες πληρωμής αλλά είναι εξίσου εύκολο μια εταιρεία να κλείσει για τον ίδιο ακριβώς λόγο.

10. Κράτα τους φίλους σου κοντά! Μην ξεχνάτε ποιοι είναι οι φίλοι σας στις καλές εποχές.

Μόνο με τη σωστή παροχή εξυπηρέτησης προς τους πελάτες σας θα τους έχετε κοντά σας στις οικονομικά δύσκολες εποχές. Η εμπιστοσύνη και η πίστη σε μια εταιρεία κτίζεται και κερδίζεται από τον ιδιοκτήτη και το προσωπικό του. Κάτω από δύσκολες οικονομικές συνθήκες αυτή η εμπιστοσύνη είναι απαραίτητη για την επιβίωση οποιασδήποτε επιχείρησης. Συνεχίστε τις προσπάθειές σας και δεν θα βγείτε χαμένοι.

11. Γίνε ο πιλότος και όχι ο αεροσυνοδός! Με τον έντονο ανταγωνισμό που υπάρχει στην παροχή υπηρεσιών, οι πελάτες γίνονται όλο και πιο απαιτητικοί σε τέτοιο βαθμό που τελικά στρέφονται σε αυτόν που μπορεί να προσγειώσει το αεροπλάνο εν μέσω καταιγίδας παρά στον αεροσυνοδό που μπορεί να τους σεβρίρει το ποτό τους ενώ το αεροπλάνο βρίσκεται σε πορεία πτώσης. Έτσι μπορείτε να αποκτήσετε ακόμη περισσότερες γνώσεις διότι η υπηρεσία που προσφέρετε θεωρείται, έτσι και αλλιώς, δεδομένη από όλους. Μπορεί να προσποιηθείτε ότι έχετε τις γνώσεις σε καλές οικονομικά συνθήκες και να καταφέρετε να ξεγελάσετε τους πελάτες σας αλλά σε περιόδους ύφεσης και όταν η αγορά είναι δύσκολη, δεν υπάρχει περίπτωση να καταφέρετε κάτι τέτοιο!

12. Διαχειριστείτε την επιχείρησή σας σαν να είναι έτοιμη να κλείσει! Χρειάζεται να κάνετε το Χριστουγεννιάτικο πάρτι; Υπάρχει λόγος να αλλάξετε τα γραφεία του προσωπικού; Πόσο πιστεύετε είναι το επιπλέον εισόδημα που θα κερδίσετε με το να βελτιώσετε την εικόνα της εταιρείας σας σε τέτοιες οικονομικές συνθήκες;

Ξέρω ότι είναι δύσκολο να είσαι θετικός κάτω από τέτοιες συνθήκες, αλλά μετά τον Χειμώνα έρχεται πάντα το Καλοκαίρι. Ντυθείτε καλά τώρα και απολαύστε τις διακοπές σας αργότερα!

Γιατί Πρέπει να Εφαρμόσετε Πρότυπα στην Επιχείρησή σας;

10 Σημαντικοί Λόγοι

Οποιαδήποτε επιχείρηση θα μπορούσε να επωφεληθεί τα μέγιστα από τη χρήση και την εφαρμογή των κατάλληλων Προτύπων, είτε πρόκειται για Διεθνή, είτε για Ευρωπαϊκά, είτε για εθνικά Πρότυπα:

1. Αναβάθμιση στην Απόδοση, την Ποιότητα και την Αξιοπιστία

Τα Πρότυπα παρέχουν σαφείς κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες οι οποίες, όταν εφαρμόζονται σωστά, μπορούν να εξασφαλίσουν ότι ένα προϊόν ή μια υπηρεσία θα ικανοποιήσει μια σειρά

ειδικών ποιοτικών κριτηρίων, που αντιστοιχούν στις απαιτήσεις των πελατών.

Με την εφαρμογή των σχετικών Προτύπων, μπορείτε να πετύχετε ψηλότερα επίπεδα απόδοσης και αξιοπιστίας. Αυτό θα σας βοηθήσει όχι μόνο να διατηρήσετε τους υφιστάμενους αλλά και να προσελκύσετε νέους πελάτες για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες σας, καθιστώντας με

Του Γιάννη Βασιιάδη

Μηχανολόγου
Μηχανικού,
Λειτουργού
Τυποποίησης στον
Κυπριακό Οργανισμό
Τυποποίησης (CYS)

αυτόν τον τρόπο την επιχείρησή σας ακόμα πιο ανταγωνιστική.

2. Βελτιωμένα Επίπεδα Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων σας και των Καταναλωτών

Τα Πρότυπα βοηθούν στην προστασία της υγείας και της ασφάλειας του προσωπικού και των πελατών σας και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα, αλλά και του φυσικού περιβάλλοντος. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εκπόνησης των Ευρωπαϊκών Προτύπων λαμβάνονται υπόψη όλοι οι σχετικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας, παράλληλα με τη συνεισφορά δεδομένων από φορείς και οργανώσεις που ειδικεύονται στην υγεία και ασφάλεια στην εργασία, στην προστασία των καταναλωτών και στην προστασία του περιβάλλοντος. Εφαρμόζοντας σωστά τα σχετικά Πρότυπα, μπορείτε να εκπληρώσετε τόσο τις ευθύνες σας έναντι των εργαζομένων και των πελατών σας, όσο και τις νομικές σας υποχρεώσεις έναντι της πολιτείας και της κοινωνίας.

3. Συμβατότητα Μεταξύ των Διαφορετικών Προϊόντων και των Συστατικών Μερών/Εξαρτημάτων

Τα Πρότυπα αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για να διασφαλίζεται ότι διαφορετικά προϊόντα και

τα συστατικά μέρη/εξαρτήματα τους είναι συμβατά το ένα με το άλλο, ότι θα λειτουργούν κατάλληλα όταν συνδέονται μεταξύ τους. Ο στόχος αυτός - γνωστός επίσης ως «διαλειτουργικότητα» - είναι ζωτικής σημασίας για τους κατασκευαστές, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις βιομηχανίες.

Δίνοντας βάση στα Πρότυπα, μπορείτε να βεβαιωθείτε ότι όλα τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που παρέχετε θα λειτουργήσουν εξίσου καλά τόσο μεταξύ τους, όσο και με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προσφέρονται από άλλες επιχειρήσεις.

4. Σαφής Επικοινωνία με τους Προμηθευτές και τους Πελάτες σας

Τα Πρότυπα παρέχουν τις ακριβείς και ευρέως αποδεκτές περιγραφές των συστατικών μερών/εξαρτημάτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών. Καθιστούν δυνατή μια κοινή αντίληψη ως προς το ποιές είναι οι ακριβείς απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιηθούν για κάθε «κρίκο» στην αλυσίδα εφοδιασμού. Με τη συμπεριληψη αναφορών για τα συγκεκριμένα Πρότυπα στους καταλόγους προϊόντων, στα έγγραφα και τους όρους προκήρυξης προσφορών, στις συμβάσεις προμηθειών και στις συμφωνίες αγορών, μπορείτε να επιμείνετε ότι οι προμηθευτές θα τηρούν αυτές τις απαιτήσεις αλλά και να σιγουρευτείτε ότι τα προϊόντα ή/και οι υπηρεσίες που

παρέχετε ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των πελατών σας.

5. Πρόσβαση σε Πελάτες από Ολόκληρη την Ευρώπη και Όλο τον Κόσμο

Με τη χρήση των Ευρωπαϊκών Προτύπων, η επιχείρησή σας μπορεί να εκμεταλλευθεί πλήρως την ενιαία αγορά και να προσεγγίσει μέχρι και 600 εκατομμύρια πιθανούς καταναλωτές σε ολόκληρη την Ευρώπη. Τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα που δημοσιεύονται από τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς Τυποποίησης CEN και CENELEC αναγνωρίζονται και γίνονται αποδεκτά σε 33 χώρες. Έτσι μπορείτε να είστε βέβαιοι ότι εφαρμόζοντας τα Πρότυπα αυτά, θα είστε σε θέση να προωθήσετε και να πωλήσετε τα προϊόντα ή/και τις υπηρεσίες σας σε όλες αυτές τις χώρες.

Επιπλέον, πολλά από αυτά τα Πρότυπα είτε είναι πανομοιότυπα είτε βασίζονται σε Διεθνή Πρότυπα που δημοσιεύονται από τους Διεθνείς Οργανισμούς Τυποποίησης ISO και IEC, διευκολύνοντας με αυτόν τον τρόπο τις εμπορικές συναλλαγές με πελάτες ή/και προμηθευτές εκτός της Ευρώπης.

6. Ψηλότερα Επίπεδα Εμπιστοσύνης και Ικανοποίησης των Πελατών

Κερδίζοντας την εμπιστοσύνη των πελατών σας και διατηρώντας ψηλά την ικανοποίησή τους αποτελούν ίσως τους στόχους-κλειδιά στην επιτυχία της επιχείρησής σας. Τα Πρότυπα μπορούν

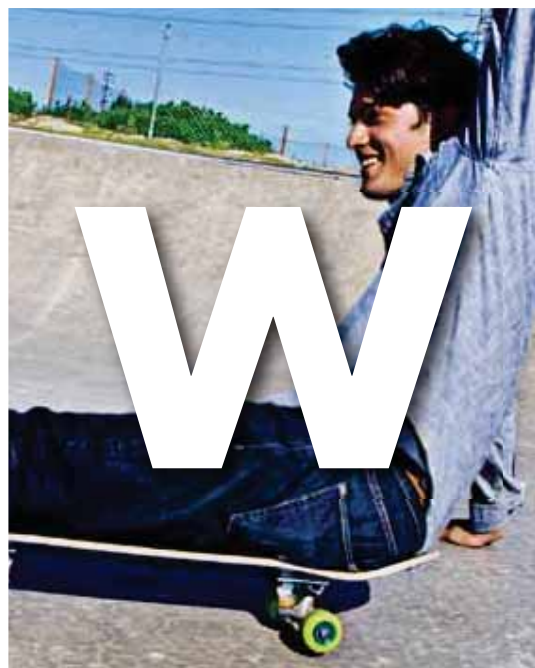
L I V E

F O R

N I

W

να σας βοηθήσουν να πετύχετε τους στόχους αυτούς αφού σας επιτρέπουν να διατηρήσετε τα επιθυμητά ψηλά επίπεδα ποιότητας είτε πρόκειται για παραγωγική διαδικασία, είτε για παράδοση κάποιας υπηρεσίας, είτε για μέρος ή και ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού.

Όταν οι πελάτες σας θα είναι πλέον σίγουροι ως προς τη δυνατότητά σας να παρέχετε ψηλής ποιότητας προϊόντα ή υπηρεσίες με αποδοτικό και συνεπή τρόπο, είναι πιο πιθανό ότι θα συνεχίσουν να προμηθεύονται τα προϊόντα σας, να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες σας και να στηρίζουν την επιχείρησή σας.

7. Μειωμένες Δαπάνες, Λιγότερα Ακόβλητα και Ψηλότερη Απόδοση

Τα Πρότυπα διευκολύνουν τον ανταγωνισμό δίνοντας την ευκαιρία στους πελάτες να επιλέξουν μεταξύ των διαφορετικών προμηθευτών που προσφέρουν αντίστοιχα/ισοδύναμα προϊόντα ή υπηρεσίες. Οι αγοραστές είναι σε θέση να επιλέξουν μεταξύ των προϊόντων ή των υπηρεσιών που συμμορφώνονται με τα ίδια Πρότυπα αξιολογώντας τις διαφορές τους ως προς την ποιότητα, την τιμή και άλλα κριτήρια. Τα Πρότυπα συμβάλλουν επίσης στη μείωση των αποβλήτων και τη βελτίωση της απόδοσης. Για παράδειγμα, τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα που εμπερικλείουν και τις αρχές του Οικο-

λογικού Σχεδιασμού (Ecodesign), αποτελούν πολύτιμα εργαλεία για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας βοηθώντας έτσι τους καταναλωτές να εξοικονομήσουν χρήματα.

8. Συμμόρφωση με τη Σχετική Νομοθεσία (συμπεριλαμβανομένων Οδηγιών της ΕΕ)

Τα Πρότυπα μπορούν να βοηθήσουν την επιχείρησή σας να εξασφαλίσει ότι τα προϊόντα ή/και οι υπηρεσίες που προσφέρετε, ικανοποιούν τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας.

Μερικά Ευρωπαϊκά Πρότυπα (αποκαλούμενα «εναρμονισμένα Πρότυπα») διευκολύνουν τις επιχειρήσεις να επιβεβαιώσουν ότι τα προϊόντα, οι υπηρεσίες ή οι διαδικασίες τους συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των συγκεκριμένων Οδηγιών ή/και των Κανονισμών της ΕΕ. Έτσι όσοι εφαρμόζουν τα Πρότυπα αυτά, επωφελούνται κατά την «Αξιολόγηση της Συμμόρφωσης» με τις σχετικές νομοθετικές απαιτήσεις.

9. Πρόσβαση σε Γνώσεις και Λύσεις

Βασισμένες στις πιο Πρόσφατες Εξελίξεις

Τα Ευρωπαϊκά και διεθνή Πρότυπα αναπτύσσονται από εμπειρογνώμονες που προέρχονται από πολλές διαφορετικές χώρες και οι οποίοι μοιράζονται τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους σε κάποιο συγκεκριμένο τομέα. Τα Πρότυπα αναθεωρούνται σε τακτική βάση έτσι ώστε να εξα-

σφαλίζουν ότι λαμβάνουν υπόψη τις πιο πρόσφατες επιστημονικές, τεχνολογικές, κανονιστικές και με βάση τις συνθήκες στην αγορά εξελίξεις. Έτσι ανατρέχοντας στις τρέχουσες εκδόσεις των σχετικών Προτύπων, μπορείτε να επωφεληθείτε των καλύτερων διαθέσιμων γνώσεων αλλά και λύσεων σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εξελίξεις.

10. Θετική Αντίληψη και Φήμη για την Επιχείρησή σας

Παράλληλα με τα άμεσα οφέλη από τη χρήση των Προτύπων, μπορούν επίσης να υπάρξουν εξίσου σημαντικά έμμεσα οφέλη που αφορούν τη μακροπρόθεσμη επιτυχημένη πορεία της επιχείρησής σας. Τα Πρότυπα είναι ένας τρόπος για να περάσετε στον κόσμο ένα πολύ δυνατό μήνυμα ότι είστε δεσμευμένοι με την τελειότητα όχι μόνο για την ποιότητα των προϊόντων ή/και των υπηρεσιών σας αλλά και από την άποψη της υγείας και ασφάλειας, των διοικητικών διαδικασιών, των περιβαλλοντικών πτυχών, κλπ.

Επιχειρήσεις που εφαρμόζουν σωστά τα Πρότυπα βιώνουν τα πραγματικά οφέλη ως προς το πώς γίνονται αποδεκτές από τους πελάτες τους αλλά και την κοινωνία γενικότερα (δημόσιες αρχές, μέσα μαζικής ενημέρωσης, κοινωνία πολιτών, κλπ).

Ελληνική Τράπεζα: Διεύρυνση Συνεργασίας με το Medlook

✓ Συμμετοχή στη νέα εφαρμογή "Discover Cyprus" για έξυπνα κινητά τηλέφωνα

Η Ελληνική Τράπεζα έχει προχωρήσει σε διεύρυνση της συνεργασίας της, με το Medlook www.medlook.net που είναι πύλη πληροφοριών στο διαδίκτυο, από το 2001, η οποία ιδρύθηκε από Κύπριους γιατρούς και επιστήμονες και παρέχει έγκυρη, συνεχή ενημέρωση για την υγεία, την ιατρική και την ποιότητα ζωής.

Συγκεκριμένα, η Ελληνική Τράπεζα συμμετέχει τώρα στην πρωτοποριακή εφαρμογή «Discover Cyprus» που δημιούργησε το Medlook και που προσφέρεται σε μορφή Android και iOS. Η μοναδική στο είδος της εφαρμογή προσφέρει ένα καινοτόμο συνδυασμό πληροφόρησης για τον ιατρικό τουρισμό και τις διακοπές στην Κύπρο, την υγεία, την ιατρική και τους θησαυρούς για την υγεία που προσφέρει η χώρα μας, όπως επίσης για την ψυχολογία, την καλή ζωή, το φαγητό, το κρασί, τα αθλητικά, τα αξιοθέατα, την ιστορία της χώρας μας, τα πολιτιστικά δρώμενα, τις υπηρεσίες, τους χώρους ενδιαφέροντος και πλούσιο περιεχόμενο για πολλά άλλα θέματα. Επιπλέον προσφέρεται στον χρήστη

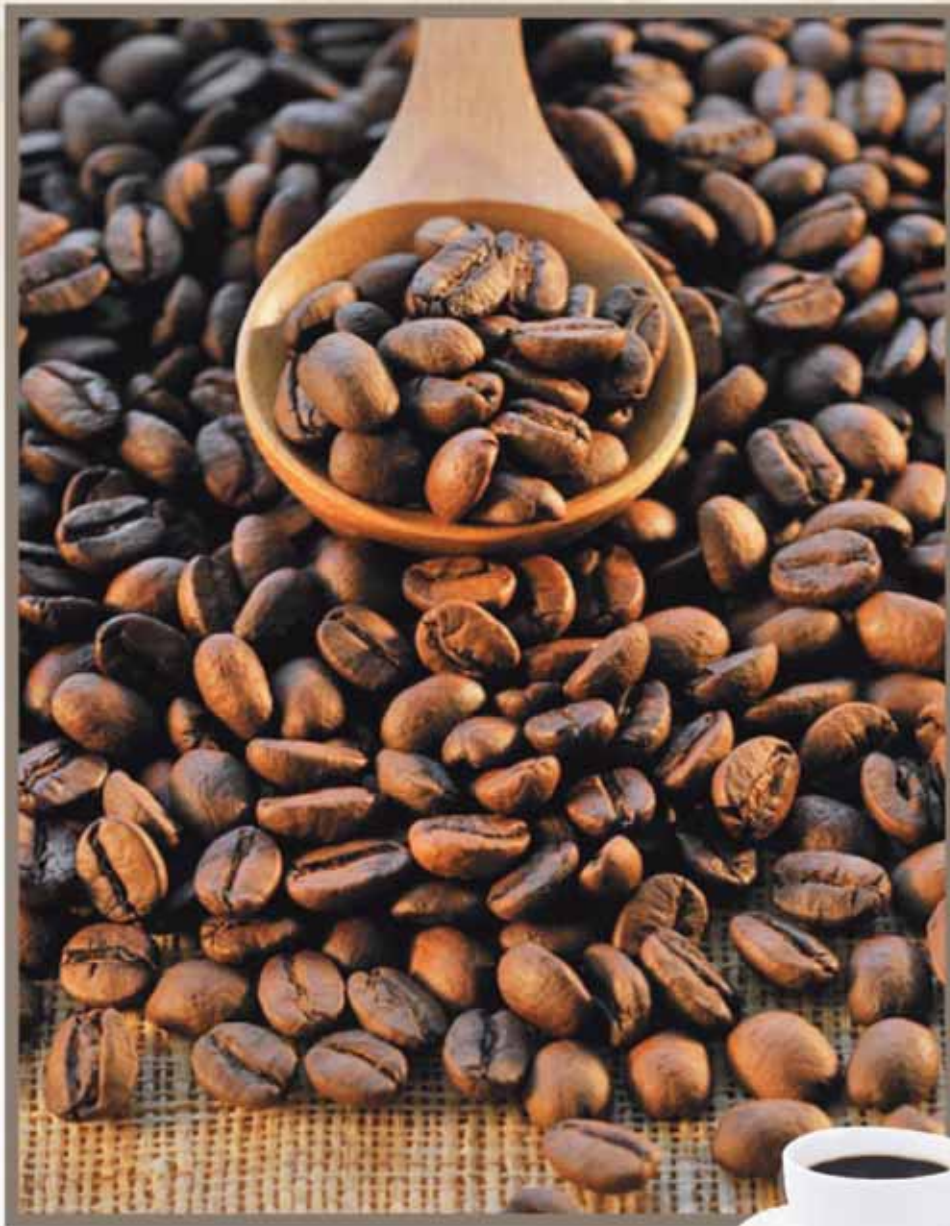
υπηρεσία γεωγραφικής επισήμανσης και χαρτών, με εντοπισμό του σημείου που βρίσκεται και όλων των σημείων ενδιαφέροντος, που βρίσκονται κοντά

του ή σε ακτίνα απόστασης, που έχει τη δυνατότητα να επιλέγει. Στην ιστοσελίδα www.discover-cyprus.org προσφέρονται όλες οι πληροφορίες για την εφαρμογή και για την εγκατάστασή της σε έξυπνα κινητά, από το Play Store και το App Store.

Η Ελληνική Τράπεζα συμβάλλει στην ευρηματική αυτή καινοτόμο εφαρμογή, με στόχο την προβολή της Κύπρου ως κέντρου αριστείας για τον ιατρικό τουρισμό, την υγεία, τις ποιοτικές διακοπές σε συνδυασμό με τα μοναδικά πλεονεκτήματα, για διεθνείς δραστηριότητες, επιχειρηματικές ή άλλες και εμφανίζεται στις Επιλεγμένες Υπηρεσίες (Selected Services) της εφαρμογής. Συγκεκριμένα παρέχεται μία επιλεκτική ενημέρωση, για τον Όμιλο της Ελληνικής Τράπεζας, το NetBanking, τις Διεθνείς Επιχειρήσεις και θα προσφέρεται τακτική ενημέρωση, για τις δράσεις της Τράπεζας, σε διάφορους τομείς.

Ταυτόχρονα, για σκοπούς εύκολης επικοινωνίας προσφέρεται η δυνατότητα στον χρήστη του «Discover Cyprus» να εντοπίζει οποιοδήποτε κατάστημα της Τράπεζας θα ήθελε, σε χάρτη με σύστημα γεωγραφικού εντοπισμού, με παροχή όλων των πληροφοριών επικοινωνίας.

COFFEE & CROISSANT
A MATCH MADE IN HEAVEN!

Now you may enjoy your weekend coffee at the Lobby Lounge with a free delicious croissant.

Saturday & Sunday between 9:00am and 12:00pm.

Ask staff for more details or contact us to book a table at 22377777.

Η αποτελεσματική εφαρμογή του Μνημονίου οδηγεί σε βιώσιμη ανάπτυξη

✓ **Αλλά όλες οι εισηγήσεις που υπεβάλλοντο για να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας δεν προωθούνται τόσο από την Κυβέρνηση όσο και από την Βουλή λόγω πολιτικού κόστους**

Υποστηρίζεται από ορισμένα κόμματα ότι πρέπει να εισαχθεί “νέα στρατηγική” με στόχο την εγκατάλειψη του Μνημονίου που υπογράψαμε με την ΤΡΟΙΚΑ έτσι που να ανακτήσουμε την κρατική μας κυριαρχία και αξιοπρέπεια. Αλλά ποιά αξιοπρέπεια και ποιά κυριαρχία έχει μια κατα-

χρεωμένη χώρα όπως ισχύει και για μια καταχρεωμένη εταιρεία; Μια δραστική λύση που υποστηρίζεται από ορισμένους κύκλους είναι να χρεοκοπήσουμε και να υιοθετήσουμε το παλιό μας νόμισμα, την λίρα έτσι που να μπορούμε με την υποτίμηση να αυξάνουμε τις εξαγωγές μας και να μειώνουμε τις εισαγωγές. Η εισήγηση αυτή στην

πραγματικότητα, αν εφαρμοστεί, θα οδηγήσει την Κύπρο σε χαώδη κατάσταση, φυγή των εταιρειών διεθνών δραστηριοτήτων, ψηλό πληθωρισμό, αύξηση της ανεργίας αλλά και σε σημαντικά μειωμένο βιοτικό επίπεδο. Παράλληλα και αφού θα έχουμε χρεοκοπήσει θα χρειαστούν πάνω από είκοσι χρόνια για να επανέλθει η Κύπρος στις αγορές για να δανειζόμαστε. Αναφέρεται ότι η Αργεντινή που χρεοκόπησε το 2002 είναι ακόμη αποκομμένη από τις αγορές.

Έχουμε το παράδειγμα της Βρετανίας η οποία διατηρεί το δικό της νόμισμα, την στερλίνα, ένα διεθνές νόμισμα, η οποία έχει υποτιμηθεί κατά 25%, αλλά όμως ούτε οι εξαγωγές μήτε οι επενδύσεις αυξάνονται. Παράλληλα μεταξύ του 2008-2009 το ΑΕΠ της χώρας μειώθηκε κατά 8%, (περισσότερο από τη δεκαετία του 1930), ενώ η οικονομία παραμένει 2.5% πιο κάτω από το 2008. Αναφέρεται επίσης ότι πρόσφατη δημοσκόπηση έδειξε ότι το 52% των Βρετανών αντιμετωπίζουν δυσκολίες να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους, ενώ οι πραγματικοί μισθοί παραμένουν στο επίπεδο του 2003.

Το οικονομικό μας πρόβλημα είναι, εκτός από τα τραπεζικά σκάνδαλα, κυρίως αποτέλεσμα του γεγονότος ότι κατά τις τελευταίες δεκαετίες ζούσαμε

πέραν των δυνατοτήτων μας αφού τα ημερομίσθια αυξάνοντο με πιο ψηλό ρυθμό από την αύξηση της παραγωγικότητας. Από το 2005 ο μέσος ρυθμός αύξησης της παραγωγικότητας ήταν 1% ενώ των ημερομισθίων 2,3%. Στην Κύπρο, σε αντίθεση με σχεδόν όλες τις χώρες, οι εργαζόμενοι έπαιρναν δύο αυξήσεις το χρόνο, η μία λόγω συλλογικών συμβάσεων και η άλλη λόγω ΑΤΑ. Στον ευρύτερο δημόσιο τομέα έπαιρναν και τρίτη αύξηση λόγω της λεγομένης “επισηςίας προαύξησης”. Σαν αποτέλεσμα το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ήταν σχεδόν πάντοτε ελλειμματικό και τα ελλείμματα τα καλύπταμε με δάνεια. Ειδικά το 2008 το έλλειμμα είχε φθάσει τα 15,6% του ΑΕΠ!

Αναφέρεται ότι ενώ το δημόσιο χρέος της Κύπρου το 2008 ανήρχετο στα 8,3 δις ευρώ (36% του ΑΕΠ), μέχρι το τέλος του 2012 το δημόσιο χρέος σχεδόν διπλασιάστηκε στα 16 δις ευρώ (86% του ΑΕΠ). Ασφαλώς ο λόγος ήταν κυρίως οι σπατάλες του δημοσίου τομέα, αλλά και σε κάποιο βαθμό οι μειωμένες φορολογικές εισπράξεις. Αλλά μια χώρα που έχει μειωμένα φορολογικά έσοδα περιορίζει και τις δαπάνες της όπως πρέπει να κάνει και μια συνετή εταιρεία ή ένα συνετό νοικοκυριό. Και πρέπει να αναφερθεί ότι όπως υποστηρίζει η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών ένα δημόσιο χρέος πάνω από 85% του ΑΕΠ περιορίζει την ανάπτυξη. Και είναι και γι' αυτό που έπρεπε να ληφθούν μέτρα για μείωση του δημοσίου χρέους.

Αναφέρεται από ορισμένους κύκλους ότι η Κύπρος έχει το ανθρώπινο και επιστημονικό δυναμικό που μπορεί να αξιοποιηθεί για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση στόχων. Αλλά επανειλημμένα μεγάλος αριθμός ειδικών αρθρογράφων, περιλαμβανομένου και του γράφοντος, υπέβαλλαν εισηγήσεις για παρόμοια μέτρα που τώρα προωθούνται με το Μνημόνιο. Και

όταν λέμε Μνημόνιο δεν εννοούμε τις αποφάσεις στο Eurogroup, κάτι που ήταν αδιανόητο και απαράδεκτο.

Δυστυχώς η γενναία απόρριψη από τη Βουλή της πρώτης πρότασης του Eurogroup ήταν αυτή που πραγματικά οδήγησε στην καταστροφή, και οι βουλευτές ακόμη να απολογηθούν στον λαό. Όταν λέμε να προωθηθούν οι πρόνοιες που περιέχονται στο Μνημόνιο εννοούμε την κατάργηση της ΑΤΑ, που οδηγεί στον πληθωρισμό κόστους και υποβαθμίζει την ανταγωνιστικότητα μας, την υιοθέτηση μέτρων για βελτίωση της αποδοτικότητας του δημοσίου τομέα και τη μείωση του μισθολογίου, τις στοχευμένες κοινωνικές παροχές, τις ιδιωτικοποιήσεις έτσι που να προσφέρονται υπηρεσίες με πιο χαμηλό κόστος στον λαό, την αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης για να προστατευθεί το σχέδιο συντάξεων, την εισαγωγή του ΓΕΣΥ και τον περιορισμό στις αυξήσεις των ημερομισθίων με βάση την αύξηση της παραγωγικότητας. Αλλά όλες οι εισηγήσεις που υπεβάλλοντο για να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας δεν προωθούνται τόσο από την Κυβέρνηση όσο και από την Βουλή λόγω πολιτικού κόστους. Όλα τα διαρθρωτικά μέτρα που προωθούνται από το Μνημόνιο είναι αναπτυξιακά αφού θα βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας και θα οδηγήσουν σε αύξηση των επενδύσεων και των εξαγωγών, και τη μείωση ανεργίας. Και αν συνεχίσουμε να εφαρμόζουμε τα μέτρα αυτά και μετά από τη λήξη του Μνημονίου η Κύπρος θα επιτύχει μια βιώσιμη ανάπτυξη και αύξηση του βιοτικού επιπέδου του λαού. Αλλά σε αντίθεση με την Ιρλανδία που δήλωσε ότι θα συνεχίσει να εφαρμόζει τα μέτρα του Μνημονίου ορισμένοι από τους πολιτικούς μας έχουν ήδη δηλώσει ότι θα επαναφέρουν τα πράγματα όπως πριν από το Μνημόνιο.

THE BLACK GROUSE

A DISTINCT CHARACTER

**AN INTRIGUING BLEND OF SMOKY, PEATED MALTS
AND SCOTLAND'S FAVORITE WHISKY**

Meet the rakish relative of The Famous Grouse. Bold and charismatic, uniquely smoky but smooth.
The Black Grouse has a character as distinctive as the whisky he has inspired.

The Black Grouse is a strikingly beautiful bird, and something of a show-off, strutting with a raised tail and a glint in the eye. It's a special breed, just like the light, smoky blend that bears the same name.

www.black-grouse.com • Enjoy responsibly

CSR reporting will benefit your company

Start your CSR report today

Its not just about what you want to say but what your stakeholders want to see and hear about your company

Did you know that 80% of the top 15 companies and 43% of the top 100 global companies in the world produce CSR reports according to the Global Reporting Initiative (GRI) framework?

Simple model that is changing the world

The GRI reporting framework gives organisations the means to report in a structured and meaningful way, which can be benchmarked with other reporters in their sector.

More and more, individuals and companies across the world are choosing services and products based on how socially responsible a company is. In doing so they not only take into account good CSR practices by a company but also the practices of its suppliers.

Simon Pitsillides
FBRH Consultants Ltd
www.fbrh.eu

Not immuned to suppliers bad practices

A company can't claim they did not know and therefore are not responsible for their suppliers' bad practices.

This growing trend can have a positive or negative effect on the bottom line of a company, depending on whether they are transparent and socially responsible or not.

Companies can show how responsible they are by being transparent and by producing CSR reports where they account for all actions they take.

Global Reporting Initiative (GRI) - Communicate with Stakeholders, measure, take action, report

The Global Reporting Initiative (GRI) framework, guides companies in communicating with their stakeholder groups, understanding their needs and taking action. They guide companies to measure, take action and report on how well they have done with

their CSR efforts and set targets for the future.

Your CSR Report - Proof you are a responsible and trusting partner

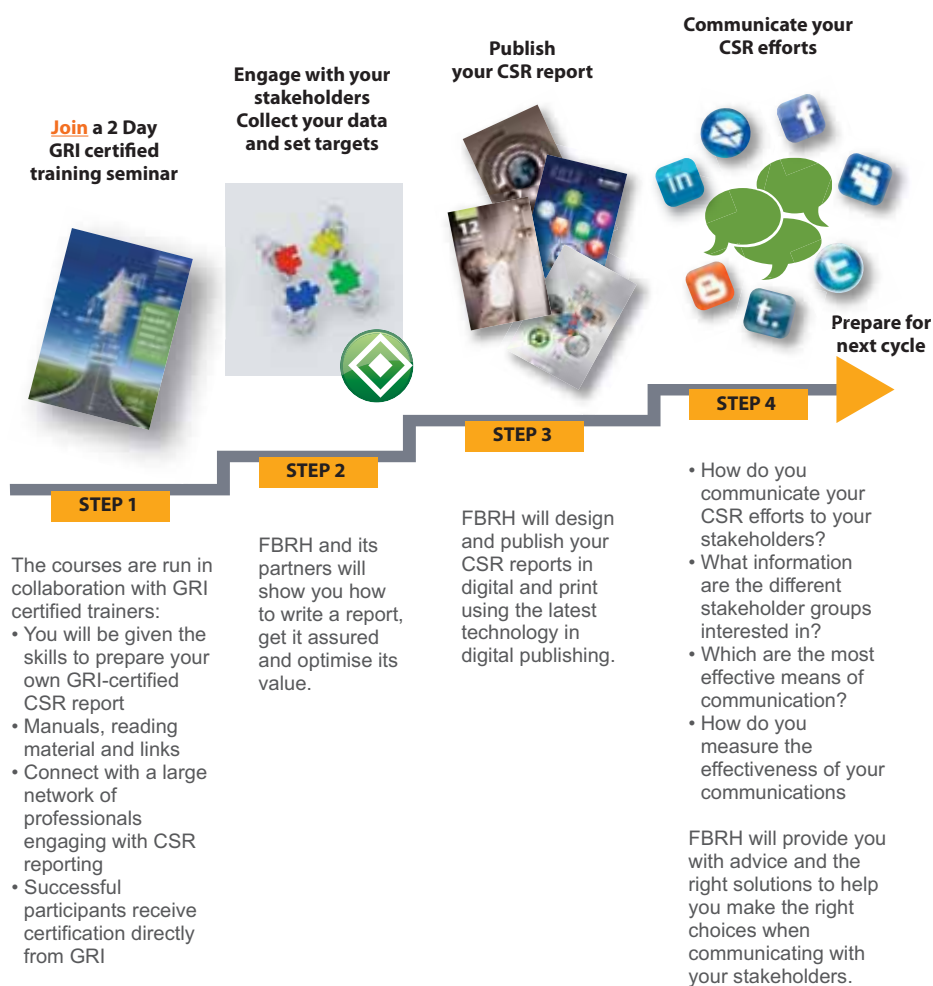
Your company can in turn show through your CSR report that you are a responsible and trusting partner. As a CSR reporter you will then be helping your suppliers to take the right decisions. By engaging with CSR reporting, you are proactive. By employing a framework that allows you to identify risks, you avoid losing business and have the opportunity to facilitate the change

needed for a new sustainable local and world economy.

Join a 2 Day GRI certified training seminar

Get in touch with FBRH and book your place in one of our training seminars, where you will be given the skills to prepare your own GRI-certified CSR report. When you're ready, FBRH will help you publish your own portfolio of positive contribution for a better business future.

<http://www.fbrh.eu/start-CSR.php>

SOME GLOBAL REPORTING INITIATIVE REPORTERS: American Electric Power, Apple, BAE Systems, Barclays, Bloomberg, Coca Cola, Credit Suisse, Deloitte, Heineken, John Lewis, London 2012 Olympics, Marks & Spencer, Maersk, Nasdaq, Nestle, P&G, Starbucks Coffee, Thomas Cook Group, Thomson Reuters, TNT, UBS, Unilever, Volvo, Toyota

تحت رعاية كريمة من
صاحب السمو الشيخ محمد بن راشد آل مكتوم
نائب رئيس الدولة رئيس مجلس الوزراء حاكم دبي

الإمارات العربية المتحدة
وزارة الاقتصاد
UNITED ARAB EMIRATES
MINISTRY OF ECONOMY

Under the Patronage of
H.H. Sheikh Mohammed Bin Rashid Al Maktoum
UAE Vice President, Prime Minister and Ruler of Dubai

Annual Investment Meeting

Investment Partnerships for Sustainable and Inclusive Growth
in Frontier and Emerging Markets

Explore new
investment opportunities
in emerging markets!

8 - 10 April 2014

Dubai International Convention &
Exhibition Centre, United Arab Emirates

The Annual Investment Meeting 2014 offers a variety of features aimed at facilitating strategic networking while, providing a worthwhile learning experience. AIM 2014 features include:

AIM Opening Ceremony	AIM Country Presentations	AIM Investment Awards
AIM Conference	AIM G2B Meetings	AIM Capacity Building Workshop
AIM Ministerial Roundtable	AIM B2B Express Meetings	AIM Site Visits

AIM 2014

AIM is an Emerging Markets led three day FDI event that includes an Executive Leadership Conference, a Ministerial Roundtable, Country Presentations, G2B and B2B Express Meetings, an Exhibition, Investment Awards, a Capacity Building Workshop and Networking events.

AIM presents itself as an FDI stimulator, fast developing economies growth incubator and semi-industrialized- nations leadership partner.

On another level, AIM offers cross-industry project developers a safe and sound platform to present their projects, schedule prearranged G2B/Express B2B Meetings with institutional, corporate and private investors seeking reliable projects for their capital.

Register now !

- Gain Invaluable insights in international investment policies, new regulatory FDI frameworks and investment promotion strategies in a fast and changing world.
- Discuss and share views and lessons learnt on how to invest in growth and find sustainable solutions to further the cause of development in times of political and continued economic uncertainties.
- Showcase your ongoing and planned projects to attending financiers, individual investors and companies looking for investment opportunities, business associations, Chambers of Commerce and Industry and other relevant private or public bodies.

TEL : +971 4 39 23232

FAX : +971 4 39 23332

EMAIL: aimcongressoffice@gmail.com

www.aimcongress.com

Follow us on www.facebook.com/aim.congress

www.twitter.com/aimcongress2014

www.linkedin.com/profile/view?

Η αχίλλειος πτέρνα της Τρόικας

Η καινοτομία αποτελεί τον κύριο μοχλό ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας. Οι μεταρρυθμιστικές καινοτομίες βελτιώνουν την αποδοτικότητα (efficiencies). Η επιτυχής εκμετάλλευση των καινοτόμων ιδεών δημιουργεί νέα προϊόντα και υπηρεσίες, νέες βιομηχανίες, νέες αγορές και νέες θέσεις εργασίας (innovation driven growth). Ιδιαίτερα για τις χώρες που βρίσκονται σε πρόγραμμα στήριξης, η καινοτομία είναι το κλειδί για γρήγορη ανάπτυξη και ανάκαμψη.

Τα Στρατηγικά Σχέδια Μεταρρύθμισης ευρωπαϊκών αλλά και άλλων χωρών (Ιρλανδία, Γερμανία, Αυστρία, Δανία, Σουηδία, Νορβηγία, Ολλανδία, Φινλανδία, Βέλγιο, Αγγλία, Γαλλία, Μάλτα, ΗΠΑ, Καναδάς, Αυστραλία, Ελβετία, Ισραήλ κ.ά.) περιλαμβάνουν δεκάδες ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις και εκατοντάδες καινο-

τόμες δράσεις και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες με συγκεκριμένους στόχους και χρονοδιαγράμματα, βαθμό υλοποίησης και μετρήσιμα αποτελέσματα. Οι αλληλοεξαρτημένοι αυτοί άξονες και δράσεις αναπτύσσονται στο πλαίσιο μιας συνολικής μεταρρύθμισης. Κάτι αντίστοιχο έπρεπε να είχε ετοιμαστεί και θεθεί σε δημόσια ηλεκτρονική δια-

Του Νίκου Σύκα

Συμβούλου Στρατηγικής & Επικοινωνίας

βούλευση και στην Κύπρο μέσα στο πρώτο εξάμηνο 2013, σε συνεργασία με όλους τους εταίρους της Μεταρρύθμισης: Δημόσια Υπηρεσία, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Επαγγελματικές και Συνδικαλιστικές Οργανώσεις, Επιχειρήσεις, Ακαδημαϊκή Κοινότητα, Κοινωνία των Πολιτών. Ένα όμως χρόνο μετά την εφαρμογή του μνημονίου και η μεταρρύθμιση στην Κύπρο χαρακτηρίζεται από πολυκερματισμό, επικάλυψη αρμοδιοτήτων, στεγανά (silos) και έλλειψη συντονισμού – δεν ακολουθείται μια ολιστική προσέγγιση. Η μεταρρύθμιση περιορίζεται σε γενικές αρχές και μελέτες χωρίς να έχει σημειωθεί απτή πρόοδος. Πού είναι η καινοτομία στη δημόσια διοίκηση, η τεχνολογική καινοτομία, η επιχειρηματική καινοτομία, η κοινωνική καινοτομία, η εκπαιδευτική καινοτομία, η πολιτιστική καινοτομία, η επικοινωνιακή καινοτομία; Πού είναι οι καινοτομίες στους τομείς του τουρισμού, της ναυτιλίας και της ενέργειας;

Πού είναι οι καινοτομίες στις δημόσιες συγκοινωνίες, στην άμυνα, στις φυλακές; Πού είναι η Ανοικτή Καινοτομία και ο Τετραπλός Έλικας ή Public-Private-People Partnership (PPPP); Πού είναι οι μεταρρυθμιστικές, ριζοσπαστικές, θεσμικές καινοτομίες; Πού είναι η συν-δημιουργία (co-creation) και η κουλτούρα καινοτομίας; Πού είναι οι νέοι μοχλοί οικονο-

μικής μεγέθυνσης ως αναπόσπαστο μέρος ενός νέου οικονομικού υποδείγματος;

Η απλή υιοθέτηση (copy-paste) καλών πρακτικών που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες δεν συνιστά καινοτομία. Ο ορισμός και η ερμηνεία όλων των τύπων καινοτομίας παρουσιάζονται αναλυτικά σε διεθνώς αναγνωρισμένα εγχειρίδια όπως είναι το Oslo Manual (επιχειρηματική καινοτομία) και το Merin Project (καινοτομία στο δημόσιο τομέα).

Η πολιτική φιλοσοφία της Τρόικας όπου εφαρμόζεται επιφέρει πολυεπίπεδες δραματικές επιπτώσεις. Άλλο εξυγίανση μιας οικονομίας και άλλο η διάλυση της, με τραγικές προεκτάσεις για την κοινωνία και τους ανθρώπους. Πρόσφατα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επέκρινε την Τρόικα για το γεγονός ότι τα μνημόνια οδηγούν σε μεγάλη ύφεση και έκρηξη της ανεργίας. Η κατά γράμμα υλοποίηση του Μνημονίου οδηγεί σε καταστροφικά αποτελέσματα: λιτότητα και εμβάθυνση της ύφεσης. Ο καινοτομικός-αναπτυξιακός άξονας απουσιάζει παντελώς από τις προτάσεις της Τρόικας.

Εάν η Μετα-καινοτομία –το πρώτο σε διεθνές επίπεδο στρατηγικό εργαλείο για τη δημιουργία μεταρρυθμιστικών καινοτομιών– εφαρμοζόταν όπως έγκαιρα είχα εισηγηθεί (σχετικές μελέτες και άρθρα μου δημοσιεύτηκαν την κρίσιμη περίοδο Σεπτεμβρίου 2012 – Απριλίου 2013) η Κύπρος θα απέφευγε τόσο το κούρεμα των καταθέσεων όσο και το μνημόνιο. Με αιχμή του δόρατος τη Μετα-καινοτομία, η χώρα μας θα έμπαινε σε τροχιά ανάπτυξης από τις αρχές του 2013.

Η Μετα-καινοτομία απαντά σε σημαντικά ερωτήματα:

- α)** Πώς αλλάζουν οι ανάγκες των πολιτών;
- β)** Η τεχνολογία βελτιώνει την εμπειρία και ικα-

νοποίηση του πελάτη ή μειώνει το κόστος;

γ) Πώς θα διατηρήσουμε την ικανότητά μας να δημιουργούμε αξία;

δ) Πώς λαμβάνουμε υπόψη την αξία που δημιουργείται από νέους παίκτες οι οποίοι ξαναγράφουν τους κανόνες;

ε) Πώς αλλάζουν τα σύνορα των Βιομηχανιών; Το νέο, πανίσχυρο εργαλείο της Μετα-καινοτομίας στοχεύει στην:

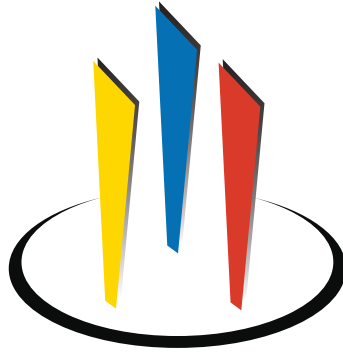
1. Πιο στενή συνεργασία μεταξύ των πανεπιστημίων και της καινοτομίας στη δημόσια διοίκηση, ώστε η επαλήθευση πετυχημένων ιδεών να είναι πιο άμεση (πιο δυναμική ανταλλαγή μεταξύ των ερευνητών και των στελεχών που εφαρμόζουν τις ιδέες).

2. Καλλιέργεια των αναγκαίων δεξιοτήτων καινοτομίας στα στελέχη της δημόσιας διοίκησης και των επιχειρήσεων. Οι δεξιότητες καινοτομίας αποκτούν κεντρικό ρόλο στα προγράμματα διοίκησης και ηγεσίας για να δημιουργήσουμε ένα πυρήνα ηγετών με ένα νέο όραμα για τους οργανισμούς, μετατρέποντας την καινοτομία σε μια πρακτική διαδικασία, παρέχοντας στο προσωπικό τις δυνατότητες και τα εργαλεία, για να μετατρέψουν τη μάθηση και τις θεωρητικές ιδέες σε καλύτερα αποτελέσματα.

3. Επιτάχυνση της Μεταρρύθμισης στη Δημόσια Υπηρεσία μέσα από τη δημιουργία διαφορετικών προσεγγίσεων, νέων οπτικών και καινοτόμων λύσεων στο εκβιαστικό δίλλημα «η μείωση του κονδυλίου αποτελεί μνημονιακή υποχρέωση». Μετα-καινοτομία σημαίνει επανεφεύρεση για να πετύχουμε σημαντικά καλύτερα αποτελέσματα με χαμηλότερο κόστος.

Η Μετα-καινοτομία αποτελεί την πλατφόρμα για μετάβαση της Κύπρου σε ένα σύγχρονο μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης προσανατολισμένο στην «Κοινωνία και την Οικονομία της Γνώσης».

معرض العقارات الدولي
**INTERNATIONAL
PROPERTY SHOW**
دبي • 2014 • DUBAI

*Join us and be part of
Real Estate Investment Opportunities*

8 - 10 April 2014

Dubai International Convention & Exhibition Centre

In Conjunction With:

AIM

PARTNERS:

دائرة الأراضي والأماكن
Land Department

OFFICIAL
CORPORATE
PARTNER:

OFFICIAL MEDIA
PARTNER:

ORGANIZED BY:

إكسبو 2020 دبي، الإمارات العربية المتحدة
DUBAI, UNITED ARAB EMIRATES

www.internationalpropertyshow.ae

For more information:

Tel: +971 4 39 23232

Email: info@internationalpropertyshow.ae

Αυθεντίες του Μάνατζμεντ στον 20ό αιώνα

John C. Flanagan (1906-1996)

Ο ψυχολόγος John C. Flanagan γεννήθηκε το 1906 στο Απουρ, της Βόρειας Ντακότα των ΗΠΑ, και σπούδασε ψυχολογία στο πανεπιστήμιο της Ουάσινγκτον, από το οποίο αποφοίτησε το 1929. Στη συνέχεια, το 1934, απέκτησε Ph.D. από το Χάρβαρντ. Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, το 1941, ο Flanagan υπηρέτησε αρχικά ως ταγματάρχης και αργότερα ως συνταγματάρχης στις ένοπλες

Του Δημήτρη Εργατούδη

Αφίτηρητσαντα
Ανώτερου Διευθυντή
του Ομίλου Λαϊκής
(2006) και Fellow του
Ινστιτούτου
Τραπεζιτών Λονδίνου

δυνάμεις των ΗΠΑ. Ανέλαβε να εισαγάγει ένα πρόγραμμα επιλογής πιλότων των μαχητικών αεροπλάνων, με βάση ψυχολογικά κριτήρια. Όταν ξεκίνησε το πρόγραμμα αυτό, ο αριθμός των μελών του στρατού των ΗΠΑ που υπηρετούσε στην αεροπορία, ήταν μόλις 51.000 και τα αεροπλάνα που διέθετε η χώρα αριθμούσαν μερικές χιλιάδες. Μέχρι το 1945,

ο αριθμός προσωπικού ανήλθε σε 2.282.000 και ο αριθμός των αεροπλάνων σε 80.000.

Ο Flanagan ήταν ο πρώτος ψυχολόγος που ειδικεύτηκε σε θέματα που αφορούσαν την πολεμική αεροπορία. Αναλαμβάνοντας το πρόγραμμα που αναφέρεται πιο πάνω, προσέλαβε 150 ψυχολόγους από τα πανεπιστήμια, την κυβέρνηση και τη βιομηχανία. Επίσης προσέλαβε 1200 βοηθούς ψυχολόγους. Οι τελευταίοι προέρχονταν από τις τάξεις του στρατού και ήταν κυρίως φοιτητές ή απόφοιτοι πανεπιστημίων σε θέματα ψυχολογίας ή άλλων παρεμφερών κλάδων.

Μετά το τέλος του πολέμου, ο Flanagan ίδρυσε το Αμερικανικό Ινστιτούτο Έρευνας, έναν μη κερδοσκοπικό οργανισμό, ο οποίος ασχολήθηκε με έρευνες σχετικά με την κοινωνική συμπεριφορά, εφαρμόζοντας μια μέθοδο την οποία ο Flanagan ονόμασε «Τεχνική Κρίσιμων Περιστατικών» (Critical Incident Technique).

Το 1960 ο Flanagan ξεκίνησε μια μαζική έρευνα, τεράστιων διαστάσεων, αφού σ' αυτήν έλαβαν μέρος 400.000 μαθητές Λυκείου από όλες τις πολιτείες των ΗΠΑ. Την έρευνα αυτήν την ονόμασε «Project Talent» και σκοπός της ήταν να συνδέσει το ταλέντο κάθε μαθητή με τις ανάγκες των θέσεων εργασίας. Ήταν ένα είδος επαγγελματικού προσανατολισμού, και με βάση τα αποτελέσματα των ερευνών του άλλαξε η

διδασκεία ύλη όλων των τάξεων του Λυκείου. Ήταν από τους πρώτους που χρησιμοποίησε ηλεκτρονικό υπολογιστή για να επεξεργαστεί τα δεδομένα που συγκέντρωσε και να εξαγάγει τελικά συμπεράσματα.

Τιμητικές διακρίσεις

Κατά τη διάρκεια της καριέρας του έτυχε πολλών διακρίσεων, όπως:

- Legion by Merit, από την πολεμική αεροπορία των ΗΠΑ
- Raymond F. Longacre, από τον Αεροϊατρικό Σύνδεσμο
- Edward Lee Thorndike, από τη Διεύθυνση Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας
- Phi Delta Kappa, για τις εξαιρετικές υπηρεσίες του στην εκπαίδευση, την ανάπτυξη και την έρευνα
- ETS, για τις εξαιρετικές υπηρεσίες του στην έρευνα
- APA, για τις πρακτικές που εφάρμοσε στη βιομηχανική ψυχολογία.

Τεχνική Κρίσιμων Περιστατικών (CRITICAL INCIDENT TECHNIQUE)

Πρόκειται για μια μέθοδο αξιολόγησης προσωπικού, η οποία συνδυάζει τα πλεονεκτήματα «κρίσιμων περιστατικών» που αφορούν την εργασία κάθε υπαλλήλου, με μια κλίμακα, η οποία εντοπίζει και αξιολογεί την καλή και την κακή απόδοση. Για την εφαρμογή της, επιλέγονται συγκεκριμένες συμπεριφορές, βάσει των οποίων αξιολογείται η απόδοση κάθε υπαλλήλου. Για κάθε θέση, καθορίζονται οι συμπεριφορές εκείνες που θεωρούνται πολύ σημαντικές για τη

διεκπεραίωση της εργασίας των υπαλλήλων.

Η μέθοδος αυτή προϋποθέτει την προετοιμασία διάφορων διαδικασιών, η οποία περνά από τέσσερις φάσεις:

Πρώτη φάση

Καθορίζονται οι παράμετροι που είναι απαραίτητοι για κάθε εργασία.

Δεύτερη φάση

Καταγράφονται και ομαδοποιούνται τα κρίσιμα περιστατικά, βάσει των οποίων μια απόδοση μπορεί να χαρακτηριστεί εξαιρετική, ικανοποιητική ή μέτρια.

Τρίτη φάση

Γίνεται συσχέτιση των παραμέτρων με τα κρίσιμα περιστατικά.

Τέταρτη φάση

Σε κάθε συνδυασμό παραμέτρων και κρίσιμων περιστατικών δίνεται μια διαβάθμιση (π.χ. εξαιρετική, πολύ καλή, καλή, μέτρια, πτωχή).

Πλεονεκτήματα

Γενικά, ως μέθοδος αξιολόγησης γίνεται εύκολα αποδεκτή από τους υπαλλήλους, επειδή αποτελεί προϊόν δικής τους δημιουργίας. Επίσης, μέσα από τη διαδικασία αυτή, οι ίδιοι οι υπάλληλοι διαπιστώνουν τις προσωπικές τους ελλείψεις στη συμπεριφορά τους κατά την εκτέλεση της εργασίας τους και αντιλαμβάνονται καλύτερα τους ενδεδειγμένους τρόπους συμπεριφοράς.

Μειονεκτήματα

Ως μέθοδος έχει και ορισμένα μειονεκτήματα, όπως είναι ο μεγάλος όγκος γραφικής εργασίας, η δυσκολία εντοπισμού των κατάλληλων παραμέτρων για κάθε θέση εργασίας και ο συσχετισμός τους με τα ανάλογα κρίσιμα περιστατικά. Επίσης, είναι χρονοβόρα μέθοδος και κοστίζει ακριβά, ειδικά όταν πρέπει να αναπτυχθούν πολλές κλίμακες συμπεριφοράς για πολλές και διαφορετικές θέσεις εργασίας ή για θέσεις εργασίας στις οποίες αντιστοιχεί μικρός αριθμός υπαλλήλων. Από απόψεως εφαρμογής, θεωρείται δύσκολη μέθοδος, επειδή απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις και ικανότητες από την πλευρά των ομάδων που συμμετέχουν στη διαδικασία της διαβάθμισης.

Ενόψει των δυσκολιών αυτών, όσοι θα συμμετάσχουν στη διαδικασία πρέπει να τύχουν εντατικής εκπαίδευσης για την όλη φιλοσοφία και την πρακτική εφαρμογή της.

Ο John C. Flanagan πέθανε το 1996.

Αγαπητοί αναγνώστες,

Στο τρέχον τεύχος στην ενότητα «Νομικά θέματα» φιλοξενούμε βαρυσήμαντη συνέντευξη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, κ. Κώστα Κληρίδη.

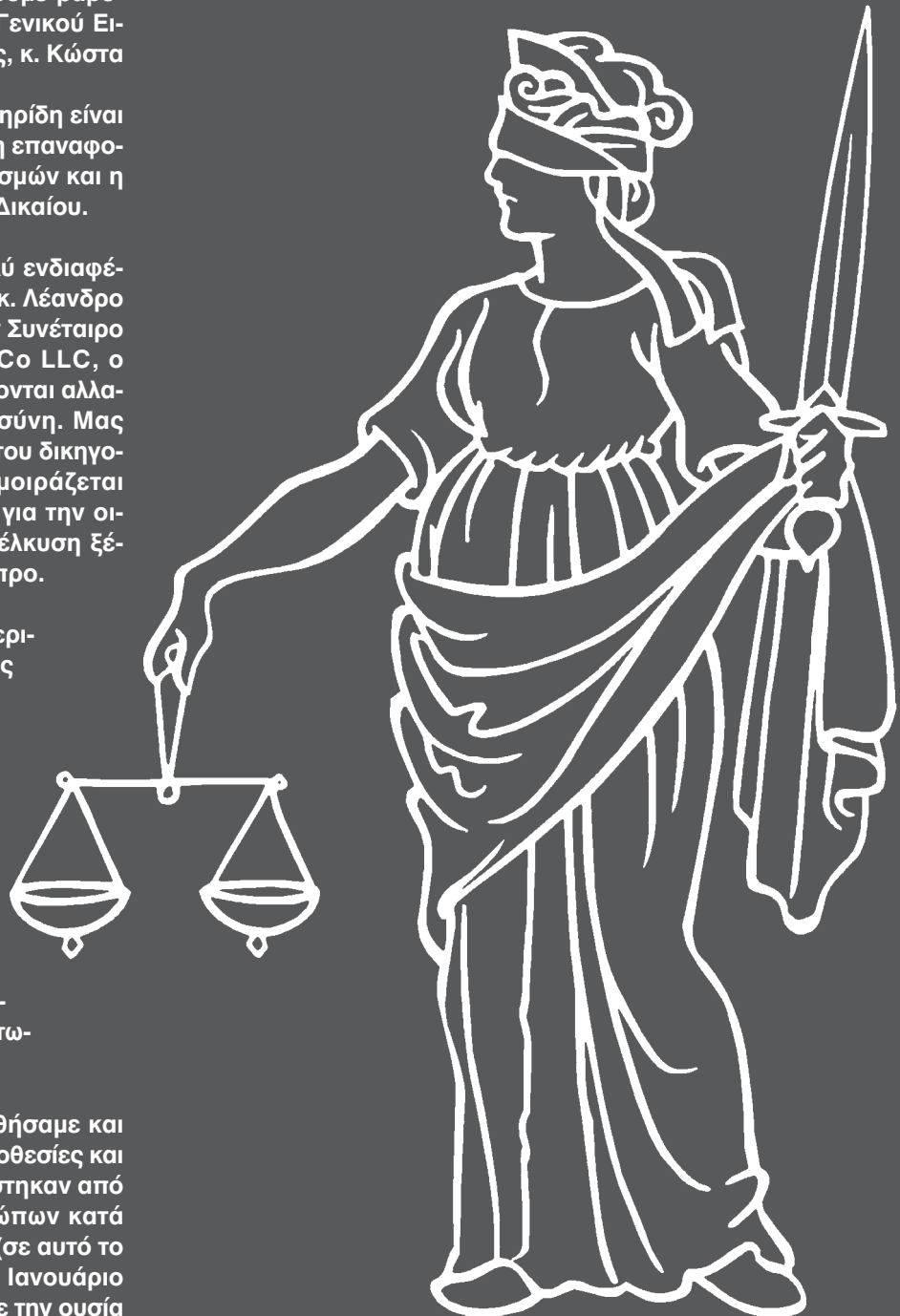
Προτεραιότητα του κ. Κληρίδη είναι η πάταξη της διαφθοράς, η επαναφορά της αξιοπιστίας των θεσμών και η επικράτηση του Κράτους Δικαίου.

Μετά ακολουθεί μια πολύ ενδιαφέρουσα συνέντευξη με τον κ. Λέανδρο Παπαφιλίππου, Διευθύνων Συνέταιρο της L Paraphilippou & Co LLC, ο οποίος τονίζει πως χρειάζονται αλλαγές και τομές στη Δικαιοσύνη. Μας περιγράφει τις δυσκολίες του δικηγορικού επαγγέλματος και μοιράζεται μαζί μας τις απόψεις του για την οικονομία και για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην Κύπρο.

Επίσης, τα άρθρα που περιλάβαμε σε αυτό το τεύχος αγγίζουν ιδιαίτερα σημαντικά θέματα:

Το ζήτημα της εμπορίας των παιδιών, ο τομέας της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων στην ΕΕ, και το νέο νομοσχέδιο που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στις χρηματοπιστωτικές αγορές της ΕΕ.

Παράλληλα, παρακολουθήσαμε και καταγράψαμε όλες τις Νομοθεσίες και Τροποποιήσεις που ψηφίστηκαν από την Βουλή των Αντιπροσώπων κατά το μήνα που προηγήθηκε (σε αυτό το τεύχος αφορούν τον μήνα Ιανουάριο 2014) και σας μεταφέρουμε την ουσία και το σκοπό της κάθε μίας.

Συνέντευξη με τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κ. Κώστα Κληρίδη

Προτεραιότητα μας είναι η πάταξη της διαφθοράς

Είχαμε την τιμή και τη χαρά να συναντήσουμε τον κ. Κώστα Κληρίδη και να πάρουμε τη συνέντευξη που ακολουθεί. Στον κ. Κώστα Κληρίδη, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέθεσε το υψηλό λειτουργήμα του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Ένα αξίωμα νευραλγικής σημασίας που προϋποθέτει υψηλό ήθος, ακεραιότητα χαρακτήρα, αυξημένο περί δικαίου αίσθημα και άριστη νομική γνώση και εμπειρία. Προσόντα τα οποία κατέχει ο κ. Κληρίδης. Το βάρος δε που αναλαμβάνει είναι τεράστιο και ειδικά κάτω από τις πρωτόγνωρες συνθήκες τις οποίες βιώνει ο τόπος μας. Ο λαός απαιτεί να αποδοθεί δικαιοσύνη για τα όσα έχει υποστεί. Και όπως είπε ο ίδιος ο κ. Κληρίδης, η κρίση δεν περιορίζεται μόνο στην οικονομία αλλά έχει περάσει σε θεσμούς και αξίες. Η εμπιστοσύνη του κόσμου έχει κλονισθεί. Πρέπει να γίνει η επαναφορά της αξιοπιστίας των θεσμών, να υπάρξει ικανοποίηση της συλλογικής περί δικαίου συνειδησης του λαού και να γίνουν προσπάθειες για την επικράτηση του Κράτους Δικαίου. Του ευχόμαστε κάθε επιτυχία στο εξαιρετικά δύσκολο έργο του και ευχόμαστε να αποτελέσει λαμπρό πρότυπο ηθικής, παρόλο που σίγουρα κάποιος θα δυσαρεστηθούν πολύ από τις αποφάσεις του.

ΕΡ: Κύριε Κληρίδη, πότε θα πρέπει να αναμένουμε την ολοκλήρωση της ποινικής έρευνας για την οικονομία;

ΑΠ: Ο συνολικός χρόνος ο οποίος θα απαιτηθεί για την πλήρη ολοκλήρωση της ποινικής έρευνας για την οικονομία, ασφαλώς δεν μπορεί να προσδιοριστεί. Πρόκειται για μια πρωτόγνωρη για τα Κυπριακά δεδομένα και πολύπτυχη διερεύνηση του ενδεχομένου διάπραξης οικονομικής φύσεως αδικημάτων από μεγάλο αριθμό προσώπων και οργανισμών, η οποία διεξάγεται με τη δέουσα υπό τις περιστάσεις σπουδή και προσοχή. Στόχος είναι ασφαλώς η συμπλήρωσή της το συντομότερο δυνατό, χωρίς όμως η επίτευξη του στόχου τούτου να θέτει σε δεύτερη μοίρα την αναγκαιότητα όπως γίνει σωστή και ποιοτική δουλειά, χωρίς να αφεθούν κενά και να διαπραχθούν λάθη, τα οποία θα αποβούν αργότερα ζημιογόνα κατά την παρουσίαση υποθέσεων ενώπιον των Δικαστηρίων. Είναι δε η πρόθεση της Νομικής Υπηρεσίας όπως, στην πορεία της

Κάτω από το μικροσκόπιο της ομάδας των ανακριτών, βρίσκεται πράγματι μεγάλος αριθμός προσώπων, εταιρειών και οργανισμών

διερεύνησης και χωρίς να αναμένεται η πλήρης ολοκλήρωσή της, οποιεσδήποτε υποθέσεις μπορούν να συμπληρωθούν αυτοτελώς, έστω και αν συνδέονται με άλλες που βρίσκονται ακόμα υπό διερεύνηση, να άγονται ενώπιον Δικαστηρίου.

ΕΡ: Μπορείτε να μας πείτε τι υποθέσεις αναφορικά με την οικονομική κρίση εξετάζονται αυτή τη στιγμή από την Υπηρεσία σας;

ΑΠ: Οι υποθέσεις οι οποίες διερευνώνται μέσα στο πλαίσιο των ποινικών ανακρίσεων ως προς την κατάρρευση του τραπεζικού μας συ-

στήματος, αφορούν σε ποικίλης μορφής αδικήματα που ενδεχόμενα έχουν διαπραχθεί μεταξύ των ετών 2006-2013. Πρόκειται για αδικήματα συνωμοσίας, καταδολίευσης, διαφθοράς, ξεπλύματος χρήματος, απόσπασης με ψευδείς παραστάσεις, αδικήματα κατά παράβαση του περί Εταιρειών Νόμου, των Νόμων περί Χρηματιστηρίου, κλπ.

ΕΡ: Έχετε δηλώσει ενώπιον της Επιτροπής Θεσμών ότι στην κατάρρευση του τραπεζικού τομέα και της οικονομίας, συνέτεινε αριθμός φυσικών και νομικών προσώπων αλλά και οργανισμοί. Μπορείτε να μας πείτε κάτι περισσότερο; Πότε θα προχωρήσετε σε ποινικές διώξεις; Θα δούμε επώνυμους να οδηγούνται στη δικαιοσύνη;

ΑΠ: Εκείνο το οποίο μπορεί να λεχθεί είναι ότι κάτω από το μικροσκόπιο της ομάδας των

ανακριτών, βρίσκεται πράγματι μεγάλος αριθμός προσώπων, εταιρειών και οργανισμών, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, που έχουν διαδραματίσει κάποιο ρόλο σε επί μέρους ή σε γενικότερα θέματα που διερευνώνται. Εάν εναντίον αυτών των προσώπων ή οποιωνδήποτε άλλων, προκύψει ικανοποιητική μαρτυρία και μπορεί να στοιχειοθετηθεί ποινική υπόθεση, αυτοί θα διωχθούν ποινικά, είτε είναι επώνυμοι είτε όχι, είτε κατέχουν ή κατείχαν τη μια ιδιότητα ή την άλλη.

ΕΡ: Πότε θα λύσετε τη σιωπή σας ως προς το θέμα του Διοικητή. Εσείς αφήσατε να αιωρείται το θέμα, ως προς το κατά πόσο αποφασίσσατε ή όχι να διώξετε ποινικά τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας. Πότε θα ξεκαθαρίσει αυτό το ζήτημα;

ΑΠ: Ως Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, προϊστάμενος της Νομικής Υπηρεσίας, ουδέποτε άφησα να αιωρείται θέμα του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, απλούστατα διότι εγώ ουδέποτε έθεσα δημόσια το θέμα της ενδεχόμενης δίωξης του. Όπως καλά γνωρίζετε, το όλο θέμα δημιουργήθηκε μετά από δημοσίευμα ημερήσιας εφημερίδας και όπως έχω τονίσει σε σχετική ανακοίνωση την οποία εξέδωσα, ο Γενικός Εισαγγελέας εργάζεται σιωπηρά ενόσω εξετάζει ένα θέμα, η δε δημοσιοποίηση στον Τύπο από οποιαδήποτε άλλη πηγή, δεν εναποθέτει στον ίδιο καμιά ευθύνη και κανένα καθήκον να διαψεύδει ή επιβεβαιώνει πληροφορίες τις οποίες ο ίδιος δεν έκρινε σκόπιμο, ή έκρινε ζημιόγONO να δημοσιοποιήσει.

ΕΡ: Θεωρείτε ορθό να αφήνονται να αιωρούνται τέτοιες αιχμές για έναν ανεξάρτητο αξιωματούχο του Κράτους;

ΑΠ: Υπό το φώς των όσων έχω αναφέρει πιο πάνω, την τυχόν ευθύνη για το ότι αιωρούνται αιχμές για ένα ανεξάρτητο αξιωματούχο του Κράτους, δεν τη φέρει ο Γενικός Εισαγγελέας ο οποίος προσπαθεί να επιτελέσει σιωπηρά και με εχεμύθεια τα καθήκοντα του, αλλά ευθύνονται όσοι δημοσιοποιούν τέτοια θέματα. Ούτε και το γεγονός ότι δημοσιοποιήθηκε ένα τέτοιο θέμα θα πρέπει να συνιστά τούτο άσκηση πίεσης στον Γενικό Εισαγγελέα να ενεργήσει προς τη μια ή την άλλη κατεύθυνση.

ΕΡ: Γιατί ενημερώσατε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως προς την έκβαση της υπόθεσης με τον Διοικητή; Κάποιοι, κακεντρεχείς αν θέλετε, θα μπορούσαν να σας κατηγορήσουν για «συναλλαγή»...

ΑΠ: Δεν επιθυμώ να σχολιάσω καθόλου το ουσιαστικό περιεχόμενο αυτής της ερώτησης, περιοριζόμενος γενικά να αναφέρω ότι σε καμιά περίπτωση ο Γενικός Εισαγγελέας προβαίνει σε συναλλαγές, ενεργώντας πάντοτε αυτόβουλα και ανεξάρτητα.

Αναγκαίες οι κατά καιρούς τροποποιήσεις του Συντάγματος

ΕΡ: Όπως δηλώσατε στην τελετή ορκωμοσίας, «η κρίση έχει περάσει σε θεσμούς και σε αξίες». Με ποιούς τρόπους μπορεί να γίνει η επαναφορά της αξιοπιστίας των θεσμών στη συνείδηση του κόσμου;

ΑΠ: Η επαναφορά της αξιοπιστίας των θεσμών μπορεί σταδιακά να επιτευχθεί εάν εκλείψουν τα φαινόμενα διαφθοράς και διαπλοκής στη δημόσια ζωή και τονωθεί το περί δικαίου αίσθημα του απλού πολίτη. Σημαντικό ρόλο θα έχει προς τούτο να διαδραματίσει, ο εντοπισμός και τιμωρία υπαιτίων για την τραγική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η οικονομία μας. Η εξυγίανση της πολιτικής ζωής θα παίξει εξίσου σημαντικό ρόλο.

ΕΡ: Στους πολίτες είναι πολύ έντονο το αίσημα της ατιμωρησίας. Πώς μπορεί να υπάρξει ικανοποίηση της συλλογικής περι δικαίου συνείδησης του λαού; Ποιές προσπάθειες γίνονται από την Νομική Υπηρεσία για την επικράτηση του Κράτους Δικαίου;

ΑΠ: Δικαιολογημένο παρουσιάζεται να είναι το αίσθημα της ατιμωρησίας μεταξύ των πολιτών, το οποίο και οφείλεται στο ότι στο παρελθόν σοβαρά συμβάντα και καταστάσεις πραγμάτων, είτε δεν οδηγήθηκαν ποτέ ενώπιον της δικαιοσύνης,

Εάν στοιχειοθετηθούν υποθέσεις τότε θα διωχθούν ποινικά, είτε είναι επώνυμοι είτε όχι, είτε κατέχουν ή κατείχαν τη μια ιδιότητα ή την άλλη

είτε δεν επιτεύχθηκαν καταδίκες προσώπων που κατηγορήθηκαν ως υπαίτιοι. Η Νομική Υπηρεσία και προσωπικά ο Γενικός Εισαγγελέας έχουν θέσει ως πρώτη προτεραιότητά τους την πάταξη της διαφθοράς και την επικράτηση του Κράτους Δικαίου. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, καταβάλλεται εδώ και καιρό μια συστηματική και εντατική διερεύνηση του ενδεχομένου διάπραξης ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με τα πρόσφατα γεγονότα που οδήγησαν στην κατάρρευση του τραπεζικού μας συστήματος, καθώς επίσης παράλληλα διερευνάται και η ενδεχόμενη διάπραξη αδικημάτων διαφθοράς από πρόσωπα σε δημόσιες θέσεις. Μερικές τέτοιες φύσεως υποθέσεις έχουν ήδη οδηγηθεί στα Δικαστήρια.

ΕΡ: Πρέπει να αναθεωρηθεί το σύστημα απονομής της Δικαιοσύνης στην Κύπρο; Υπάρχουν κάποιες αντιφάσεις στο σύστημα που κάνουν την αναθεώρησή του απαραίτητη; Πολλοί ισχυρίζονται ότι πρέπει να εκμοντερνιστεί και να εκσυγχρονιστεί.

ΑΠ: Το σύστημα απονομής της Δικαιοσύνης στην Κύπρο είναι γενικά αξιόπιστο και αποτελεσματικό και λειτουργεί αποτελούμενο από ανεξάρτητους θεσμούς, όπως είναι οι δικαστικές αρχές, η Νομική Υπηρεσία και ασφαλώς τα Δικαστήρια. Αδιαμφισβήτητα όμως, το όλο σύστημα παρουσιάζει ελλείψεις και αδύνατα σημεία, το σημαντικότερο των οποίων είναι οι καθυστερήσεις στην εκδίκαση των υποθέσεων που άγονται στα Δικαστήρια. Αυτό οφείλεται σε διάφορους παράγοντες μεταξύ των οποίων είναι η υποστελέχωση του Δικαστηρίου από απόψεως ανθρωπίνου δυναμικού, ήτοι δικαστών, στενογράφων και διοικητικού προσωπικού, οι πεπαιωμένοι

Η Υπηρεσία είναι υποστελεχωμένη – Απαραίτητη η καλή συνεργασία με τον Βοηθό

ΕΡ: Το έργο της Νομικής Υπηρεσίας είναι τεράστιο και συνεχώς αυξάνονται οι σοβαρές υποθέσεις διαφθοράς ενώπιον της Υπηρεσίας. Είναι σε θέση η Υπηρεσία να εξετάσει και να επιληφθεί όλων των θεμάτων με το αυξανόμενο φόρτο εργασίας; Αξιοποιούνται όλες οι δυνατότητες της Υπηρεσίας; Υπάρχουν αρκετοί λειτουργοί για να διεκπεραιώσουν αυτό το έργο;

ΑΠ: Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι ο όγκος εργασίας τον οποίο έχει να διεκπεραιώσει η Νομική Υπηρεσία έχει αυξηθεί δραματικά κατά τους τελευταίους μήνες, κυρίως λόγω των αποφάσεων που είχαν ληφθεί στο Eurogroup και της συνεπακόλουθης υποχρέωσης για υλοποίησή τους. Σ' αυτή τη διαδικασία εμπλέκονται πολύπτυχα και πρωτόγνωρα νομικά ζητήματα, σε σχέση με τα οποία η εκτελεστική εξουσία και ενίοτε και η νομοθετική, επιζητεί τη συνδρομή της Νομικής Υπηρεσίας. Περαιτέρω, σε σχέση και πάλι με το θέμα τούτο, η Νομική Υπηρεσία έχει την υποχρέωση να εκπροσωπή τη Δημοκρατία και όργανα της, σε χιλιάδες υποθέσεις οι οποίες καταχωρήθηκαν είτε στο Ανώτατο Δικαστήριο, είτε στα Επαρχιακά Δικαστήρια από φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία επηρεάστηκαν δυσμενώς από τις ληφθείσες αποφάσεις που σχετίζονται με τη δεινή κατάσταση του τραπεζικού μας συστήματος. Άλλος πρόσθετος όγκος εργασίας σχετίζεται ασφαλώς με τις συνεχιζόμενες ποινικές έρευνες για την κατάσταση στην οποία περιήλθε η οικονομία μας καθώς και με διάφορες άλλες ποινικές υποθέσεις για αδικήματα διαφθοράς, οι οποίες αποκαλύπτονται με αυξανόμενο ρυθμό. Παρά ταύτα όμως, η Νομική Υπηρεσία, όχι μόνο δεν έτυχε ενδυνάμωσης έτσι ώστε να μπορεί να αντεπεξέλθει αποτελεσματικά στον αυξανόμενο όγκο εργασίας που έχει να διεκπεραιώσει, αλλά αντίθετα αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα υποστελέχωσης, λόγω της απαγόρευσης πλήρωσης πολλών θέσεων προαγωγής, περιλαμβανομένων θέσεων Εισαγγελέων και θέσεων πρώτου διορισμού, θέσεων οι οποίες παραμένουν κενές μετά την πρόωρη ή κανονική αποχώρηση από την Υπηρεσία ικανών στελεχών. Έχω θέσει το θέμα τούτο επιτακτικά υπόψη του Υπουργείου Οικονομικών και αναμένω ότι θα εγκριθεί η λήψη κάποιων μέτρων απάμβλυνσης του προβλήματος, διαφορετικά η Νομική Υπηρεσία θα αδυνατεί να επιτελέσει τα καθήκοντα της κατά τον τρόπο που αναμένεται από αυτή.

Οι υποθέσεις οι οποίες διερευνώνται μέσα στο πλαίσιο των ποινικών ανακρίσεων ως προς την κατάρρευση του τραπεζικού μας συστήματος, αφορούν σε ποικίλης μορφής αδικήματα που ενδεχόμενα έχουν διαπραχθεί μεταξύ των ετών 2006-2013

ΕΡ: Οι σχέσεις σας με τον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα πώς είναι; Συνεργάζεστε;

ΑΠ: Με τον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα συνεργάζομαστε επί όλων των θεμάτων εκεί όπου αυτό απαιτείται, για την καλύτερη διεκπεραίωση των εργασιών της Νομικής Υπηρεσίας.

ΕΡ: Διαχωρίζετε κάποιους τομείς ώστε το έργο σας, ως οι δυο ανώτατοι Νομικοί άρχοντες του τόπου να μπορείτε να χειρίζεστε τα θέματα πιο ευέλικτα;

ΑΠ: Στη Νομική Υπηρεσία υπάρχει και υπήρχε από παλαιότερα κατανομή εργασίας σε ξεχωριστούς Τομείς στους οποίους ανήκουν οι λειτουργοί της Υπηρεσίας. Τέτοιοι είναι π.χ. οι τομείς Ποινικού Δικαίου, Αστικού Δικαίου, Διοικητικού Δικαίου, Ευρωπαϊκού Δικαίου κλπ.

Δυστυχώς όμως, λόγω του αυξανόμενου όγκου εργασίας όλοι οι λειτουργοί αναγκάζονται να αναλαμβάνουν υποθέσεις από όλους σχεδόν τους τομείς και είναι μόνο λόγω της ευσυνειδησίας και της κοπιώδους εργασίας τους που δεν έχει ακόμα καταρρεύσει το όλο σύστημα, το οποίο έχει ξεπεράσει κατά πολύ τα όρια του. Έχω αρχίσει τη διαδικασία επακριβούς διάγνωσης των προβλημάτων και εξεύρεσης λύσεων μέσω της αναδιάρθρωσης του συστήματος διαχωρισμού Τομέων και κατανομής της εργασίας, πλην όμως χωρίς την ουσιαστική συνδρομή της Πολιτείας, με την κάλυψη τουλάχιστον των κενών σε υφιστάμενες θέσεις προσωπικού, καμιά σημαντική βελτίωση δεν μπορεί να αναμένεται.

θεσμοί πολιτικής δικονομίας οι οποίοι δεν υποβοηθούν στην ομαλή και σύντομη διεκπεραίωση των δικών, ή έλλειψη μηχανογράφησης, η μεγάλη αύξηση των υποθέσεων που οδηγούνται στα Δικαστήρια κλπ. Είναι επομένως αδήριτη και επείγουσα η ανάγκη όπως διενεργηθούν ουσιαστικές τομές στους μηχανισμούς απονομής της Δικαιοσύνης.

ΕΡ: Πρέπει να τροποποιηθεί το Σύνταγμα κατά την άποψή σας;

ΑΠ: Εκεί όπου κρίνεται ότι κάποιες πρόνοιες του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας χρήζουν τροποποίησης, προωθείται, και αρκετά συχνά μάλιστα η θέσπιση νομοθεσιών με τις οποίες επιφέρεται κατάργηση ή διαφοροποίηση προνοιών οι οποίες κρίνονται ως εμπόδιο στον εκσυγχρονισμό κάποιας πτυχής στον τομέα απονομής της Δικαιοσύνης. Υπενθυμίζεται ότι το Σύνταγμα της Δημοκρατίας καταρτίστηκε και τέθηκε σε εφαρμογή κατά το 1960 και ασφαλώς η ανάγκη εκσυγχρονισμού κάποιων εκ των προνοιών του, κρίνεται κατά καιρούς αναγκαία.

Υπηρετής του Δικαίου είτε ως Δικαστής είτε ως Γενικός Εισαγγελέας

ΕΡ: Θα σας ζητούσα να μας κάνετε μια σύγκριση μεταξύ των δυο θέσεων που κατείχατε.

Δικαστής ή Γενικός Εισαγγελέας;

ΑΠ: Παρόλο ότι οι θέσεις του Δικαστή αφ' ενός και του Γενικού Εισαγγελέα αφ' ετέρου είναι τεταγμένες και οι δύο στην ύψιστη βαθμίδα των μηχανισμών απονομής της δικαιοσύνης και οι κάτοχοι τους επιτελούν σοβαρότατο έργο προς την ίδια αυτή κατεύθυνση, εν τούτοις έκδηλα υπάρχουν μεταξύ τους πολλές διαφορές. Ο Γενικός Εισαγγελέας είναι στην ουσία δικηγόρος και νομικός σύμβουλος σε υποθέσεις που εμπλέκεται το Κράτος και υπεύθυνος για την εμπέδωση του κράτους δικαίου μέσω ποινικών δώξεων, εκεί όπου διαπιστώνονται παραβιάσεις της νομοθεσίας. Με αυτή την έννοια, ο Γενικός Εισαγγελέας έχει το καθήκον είτε να προωθεί είτε να υπερασπίζεται τα συμφέροντα του Κράτους ενώπιον των Δικαστηρίων ή και εκτός. Ο Δικαστής όμως είναι ο ανεξάρτητος και αμερόληπτος κριτής των δικαίων των ενώπιον του διαδίκων, όποιοι και αν είναι αυτοί και υπό το φως των όσων τίθενται ενώπιον του. Ουσιαστική σύγκριση μεταξύ των δύο θέσεων δεν μπορεί να υπάρξει λόγω των διαφορετικών ρόλων που οι φορείς τους διαδραματίζουν. Ούτε και θέμα προτίμησης στην υπηρεσία στη μια θέση έναντι της άλλης τίθεται. Το μόνο θέμα που τίθεται είναι η συνεχής προσπάθεια από οποιαδήποτε δημόσια θέση και αν τάχθηκε να υπηρετεί κάποιος, να είναι πραγματικός υπηρετής του Δικαίου.

Κώστας Κληρίδης, Σύντομο Βιογραφικό

Γεννήθηκε στη Λευκωσία το 1952 και απεφοίτησε από το Παγκύπριο Γυμνάσιο το 1970.

Μετά από διετή θητεία στην Εθνική Φρουρά στην οποία υπηρέτησε ως έφεδρος ανθυπολοχαγός, μετέβη για νομικές σπουδές στο Λονδίνο και αναγορεύθηκε σε barrister – at – law από το Middle Temple.

Με την επιστροφή του στην Κύπρο, άσκησε τη δικηγορία για 10 χρόνια σαν συνεταιίρος στο δικηγορικό γραφείο «Λεύκος Κληρίδης και Υιοί». Υπηρέτησε για σειρά ετών ως εκλεγμένο μέλος της επιτροπής του Δικηγορικού Συλλόγου Λευκωσίας και εκτελεστικός της Γραμματέας. Δημοσίευσε διάφορα άρθρα στον εγχώριο τύπο και σε νομικά περιοδικά επί διαφόρων θεμάτων νομικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος.

Κατά το 1988 διορίστηκε από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο στη θέ-

ση του Επαρχιακού Δικαστού και προήχθη στη θέση του Ανώτερου Επαρχιακού Δικαστού κατά το 1996. Εξελέγη Γραμματέας της Επιτροπής της Ένωσης Δικαστών Κύπρου. Κατά το 1997 προήχθη στη θέση Προέδρου Επαρχιακού Δικαστηρίου. Έκτοτε υπηρέτησε ως Πρόεδρος του Κακουργιοδικείου Λεμεσού, διοικητικός Πρόεδρος των Επαρχιακών Δικαστηρίων Λάρνακας – Αμμοχώστου και από τον Μάρτιο του 2008 ως διοικητικός Πρόεδρος των Επαρχιακών Δικαστηρίων Λευκωσίας – Κερύνειας. Διορίστηκε μέλος του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις 27 Απριλίου 2009. Εκπροσώπησε την Κύπρο σε διάφορα διεθνή και Ευρωπαϊκά συνέδρια.

Κατά την 16η Σεπτεμβρίου 2013 διορίστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στη θέση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Είναι νυμφευμένος και έχει ένα υιό.

Συνέντευξη με τον κ. Λέανδρο Παπαφιλίππου,
Διευθύνων Συνέταιρο της L Paraphilippou & Co LLC

Αλλαγές και τομές στη Δικαιοσύνη

- ✓ Πώς θα μπορούσε να μειωθεί ο χρόνος απονομής δικαιοσύνης
- ✓ «Ναι» στο Δικαστήριο Μικροδιαφορών και στο E-Justice
- ✓ Ποιά είναι σήμερα τα σοβαρότερα προβλήματα των δικηγόρων

Στην πολύ ενδιαφέρουσα συνέντευξη που ακολουθεί, ο κ. Λέανδρος Παπαφιλίππου απαντά στις ερωτήσεις μας για την απονομή της δικαιοσύνης, τις δυσκολίες του δικηγορικού επαγγέλματος αλλά και για την οικονομία και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων στον τόπο μας.

ΕΡ: Ποιά είναι η άποψή σας για τη δημιουργία των δύο νέων Δικαστηρίων, Μικροδιαφορών και Διοικητικό; Πιστεύετε ότι θα επηρεάσει θετικά το χρόνο εκδίκασης των υποθέσεων; Μέχρι ποιο ποσό θεωρείτε ότι πρέπει να εκδικάζει το Μικροδιαφορών;

ΑΠ: Η δημιουργία των δύο πιο πάνω Δικαστηρίων είναι μία αναγκαιότητα, η οποία θα έπρεπε να είχε υλοποιηθεί προ πολλού.

Όσον αφορά τη δημιουργία του Διοικητικού Δικαστηρίου, πιστεύω ότι θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο πιο βαθιάς μελέτης και ανάλυσης ώστε να τεθεί το Διοικητικό Δίκαιο της Κύπρου σε σωστή βάση. Παραδείγματος χάρη, ένα θέμα το οποίο θα μπορούσε να μελετηθεί είναι η υπαγωγή διοικητικών διαφορών ουσίας στον έλεγχο των Διοικητικών Δικαστηρίων, θεσμός ο οποίος υπάρχει στο Ηπειρωτικό Δίκαιο, και ειδικά στο Ελληνικό Δίκαιο. Ο θεσμός αυτός θα βοηθούσε στον αποτελεσματικότερο έλεγχο της Διοίκησης.

Ένας σοβαρός παράγοντας ο οποίος θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τη δημιουργία του Διοικητικού Δικαστηρίου είναι η σωστή στελέχωση του εν λόγω Δικαστηρίου, τόσο όσον αφορά τον αριθμό των Δικαστών όσο και του διοικητικού προσωπικού. Περαιτέρω, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι μέχρι σήμερα, παρά το ότι με τον τομέα του Διοικητικού Δικαίου απασχολούνται στον περισσότερο χρόνο τους και οι 13 Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου, έχει συσσωρευτεί τεράστιος όγκος Προσφυγών που αναμένουν σειρά εκδίκασης. Εάν ο αριθμός των Δικαστών του Διοικητικού Δικαστηρίου θα είναι σημαντικά καλύτερος των 13, τότε γίνεται αντιληπτό ότι ο όγκος

Το Δικαστήριο Μικροδιαφορών, πιστεύω ότι θα βοηθήσει στην αποσυμφόρηση των Επαρχιακών Δικαστηρίων σε μεγάλο βαθμό

των εκκρεμοσών Προσφυγών όχι μόνον δεν θα μειωθεί, αλλά αντίθετα θα αυξηθεί.

Αναφορικά με το Δικαστήριο Μικροδιαφορών, πιστεύω ότι θα βοηθήσει στην αποσυμφόρηση των Επαρχιακών Δικαστηρίων σε μεγάλο βαθμό. Επίσης, θα υπάρχει σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα επίλυση των μικροδιαφορών που σήμερα απασχολούν τα Επαρχιακά Δικαστήρια. Είναι

η άποψη μου ότι το Δικαστήριο αυτό θα πρέπει να έχει δικαιοδοσία να επιλαμβάνεται διαφορών μέχρι 15,000 – 20,000 Ευρώ.

ΕΡ: Ο νέος θεσμός της Διαμεσολάβησης θα διευκολύνει στη βελτίωση του χρόνου δικαιοσύνης; Με βάση τη νομοθεσία, διαμεσολαβητές μπορούν να είναι δικηγόροι, κοινωνιολόγοι για ζητήματα που αφορούν υποθέσεις αστικού δικαίου ή και μέλη του ΚΕΒΕ για υποθέσεις εμπορικών διαφορών. Ποιά είναι η γνώμη σας;

ΑΠ: Πιστεύω ότι ο θεσμός της Διαμεσολάβησης θα διευκολύνει σημαντικά στη βελτίωση του χρόνου απονομής Δικαιοσύνης, διότι και αυτός ο θεσμός, πρώτον θα αποσυμφορήσει σε κάποιο βαθμό τα Δικαστήρια από τον όγκο των υποθέσεων που εκκρεμούν, και, δεύτερον, θα συμβάλει στην επίλυση διαφορών σε σύντομο χρονικό διάστημα. Όσον αφορά τα άτομα που θα πρέπει να ενεργούν ως διαμεσολαβητές, πιστεύω ότι θα πρέπει να προέρχονται από το Δικηγορικό σώμα ή να έχουν επαρκή νομική κατάρτιση σε σχέση με το θέμα το οποίο αναλαμβάνουν ως Διαμεσολαβητές. Περαιτέρω, θα πρέπει να πληρούν το κριτήριο της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας ως προς το θέμα και τα μέρη της διαμεσολάβησης.

ΕΡ: Με ποιούς άλλους τρόπους πιστεύετε πως μπορεί να βελτιωθεί ο χρόνος εκδίκασης και απονομής της δικαιοσύνης;

ΑΠ: Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με πολλούς τρόπους. Ορισμένοι από αυτούς είναι:

1. Η τροποποίηση των Θεσμών της Πολιτικής Δικονομίας, ούτως ώστε να συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα,
2. οι κατάλληλοι Δικαστηριακοί χώροι και συνθήκες, οι οποίες θα πρέπει να είναι υποβοηθητικές τόσο στον Δικαστή όσον και στο διοικητικό προσωπικό και στους δικηγόρους να διεκπεραιώνουν την εργασία τους,
3. η συνεχής επιμόρφωση τόσο των Δικαστών, όσον και των Δικηγόρων,
4. η πλήρης στελέχωση των κενών διοικητικών θέσεων, και
5. η πλήρης εισαγωγή του συστήματος στενότητας.

ΕΡ: E-justice. Θα εξοικονομηθεί χρόνος και χρήμα υποστηρίζει ο Υπουργός Δικαιοσύνης; Σχολιάστε παρακαλώ.

Η «ηλεκτρονική δικαιοσύνη» θα αποτελέσει καινοτομία για τα Κυπριακά δεδομένα, κρίνοντας από τα παραδείγματα εφαρμογής του συστήματος αυτού σε χώρες όπως η Αγγλία θα βοηθήσει σημαντικά

ΑΠ: Πραγματικά, η εισαγωγή συστήματος της λεγόμενης «ηλεκτρονικής δικαιοσύνης» θα αποτελέσει μία καινοτομία για τα Κυπριακά δεδομένα, και κρίνοντας από τα παραδείγματα εφαρμογής του συστήματος αυτού σε χώρες όπως η Αγγλία, θα οδηγήσει σε εξοικονόμηση των χρηματικών πόρων των διαδίκων αλλά και του Κράτους, καθώς και στην πιο γρήγορη προώθηση των υποθέσεων.

Επιπρόσθετα, εάν υιοθετηθούν πρακτικές οδηγίες διαχείρισης υποθέσεων, που είναι γνωστές και ως case management directives, σε συνδυασμό με ηλεκτρονικό σύστημα καταχώρισης δικογράφων, αυτό θα είναι ιδιαίτερα υποβοηθητικό για την παρακολούθηση της πορείας κάθε υπόθεσης από το Δικαστήριο και από τα ίδια τα μέρη στη δικαστική διαδικασία. Ενδεικτικό παράδειγμα που μπορεί να αποτελέσει βάση για συζήτηση γύρω από το ζήτημα της ηλεκτρονικής καταχώρισης δικογράφων είναι η Πρακτική Οδηγία 14 του Ανωτάτου Δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου (UKSC Practice Direction 14). Βεβαίως, η εισαγωγή του συστήματος αυτού πρέπει να ειπωθεί σε συνάρτηση με την τροποποίηση των Θεσμών της Πολιτικής Δικονομίας.

ΕΡ: Σε άλλες χώρες, όπως τις ΗΠΑ, στις αίθουσες Δικαστηρίων γίνεται σημαντική χρήση της τεχνολογίας. Θα μπορούσε να εφαρμοστεί το ίδιο και στην Κύπρο;

ΑΠ: Όντως, σε κράτη όπως οι ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο η τεχνολογία διαδραματίζει ένα αναβαθμισμένο ρόλο. Συγκεκριμένα, η σχετική νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου (Crime and Courts Act 2013) έχει τύχει πρόσφατα τροποποίησης και η απαγόρευση της ζωντανής μετάδοσης εικόνας από δικαστική διαδικασία έχει αρθεί υπό την αίρεση, βεβαίως, της παρουσίας συγκεκριμένων προϋποθέσεων.

Αυτό θα μπορούσε να εφαρμοστεί και στην Κύπρο κατόπιν, όμως, σοβαρής μελέτης, εφόσον τύχει σχετικής νομοθετικής ρύθμισης. Στα πλαίσια της συζήτησης αυτής, θα μπορούσαν να μελετηθεί το ενδεχόμενο επηρεασμού μαρτυρίας, κάτι που θα ήταν αποτρεπτικό για τη χρήση του συστήματος αυτού, αλλά και αποτελεσματικές ασφαλιστικές δικλίδες χρήσης του συστήματος όπως η χρήση μόνον σχετικού συστήματος μετάδοσης που μπορεί να εγκατασταθεί εντός της αίθουσας του Δικαστηρίου, η απαγόρευση μετάδοσης διαδικασίας η οποία αφορά ανήλικους ή ευάλωτα πρόσωπα, και η μετάδοση με συγκεκριμένο χρονικό διάστημα καθυστέρησης για να αποφεύγεται η μετάδοση των οποιονδήποτε ευαίσθητων δεδομένων.

ΕΡ: Πώς σχολιάζετε την απόφαση της μεταφοράς του Οικογενειακού Δικαστηρίου εκτός του χώρου των υπόλοιπων Δικαστηρίων; Ποιά προβλήματα έχουν δημιουργηθεί με αυτή την απόφαση;

ΑΠ: Από ότι γνωρίζουμε, η μεταφορά του Οικογενειακού Δικαστηρίου Λευκωσίας εκτός του χώρου του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας έγινε για λόγους ανάγκης γιατί τα κτήρια που χρησιμοποιούντο κρίθηκαν επικίνδυνα.

Δυστυχώς όμως, παρά το ότι η επικινδυνότητα των εν λόγω κτηριακών εγκαταστάσεων ήταν γνωστή πολύ πριν από τη μεταστέγαση τους, και παρά το ότι έχει παρέλθει σημαντικός χρόνος από τη μεταστέγαση εκτός του χώρου των Δικαστηρίων, μέχρι και σήμερα στην πραγματικότητα δεν έχει γίνει τίποτα για την αποκατάσταση των κτηρίων που χρησιμοποιούνται από το Οικογενειακό Δικαστήριο ή και για την ανέγερση νέων Δικαστηρίων.

Αυτή η μεταστέγαση έχει συσσωρεύσει σημαντικά προβλήματα τόσο στη λειτουργία του Οικογενειακού Δικαστηρίου όσον και στους Δικηγόρους. Το πρόβλημα για τους Δικηγόρους είναι πολύ μεγάλο. Η πολυκατοικία στην οποία σήμερα στεγάζεται το Οικογενειακό Δικαστήριο στερείται χώρου στάθμευσης για Δικηγόρους και διάδικους, οι οποίοι αναγκάζονται να καταφεύγουν σε ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης. Το Οικογενειακό Δικαστήριο σήμερα βρίσκεται σε τέτοια απόσταση από τα υπόλοιπα Δικαστήρια που στην πραγματικότητα είναι απαγορευτικό

L PAPAPHILIPPOU & CO LLC

LEADING. EVOLVING. ACHIEVING. SINCE 1963

για ένα Δικηγόρο να συνδυάσει την εμφάνιση του στο εν λόγω Δικαστήριο με εμφανίσεις στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας ή και στο Ανώτατο Δικαστήριο.

ΕΡ: Ποιά είναι τα πιο σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι δικηγόροι;

ΑΠ: Μερικά από τα πιο σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Δικηγορικός κλάδος είναι τα ακόλουθα:

1. Η ακαταλληλότητα των Δικαστηριακών κτηρίων στην Λευκωσία.

2. Η πληθώρα των εκκρεμοσών υποθέσεων που σίγουρα έχει σαν αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνει ορθός προγραμματισμός.

3. Οι απαρχαιωμένοι θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας, οι οποίοι χρήζουν άμεσης τροποποίησης.

4. Η αδυναμία έγκαιρης λήψης ή και πρόσβασης στα δακτυλογραφημένα πρακτικά του Δικαστηρίου.

ΕΡ: Ποιά είναι τα μηνύματα που λαμβάνετε από τους πελάτες σας στο εξωτερικό για την Κύπρο; Ποιές εξελίξεις μπορούν να βοηθήσουν στη βελτίωση της εικόνας της Κύπρου ως διεθνές επιχειρηματικό κέντρο;

ΑΠ: Η Κύπρος θεωρείται σήμερα προορισμός αξιοποίησης ευκαιριών. Πολλά funds του εξωτερικού έχουν θέσει ως στόχο την Κύπρο για άμεσες

Τα άτομα που θα πρέπει να ενεργούν ως διαμεσολαβητές, πιστεύω ότι θα πρέπει να προέρχονται από το Δικηγορικό σώμα ή να έχουν επαρκή νομική κατάρτιση σε σχέση με το θέμα το οποίο αναλαμβάνουν

επενδύσεις. Όμως η πραγματικότητα είναι ότι η Κυπριακή οικονομία είναι μικρή για να δεχθεί επενδύσεις μεγάλου μεγέθους. Όταν το κόστος μελέτης και αξιολόγησης μιας πιθανής επένδυσης δέκα εκατομμυρίων και εκατόν εκατομμυρίων είναι το ίδιο τότε αντιλαμβάνεστε ότι μια μικρή επένδυση δεν είναι ιδιαίτερα ελκυστική.

ΕΡ: Ποιοί τομείς της οικονομίας μας μπορούν να προσφέρουν ευκαιρίες για επενδύσεις και σε ποιές χώρες πρέπει να επικεντρωθούμε για προσέλκυση ξένων επενδύσεων;

ΑΠ: Προς το παρόν λόγω των μνημονιακών δεσμεύσεων πρέπει να δημιουργηθεί το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο προτού η κυβέρνηση προωθήσει αποκρατικοποιήσεις και μεγάλα αναπτυξιακά έργα όπου θα αναμενόταν μεγάλο

επενδυτικό ενδιαφέρον.

Αντιλαμβάνομαι ότι έχει γίνει πολλή δουλειά και σύντομα αναμένεται να έχουμε έτοιμη τη θεσμική βάση. Παράλληλα έχουν γίνει επενδύσεις στον ξενοδοχειακό τομέα και είμαι βέβαιος ότι η αναμενόμενη αλλαγή στην επενδυτική μεταναστευτική πολιτική θα έχει θετικά και άμεσα αποτελέσματα.

ΕΡ: Ποιά είναι η γνώμη σας για τη Συμφωνία που υπογράφηκε στο Λονδίνο ανάμεσα στην κυπριακή και βρετανική κυβέρνηση για να μπορούν οι κύπριοι πολίτες των βρετανικών βάσεων να εκμεταλλευτούν τις περιουσίες τους.

ΑΠ: Η συγκεκριμένη Συμφωνία κρίνεται ως ιδιαίτερως θετική, καθώς όχι μόνο εντάσσει εντός πολεοδομικών ζωνών το μεγαλύτερο μέρος του εδάφους που καλύπτεται από τις Βρετανικές Βάσεις αλλά και επαναφέρει το στοιχείο της μη διάκρισης αφού εξασφαλίζει τα δικαιώματα στη χρήση και ανάπτυξη των περιουσιών στους κατοίκους των Βρετανικών Βάσεων ομοίως με τους υπόλοιπους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτό ενισχύεται από το γεγονός ότι άλλοι Κύπριοι πολίτες, μη κάτοικοι των Βάσεων, καθώς και υπήκοοι τρίτων κρατών μπορούν να αποκτήσουν περιουσία εντός των Βάσεων.

Περί εμπορίας παιδιών

Η πρόσφατη ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι ενεργοποιεί την τελευταία φάση της προδικαστικής διαδικασίας κατά της Κύπρου, Ισπανίας, Ιταλίας και του Λουξεμβούργου σε σχέση με την υιοθέτηση των προνοιών της Οδηγίας 2011/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου επαναφέρει στο προσκήνιο ένα ιδιαίτερα σοβαρό ζήτημα που αφορά στην εμπορία των παιδιών.

Η Οδηγία υιοθετήθηκε την 5η Απριλίου 2011 και αφορά στην πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων ως επίσης και την προ-

στασία των θυμάτων εμπορίας (trafficking). Σύμφωνα με την Οδηγία, αυτή έπρεπε να μεταφερθεί στις εσωτερικές έννομες τάξεις των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι την 15η Απριλίου 2013, οπότε και ήταν η καταληκτική ημερομηνία για ενσωμάτωσή της στα εθνικά συστήματα των Κρατών Μελών. Η Κύπρος, όπως και οι τρεις άλλες χώρες, δεν έχουν προχωρήσει στην υιοθέτηση του νομοθετικού πλαισίου που επιβάλλει η Οδηγία σε σχέση με το προκείμενο ζήτημα.

Η Οδηγία αναγνωρίζει ότι η εμπορία ανθρώπων συνιστά σοβαρό ποινικό αδίκημα και κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, ενώ δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην προστασία των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, όπως γυναίκες και παιδιά. Όσον αφορά στα παιδιά, η Οδηγία τονίζει την ιδιαίτερη προστασία που πρέπει αυτά να απολαμβάνουν λόγω της ευάλωτης θέσης στην οποία βρίσκονται και κεντρικός άξονας των προνοιών που εισάγει

στην νομική πραγματικότητα της Ένωσης είναι ότι η Οδηγία πρέπει να εφαρμόζεται με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, όπως αυτό ορίζεται στη Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού του 1989 και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προσπάθεια καταπολέμησης και αντιμετώπισης του φαινομένου της εμπορίας παιδιών πρέπει να αναλαμβάνεται λαμβάνοντας υπόψη την πολυδιάστατη φύση του φαινομένου και σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας, τα Κράτη Μέλη υποχρεούνται να παρέχουν δωρεάν νομικές συμβουλές και νομική εκπροσώπηση σε παιδιά-θύματα εμπορίας, ενώ αυξημένα πρέπει να είναι τα μέτρα προστασίας των θυμάτων από αντίποινα, εκφοβισμό και από τον κίνδυνο να γίνουν ξανά θύματα εμπορίας. Άλλες σχετικές με παιδιά πρόνοιες αναφέρονται στις περιπτώσεις εκείνες όπου η ηλικία του προσώπου που υπέστη το αδίκημα της εμπορίας ανθρώπων είναι αβέβαιη και συντρέχουν λόγοι να πιστευτεί ότι το πρόσωπο

είναι ανήλικος, οπότε και τα Κράτη πρέπει να θεωρούν κατά τεκμήριο το πρόσωπο εκείνο ως παιδί και να του παρέχουν άμεση συνδρομή, στήριξη και προστασία, που να επικεντρώνονται στη σωματική και ψυχολογική αποκατάστασή τους. Επιπρόσθετα, η Οδηγία επιβάλλει συγκεκριμένα μέτρα που αφορούν σε ασυνόδευτα παιδιά, τα οποία χρήζουν ειδικής συνδρομής και στήριξης διότι είναι ιδιαίτερα ευάλωτα.

Η Κύπρος καλείται τώρα όπως εντός δυο μηνών υποβάλει έκθεση πεπραγμένων ως το προς το αντικείμενο της Οδηγίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που να περιλαμβάνει τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την υιοθέτηση της Οδηγίας. Οφείλουμε, ως κοινωνία, να προωθήσουμε όλες τις προσπάθειες που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της εμπορίας παιδιών και άλλων φαινομένων κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών, αφού αυτά αποτελούν το πιο υγιές κύτταρο της κάθε κοινωνίας και χρήζουν αυξημένης προσοχής και φροντίδας.

Του Δρα Αντώνη Στ. Στυλιανού

Λέκτορα Νομικής στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, LL.B Law Bristol, Ph.D in Law – International Law and Human Rights (Kent), Διευθυντής Μονάδας Νομικής Κλινικής Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Απάτες στις χρηματαγορές:

Τουλάχιστον 4 χρόνια φυλάκισης για τους παραβάτες

Οι εθνικοί δικαστές, όταν καταδικάζουν τους παραβάτες στη μέγιστη ποινή, θα πρέπει να προβλέπουν ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τεσσάρων ετών για σοβαρά αδικήματα, όπως η χειραγώγηση του διατραπεζικού επιτοκίου του Λονδίνου (LIBOR), σύμφωνα με νομοσχέδιο που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι νέοι κανόνες, που αποσκοπούν στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στις χρηματοπιστωτικές αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών, θα πρέπει να εγκριθούν επίσημα από τα κράτη μέλη της ΕΕ. «Η ψηφοφορία αποτελεί ένα μεγάλο βήμα προόδου που θα βοηθήσει τα δικαστήρια όλης της ΕΕ να θέσουν τέλος στις πρακτικές κατάχρησης της αγοράς. Πρόκειται για τον πρώτο νόμο που θεσπίζει αυστηρές ποινικές κυρώσεις για την κατάχρηση της αγοράς, ορίζοντας ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τεσσάρων ετών για σοβαρά αδικήματα, όπως η κατάχρηση εμπιστευτικών πληροφοριών και η χειραγώγηση της αγοράς. Το σκάνδαλο χειραγώγησης του διατραπεζικού επιτοκίου του Λονδίνου (LIBOR) ενδέχεται να μην είναι το τελευταίο - οι καταγγελίες για χειραγώγηση της αγοράς κάνουν επίσης την εμφάνισή τους στις αγορές πετρελαίου, φυσικού αερίου και ξένου συναλλάγματος», είπε η Arlene McCarthy (Σοσιαλιστές, Ηνωμένο Βασίλειο), εισηγήτρια εκ μέρους της κοινοβουλευτικής επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων. «Οι εγκληματίες που πλουτίζουν μέσω της χειραγώγησης των αγορών και της κατάχρησης εμπιστευτικών πληροφοριών δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζουν μόνο διοικητικές κυρώσεις. Είμαι περήφανη που η πρότασή μου για φυλάκιση τουλάχιστον τεσσάρων ετών για τα αδικήματα αυτά ενσωματώθηκε στο τελικό κείμενο. Η διασφάλιση της απονομής δικαιοσύνης θα βοηθήσει να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Έχουμε δώσει τη δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές να διώκουν αποτελεσματικότερα τα εγκλήματα αυτού του είδους, προσφέροντας κατάρτιση και πόρους στο προσωπικό τους και καθιστώντας δυνατή την επέκταση της δικαιοδοσίας τους όπου είναι αναγκαίο για την καταπολέμηση του διασυννοριακού εγκλήματος», είπε η Emine Bozkurt (Σοσιαλιστές, Ολλανδία), εισηγήτρια εκ μέρους της κοινοβουλευτικής επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών.

Ποινικές κυρώσεις

Με τους νέους κανόνες, που εγκρίθηκαν με 618 ψήφους υπέρ, 20 κατά και 43 αποχές, γίνονται αυ-

Η Arlene McCarthy (Σοσιαλιστές, Ηνωμένο Βασίλειο), εισηγήτρια εκ μέρους της κοινοβουλευτικής επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων.

στηρότερες οι ποινικές κυρώσεις και προβλέπονται ακόμη και ποινές φυλάκισης για σοβαρές καταχρήσεις της αγοράς, όπως η ανάρμοστη κατοχή και δημοσιοποίηση εμπιστευτικών πληροφοριών, η χειραγώγηση της αγοράς καθώς επίσης η παρακίνηση, ηθική αουτουργία ή συνέργεια σε αυτά.

Προκειμένου να διασφαλισθεί η ορθή εφαρμογή των κυρώσεων σε όλη την ΕΕ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν από τους δικαστές τους, όταν αυτοί καταδικάζουν τους παραβάτες στη μέγιστη ποινή, να προβλέπουν ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τεσσάρων ετών για τα πιο σοβαρά αδικήματα της κατάχρησης εμπιστευτικών πληροφοριών ή της χειραγώγησης της αγοράς και τουλάχιστον δύο ετών για ανάρμοστη δημοσιοποίηση πληροφοριών.

Αδικήματα

Σύμφωνα με τους νέους κανόνες, οι ορισμοί των αδικημάτων και οι ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται για αυτά θα πρέπει να εναρμονιστούν. Ως

Η διασφάλιση της απονομής δικαιοσύνης θα βοηθήσει να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών στις χρηματοπιστωτικές αγορές

Η Emine Bozkurt (Σοσιαλιστές, Ολλανδία), εισηγήτρια εκ μέρους της κοινοβουλευτικής επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών.

αξιοπινες πράξεις χειραγώγησης της αγοράς που θα μπορούσαν να τιμωρούνται με 4 χρόνια φυλάκισης αντιμετωπίζονται η πραγματοποίηση συναλλαγής ή η διαβίβαση εντολής που παρέχει ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις σχετικά με την προσφορά, τη ζήτηση ή την τιμή ενός ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων ή η διαβίβαση ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών για τη σκόπιμη χειραγώγηση του υπολογισμού του κριτηρίου αξιολόγησης, όπως στην περίπτωση των διατραπεζικών επιτοκίων Libor και Euribor.

Στα αδικήματα δημοσιοποίησης εμπιστευτικών πληροφοριών που τιμωρούνται με τέσσερα χρόνια φυλάκισης συγκαταλέγεται η χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών είτε για την απόκτηση ή πώληση χρηματοπιστωτικών μέσων είτε για την ακύρωση ή τροποποίηση μιας εντολής.

Τα κράτη μέλη παραμένουν ελεύθερα να καθορίσουν ή να διατηρήσουν αυστηρότερες ποινικές κυρώσεις για την κατάχρηση της αγοράς από αυτές που προβλέπονται από τους νέους κανόνες.

Επόμενα βήματα

Από τη στιγμή που το νομοσχέδιο εγκρίθει επίσημα από το Συμβούλιο των Υπουργών, τα κράτη μέλη θα έχουν 24 μήνες στη διάθεσή τους για να το θέσουν σε εφαρμογή.

Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις στην ΕΕ

Η Σύνοδος Οκτωβρίου του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων συζήτησε διάφορα σημαντικά θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της και κατέληξε σε συγκεκριμένα συμπεράσματα σε αριθμό θεμάτων που θεωρούνται μείζονος σημασίας για τη ζωή των ευρωπαίων πολιτών. Σημειώνεται ότι

Του Δρα Αντώνη Στ. Στυλιανού

Λέκτορα Νομικής στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, LL.B Law Bristol, Ph.D in Law – International Law and Human Rights (Kent), Διευθυντής Μονάδας Νομικής Κλινικής Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

ο τομέας της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων αποτέλεσε το σημαντικότερο πολιτικό πεδίο στο οποίο η υιοθέτηση της Συνθήκης της Λισαβόνας είχε το μεγαλύτερο αντίκτυπο, με το σύνολο των θεμάτων που αφορούν στο συγκεκριμένο τομέα να υπόκεινται στη διαδικασία της συναπόφασης με ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο, πλην ορισμένων θεμάτων.

Τα κεντρικά ζητήματα που απασχόλησαν το Συμβούλιο στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων ήταν αυτά της δημιουργίας ενός μηχανισμού «one-stop-shop» - κέντρου ολοκληρωμένης εξυπηρέτησης, που θα αποτελεί τον κεντρικό άξονα της πρότασης για την υιοθέτηση νέου Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο, αλλά και η προτεινόμενη υιοθέτηση νέας οδηγίας σχετικά με την προστασία του ευρωπαϊκού νομίματος και άλλων νομισμάτων από την παραχάραξη. Άλλα ζητήματα που συζητήθηκαν στο Συμβούλιο ήταν η δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Γενικής Εισαγγελίας και η αναβάθμιση της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, ως επίσης και το κείμενο Ευρωπαϊκής Οδηγίας για το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο σε ποινικές διαδικασίες και το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το σύστημα του Σένγκεν.

Όσον αφορά στο ζήτημα για την προστασία δεδομένων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το Συμβούλιο ασχολήθηκε εκτενώς με τη δημιουργία ενιαίου εποπτικού μηχανισμού σε Ευρωπαϊκό επίπεδο που θα ασχολείται με διακρατικές περιπτώσεις που εμπίπτουν στον τομέα των προσωπικών δε-

δομένων, παρέχοντας εποπτεία και σφαιρική εξυπηρέτηση που θα διασφαλίζει τη συνεπή εφαρμογή των Ευρωπαϊκών κανόνων και θα παρέχει ασφάλεια στις πληροφορίες που διαχειρίζεται, ενώ θα είναι σε θέση να απαντά άμεσα σε σχετικά αιτήματα, μειώνοντας τη διοικητική επιβάρυνση και διασφαλίζοντας το λιγότερο δυνατό κόστος, προστατεύοντας παράλληλα τις διεθνείς επιχειρηματικές δραστηριότητες και συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της ούτω καλού-

μενης ψηφιακής οικονομίας.

Σε σχέση με την προστασία του ευρωπαϊκού νομίματος από την παραχάραξη, το Συμβούλιο συζήτησε τις μεθόδους που πρέπει να οριστικοποιηθούν ούτως ώστε να υπάρχουν εκείνοι οι μηχανισμοί που θα αποτρέπουν τέτοιες ενέργειες και θα επιλαμβάνονται άμεσα τέτοιων ζητημάτων όταν προκύπτουν. Σημειώθηκε ότι, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, από την εισαγωγή του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίματος, υπήρξε παραχάραξη που προκάλεσε οικονομική ζημία ύψους 500 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ το δεύτερο τρίμηνο του 2012 υπήρξαν 280 000 πλαστά χαρτονομίσματα του ευρώ σε κυκλοφορία στις ευρωπαϊκές αγορές τα οποία εντοπίστηκαν και αποσύρθηκαν.

Τέλος, σημαντική πρόοδος υπήρξε στη συζήτηση για δημιουργία μιας αποκεντρωμένης Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας με αποκλειστική αρμοδιότητα στη διερεύνηση, δίωξη και παραπομπή σε δίκη αυτοργών και συνεργών σε αδικήματα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- ✓ **Νέου τύπου Τουριστικές Αναπτύξεις**
- ✓ **Ποιές αναπτύξεις ετοιμάζει για το 2014 η Αρχή Λιμένων**
- ✓ **Ποιός ο Προϋπολογισμός του Ιδρύματος Υποτροφιών**
- ✓ **Κατάργηση προνομίων σε αξιωματούχους του κράτους**

Κατά τον Ιανουάριο του 2014, η Βουλή των Αντιπροσώπων προχώρησε σε Νομοθετικές τροποποιήσεις, μεταξύ των οποίων η Νομοθεσία για νέου τύπου τουριστικών αναπτύξεων, για κατάργηση προνομίων σε αξιωματούχους του κράτους, για ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης. Καθορίστηκε επίσης ανώτατο ετήσιο τέλος κυκλοφορίας ύψους 300 ευρώ για μηχανοκίνητο όχημα κατηγορίας N1 ενώ ενισχύθηκαν πρόνοιες που αφορούν την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων σε Νοσοκομεία και Κλινικές. Παρακάτω ακολουθεί όλο το Νομοθετικό Έργο που εγκρίθηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων κατά τον πρώτο μήνα του 2014.

Πέμπτη 16 Ιανουαρίου 2014 **20η συνεδρίαση**

Ο περί της Ίδρυσης Ταμείου Αλληλεγγύης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή Νόμος του 2013. (Αναπομπή).

Η αναπομπή απορρίφθηκε αλλά εγκρίθηκε αναθεωρημένο κείμενο. Μεταξύ άλλων προνοείται πως σκοπός του Ταμείου είναι η ενίσχυση προγραμμάτων στήριξης ανέργων και άλλων ευπαθών κοινωνικών ομάδων και τα έσοδα του Ταμείου προέρχονται από την είσπραξη της εισφοράς κατά τη διάρκεια του έτους 2014, από κρατική χορηγία, από δωρεές ή/και εισφορές που γίνονται προς το Ταμείο από οποιοδήποτε πρόσωπο και από οποιαδήποτε άλλη πηγή ή/και νόμιμη δραστηριότητα. Η διαχείριση του Ταμείου γίνεται από τον Υπουργό ενώ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ενημερώνεται εκ των προτέρων για τη διενέργεια δαπανών κάτω από οποιοδήποτε άρθρο του προϋπολογισμού του Ταμείου.

Ο περί Ωφελημάτων (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων) (Καταργητικός) Νόμος του 2013. (Πρόταση νόμου).

Ο περί Ωφελημάτων (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων) (Τροπο-

ποιητικός) Νόμος του 2013. (Πρόταση νόμου).

Ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του 2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2013.

(Πρόταση νόμου).

Ο περί της Χρήσης Υπηρεσιακού Οχήματος από Αξιωματούχους του Κράτους Νόμος του 2013.

(Πρόταση νόμου).

Ο περί της Χρήσης Υπηρεσιακού Οχήματος από Αξιωματούχους του Κράτους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

(Πρόταση νόμου).

Ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του 2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2013.

(Πρόταση νόμου).

Τα πιο πάνω ενοποιήθηκαν σε ένα κείμενο, το οποίο προνοεί μεταξύ άλλων:

- Δικαίωμα χρήσης οχήματος επί προσωπικής και αποκλειστικής βάσης θα έχει περιορισμένος αριθμός ειδικά καθοριζόμενων ανώτατων και ανώτερων αξιωματούχων του κράτους όπως και περιορισμένος αριθμός ανώτατων λειτουργών του δημοσίου.

- Οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα του παραχωρούμενου σε αυτούς οχήματος δε θα ξεπερνούν τα 165 γραμμάρια ανά χιλιόμετρο (165 gr/km) και εν πάση περιπτώσει τον κυβισμό των 2000 κυβικών εκατοστών, εκτός από το όχημα που θα παραχωρείται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, το οποίο

δύναται να είναι μεγαλύτερου κυβισμού και να διαθέτει τον αναγκαίο ειδικό εξοπλισμό για λόγους ασφάλειας του συγκεκριμένου αξιωματούχου. Προβλέπεται επίσης ότι για λόγους ασφάλειας άλλων αξιωματούχων δύναται να εξαιρεθούν οχήματα που παραχωρούνται σε άλλους αξιωματούχους, νοουμένου ότι θα γίνεται ειδική πρόβλεψη σε κανονισμούς.

- Σε κάθε υπουργείο ή άλλη καθοριζόμενη σε κανονισμούς υπηρεσία ή οργανισμό του κρατικού τομέα και του ευρύτερου δημόσιου τομέα θα διατίθεται αποκλειστικά όχημα ή οχήματα για χρήση από λειτουργούς για υπηρεσιακούς σκοπούς, αλλά όχι επί προσωπικής και επί εικοσιτετραώρου βάσεως. Οι λειτουργοί οι οποίοι θα έχουν το εν λόγω δικαίωμα, καθώς και οι εξειδικευμένοι υπηρεσιακοί σκοποί, οι όροι και η διαδικασία παραχώρησης του εν λόγω οχήματος θα καθορίζονται σε κανονισμούς.

- Με βάση μεταβατικές πρόνοιες για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τη χρήση και διάθεση υφιστάμενων οχημάτων, έτσι που να επέλθει ομαλότερη μετάβαση στο νέο καθεστώς, τα υφιστάμενα οχήματα θα μπορεί, παρά το γεγονός ότι ενδεχομένως να μην πληρούν τις προδιαγραφές που καθορίζονται στην υπό ψήφιση νομοθεσία σε σχέση με τον κυβισμό και τους εκπεμπόμενους ρύπους, να συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται για υπηρεσιακούς λόγους, χωρίς όμως η χρήση τους να εξατομικεύεται και να γίνεται επί εικοσιτετραώρου βάσεως.

- Η πιο πάνω μεταβατική ρύθμιση θα ισχύσει, μέχρι να εκδοθούν κανονισμοί, η κατάθεση των οποίων πρέπει να γίνει το αργότερο τρεις μήνες μετά την έναρξη της ισχύος του υπό ψήφιση νόμου από το Υπουργικό Συμβούλιο και να εγκριθούν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Εν πάση περιπτώσει, οποιαδήποτε ανάγκες προκύπτουν για αντικατάσταση χρησιμοποιούμενων οχημάτων πρέπει να καλύπτονται στη βάση των προνοούμενων στην υπό ψήφιση νομοθεσία περιορισμών.

Ο περί Προλήψεως Πυρκαγιών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

Παρατείνεται η περίοδος για εξασφάλιση άδειας για ελεγχόμενη καύση αποκαδίων αμπελιών, ελαιόδεντρων και οπωροφόρων δέντρων κατά την περίοδο από την 1η Δεκεμβρίου και μέχρι και την 15η Μαρτίου κάθε έτους, μέχρι την 30ή Απριλίου 2015 και επεκτείνεται η περίοδος εντός της οποίας

δύναται να εξασφαλιστεί η εν λόγω άδεια.

Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013.

Θεσπίζει κανόνες αναφορικά με τα ακόλουθα: **1.** Την αποφυγή διακρίσεων μεταξύ των επιβατών. **2.** Τα δικαιώματα των επιβατών σε περίπτωση ατυχημάτων. **3.** Την αποφυγή διακρίσεων και την υποχρεωτική παροχή συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και σε άτομα με μειωμένη κινητικότητα. **4.** Τα δικαιώματα των επιβατών σε περίπτωση ματαίωσης της προγραμματισμένης διαδρομής ή καθυστέρησής της. **5.** Την επαρκή και εύκολα προσιτή πληροφόρηση όλων των επιβατών τόσο πριν από το ταξίδι τους όσο και κατά τη διάρκειά του. **6.** Τη διεκπεραίωση των καταγγελιών και τους γενικούς κανόνες επιβολής της νομοθεσίας.

Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ευθύνη Μεταφορέων που εκτελούν Θαλάσσιες Μεταφορές Επιβατών σε Περίπτωση Ατυχήματος) Νόμος του 2013.

Θέσπιση νομοθεσίας για αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 392/2009 σχετικά με την ευθύνη των μεταφορέων που εκτελούν θαλάσσιες μεταφορές επιβατών σε περίπτωση ατυχήματος.

Πέμπτη 23 Ιανουαρίου 2014
21η συνεδρίαση

Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.

Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.

Νομοθετική ρύθμιση ζητημάτων τα οποία χρήζουν τροποποίησης, ώστε να καταστεί δυνατή η εισαγωγή νέου τύπου/μορφής τουριστικών αναπτύξεων.

Ειδικότερα, προτείνεται η εισαγωγή της έννοιας και του θεσμού των μικτών τουριστικών αναπτύξεων (ΜΤΑ), όπου στο ίδιο γήπεδο αλλά σε χω-

ριστή από το ξενοδοχείο ανάπτυξη και εκτός του κτιρίου της ξενοδοχειακής μονάδας θα συνυπάρχουν μαζί με την ξενοδοχειακή μονάδα και ιδιόκτητες ιδιωτικές αυτοτελείς οικιστικές μονάδες (επαύλειες/κατοικίες, bungalows ή διαμερίσματα) ή και άλλες επιτρεπόμενες χρήσεις σε ανάπτυξη συλλογικής ιδιοκτησίας, με κοινόχρηστους χώρους, οι οποίες θα μπορεί να δημιουργηθούν και να λειτουργούν σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται σε σχετική πολιτική που εξαγγέλλεται από το διοικητικό συμβούλιο του ΚΟΤ.

Ο περί Ταμείου Θήρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

Μεταξύ άλλων, θεσμοθετείται ο τρόπος παραχώρησης χορηγίας στις κυνηγετικές οργανώσεις και στις κυνηγετικές ομοσπονδίες από το Ταμείο Θήρας, επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης των υπαλλήλων της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας στο εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους, όπως ισχύει και για τους υπόλοιπους υπαλλήλους στη δημόσια υπηρεσία και διαμόρφωση των σχετικών διατάξεων της για σκοπούς νομοθετικής ρύθμισης της αλλαγής στη στολή και τα διακριτικά των θηροφυλάκων.

Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρόληψη Τραυματισμών από Αιχμηρά Αντικείμενα στο Νοσοκομειακό Τομέα και Ευρύτερα στον Τομέα Παροχής Φροντίδας Υγείας) Κανονισμοί του 2013.

Κανονισμοί ώστε να διασφαλιστεί ότι οι εργοδότες που διεξάγουν δραστηριότητες στο νοσοκομειακό τομέα και ευρύτερα στον τομέα παροχής φροντίδας υγείας εφαρμόζουν όλες τις πρόνοιες που προνοούνται από Κανονισμούς της ΕΕ. Μεταξύ άλλων ότι οι εργοδότες πρέπει να προνοούν για την εξασφάλιση ιατρικών συσκευών που περιέχουν μηχανισμούς ασφάλειας, την κατάργηση της πρακτικής επανατοποθέτησης καλυμμάτων στις βελόνες, τη χρήση ατομικού εξοπλισμού προστασίας, την προσφορά εμβολιασμού στους εργοδοτούμενους, όταν υπάρχουν αποτελεσματικά εμβόλια.

Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013.

(Πρόταση νόμου).

Νομοθεσία έτσι ώστε για το διορισμό προσώπου στη δημόσια υπηρεσία

απαιτείται πιστοποίηση από κυβερνητικό ιατρικό λειτουργό, ύστερα από ιατρική εξέτασή του, ότι το πρόσωπο αυτό είναι κατάλληλο από πλευράς υγείας για τη θέση για την οποία είναι υποψήφιος, έτσι ώστε η εν λόγω πιστοποίηση να διενεργείται, έπειτα από παραπομπή του υποψηφίου από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας σε γενικό ή ειδικό κυβερνητικό ιατρικό λειτουργό, όπως η εν λόγω επιτροπή θα αποφασίσει.

Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

(Πρόταση νόμου).

Νομοθεσία έτσι ώστε για το διορισμό προσώπου στη δημόσια υπηρεσία απαιτείται πιστοποίηση από κυβερνητικό ιατρικό λειτουργό, ύστερα από ιατρική εξέτασή του, ότι το πρόσωπο αυτό είναι κατάλληλο από πλευράς υγείας για τη θέση για την οποία είναι υποψήφιος, έτσι ώστε η εν λόγω πιστοποίηση να διενεργείται, έπειτα από παραπομπή του υποψηφίου από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας σε γενικό ή ειδικό κυβερνητικό ιατρικό λειτουργό, όπως η εν λόγω επιτροπή θα αποφασίσει.

Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.

(Πρόταση νόμου).

Τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, ώστε να καθοριστεί ανώτατο ετήσιο τέλος κυκλοφορίας ύψους 300 ευρώ για μηχανοκίνητο όχημα κατηγορίας N1, το οποίο προέρχεται από όχημα κατηγορίας M1 και κατατάσσεται στην κατηγορία ελαφρού φορτηγού μηχανοκινήτου οχήματος τύπου VAN και το οποίο έχει εγγραφεί στο μητρώο του Εφόρου Μηχανοκινήτων Οχημάτων, για πρώτη φορά, πριν από την έναρξη της ισχύος του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικού) Νόμου του 2013.

Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Ενεργειακή Πιστοποίηση των Κτιρίων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.

Τροποποίηση των κανονισμών για την ενεργειακή απόδοση και την ενεργ-

γειακή πιστοποίηση των κτιρίων αναφορικά με τα απαιτούμενα προσόντα των ειδικευμένων εμπειρογνομόνων που δύνανται να προβαίνουν στην έκδοση πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης και η δημιουργία νέας κατηγορίας ειδικευμένων εμπειρογνομόνων για υφιστάμενα κτίρια που χρησιμοποιούνται από τις δημόσιες αρχές και τα οποία κτίρια επισκέπτεται το κοινό.

Οι περί Σπόρων (Κτηνοτροφικά Φυτά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.

Οι περί Σπόρων (Σιτηρά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.

Εναρμονιστικοί Κανονισμοί ώστε να εναρμονιστούν με την Εκτελεστική Οδηγία 2012/37/ΕΕ της Επιτροπής της 22ας Νοεμβρίου 2012.

Πέμπτη 30 Ιανουαρίου 2014 22η συνεδρίαση

Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2014 Νόμος του 2013.

Ο τακτικός προϋπολογισμός της Αρχής για το 2014 ανέρχεται στα 26.311.667 ευρώ και παρουσιάζει μείωση ύψους 23,1% σε σχέση με το 2013, ενώ ο προϋπολογισμός ανάπτυξης ανέρχεται στα 34.691.030 ευρώ και παρουσιάζει μείωση ύψους 18,6%.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, σκοπός του αναπτυξιακού προϋπολογισμού της Αρχής είναι η προώθηση σχεδίων/έργων που κρίνονται απαραίτητα και παραγωγικά και για τα οποία υπάρχουν δυνατότητες εκτέλεσής τους πάντοτε μέσα στα πλαίσια των υφιστάμενων συνθηκών. Τα κυριότερα από τα εν λόγω σχέδια είναι τα εξής:

1. Εγκατάσταση Συστήματος Πληροφορικής Λιμενικής Κοινότητας (1.500.000 ευρώ).
2. Κτίριο επιβατών-λιμάνι Λεμεσού (7.000.000 ευρώ).
3. Επέκταση κρηπιδωμάτων (13.100.000 ευρώ).
4. Γερανογέφυρες Super Post Panamax (2.000.000 ευρώ).
5. Ρυμουλκά (2.000.000 ευρώ).
6. Αναβάθμιση/Ανακατασκευή εγκαταστάσεων/Αξιοποίηση του λιμανιού-παλιό λιμάνι Λεμεσού (1.550.000 ευρώ).

Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου του 2014 Νόμος του 2014.

Ο προϋπολογισμός του ΙΚΥΚ για το 2014 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους 8.980.588 ευρώ και συνολικά έσοδα ύψους 8.506.010 ευρώ, τα οποία προέρχονται κυρίως από κρατική χορηγία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι δαπάνες του ιδρύματος για το 2014 αναλύονται ως ακολούθως:

1. Λειτουργικές δαπάνες, αντιμισθία, αγορά παγίων και άλλα έξοδα (470.588 ευρώ).

2. Κοινωνικές παροχές/παροχές παιδείας (8.500.000 ευρώ).

3. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (10.000 ευρώ).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι δαπάνες για τις κοινωνικές παροχές/παροχές παιδείας αναλύονται περαιτέρω ως ακολούθως:

1. Πρόγραμμα κρατικών υποτροφιών (7.550.000 ευρώ), το οποίο καλύπτει τις πιο κάτω κατηγορίες υποτρόφων:

α. Πρωτοετείς υπότροφοι ακαδημαϊκού έτους 2013-2014 που δεν έχουν προπληρωθεί το προηγούμενο έτος (2.339.593 ευρώ).

β. Δευτεροετείς υπότροφοι ακαδημαϊκού έτους 2012-2013 (2.036.680 ευρώ).

γ. Τριτοετείς υπότροφοι ακαδημαϊκού έτους 2011-2012 (1.664.813 ευρώ).

δ. Τεταρτοετείς υπότροφοι ακαδημαϊκού έτους 2010-2011 (918.496 ευρώ).

ε. Πεμπτοετείς υπότροφοι ακαδημαϊκού έτους 2009-2010 (285.391 ευρώ).

στ. Εκτοετείς υπότροφοι ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (117.387 ευρώ).

ζ. Υποτροφίες που προσφέρονται μέσω του Γαλλικού Μορφωτικού Κέντρου "Campus France" σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές (77.640 ευρώ).

η. Υποτροφίες για τις οικογένειες των δεκατριών θυμάτων της έκρηξης της 11ης Ιουλίου 2011 στη Ναυτική Βάση "Ευάγγελος Φλωράκης" στο Μαρί (70.000 ευρώ).

θ. Εξαιρετικές περιπτώσεις και απρόβλεπτες δαπάνες που δεν προνοούνται σε συγκεκριμένο κεφάλαιο (ενστάσεις υποψηφίων στους οποίους δε χορη-

γήθηκε υποτροφία είτε για πτυχιακές είτε για μεταπτυχιακές σπουδές) (40.000 ευρώ).

2. Ειδικές υποτροφίες (200.000 ευρώ).
3. Φοιτητική Μέριμνα (750.000 ευρώ).

Ο περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

Τροποποίηση ώστε να εναρμονιστεί με τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/94/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2008. Ειδικότερα, το άρθρο 2(3) της εν λόγω Οδηγίας, η οποία αφορά την προστασία των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη, απαγορεύει στα κράτη μέλη να καθορίζουν ελάχιστη περίοδο απασχόλησης για απόκτηση δικαιώματος σε πληρωμή λόγω αφερεγγυότητας του εργοδότη. Συγκεκριμένα, με την προτεινόμενη τροποποίηση διαγράφεται η πρόνοια που περιέχεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 3 του υφιστάμενου νόμου, με βάση την οποία απαιτείται περίοδος απασχόλησης τουλάχιστον είκοσι έξι (26) συνεχών εβδομάδων πριν από την ημερομηνία επέλευσης της αφερεγγυότητας του εργοδότη, ώστε ο εργοδοτούμενος να δικαιούται να λάβει πληρωμή από το σχετικό ταμείο που προβλέπεται στον εν λόγω νόμο.

Ο περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Τροποποιητικός) (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013.

Τροποποίηση του περί της Διεθνούς Σύμβασης (ΟΥΝΕΣΚΟ) κατά του Ντόπινγκ στον Αθλητισμό (Κυρωτικού) Νόμου, έτσι ώστε να αντικατασταθεί ο κατάλογος απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων του 2013, που περιλαμβάνεται στο Προσάρτημα Ι αυτού, από το νέο αναθεωρημένο κατάλογο απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων του 2014, για την καλύτερη ρύθμιση της λειτουργίας της Αρχής Αντί-Ντόπινγκ.

Οι περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.

Σκοπός των τροποποιητικών κανονισμών, που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 16 του περί Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμου, είναι η παροχή της

ευχέρειας για αναδιάρθρωση υφιστάμενων δανείων που εξασφάλισαν δικαιούχοι αιτητές, μέσω του Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας, για στεγαστικούς και σπουδαστικούς σκοπούς, έτσι ώστε να δύναται να παρατείνεται ο χρόνος αποπληρωμής των εν λόγω δανείων μέχρι τριάντα χρόνια αντί των είκοσι χρόνων, που ισχύει σήμερα, ύστερα από αίτημα του αιτητή. Σημειώνεται ότι για την περίοδο των πρόσθετων χρόνων που γίνεται εισήγηση να δύναται να δίνεται παράταση, οι αιτητές θα επιβαρύνονται με το ισχύον, κατά τον ουσιαστικό χρόνο, επιτόκιο του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος.

Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Εκλογές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014.

Τροποποίηση έτσι ώστε η κατανομή των θέσεων που αντιστοιχεί σε κάθε κλάδο της μηχανικής επιστήμης να γίνεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10 του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμου και των περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Εκλογές) Κανονισμών. Ειδικότερα, η εν λόγω διάταξη προβλέπει ότι η κατανομή των θέσεων εκπροσώπησης κάθε κλάδου της μηχανικής επιστήμης στο γενικό συμβούλιο του επιμελητηρίου γίνεται λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των μελών του επιμελητηρίου που έχουν δικαίωμα εκλογής στον οικείο κλάδο, παρ' όλο που κάποιο μέλος δύναται να είναι εγγεγραμμένο σε περισσότερους του ενός κλάδους, και νοουμένου ότι μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους που προηγείται της διεξαγωγής των εκλογών δεν οφείλει συνδρομές πέραν των συνδρομών των τριών τελευταίων ετών.

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2014.

Με την εν λόγω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου των οποίων δεν έχουν ακόμα εγκριθεί οι προϋπολογισμοί για το έτος 2014 εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 2014 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για το έτος 2013 το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Φεβρουάριο του 2013.

Στόχος μας η ποιοτική εξυπηρέτηση

Στο σημερινό επιχειρηματικό περιβάλλον οι επιχειρήσεις συνεχώς μεταβάλλονται και αναπτύσσονται. Η παρουσία επαγγελματικών συμβούλων οι οποίοι, όχι μόνο διαθέτουν συνολική αντίληψη των αναγκών του πελάτη, αλλά αναλαμβάνουν τη δέσμευση να εξυπηρετήσουν τον κάθε πελάτη ως ξεχωριστό άτομο.

Η KPMG με δραστηριότητα σε 155 χώρες και με πέραν των 155.000 επαγγελματιών προσφέρει στους πελάτες της ελεγκτικές, φορολογικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Επισκεφτείτε μας στην ηλεκτρονική μας διεύθυνση:
www.kpmg.com.cy

ή στην ηλεκτρονική μας διαδικτυακή τηλεόραση:
www.kpmgcy.tv

KPMG

cutting through complexity

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Ολοκληρωμένες λύσεις
για όλες τις ασφαλιστικές σας ανάγκες.

Αρχές που σφράγισαν την επιτυχία μας...

Εμείς στην Παγκυπριακή Ασφαλιστική, Μέλος του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας, με **υπευθυνότητα** στη διαφύλαξη των συμφερόντων σας και με τη δημιουργία μιας σχέσης **εμπιστοσύνης**, επιβεβαιωμένα πια είμαστε μια από τις πλέον **αξιόπιστες** ασφαλιστικές εταιρείες στην Κύπρο. Γι'αυτό και μπορούμε να σας προσφέρουμε ολοκληρωμένες λύσεις για όλες τις ασφαλιστικές σας ανάγκες.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Συμβόλαιο Σιγουριάς

επιβεβαιωμένη
αξιοπιστία

γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999

γραμμή από εξωτερικό +357 22 500500

www.hellenicbank.com

www.pancyprianinsurance.com

Μ Ε Λ Ο Σ Τ Ο Υ Ο Μ Ι Λ Ο Υ Τ Η Σ Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Η Σ Τ Ρ Α Π Ε Ζ Α Σ